ASIMOV

VAKIF DİZİSİ

VAKIF

Isaac Asimov, Vakıf Dizisi'ni yazmaya başladığında yirmi bir yaşındaydı, bir gün bu dizinin bilimkurgunun köşetaşlarından biri sayılabileceği hiç aklına gelmemişti. Asimov, bilim üzerine yazdığı kitaplardan Shakespeare ve tarih gibi konulara uzanan çeşitli alanlarda 470 kitap yazmıştır. Ama en çok sevilmesini sağlayan eserleri Robot, İmparatorluk ve Vakıf dizilerinin de dahil olduğu, bol ödüllü bilimkurgu destanları olmuştur. Amerikan Bilimkurgu Yazarları Derneği'nce, bilimkurgunun büyük ustası unvanı verilen Asimov, elli yıl boyunca her yaştan okuru eğlendirmeyi ve eğitmeyi başarmıştır. 1992 Nisan'ında, yetmiş iki yaşındayken hayata gözlerini yummuştur.

İthaki Yayınları - 391
Edebiyat - 312
ISBN 978-975-273-033-5

Isaac Asimov
Vakıf
Özgün Adı: *Foundation*

3. Basım, Mayıs 2011, İstanbul
e-kitap: 2. Sürüm, Ekim 2015

Redaksiyon ve Düzelti: İthaki
Sanat Yönetmeni ve Baskıya Hazırlık: İthaki
Kapak, İç Baskı: Kitap Matbaacılık
Davutpaşa Cad. No: 123, Topkapı - İstanbul, Tel: (0212) 482 99 10
Sertifika No: 16053

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Caferağa Mah. Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok.
Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 - 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Vakıf Dizisi | 1. Kitap

VAKIF

ISAAC ASIMOV

Çeviri: Kemal Baran Özbek

ithaki

Annemin anısına…
(1895-1973)

1. KISIM

PSİKOTARİHÇİLER

***HARI SELDON** — … Galaktik Dönem'in 11988'inci yılında doğmuş; 12069'uncu yılında ölmüştür. Söz konusu tarihler genellikle şu an kullanılmakta olan Vakıf Dönemi'ne uygun şekilde verilmektedir… bu durumda doğum ve ölüm tarihleri V.D. 79'a 1 biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Arcturus bölgesinin Helicon kentinde –ki doğruluğu kuşku götürür bir efsaneye göre, babası gezegenin bu yöresindeki hidroponik seralarda tütün yetiştirirdi– orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiş ve erken yaşlardan itibaren matematik alanında şaşırtıcı bir başarı göstermiştir. Onun bu yeteneğine ilişkin bazıları aksini işaret eder nitelikte sayısız öykü vardır. Söylenene göre, iki yaşına geldiğinde…*

… Hiç şüphesiz onun en büyük katkıları psikotarih alanında olmuştur. Seldon bu alanda çalışmaya başladığı sırada psikotarih belli belirsiz birtakım varsayımlardan ibaretti; çalışmalarını noktaladığında ise ardında istatistiğe dayalı oldukça derin bir bilim dalı bırakmıştı…

… Onun yaşamının ayrıntılarına dair en sağlam kaynak, henüz genç bir adamken, bu büyük matematikçinin ölümünün iki yıl öncesinde onunla tanışma fırsatı bulan Gaal Dornick tarafından yazılmış olan biyografidir. Bu buluşmanın öyküsü…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Adı Gaal Dornick'ti ve Trantor'u daha önce hiç görmemiş olan sıradan bir taşra delikanlısıydı… daha doğrusu, gerçek hayatta hiç görmemişti. Çünkü onu hipervideoda defalarca görmüş, zaman zaman da –örneğin bir İmparatorluk Taç Giyme Töreni'ni veya Galaktik Konsey'in açılışını konu alan üç boyutlu haber bültenlerinde– devasa ekranlardan izlemişti. Mavi Akıntı'nın en uç kısmındaki yıldızlardan birinin yörüngesinde dönen bir gezegen olan Synnax'tan yaşamı boyunca hiç ayrılmamış olmasına rağmen, sizin de gördüğünüz gibi uygarlıktan kopmuş değildi. Bunun aksi o sıralarda galaksideki hiçbir yer için söylenemezdi zaten.

O dönemde galakside üzerinde insan yerleşimi bulunan yirmi beş milyona yakın gezegen vardı ve bunların içinde Trantor merkezli İmparatorluğa bağlılık yemini etmemiş bir tanesine bile rastlamak mümkün değildi. Ne var ki, bu durum ancak bir yarım yüzyıl daha böyle sürebilecekti.

Gençlik yıllarını öğrencilikle geçirmiş olan Gaal için bu gezi yaşamının o âna kadarki doruk noktasıydı. Uzayda daha önce de bulunduğundan bu gezi onun gözünde sıradan bir yolculuğun ötesinde bir şey ifade etmiyordu. Daha kesin belirtmek gerekirse, daha önce bitirme tezinde kullanmak üzere göktaşı sürüklenmelerinin mekaniğine ilişkin bilgi toplamak için Synnax'ın

biricik uydusuna kadar açılmıştı sadece, ama ister yarım milyon kilometre aşılsın, ister bir o kadar ışık yılı katedilsin, uzay yolculukları hep aynıydı.

Böylelikle üstuzayda yapacağı sıçrama için kendisini az da olsa hazırlayacağını ummuştu, ne de olsa gezegenlerarası basit gezilerle edinilemeyecek bir deneyimdi bu. Sıçrama, yıldızlar arasında yolculuk etmenin tek elverişli yöntemiydi, büyük olasılıkla sonsuza dek de öyle kalacaktı. Bildik uzayda yolculuk etmek normal ışık hızının üstünde bir hızla gerçekleştirilemezdi (insanlık tarihinin çoktan unutulmuş olan başlangıç yıllarından beri süregelen bilgi birikiminin bir parçasıydı bu) ve bu, insanlar tarafından mesken tutulmuş en yakın sistemler arasında bile yolculukla geçecek uzun yıllar anlamına geliyordu. Üstuzayda, ne uzay ne zaman, ne madde ne enerji, ne bir şey ne de hiçbir şey olarak tanımlanabilecek o hayal edilemez bölgede insan, birbirini izleyen iki an arasındaki ufacık zaman dilimi içinde galaksiyi bir baştan diğerine aşabilirdi.

O sıçramaların ilkini midesinde korkudan kaynaklanan ufak bir bunalmayla bekleyen Gaal hafif bir sarsıntıdan başka bir şey hissetmemişti: O henüz farkına varamadan etkisini yitiren içsel bir darbe. Hepsi buydu işte.

Sonrasında onun hayatında sadece gemi yer almıştı; İmparatorluğun on iki bin yıllık gelişiminin müthiş bir ürünü olan o kocaman, ışıltılı gemi; bir elinde yeni almış olduğu matematik doktorası, diğerinde ise yüce Hari Seldon'ın o geniş ve biraz da gizemli Seldon Projesi'ne katılmak üzere Trantor'a gelmesi için ona yolladığı davetiye olduğu halde sıçrama sürecinde bulmuştu kendini.

Sıçramanın yarattığı hayal kırıklığının ardından Gaal'in görmeyi beklediği şey, Trantor'un ilk kez karşılaşacağı manzarasıydı. İzleme odasından bir türlü ayrılamıyordu. Çelik perdeler önceden bildirilen saatlerde açılıyor, o da her defasında orada yerini almış oluyordu; yıldızların keskin pırıltısını izliyor, şurada burada bir yıldız kümesinin oluşturduğu ve tam uçtukları sırada sonsuza dek dondurulmuş bir ateş böceği sürüsünü andıran belli belirsiz bulutsuları zevkle seyrediyordu. Gemiden beş ışık yılı uzaklıktaki bir gaz bulutsusunun soğuk, mavi-beyaz dumanı pencereye bir an için çok uzaklardaki bir süt birikintisi gibi yayılmış, odayı buz rengi bir ışıltıyla doldurmuş ve iki saat sonra, bir diğer sıçramanın ardından gözden kaybolmuştu.

Trantor'un güneşi ilk görüldüğünde kendine benzeyen on binlercesinin içinde kaybolup gitmiş sert, beyaz bir zerreden ibaretti, fark edilebilmesini

ise onu yolculara işaret eden gemi rehberine borçluydu. Burası galaksinin merkezine yakın olduğundan yıldızlar oldukça sık bir görünüm sergiliyordu. Ancak Trantor'un güneşi her bir sıçramayla daha bir parıldıyor, ışıltısıyla boğduğu yıldızlar onun yanında giderek daha soluk ve küçük kalıyordu.

Bir subay onlara yaklaştı ve, "İzleme odası yolculuğun geri kalanı boyunca kapalı tutulacak," dedi. "İnişe hazırlanın."

Adam odadan ayrılırken Gaal ona doğru atıldı ve üzerine İmparatorluğu simgeleyen Uzaygemisi ile Güneş şekilleri işlenmiş olan beyaz üniformasının kolunu yakaladı.

"Benim odada kalmam mümkün mü acaba?" diye sordu. "Trantor'u yakından görmek istiyorum da."

Subay gülümseyince Gaal hafifçe kızarmaktan kendini alamadı. Taşra aksanıyla konuşmuş olmalıydı.

"Yarın sabah Trantor'a inmiş olacağız," dedi subay.

"Ben onu uzaydan görmeyi kastetmiştim."

"Ah. Özür dilerim, evlat. Eğer bu bir uzay yatı olsaydı bunu sağlayabilirdik sanırım. Ama biz güneşin hemen dibinde döne döne inişe geçeceğiz. Aynı anda hem kör olmak, hem yanmak, hem de radyasyon yaraları içinde kalmak istemezsin herhalde, değil mi?"

Gaal arkasını dönüp uzaklaşacak gibi oldu.

Subay peşinden seslendi. "Buradan bakıldığında olsa olsa gri bir bulut şeklinde görünür zaten, evlat. Trantor'a indikten sonra bir uzay turuna katılmayı denemelisin. Hem onlar ucuz da olur."

Gaal başını çevirip tekrar ona baktı. "Çok teşekkür ederim."

Böylesi bir durumda düş kırıklığına kapılmak çocukçaydı belki, ama yetişkin bir erkek de bu tür hislere tıpkı bir çocuk gibi kapılabilirdi; Gaal'in boğazına bir yumru takılmıştı sanki. O âna dek hiç görmemiş olduğu Trantor'u tüm gerçekliğiyle seyredebilme fikri ona inanılmaz gelmişti, bunun için bir süre daha beklemesi gerekeceğini ummamıştı doğrusu.

2

Gemi inişini tam bir gürültü karmaşası içinde gerçekleştirdi. Geminin metal yüzeyi atmosferi uzaktan gelen hışırtılar eşliğinde yarıp geçmişti. Sürtünmenin yarattığı ısıyla boğuşan havalandırma aygıtlarının uğultusu hiç kesilmiyor, hızı düşürmeye çalışan makinelerin daha yavaş tempolu homurtusu ise buna karışıyordu. İniş odalarında toplanan erkeklerin ve kadınların gürültüsü ile bavulları, posta kargolarını ve diğer yükleri kaldırıp bir boşaltma iskelesine aktarılacakları âna dek beklemeleri için geminin uzun dingiline yerleştiren vinçlerin gıcırtıları birbirine dolanıyordu.

Gaal geminin artık kendi istemiyle bağımsız olarak hareket edemediği kanısına varmasına yol açan hafif bir sarsıntı hissetti. Gemideki çekim, inmek üzere olduğu gezegenin yerçekimine her geçen saat biraz daha yenik düşüyordu. Yerçekiminin her geçen saat artan etkisiyle sürekli değişen yönlere uyacak güç alanları üstünde kolaylıkla dönen iniş odalarında sabırla oturmuş beklemekte olan binlerce yolcu bir süre sonra ipsiz gibi görünen kocaman kapılara doğru kavisli rampalar üzerinden ilerlemeye başladılar.

Gaal’in bagajı hafifti. Önünde durduğu kontuardan, eşyalarının büyük bir ustalıkla çabucak kontrol edilip, sonra yeniden bavula tıkılmasını seyretti. Vizesi incelendi ve damgalandı. Gaal ise bu işlemlere aldırmıyordu bile.

Sonunda Trantor’a gelebilmişti ya! Burada hava, evinin bulunduğu Synnax gezegenindekinden biraz daha ağırdı sanki, ama nasıl olsa buna alışacaktı. Onu asıl düşündüren, bu kentin büyüklüğüne alışıp alışamayacağıydı.

İniş Binası devasa bir mekândı. Binanın tavanı o denli yüksekti ki neredeyse görünmüyordu. Gaal az daha bu çatının altında bulutları bile oluşabileceğini hayal edecekti. Karşısında hiçbir duvar göremiyordu; salonda sadece insanlar, kontuarlar ve daralarak uzanan, sonra da adeta sislerin içinde kaybolan bir zemin vardı.

Kontuar görevlisi tekrar konuşmaya başladı. Sesinde sinirli bir hava seziliyordu. “Hadisene, Dornick, kıpırda biraz,” dedi. İsmi anımsayabilmek için vizeyi açıp bir kez daha göz atması gerekmişti.

“Eee… şeyler…” diyecek oldu Gaal.

Kontuarın ardındaki görevli başparmağını kaldırdı, “Taksiler sağdan ve soldan üçüncü kapılarda.”

Bunun üzerine harekete geçen Gaal, hiçliğin ortasında asılıymışçasına duran ışıklı, eğri büğrü harfleri okuyarak ilerledi: ‘*HER YÖNE TAKSİ*’.

O uzaklaşadursun, kalabalığın içinden sıyrılan biri az önce Gaal’in dikilmekte olduğu kontuara yanaştı. Bakışlarını bu yeni gelene çeviren görevli, başını ‘evet’ der gibi hafifçe salladı. Yabancı da başını sallayıp aynı şekilde karşılık verdikten sonra genç göçmeni izlemeye koyuldu.

Zamanında yetişip Gaal’in gideceği yönü duymayı başarmıştı.

Gaal kendini bir parmaklığa yaslanmış halde bulmuştu.

Parmaklığın üstündeki ufak tabelada ‘Kontrolör’ yazıyordu. Tabelada belirtilen görevi üstlenmiş olan kişi başını kaldırıp bakmaya bile tenezzül etmemiş, “Nereye?” diye sormakla yetinmişti.

Gaal ne yanıt vermesi gerektiğinden pek emin değildi, ama birkaç saniyelik bir tereddüt bile arkasında uzun bir insan kuyruğu oluşacağı anlamına gelirdi.

Kontrol memuru bu sefer başını kaldırıp soruyu yineledi. “Nereye?”

Gaal’in bütçesi sınırlıydı, ancak bu durum yalnızca bir gece sürecek, ertesi gün nasıl olsa yeni işinin başına geçmiş olacaktı. Kayıtsız bir tavır takınarak konuşmaya zorladı kendini: “İyi bir otele, lütfen.”

Görevli hiç de etkilenmişe benzemiyordu. “Hepsi iyidir. Bir isim vermelisiniz.”

Gaal çaresizce, “O halde en yakındakine, lütfen,” dedi.

Kontrol görevlisi bir düğmeye bastı. Zeminde, farklı renk ve gölge oyunları çizerek parlayıp sönen benzerlerinin arasından ince bir ışın demeti yükseldi. O sırada görevli, Gaal’in eline bir bilet sıkıştırdı. Bunun da donuk bir pırıltısı vardı.

Kontrol görevlisi, “Borcunuz bir nokta on iki,” dedi.

Gaal bir yandan elini cebine atıp bir miktar bozukluk çıkarırken sordu: “Nereye gideceğim?”

“Işığı izleyin. Doğru yönde gittiğiniz sürece bilet parlamayı sürdürecektir.”

Gaal etrafını seyrederek ışığın peşi sıra yürümeye başladı. O çok geniş alan üzerinde her biri kendi yolunu izleyen ve yolları üzerine çıkan kesişme noktaları arasında seçim yaparak bunların içinden süzülerek geçen yüzlerce ışık vardı.

Onun yolculuğu çok geçmeden son bulmuştu. Leke tutmaz plastotekstil kumaştan yapılma parlak mavi ve sarı renklerde yepyeni bir üniforma

giymiş bir adam iki bavulunu almak için uzandı.

“Doğruca Luxor’a gider,” dedi.

Gaal’i izlemekte olan adam bunu duymuştu. Dahası, Gaal’in “Güzel,” diye yanıt verdikten sonra o küt burunlu taşıta binişini de izlemişti.

Taksi olduğu yerde dikey havalandı. Kapalı bir aracın içinde uçuyor olmanın verdiği garip heyecandan dolayı sürücü koltuğunun arkasını ister istemez sımsıkı kavrayan Gaal, kavisli, saydam pencereden dışarıyı izliyordu. O koskoca terminal giderek küçülüyor, insanlar gelişigüzel dağılmış karıncaları andırıyorlardı. Karşısındaki manzara geriye doğru kayıp gitgide küçüldü.

Sonra, önlerinde bir duvar olduğunu fark etti. Havanın ortasında beliriveriyor ve gözden kayboluncaya dek yükselmeyi sürdürüyordu. Üzerinde pek çok delik vardı, ki bunlar tünel ağızlarından başka bir şey değildi. Gaal’i taşıyan taksi de bu deliklerden birine yöneldi ve içeri daldı. Gaal bir an için sürücünün onca delik içinden doğru olanı nasıl olup da seçebildiğini boşu boşuna çözmeye çalıştı.

Artık sadece karanlık vardı çevrelerinde; onlar ilerledikçe yanlarından geçip giden renkli işaret ışıkları dışında tüneli aydınlatan hiçbir şey yoktu. Havaya ise aracın hızla ilerlemesinden kaynaklanan bir tür sürtünme sesi hakimdi.

Taksinin aniden hız kesmesi sonucu Gaal öne doğru savruldu ve hemen ardından araç tünelden dışarı fırlayıp yeniden zemin seviyesinde ilerlemeye başladı.

Şoförün “Luxor Oteli,” demesine pek de gerek yoktu aslında. Bavullarını taşımada Gaal’e yardım etti, genç adamın uzattığı onuncu sınıf bahşişi resmi bir tavırla kabul etti, sonra orada beklemekte olan diğer bir yolcuyu alarak aracını tekrar havalandırdı.

Gaal, gezegene indi ineli, gökyüzü namına hiçbir şey görmemişti.

__TRANTOR__ — … Bu süreç on üçüncü binyılın başlarında zirve noktasına ulaştı. İmparatorluk Hükûmeti’ne ev sahipliği yapma özelliğini yüzlerce nesil boyunca aralıksız koruması ve tüm sistemin en yoğun nüfusa sahip ve endüstrisi en gelişmiş gezegenleriyle beraber galaksinin merkezine en yakın bir yerde konuşlanmış olmasından dolayı kaçınılmaz olarak insan ırkının gördüğü en kalabalık ve de zengin kenti halini almıştı.

Düzenli bir hızla gerçekleştirilen kentleştirme çalışmaları sonunda olabilecek en yüksek sınıra ulaşılmıştı. Trantor’un 110,000,000 kilometrekarelik kara alanının üzerini tek bir kent kaplamıştı. En yüksek olduğu dönemlerde kırk milyarı rahatlıkla aşan bu muazzam nüfus, İmparatorluğun yönetimsel gereksinimleri uğruna tamamen seferber edilse bile söz konusu görevleri yerine getirmede yetersiz kalıyordu. (Bu noktada, son dönem imparatorlarının ruhsuz saltanatları altında Galaksi İmparatorluğu’nun uygun şekilde yönetilmesinin imkânsız hale gelişinin de Yıkım’ın başlıca sebeplerinden biri olduğu unutulmamalı.) Sayıları on binleri bulan gemilerden kurulu filolar her gün yirmi tarım gezegeninden toplanan ürünleri Trantor halkının yemek masalarına taşıyordu…

Besin ve bir anlamda tüm yaşamsal gereksinimler açısından dış gezegenlere olan bu bağımlılığı, olası kuşatma tehditleri karşısında Trantor’u her geçen gün biraz daha aciz kılıyordu. İmparatorluğun son binyılında yaşanan ardı arkası kesilmeyen isyanlar, tahta birbiri ardına geçen imparatorların bu gerçeği görmesine yol açtı ve İmparatorluğun bu konuda izlediği politikanın Trantor’un bu hassas şahdamarının korunmasıyla sınırlı tutulması sonucunu doğurdu…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

3

Gaal havanın güneşli olup olmadığından emin değildi, öyle ki, gece miydi yoksa gündüz mü çıkaramıyordu. Sormaya da utanıyordu. Koca gezegen bir maden tabakasının altındaydı sanki. Az önce eşlik etmiş olduğu yemek sözüm ona ‘öğle yemeği’ydi, oysa gece ve gündüz gibi kaydedilmesi belki de zahmet doğuracak değişiklikleri hesaba katmaksızın yaşamını standart bir zaman ölçüsü çerçevesinde sürdüren çok sayıda gezegen vardı. Gezegenlerin yıldızları çevresindeki dönüş hızları farklılık gösteriyordu ve o Trantor’unkini henüz bilmiyordu.

Başlangıçta ‘Güneş Odası’nın yerini gösteren işaretleri heyecanla takip etmiş, ama oranın da yapay radyasyonla ısıtılan bir odadan ibaret olduğunu görüp kalakalmıştı. O odadan ayrılıp ayrılmama konusunda bir süre tereddüt ettikten sonra gerisingeri Luxor’un ana lobisinin yolunu tuttu.

Otel görevlisine, “Bir gezegen turu için nereden bilet temin edebilirim?” diye sordu.

“Tam buradan.”

“Peki ne zaman başlar?”

“Az farkla kaçırdınız. Bir sonraki tur için yarını beklemeniz gerekecek. İsterseniz biletinizi şimdiden alın, biz sizin için yer ayırırız.”

“Tüh.” Yarın çok geç olacaktı. Ertesi sabah üniversitede bulunması gerekiyordu. “Buralarda bir gözetleme kulesi… ya da ona benzer bir şey yok mu? Açık havada demek istiyorum.”

“Var tabii! İsterseniz bunun için hemen bir bilet ayarlayabilirim size. Ama önce yağmur var mı bir bakayım.” Dirseğinin dibindeki bir kolu indiren adam sabit bir ekranda akıp giden sözcükleri okudu. Gaal de ona eşlik etti.

Ardından, “Hava iyiymiş,” dedi görevli. “Anlaşılan o ki, kurak mevsimdeyiz.” Sonra laf olsun diye ekledi: “Aslına bakarsanız ben dışarıdaki koşullarla pek ilgilenmiyorum. Zaten dışarı son kez çıkalı üç yıl oluyor. Bir kere görünce ne menem bir şey olduğunu anlıyorsunuz ve bir daha görme gereksinimi duymuyorsunuz… Buyurun biletinizi. Arka kısımdaki özel asansörde yer ayırdım size. ‘*Kuleye Gider*’ yazan kısma gideceksiniz. İyi seyirler.”

Sözü edilen asansör yerçekiminin itme gücüyle çalışan şu yeni modellerdendi. Gaal içeri girdi, başkaları da sel gibi akarak onu izledi. Asansör görevlisinin bir kolu indirmesi sonucu yerçekiminin sıfıra inmesiyle beraber Gaal bir an için kendini boşlukta sıkışıp kalmış hissetti, hemen sonra asansörün yukarı doğru tırmanmaya başlamasıyla vücut ağırlığını bir nebze olsun geri kazandı. Çok geçmeden gerçekleşen ani bir hız düşmesi Gaal’in ayaklarını yerden kesti. Elinde olmayarak hafif bir çığlık koyvermişti.

O sırada asansör görevlisi ona seslendi: “Ayaklarınızı parmaklığın altına sokun. Uyarı tabelasını görmüyor musunuz?” Diğer yolcular bu talimata çoktan uymuşlardı. Asansörün yan duvarına tutunup aşağı inmek için çılgıncasına ve boşuna çabalayan Gaal’in bu haline bakıp sırıtıyorlardı. Ayakkabılarını birbirine paralel şekilde ve yarım metre aralıkla asansör zeminine yerleştirilmiş krom parmaklıklara dayamış olmaları havalanmalarını önlüyordu. İçeri girdiğinde o da bu parmaklıkları fark etmiş, fakat umursamamıştı. Sonra birden bir el uzanıp onu aşağı çekti.

Asansör durmak üzere yavaşlarken, Gaal nefes nefese kalmış bir halde kurtarıcısına teşekkürlerini sunmakla meşguldü.

Asansörden dışarı adımını atınca gözlerini kamaştıran beyaz bir parlaklığa boğulmuş açık bir terasa çıktı. Ona yardım eli uzatmış olan adam da omuz başından ayrılmıyordu.

“Pek çok oturma yeri var,” dedi adam içtenlikle.

Ağzının bir karış açık kaldığını fark eden Gaal dudaklarını aceleyle büzdü ve, “Gerçekten de öyle görünüyor,” dedi. Düşünmeden o koltuklara doğru yönelecek olduysa da birden durdu.

“İzninizle, bir süre bu parmaklığın önünde kalacağım. Şey… etrafı biraz seyretmek istiyorum da.”

Adam ‘nasıl istersen’ der gibi bir el hareketiyle onu kendi haline bırakınca, Gaal omuz yüksekliğindeki parmaklığa doğru eğilip manzarayı incelemeye koyuldu.

Toprağı göremiyordu. Zemin, insan elinde çıkma, gittikçe daha karmaşıklaşan yapıların arasında kaybolmuştu. Neredeyse birbiriyle aynı gri renge bürünmüş metal yapıların gökyüzüyle kesiştiği hat dışında herhangi bir ufuk göremiyordu ve gezegenin tüm yüzeyinde durumun aynı olduğundan emindi. Zevk amaçlı gezinti yapan birkaç geminin gökyüzünde süzülmesi dışında etrafta hiç hareket yoktu, ama Gaal biliyordu ki, karşısında uzanan dünyanın bu madeni derisinin altında milyarlarca insanın koşuşturmacası hiç durmadan sürüp gitmekteydi.

Görünürde en ufak bir yeşillik yoktu; ne yeşillik, ne toprak, ne de insanınkinden başka bir yaşam vardı sanki. Bu dünya üzerinde bir yerlerde, yemyeşil ağaçlar ve gökkuşağı misali rengarenk çiçeklerle bezenmiş doğal bir toprak örtüsü üzerinde uzanan yüzlerce kilometrekarelik bir alanın ortasında İmparator’un sarayı olmalı, diye geçirdi içinden Gaal. Bir çelik okyanusunun tam ortasında kalmış ufacık bir adadan farksızdı orası, ne var ki onun bulunduğu yerden görülemiyordu. Binlerce kilometre uzakta olsa gerekti. Bu mesafenin ne kadar olacağını aklı kesmiyordu.

Çok geç olmadan bir tura çıkmalıydı!

Sesli sesli içini çekti ve ancak o zaman Trantor’da olduğunun bilincine vardı; tüm galaksinin merkezi ve insan ırkının çekirdeği konumundaki gezegendeydi artık. Yine de çokça bahsedilen o zayıflıktan eser yoktu ortalıkta. Gezegene besin taşıyan gemileri henüz görememişti. Trantor’daki kırk milyar insanı galaksinin geri kalanına bağlayan yaşamsal damarın varlığından habersizdi. Şimdilik sadece insanoğlunun o en müthiş eserini görebiliyordu: Bir dünyanın kibre varan bir hırsla topyekün fethedilmesini.

Gözlerinde boş bir ifadeyle parmaklıktan uzaklaştı. Asansörde ona yardım etmiş olan adam yanındaki boş koltuğu işaret etti. Gaal de oraya oturdu.

Adam gülümsedi. “Adım Jerril. Trantor’a ilk gelişiniz mi?”

“Evet, Bay Jerril.”

“Tahmin etmiştim. Bu arada, Jerril benim önadım. Eğer şairane hisler besleyen biriyseniz Trantor’un sizi etkilememesi imkânsız. Ne var ki Trantorlular buraya hiç çıkmaz. Burayı sevmezler. Sinirlerini bozuyormuş.”

“Sinirlenmek mi!.. Unutmadan, benim ismim de Gaal. Hem neden sinirleri bozuluyormuş ki? Bence muhteşem bir manzara.”

“Bu bakış açısına göre değişen bir gözlem, Gaal. Küpten farksız bir binada doğmuş, tek bir koridorda büyümüş, hücre denebilecek bir yerde çalışmaya alışmışsanız ve tatil denince aklınıza kalabalık bir güneş odası dışında bir şey gelmiyorsa, gökyüzünden başka hiçbir şeyin görülemediği açık bir terasa çıkmak sinirlerinizi harap edecektir. Beş yaşını dolduran çocuklarını yılda bir kez buraya çıkarırlar. Bunun onlara bir faydası oluyor mu, bilemiyorum. Buranın havasından yeterince yararlanamamaları bir yana, ilk birkaç gelişlerinde histerik çığlıklara boğuluyorlar. Bana kalırsa, sütten kesilen çocukların haftada en az bir defa buraya çıkarılması daha uygun olur.”

Kısa bir duraklamanın ardından adam sözlerine kaldığı yerden devam etti: “Aslında bunun pek önemi yok. Ya bir de hiç çıkmasalardı? Aşağıda mutlular, çünkü çekip çevirdikleri bir imparatorluk var ellerinde. Sizce yerden ne kadar yükseklikteyiz?”

“Bir kilometre olabilir mi?” diye karşılık veren Gaal, bir yandan da bunun safça bir cevap olup olmadığını düşünüyordu.

Jerril’in patlattığı kahkahaya bakılırsa biraz öyle olmalıydı. “Hayır. Sadece yüz elli metre.”

“Ne? Ama asansör…”

“Biliyorum. Siz belki farkına varmadınız ama asansör o sürenin çoğunu yer seviyesine ulaşmakla geçirdi. Çünkü Trantor toprağın yaklaşık iki kilometre altına inşa edilmiş ve yeryüzüne tüneller yoluyla bağlanmıştır. Tıpkı bir buzdağı gibi… onda dokuzu aşağıda gizli olan bir buzdağı. Öyle ki, kıyı bölgelerinde bile okyanus zemininin birkaç kilometre altına dek uzanır. Aslında kent o kadar alçakta kalıyor ki, yüzey ile birkaç kilometre aşağısı arasındaki ısı farklılığından yararlanıp gereksinme duyduğumuz tüm enerjiyi elde edebiliyoruz. Bunu biliyor muydunuz?”

“Hayır, atomik üreteçler kullandığınızı sanıyordum.”

“Bir zamanlar öyle yapıyorduk. Ama böylesi daha ucuz.”

“Öyledir herhalde.”

"Bütün bunlar karşısında ne düşünüyorsunuz?" Bir an için adamın uysal tabiatı yerini kurnazlığa bırakmıştı. Sinsi göründüğü bile söylenebilirdi.

Uygun sözcüğü yakalamak için çırpınan Gaal çareyi bir kez daha, "Muhteşem," demekte buldu.

"Buraya tatile mi geldiniz? Yoksa yolculuk ederken şöyle bir uğradınız mı?"

"Tam öyle sayılmaz… Aslına bakarsanız Trantor'u ziyaret etmeyi hep istemişimdir, ama şu an bir iş gereği burada bulunuyorum."

"Öyle mi?"

Gaal sözlerine daha da açıklık getirme gereği duydu. "Trantor Üniversitesi'nden Dr. Seldon'a üzerinde çalıştığı bir proje üzerinde yardımcı olacağım."

"Kuzgun Seldon mı?"

"Yo, hayır. Sözünü ettiğim kişi Hari Seldon… Psikotarihçi Seldon. Kuzgun Seldon diye birinden haberim yok."

"Ben de Hari'yi kastediyordum zaten. Ona Kuzgun derler. Anlarsınız ya, argo işte. Kendisi felaket haberciliği yapmaya bayılır da."

"Yapma, yahu?" Gaal'in şaşkınlığı gerçekti.

"Tabii, biliyor olmanız gerekir." Jerril gülümsemiyordu. "Buraya onun için çalışmaya geldiniz, değil mi?"

"Öyle, ama ben sadece bir matematikçiyim. Söylesenize, ne diye felaket haberciliği yapsın ki? Hem, bu ne tür bir felakettir?"

"Sizce ne tür olabilir?"

"Korkarım bu konuda en ufak bir fikrim yok. Dr. Seldon ile ekibinin yayınladığı bazı çalışmaları okumuştum. Matematiksel kuramlara ilişkin yazılardı hepsi."

"Evet, ama dikkatinizi çekerim, onlar 'yayınladıkları' yazılar."

Gaal kendini huzursuz hissetmişti. "Sanırım artık odama gitsem iyi olacak. Sizinle tanıştığıma memnun oldum."

Jerril elini kayıtsızca sallayıp ona veda etti.

Gaal odasına döndüğünde kendisini beklemekte olan biriyle karşılaştı. Bir an için o kadar telaşlanmıştı ki, bu tür durumlarda söylenmesi kaçınılmaz olan, 'Burada ne arıyorsunuz?' sorusunu dile dökememişti bile.

Adam ayağa kalktı. Saçları kelleşmeye yüz tutmuş, yürüyüşü aksak, ama mavi gözlerindeki pırıltıyı korumuş yaşlı bir adamdı bu.

Adam, Gaal’in karmakarışık olmuş belleği karşısındaki bu yüzü fotoğraflarını defalarca gördüğü kişininkiyle eşleştiremeden bir saniye önce, “Ben Hari Seldon’ım,” dedi.

__PSİKOTARİH__ — … Gaal Dornick, matematiksel olmayan kavramlar kullanarak bugün psikotarih olarak adlandırdığımız şeyi, matematik biliminin insan topluluklarının önceden belirlenmiş sosyal ve ekonomik uyarıcılara verdiği tepkileri açıklayan bir dalı olarak tanımlamıştır…

… Açıkça ifade edilmemiş olsa da, tüm bu tanımlamalarda insan kümesinin istatistik açısından geçerli bir veri tabanı olduğu varsayımından hareket edildiği anlaşılmaktadır. Böyle bir topluluğun üzerinde ölçüm yapılabilmesi için gerekli büyüklüğü Seldon'ın İlk Kuram'ı uyarınca saptanabilir… Üzerinde durulması gereken bir diğer varsayım ise, verilen tepkilerin gerçeği yansıttığından emin olunabilmesi için incelemeye alınan insan kümesinin psikotarihsel kuramdan habersiz kişiler arasından seçilmesi gereğidir…

Sağlam ve geçerli bir psikotarih biliminin temelinde bir dizi sosyal ve ekonomik gücün özelliklerini taşıyan Seldon işlevleri yatar. Örneğin…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

4

"Merhaba, efendim," dedi Gaal. "Ben… ben…"

"Yarından önce buluşacağımızı beklemiyordun, değil mi? Normali de oydu aslında. Şu da var ki, senin hizmetlerinden yararlanacaksak, acele etmeliyiz. Gönüllü bulmak gitgide zorlaşıyor."

"Pek anlayamadım, efendim."

"Gözetleme kulesindeyken biriyle konuştun, değil mi?"

"Evet. İsmi Jerril'miş. Onun hakkında tek bildiğim bu."

"Adı önemli değil. Kamu Güvenliği Komisyonu'nun bir ajanı o. Uzay istasyonuna indiğin andan beri seni izliyor."

"Ama neden? Korkarım ki aklım iyice karıştı."

"Kuledeki adam sana benden hiç bahsetti mi?"

Gaal yanıt vermeden önce duraksadı. "Sizden Kuzgun Seldon diye söz etti."

"Bunun nedenini de söyledi mi peki?"

"Felaket haberciliği yaptığınızı söyledi."

"Yapmıyorum diyemem… Trantor hakkındaki ilk izlenimin nedir bakalım?"

Her karşısına çıkanın Trantor hakkındaki görüşünü sorması şart mıydı sanki? Gaal'in aklına o bildik sözcük dışında hiçbir yanıt gelmiyordu: "Muhteşem."

"Görüyorum ki bunu hiç düşünmeden söyledin. Ya psikotarih açısından baktığında yanıtın ne olur?"

“Onu bu soruya uyarlamayı hiç düşünmemiştim.”

“Seninle işim bittiğinde, genç adam, psikotarihi karşına çıkan her soruya uygulamak sende bir alışkanlık halini almış olacak… Şimdi dikkatli bak.” Seldon kemerindeki keseden küçük bir hesap makinesi çıkardı. Onun uykusuzluk çektiği zamanlarda kullanmak üzere yastığının altında bunlardan bir tane bulundurduğu söylenirdi. Aletin parlak gri cilası çok kullanılmaktan dolayı biraz aşınmıştı. Seldon’ın yaşlanmaktan lekelere bürünmüş becerikli parmakları makinenin yüzeyini kaplayan düğme sıra ve sütunları üstünde gezindi. O böyle yaptıkça üst kısımdaki ekranda kırmızı renkli şekiller parıldıyordu.

“İşte bu, İmparatorluğun şu günkü durumunu temsil ediyor,” dedi.

Sonra bekledi.

En sonunda Gaal, “Bu tam bir gösterge sayılmaz tabii, değil mi?” dedi.

“Hayır, gerçekten de tam sayılmaz,” dedi Seldon. “Sözlerimi sorgusuzca kabul etmediğini görmek beni sevindirdi. Şöyle diyelim; bu, varsayımı öne sürmeye yardım edecek bir tahmin sadece. Buna ne dersin?”

“İleride temel formülün doğruluğunu öğrenebileceksem, kabul ederim.” Gaal muhtemel bir tuzaktan sakınmaya özen gösteriyordu.

“İyi. Buna bir de İmparator’un suikasta kurban gitmesi, genel valilerin isyan etmesi, zaman zaman tekrarlanan ekonomik durgunluk dönemleri ve gezegen araştırma seferlerinin sayısındaki düşüş gibi olasılıkları ekleyelim…”

Bu arada elleri sürekli çalışıyordu. Bahsettiği her yeni kavramla beraber parmaklarının dokunuşuyla hesap makinesinin ekranında yeni simgeler beliriyor ve giderek genişleyip değişen temel işlevin içinde eriyip gidiyorlardı.

Bu süre zarfında Gaal onu yalnızca bir kez durdurdu. “Bu dönüşüm ayarlarının nasıl bir geçerliliği olacağını aklım kesmiyor.”

Seldon yaptığı işlemleri daha yavaş hareketlerle tekrarladı.

Bu sefer, “İyi ama bu hesapları yasaklanmış bir işlemle yapıyorsunuz,” dedi Gaal.

“İyi. Çabuk kavrıyorsun, ama halen yeteri kadar çabuk değil. Bu bağlamda yasaklanmış değiller. Bırak da genişletme yöntemiyle bitireyim şu hesapları.”

Oldukça uzun süren işlemler sona erdiğinde, Gaal saygıyla ve biraz da bezginlikle kabullendi. “Evet, şimdi görüyorum.”

Seldon durmuştu en sonunda. “İşte Trantor’un bundan üç yüzyıl sonraki hali. Bunu nasıl yorumlayacaksın bakalım?” Başını yana eğip verilecek cevabı beklemeye koyuldu.

Gaal inanmaz gözlerle haykırdı. “Tümüyle yok mu olacak! Ama… ama bu imkânsız. Trantor daha önce hiç…”

Seldon sadece bedenen yaşlanmış bir adamın heyecanıyla doluydu. “Haydi ama. Bu sonuca nasıl ulaştığımıza tanık oldun. Söze dökmekte neden zorlanıyorsun? Şekilciliği bir an için aklından çıkarmaya çalış.”

“Trantor uzmanlık alanlarını çoğalttıkça giderek daha aciz, daha savunmasız bir duruma düşüyor,” dedi Gaal. “Dahası, İmparatorluğun yönetsel merkezi olma konumu sağlamlaştıkça dış unsurlar açısından daha da büyük bir ödül halini alıyor. İmparatorluk tahtının hangi varise kalacağı sorunu belirsizleştikçe ve büyük aileler arasındaki kavgalar şiddetlendikçe sosyal sorumluluk ortadan kayboluyor.”

“Yeterli. Peki üç yüzyıl içinde topyekün yıkım yaşanmasının sayısal olasılığı nedir?”

“Bunu söyleyemem.”

“Bir alan farklılaştırması yapabilirsin, değil mi?”

Gaal kendini baskı altında hissetti. Hesap makinesi ona uzatılmamıştı, gözlerinin otuz santim uzağında duruyordu işte. Hırsla hesaplamaya girişti, alnının ter içinde kaldığını hissedebiliyordu.

“Yüzde 85 civarında mı?”

“Fena değil,” dedi Seldon, alt dudağını dışarı bükerek, “ama iyi de sayılmaz. Kesin rakam yüzde 92,5 olacaktı.”

“Demek size ‘Kuzgun Seldon’ demelerinin nedeni bu,” dedi Gaal. “Ama bunların hiçbirine dergilerde rastlanmıyor.”

“Tabii ki rastlanmaz. Kâğıda dökülemez işlemler bunlar. İmparatorluk sallantılı konumunun bu şekilde açığa vurulmasını onaylar mı sanıyorsun? Oysa bu, psikotarihin en kolay hesap yöntemlerinden biridir. Ama vardığımız bazı sonuçlar aristokrasinin içlerine sızmış durumda.”

“Bu çok kötü.”

“Öyle olması gerekmez. Ne de olsa her şeyi hesaba katıyorlar.”

“Beni soruşturmalarının nedeni de bu o halde?”

“Evet. Benim projemle ilgili her konu soruşturuluyor.”

“Tehlikede misiniz, efendim?”

“Ah, evet. İdam edilme olasılığım yüzde 1,7 gerçi, ama bunun için projemi durduracak değilim. Biz de her ihtimali göz önüne alarak yola

çıktık. Neyse, takma kafanı. Yarın Üniversitede benimle buluşacaksın, değil mi?”

“Pek tabii,” dedi Gaal.

__KAMU GÜVENLİĞİ KOMİSYONU__ — … Aristokratlardan kurulu bu heyet, Entun hanedanının son üyesi Cleon I'in suikast sonucu öldürülmesinin ardından güç kazanmıştır. Asıl olarak, istikrarsızlık ve belirsizlikle geçen yüzlerce yıl boyunca İmparatorlukta düzen sağlayıcı bir unsur görevi gördüler. Genellikle Chenler ve Divartlar gibi büyük ailelerin kontrolü altında bulunan bu heyet bir süre sonra yozlaşarak düzenin korunmasından başka bir şeyi umursamayan kör bir mekanizma kimliğine büründü… Devlet sisteminden tamamen silinmeleri ancak gerçek anlamda güç sahibi sayılabilecek son imparator Cleon II'nin başa geçişinin ardından mümkün olmuştur. İlk Komisyon Şefi…

… Komisyon'un çöküş sürecinin başlangıcı, bir bakıma Vakıf Dönemi'nin kabulünün iki yıl öncesinde yaşanmış olan Hari Seldon mahkemesine dek götürülebilir. Gaal Dornick'in Hari Seldon üzerine yazdığı biyografide söz konusu mahkeme ayrıntılı biçimde anlatılmaktadır…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

5

Gaal verdiği sözü tutamadı. Ertesi sabah boğuk bir zil sesiyle uyanmıştı. Çağrıya yanıt verince otel görevlisi nazik ve durumu olabildiğince hafifletmeye çalışan bir sesle ona Kamu Güvenliği Komisyonu'nun emriyle tutuklanmış olduğunu bildirdi.

Gaal kapıya doğru atıldıysa da onun artık açılmadığını fark etti. Tek yapabileceği giyinip beklemekti.

Gelip onu aldılar ve başka bir yere naklettiler, ama hep tutuklu sıfatı altında. Ona soru sorarken de nezaketi elden bırakmıyorlardı. Her şey son derece uygar yöntemlerle yürütülüyordu. Onlara aslen Synnax'ta ikamet eden bir taşralı olduğunu, şu şu okulları bitirdiğini ve şu şu tarihte bir Matematik Doktorası almaya hak kazandığını anlattı. Sonra da Dr. Seldon'ın ekibine katılmak için başvuruda bulunduğunu ve başvurusunun kabul edildiğini açıkladı. Bu ayrıntılar üzerinden tekrar tekrar geçti; onlarsa her defasında dönüp dolaşıp Seldon Projesi'ne hangi nedenle katıldığı sorusuna geliyorlardı. Bundan nasıl haberi olmuştu; bu proje kapsamında üstlendiği görev neydi; ne gibi gizli talimatlar almıştı; neyin nesiydi bu proje?

O ise bu soruların yanıtını bilmediğini öne sürdü. Hiçbir gizli talimat almamıştı. Henüz eğitim aşamasındaki bir bilim adamı ve matematikçiydi o. Siyasetle ilgilenmiyordu.

En sonunda kibar soruşturmacı sordu: “Trantor ne zaman yok olacak?”

Gaal sarsılmıştı, kekeleyerek cevap verdi: “Benim bilgim bunu yanıtlamaya yetmez.”

“Kiminki yeter o halde?”
“Başkası adına konuşmamı nasıl beklersiniz?” Gaal’i ateş basmıştı. Hem de feci bir ateş.
“Size bu gibi bir yıkımdan bahseden, Trantor’un yok olacağı günü bildiren kimse oldu mu?” diyen soruşturmacı, genç adamın tereddüt ettiğini görünce devam etti. “Sizi izledik, doktor. Bu gezegene geldiğinizde havalimanındaydık; siz gözlem kulesinde randevu saatinizi bekleyerek vakit geçirirken oradaydık; tabii Dr. Seldon’la aranızda geçen konuşmaya da kulak misafiri olduk.”
“Öyleyse onun bu konu hakkındaki görüşlerini biliyorsunuz,” dedi Gaal.
“Belki. Ama bir de sizden duymak istiyoruz.”
“Kendisi Trantor’un üç yüzyıl içinde ortadan kalkacağı fikrinde.”
“Bunu kanıtladı mı… yani matematiksel olarak?”
“Evet, kanıtladı,” dedi Gaal biraz da meydan okurcasına.
“Siz o… ah… hesapların geçerli olduğunu doğrulayabilirsiniz sanırım.”
“Eğer Dr. Seldon öyle söylüyorsa, doğrudur.”
“Pekâlâ, artık dönebiliriz.”
“Bekleyin biraz. Bir avukat tutma hakkım var. İmparatorluğun bir vatandaşı olarak bu hakkımı kullanmak istiyorum.”
“İstemediğiniz kadar avukatınız olacak.”
Oldu da.

Bir süre sonra içeri giren uzun boylu adamın yüzündeki çizgiler o denli dikeydi ki, insan bu suratta gülümsemeye yer var mı diye düşünmeden edemiyordu.
Gaal başını kaldırıp yeni gelene baktı. Kendisini yıpranmış ve solgun hissediyordu. Trantor’a geleli henüz otuz saati geçmediği halde başından o kadar çok şey geçmişti ki.
“Adım Lors Avakim,” dedi adam. “Dr. Seldon beni sizi savunmam için gönderdi.”
“Gerçekten mi? Madem öyle, dinleyin lütfen. Şikayetimi bir an önce İmparator’a iletmek istiyorum. Burada nedensiz yere alıkonuyorum. Suçlanmamı gerektirecek hiçbir şey yok. *Hiçbir suç* işlemedim ben.” Ellerini avuç içleri aşağı gelecek şekilde uzattı. “Bu davanın hemen İmparator’a iletilmesini sağlamalısınız.”
Avakim düz bir zarfın içinden çıkardığı malzemeleri odanın zeminine dikkatle boşaltmakla meşguldü. Gaal’in midesi kaldıracak durumda olsa,

bunların arasında küçücük kişisel bir kapsüle sığacak kadar ince, şeride benzer yasal Cellomet formülleri bulunduğunu fark ederdi. Aynı zamanda cebe sığacak büyüklükte bir kayıt cihazının varlığının da farkına varırdı.

Gaal'in bu ani patlayışına aldırmayan Avakim en sonunda başını kaldırıp baktı. "Komisyon şu anki konuşmamızı da bir casus ışın yardımıyla dinliyordur. Aslında yasalara aykırı, ama onlar buna aldırmazlar."

Gaal dişlerini sıktı.

"Ne var ki," diyen Avakim kendine bir koltuk çekip düşünceli bir ifadeyle oturdu, "masaya bırakmış olduğum kayıt cihazı –ki mükemmel denecek ölçüde sıradan bir görünümü olmasına karşın çok iyi iş gören bir aygıttır– sözünü ettiğim casus ışını tamamen etkisiz hale getirme yeteneğine de sahip. Bu da onların ilk anda fark edemeyeceği bir şey."

"Rahatça konuşabilirim öyleyse."

"Tabii."

"O halde tekrar ediyorum: İçinde bulunduğum durumdan İmparator'un haberdar edilmesini istiyorum."

Avakim'in yüzünde beliren buz gibi gülümseyiş, kapıdan içeri ilk girdiğinde Gaal'in aklına takılan soruyu, yani bu ince suratta tebessüme yer olup olmadığını yanıtlamış oluyordu. Kırışan yanakları bu sırıtışı daha da vurguluyordu. "Demek taşralısınız."

"Ben de herkes kadar bir İmparatorluk yurttaşıyım. En azından siz ya da şu Kamu Güvenliği Komisyonu'ndakiler kadar."

"Orası kuşkusuz. Benim söylemek istediğim, bir taşralı olmanızdan dolayı Trantor'daki yaşamı anlayamayışınızdı sadece. Burada mahkemeler İmparator'un huzuruna taşınmaz."

"Peki bu Komisyon'un üst makamı kim o zaman? Buna ilişkin herhangi bir uygulama olmadığını söylemeyeceksiniz herhalde."

"Öyle bir makam yok. Uygulama açısından herhangi bir temyiz makamı olmadığı söylenebilir. Yasalar uyarınca İmparator'a başvurabilirsiniz, ancak onun huzuruna çıkamazsınız. Sizin de bildiğiniz gibi, şu anki imparator Entun hanedanından gelmiyor. Korkarım ki Trantor, aynı zamanda Kamu Güvenliği Komisyonu'nu da oluşturan birtakım aristokrat ailelerin elinde. Kaldı ki, bu da psikotarih tarafından öngörülmüş olan bir gelişme."

"Gerçekten mi?" dedi Gaal. "Şu durumda, eğer Dr. Seldon Trantor'un bundan üç yüzyıl sonraki durumunu önceden tahmin edebiliyorsa…"

"On beş yüzyıl sonraki halini de öngörebilir."

“Diyelim ki öyle. Bu sabah olacakları dünden görüp de beni neden uyarmadı peki?.. Yo dostum, üzgünüm ama size inanamayacağım.” Gaal oturdu ve ter içinde kalmış avuçlarından birini başına dayadı. “Psikotarihin istatistiğe dayalı bir bilim olduğunu ve tek bir insanın geleceğini doğrulukla öngörmeye yetmeyeceğini anlayabiliyorum. Siz de benim bu öfkemi mazur görün lütfen.”

“Ama yanılıyorsunuz. Dr. Seldon sizin bu sabah tutuklanacağınızı öngörmüştü zaten.”

“Ne!”

“Ne yazık ki bu doğru. Komisyon onun çalışmalarına her geçen gün biraz daha düşmanca bakıyor. Gruba yeni katılanlar daha yoğun bir şekilde sorgulanmaya başladı. Grafikler amacımıza ulaşma yolunda sorunun zirveye taşınma zamanının geldiğini gösteriyor. Komisyon son zamanlarda nedense biraz ağır hareket etmeye başlamıştı, bu yüzden de Dr. Seldon dün sizi ziyarete onların elini güçlendirmek için geldi. Başka bir nedeni yok.”

Gaal’in nefesi kesilmişti. “Ama bu çok kırıcı…”

“Lütfen. Yapılması gereken buydu. Kişisel bir nedenden dolayı seçilmiş değilsiniz. Dr. Seldon’ın planlarını anlamalısınız; geliştirilmesi on sekiz yılı aşkın bir süre alan ve yaşanabileceklere dair tüm önemli olasılıkları içeren matematik formüllerinin ürünü o planlar. Bu da onlardan biri. Buraya gönderilişimin tek nedeni korkmanızı gerektirecek bir durum olmadığı konusunda sizi temin etmek. Her şey iyi bir şekilde sonuçlanacak; proje için de aynısı söylenebilir; sizin için de öyle olacağına ilişkin sağlam bir olasılık mevcut.”

“Yüzdeler nedir peki?”

“Proje için, yüzde 99,9’un da üstünde.”

“Ya benim için?”

“Bana o olasılığın yüzde 77,2 olduğu söylendi.”

“Desenize hapse tıkılma veya ölüm cezasına çarptırılma olasılığım beşte birden de az.”

“Son söylediğinizin olasılığı yüzde biri bile bulmuyor.”

“Rahatladığımı sanmayın. Tek kişi üzerine yapılan hesaplar hiçbir şey ifade etmez. Siz en iyisi bana Dr. Seldon’ı yollayın.”

“Yazık ki bunu yapamam. Dr. Seldon da tutuklanmış durumda.”

Ayağa fırlayan Gaal bir çığlık koyvermeye daha yeni yeltenmişti ki kapı ardına dek açıldı. İçeri bir gardiyan girdi, masaya doğru yürüdü, masanın

üstünde duran kayıt cihazını eline aldı, aletin dört bir yanını inceledikten sonra onu cebine attı.

Avakim sakince, “O araç bana gerekli,” dedi.

“Size bir başkasını vereceğiz, avukat bey, durgun bir alan yaratmayan bir tane.”

“Madem öyle, görüşmem sonlandı.”

Gözleriyle onun çıkışını izleyen Gaal bir an sonra odada yeniden yalnız kalmıştı.

6

Mahkeme (her ne kadar haklarında yazılar okumuş olduğu o ayrıntılı mahkeme teknikleriyle yasal açıdan hiçbir benzerlik taşımasa da, Gaal en azından öyle olduğuna inanıyordu) fazla uzun sürmedi. Yargılama üçüncü gününe ulaşmıştı. Oysa Gaal şimdiden, belleğini mahkemenin başlangıcını kavrayacak kadar geriye taşıyamaz duruma gelmişti bile.

Aslında onunla pek uğraşan yoktu. Bütün ağır toplar Dr. Seldon'ın kendisine çevrilmişti. Buna karşılık Hari Seldon hiç istifini bozmadan oturmayı sürdürüyordu. Gaal'in gözünde o, dünya üzerinde geriye kalan son istikrar unsuruydu.

Dinleyiciler pek kalabalık değildi, İmparatorluk Baronları arasından özellikle seçilmiş birkaç kişi vardı sadece. Basın ve halk mahkeme salonuna alınmamıştı, Seldon'ın yargılandığı bir oturumun yapılmakta olduğundan bir avuç kişi dışında haberdar olan var mıydı, aslında bu bile şüpheliydi. Sanıklara yöneltilmiş ve hiç hafiflemeyen bir düşmanlık havası hakimdi salona.

Kamu Güvenliği Komisyonu'ndan beş kişi kürsünün arkasındaki yerlerini almıştı. Kızıl ve altın renklerle bezeli elbiseler giymişler, adli görevlerinin sembolü olan parlak, başlarına tam oturan plastik şapkalar takmışlardı. Ortalarında Komisyon Şefi Linge Chen oturuyordu. Daha önce hiç bu denli yüksek rütbeli bir lord görmemiş olan Gaal onu büyülenmişçesine izlemekteydi. Mahkeme boyunca Chen hemen hemen hiç konuşmamıştı. Belli ki gevezelik etmeyi gururuna yakıştıramıyordu.

İddia makamı olan Komisyon'un avukatı bir süre notlarına göz gezdirdikten sonra Seldon'ı sorgulamaya kaldığı yerden devam etti:

S. Söyleyin bakalım, Dr. Seldon. Sizin başını çektiğiniz bu proje üzerinde şu an kaç kişi çalışıyor?

Y. Elli matematikçi.

S. Dr. Gaal Dornick de bunların içinde mi?

Y. Dr. Dornick elli birinci.

S. Ah, demek sayınız elli bire çıktı? Hafızanızı şöyle bir yoklayın, Dr. Seldon. Belki de elli ikinci veya elli üçüncü de vardır, hatta daha fazlası!

Y. Dr. Dornick örgütüme henüz resmen katılmış değil. Onun da katılımıyla üye sayımız elli bir olacak. Şu an ise, söylemiş olduğum gibi,

elli.

S. Üye sayınız yüz bini buluyor olmasın sakın?

Y. Yüz bin matematikçi mi? Ne mümkün!

S. Matematikçiler demedim ki. Tüm meslek dallarını hesaba katarsak, yandaşlarınızın sayısı yüz bin eder mi?

Y. Tüm meslekleri katarsak, tahmininiz doğru olabilir.

S. *Olabilir* mi? Bense öyle *olduğunu* söylüyorum. Projenizde çalışmakta olan adam sayısı tam olarak doksan sekiz bin beş yüz yetmiş iki.

Y. Sanırım kadınları ve çocukları da sayıyorsunuz.

S. (Sesini yükselterek) Benim hesabıma göre doksan sekiz bin beş yüz yetmiş iki kişi. Kaçamak yanıtlara başvurmanıza gerek yok.

Y. Pekâlâ, verdiğiniz rakamın doğruluğunu kabul ediyorum.

S. (Bir yandan notlarına bakarak) Şimdilik bunu bir kenara bırakalım ve önceden belli bir noktaya dek tartışmış olduğumuz bir diğer konuya dönelim. Bize tekrar edebilir misiniz, Dr. Seldon, Trantor'un geleceğine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

Y. Daha önce de söyledim ve yine söylüyorum; Trantor önümüzdeki üç yüzyıl içinde yerle bir olacak.

S. Bu ifadenizi sadakatsizce bulmuyor musunuz?

Y. Hayır, efendim. Bilimsel gerçeklik her türlü sadakatin ve sadakatsizliğin ötesinde bir şeydir.

S. Bu yargınızın bilimsel gerçeklik taşıdığından eminsiniz yani?

Y. Eminim.

S. Peki neye dayanarak?

Y. Psikotarihin içerdiği matematiksel yöntemlere.

S. Bu yöntemlerin geçerliliğini kanıtlayabilir misiniz?

Y. Sadece başka bir matematikçiye.

S. (Gülümseyerek) Vardığınız gerçeğin sıradan bir insanın algılayamayacağı kadar özel bir yapıya sahip olduğunu iddia ediyorsunuz anlaşılan. Bence gerçeklik çok daha açık ve daha az esrarengiz olmalı, insan aklınca daha rahat kavranabilmek.

Y. Bunu kavraması bazı akıllar için sorun oluşturmuyor zaten. Enerji transferinin 'termodinamik' adıyla tanıdığımız fiziksel yapısı bugün çoktan unutulmuş olan çağlardan bu yana, insanoğlunun tarihi boyunca açık ve gerçek olagelmiştir, yine de onu bir güç makinesi olarak algılamayı imkânsız bulan insanlar halen var olabilir. Bu kişiler arasında akıl derecesi

yüksek olanlar da pekâlâ bulunabilir. Şüpheliyim ki her biri birer bilgi pınarı olan Komisyon üyelerimiz…

Tam bu sırada Komisyon üyelerinden biri avukata doğru eğildi. Söyledikleri duyulmuyordu, fakat fısıltı halindeki sesinde belli bir öfke seziliyordu. Hafifçe kızaran avukat Seldon’ın sözünü kesti.

S. Burada konferans dinlemek üzere toplanmış bulunmuyoruz, Dr. Seldon. Ne demek istediğiniz yeterince anlaşıldı. İleride bir yıkım yaşanacağına dair bu öngörülerinizi kendinize has amaçlarla İmparatorluk Hükûmeti sınırları içindeki kamu güvenini sarsmaya yönelik kullandığınızı söylesem ne dersiniz?

Y. Bu doğru değil.

S. Peki ya Trantor’un sözde yıkımı öncesindeki süre zarfında çeşitli huzursuzlukların yaşanacağını öne sürdüğünüzü söylesem, yanıtınız ne olur?

Y. İşte bu doğru.

S. Sırf bu öngörünüzü kullanarak yüz bin kişilik bir ordu toplamayı umuyorsunuz.

Y. Öncelikle bunun doğru olmadığını söylemeliyim. Olsaydı bile, yapacağınız soruşturmalar size adamlarım içinde askerlik çağına gelmiş erkek sayısının on bini bile zor bulduğunu ve hiçbirinin askeri eğitimden geçmemiş olduğunu gösterirdi.

S. Başka birinin hesabına ajanlık mı yapıyorsunuz?

Y. Ben hiç kimsenin hesabına çalışmıyorum, avukat bey.

S. Demek işin parasal yanıyla tümden ilgisizsiniz? Sadece bilime hizmet ediyorsunuz?

Y. Aynen öyle.

S. O halde bunu biraz irdeleyelim. Sizce gelecek değiştirilebilir mi, Dr. Seldon?

Y. Kesinlikle. Bu mahkeme salonu birkaç saat içinde havaya uçabilir, tabii uçmayabilir de. Eğer böyle bir şey olursa, hiç kuşkusuz gelecek de bir nebze değişecektir.

S. Yine laf salatası yapıyorsunuz, Dr. Seldon. İnsanlığın tarihi bir bütün olarak değiştirilebilir mi peki?

Y. Evet.

S. Kolayca mı?

Y. Hayır. Zorlukla.

S. Neden?

Y. İnsanlarla dolu bir gezegenin psikotarihsel süreci son derece büyük bir süreğenlik kapsar. Değişmesi için benzer süreğenliğe sahip bir şeyle karşılaşması gerekir. Ya bu süreç içinde yer alan insanların sayısı fazla olmalı, ya da –insan sayısı yetersiz kalsa bile– değişime yetecek uzunlukta bir zaman kullanılabilmeli. Anlıyor musunuz?

S. Sanırım anlıyorum. Büyük bir insan kitlesi bunun önüne geçmek istediği sürece Trantor yıkılmak durumunda kalmayacaktır.

Y. Doğru.

S. Bu yüz bin kişiyle mi mümkün olur?

Y. Hayır, efendim. O rakam çok düşük kalır.

S. Emin misiniz?

Y. Trantor'un kırk milyarı aşan bir nüfusa sahip olduğunu unutmayın. Yıkıma giden sürecin sadece Trantor için değil, tüm İmparatorluk için geçerli olduğunu ve İmparatorlukta da bir kentilyona[1] yakın insan yaşadığını aklınızdan çıkarmayın.

S. Anlıyorum. Öyleyse bu eğilim ancak yüz bin insan ve onların torunları üç yüzyıl boyunca çaba gösterirse engellenebilir… o da kesin değil ya.

Y. Korkarım size katılmıyorum. Üç yüzyıl bunun için çok kısa bir süre.

S. Ah! Şu durumda, Dr. Seldon, açıklamalarınızdan çıkardığımız sonuç dışında bir şey kalmıyor elimize. Projeniz dahilinde yüz bin insan topladınız. Bunlar Trantor tarihini üç yüzyıl içinde değiştirmek için yeterli değil. Diğer bir deyişle, ne yaparlarsa yapsınlar Trantor'un yıkımını önleyemeyecekler.

Y. Ne yazık ki haklısınız.

S. Diğer taraftan, söz konusu yüz bin insanı toplamanızın hiçbir yasadışı amaç gütmediğini söylüyorsunuz.

Y. Kesinlikle.

S. (Yavaşça ve tatmin olmuş bir ifadeyle) Madem öyle, Dr. Seldon… Şimdi söyleyeceklerime iyi kulak verin, efendim, çünkü sizden üzerinde iyice düşünülmüş bir cevap bekliyoruz. O yüz bin kişiyi hangi nedenle topladınız?

Avukatın sesi artık daha tiz çıkıyordu. Kurmuş olduğu tuzak başarıya ulaşmıştı; Seldon'ı köşeye sıkıştırmış, zekice bir manevrayla onu kurtulmak için hiçbir yanıt bulamayacağı bir konuma sürüklemişti.

Dinleyiciler arasındaki soyluların oluşturduğu sıralardan gittikçe yükselerek gelen vızıltı Komisyon üyelerinin oturduğu sıraya değin yayıldı. Kızıl ve altın renklerle süslü elbiseleri içinde birbirlerine doğru eğilip

mırıldanıyorlardı; sadece genel başkan durumdan etkilenmemiş görünüyordu.

Tüm bu süre zarfında hiç kımıldamadan beklemeyi sürdüren Hari Seldon gürültünün dinmeye yüz tutmasıyla beraber söze yeniden başladı.

Y. Yıkımın etkilerini en aza indirgemek için.

S. Bununla tam olarak neyi kastediyorsunuz?

Y. Açıklaması çok basit. Trantor'u bekleyen yıkım, insanoğlunun gelişiminden ayrı tutulacak, kendi başına gerçekleşecek bir olay değil. Bu yıkım, başlangıcı yüzyıllar öncesine dayanan ve sürekli ivme kazanan karmaşık bir dramın doruk noktasını oluşturacak. Galaktik İmparatorluğun gerileme ve çöküş sürecinden bahsediyorum, baylar.

Az önceki vızıltı şimdi yerini boğuk bir kükremeye bırakmıştı. Bütün tedbirleri elden bırakmış olan avukat, "Böyle diyerek açıkça ilan ediyorsunuz ki siz bir…" diye haykırırken birden durmuştu, çünkü mahkeme salonunda yankılanan "İhanet!" çığlıkları tam da onun belirtmek üzere olduğu noktayı vurguluyordu.

Komisyon Başkanı'nın elindeki tokmağı ağır hareketlerle havaya kaldırıp tek kez masaya vurmasıyla bir gongunkini andıran yumuşak bir ses duyuldu. Yankılar dindiğinde bağrışmalar da kesilmişti. Avukat derin bir nefes alıp bir kez daha konuşmaya girişti.

S. (Bir melodram edasıyla) Kuşaklar boyunca meydana gelen tüm olay ve değişimlere rağmen tam on iki bin yıldır ayakta durmayı başarmış ve bir katrilyon insanın sevgisini kazanmış bir imparatorluktan bahsettiğinizin farkında mısınız, Dr. Seldon?

Y. İmparatorluğun hem bugünkü durumunu, hem de geçmiş tarihini pekâlâ biliyorum. Saygısızlık etmek istemem ama bu konu hakkında salondaki herkesten daha fazla bilgiye sahibim.

S. Sizce çökecek demek?

Y. Benimkiler, matematiğe dayalı öngörüler. Bu yargıya hiçbir manevi etken olmadan vardığımı söylemeliyim. Kişisel olarak bu gidişi onaylamıyorum. İmparatorluğun kötü bir yönetim güttüğü farz edilse bile – ki ben bunu da kabul etmiyorum– yıkımın peşi sıra ortalığa hakim olacak anarşi ondan çok daha beter sonuçlar doğuracaktır. Benim projemin mücadele etmeyi amaçladığı şey de o anarşidir zaten. Bir imparatorluğun çöküşü, beyler, devasa bir olaydır ve böylesi bir şeyle baş etmek hiç de kolay değildir. Yükselen bir bürokrasi, toplumsal inisiyatifin zayıflaması, sınıfların dondurulması, bilimsel merakın engellenmesi… ve bunlara benzer

daha binlerce etken bu çöküşe hız kazandıracaktır. Size açıklamaya çalıştığım gibi, çoktan işlemeye başlamış olan bu süreç durdurulamayacak kadar büyük.

S. İmparatorluğun her zamanki gibi güçlü olduğunu göremiyor musunuz?

Y. Sizin zihinlerinizde yarattığınız bir görüntü o. Kendinizi onun sonsuza dek süreceğine inandırmışsınız. Oysa, avukat bey, fırtına onu ikiye ayırıncaya dek ağaç gövdesinin ne denli çürümüş olduğu anlaşılamaz, sapasağlam görünür göze. İmparatorluğun dalları arasında o fırtınanın esintisi ıslık çalmaya başladı bile. Psikotarihin kulağıyla dinleyin bir, gövdenin çatırdamaya başladığını duyacaksınız.

S. (Kendinden pek de emin olmayan bir sesle) Buraya sizin bu… şeylerinizi dinlemek için gelmedik, Dr. Seldon.

Y. (Kesin bir tavırla) İmparatorluk ortadan kalkacak, tüm iyi yönlerini de beraberinde götürecek. Bunca zamandır oluşmuş bütün bilgi birikimi çürüyecek, kabul ettirdiği düzen ise silinip gidecek. Yıldızlararası savaşların ardı arkası kesilmeyecek, yıldızlararası ticaret ise son bulacak, nüfus azalacak, gezegenler ana galaksiyle irtibatı kaybedecekler… Sizin anlayacağınız, sorunlar varlığını sürdürecek.

S. (Derin bir sessizliğin ortasında duyulan alçak bir ses) Sonsuza dek mi?

Y. Psikotarih böylesi bir çöküşü önceden haber verebileceği gibi, ardı sıra yaşanacak olan karanlık çağlar hakkında da bilgi verebilir. İmparatorluk, beyler, az önce de söylenmiş olduğu gibi, on iki bin yıldır ayakta. Bizi beklemekte olan karanlık dönem ise değil on iki, *otuz* bin yıl süreceğe benzer. İkinci bir İmparatorluk mutlaka doğacak, ama onunla bizim uygarlığımız arasında bin çilekeş insan neslinin gelip geçmesi gerekecek. İşte buna karşı mücadele etmeliyiz.

S. (Toparlanma uğraşı içinde) Kendinizle çelişiyorsunuz. Daha biraz önce Trantor'un yıkımının engellenemeyeceğini söylediniz; yani çöküş de… İmparatorluğun *sözde* çöküşü de önlenemeyecek.

Y. Yıkımın önüne geçebileceğimizi söylemiyorum ki. Ama çöküşü izleyecek olan o karanlık ara dönemi kısaltmak için halen geç kalmış sayılmayız. Anarşinin süresini sadece bin yıla indirgemek mümkün, beyler, yeter ki bugün benim grubumun serbestçe çalışmasına izin verilsin. Tarihin tanık olduğu en hassas anlardan birini yaşıyoruz. Hızla yaklaşmakta olan devasa olaylar dizisinin akış yönü bir nebze de olsa değiştirilmeli… birazcık. Bu önemsiz bir hamle gibi görünüyor belki, ama acılarla dolu yirmi dokuz bin yılı insanlık tarihinden çıkarmak için yeterli olabilir.

S. Sizce bu nasıl başarılabilir?

Y. Irkımızın sahip olduğu bilgi birikimi korunarak. İnsanoğlunun toplam bilgisi bir ya da bin kişinin öğrenebileceğinin çok ötesindedir. Sosyal yapımızın dağılması, bilimin de milyonlarca parçaya bölünmesine yol açacaktır. Bireyler bu küçücük parçalarla ilgili pek çok şey öğrenebilseler de tek başlarına hiçbir yarar sağlayamayacak, aciz kalacaklardır. Anlamsız bilgi kırıntıları sonraki kuşaklara aktarılamayacak, nesiller geçtikçe yitip gideceklerdir. *Ama*, eğer şimdi *tüm* bilgilerimizin dev bir özetini hazırlayabilirsek, asla kaybolmayacaktır. Gelecek nesiller de bu bilgiyi temel alarak yapılanacak ve her şeyi bir kez daha keşfetmek durumunda kalmayacaktır. Böylelikle otuz bin yılın işi sadece bin yıla sığdırılmış olacaktır.

S. Bütün bunlar…

Y. Hepsi projemin bir parçası; eşleri ve çocuklarıyla beraber tam otuz bin adamım kendilerini bir ‘Galaktik Ansiklopedi’nin hazırlanmasına adamış bulunuyorlar. Bunu tamamlamaya ömürleri yetmeyecek. Başlangıcını ben bile göremeyeceğim. Fakat Trantor yıkıldığında bu ansiklopedi bitirilmiş ve kopyaları galaksideki her büyük kütüphaneye yayılmış olacak.

Komisyon Başkanı’nın tokmağı bir defa daha inip kalktı. Hari Seldon sanık kürsüsünden ayrıldı ve Gaal’in yanındaki yerini aldı.

Gülümseyerek, “Gösteriyi beğendin mi?” diye sordu.

“Müthiş bir performans gösterdiniz,” dedi Gaal. “Peki ya şimdi ne olacak?”

“Davayı erteleyip benimle anlaşmaya varmanın yollarını arayacaklar.”

“Bunu nasıl bilebiliyorsunuz?”

“Dürüstçe konuşmak gerekirse, bilmiyorum,” dedi Seldon. “İş, Komisyon Başkanı’nda bitiyor. Onu yıllardır takip ediyorum. Çalışmalarını incelemeye çalıştım, ama bir kişinin kaprislerini psikotarih denklemlerine aktarmanın ne denli riskli olacağını tahmin edersin. Yine de umudum var.”

7

Avakim onlara doğru yaklaştı, başıyla Gaal’i selamladı, sonra eğilip Seldon’ın kulağına bir şeyler fısıldadı. Bağırarak davanın ertelendiğini açıklayan görevlinin sesi salonda yankılanırken, gardiyanlar onları ayırmak üzere harekete geçmişti. Gaal diğerlerinden koparılıp uzaklaştırıldı.

Ertesi günkü duruşma tümüyle farklı gerçekleşti. Hari Seldon ve Gaal Dornick Komisyon’la baş başaydı. İkilinin yan yana oturmuş olduğu masayla beş yargıcın yerleştiği masa arasında çok az mesafe vardı. Sanıklara akış halindeki suyu andıran renklerle süslü plastik bir kutudan puro bile ikram edilmişti. Parmakları bu kutunun sert ve kuru olduğunu bildirse de, gözleri kutuda bir hareket olduğu yanılgısına kapılıyordu.

Seldon ikram edilen puroyu kabul etti, Gaal ise almadı.

“Avukatımı göremiyorum,” dedi Seldon.

Komisyon üyelerinden biri, “Artık duruşmada değiliz, Dr. Seldon,” diye yanıtladı. “Devletin güvenliğini tartışmak üzere buradayız.”

Linge Chen’in, “*Ben* konuşacağım,” demesi üzerine, diğer Komisyon üyeleri koltuklarında geriye yaslanıp dinlemeye hazırlandı. Chen’in etrafını bir sessizlik bulutu kaplamıştı sanki ve o sözlerini bu bulutun içine atmaya hazırdı.

Gaal nefesini tutmuştu. Zayıf ve sert hatları, tüm galaksinin gerçek imparatoru olan bu adamı olduğundan daha yaşlı gösteriyordu. O unvanı taşıyan çocuk, Chen tarafından üretilmiş bir simgeden ibaretti ve bu özelliği taşıyan ilk kişi de değildi.

“Dr. Seldon,” diye söze girdi Chen, “İmparatorluğun huzurunu bozuyorsunuz. Şu an galaksinin tüm yıldızları arasında yaşamakta olan katrilyonlarca insandan hiçbiri önümüzdeki yüzyılı göremeyecek. Neden kendimizi üç yüzyıl sonrasının olaylarıyla meşgul edelim ki?”

“Ben bundan beş yıl sonra bile hayatta olmayacağım,” dedi Seldon, “yine de bu beni fazlasıyla meşgul ediyor. İsterseniz idealistlik deyin. ‘İnsanlık’ diye adlandırdığımız o gizemli genellemeyle özdeş tuttuğumu söyleyebilirsiniz.”

“Bu gibi gizemli olaylar üzerinde kafa yormak istemem. Sizi bu gece idam ettirip hem sizden, hem de üç yüzyıl sonrasının o hiç göremeyeceğim

iç karartıcı ve gereksiz geleceğinden kurtulmamam için bir neden gösterebilir misiniz bana?”

“Bir hafta önce,” dedi Seldon kayıtsızca, “bunu yapabilir ve yılın sonuna dek hayatta kalma olasılığınızı onda bir ile sağlama alabilirdiniz. Oysa şimdi bu olasılık on binde bir bile değil.”

Diğerleri endişeyle kımıldanıp soluklarını tutarken, Gaal ensesindeki tüylerin ürperdiğini hissetti. Chen gözlerini hafifçe kısmıştı.

“Nedenmiş o?”

“Trantor’un çöküşü,” dedi Seldon, “akla gelebilecek hiçbir çabayla önlenemez. Diğer yandan, kolaylıkla hızlandırılabilir. Yargılanmamın yarıda kesilme öyküsü tüm galaksiye yayılacaktır. Felaketi hafifletme amaçlı planlarımın engellenmesi, insanları geleceğin onlar için hiçbir şey sunmadığına inandıracaktır. Daha şimdiden dedelerinin yaşamına özlem duymaya başladılar. Siyasi dalgalanmaların ve ticari durgunluğun artmasına tanık olacaklar. ‘Ne koparırsak yanımıza kâr kalır’ gibisinden anlık telaşlar galaksiye hakim olacak. Hırslı insanlar öylece durup beklemeyecek, namussuzlar ise onlardan geri kalmayacak. Onların her hareketi dünyalarımızın çöküşünü hızlandıracak. Beni şimdi öldürürseniz, Trantor’un çöküşü değil üç yüzyıl, elli yıl içinde gerçekleşir… sizinki de bir yıl.”

“Bu sözler ancak çocukları korkutur,” dedi Chen, “hem bizi tatmin edecek tek çözüm sizin ölümünüz değil.”

İnce uzun ellerini üzerine koymuş olduğu kâğıtlardan kaldırdı, sadece iki parmağı en üstteki kâğıda dokunuyordu.

“Söyler misiniz,” dedi, “tek faaliyetiniz sözünü ettiğiniz şu ansiklopediyi hazırlamak mı olacak?”

“Evet, öyle.”

“Bunun mutlaka Trantor’da yapılması mı gerekiyor?”

“İmparatorluk Kütüphanesi Trantor’da, lordum, Trantor Üniversitesi’nin bilimsel kaynakları da.”

“Peki ya başka bir yerde olsaydınız; diyelim ki metropol büyüklüğünde bir kentin telaş ve çılgınlığının bilimsel düşünceleri rahatsız edemeyeceği, adamlarınızın kendilerini tümüyle işlerine verebilecekleri bir gezegende… böylesi sizin için daha avantajlı olmaz mıydı?”

“Ufak tefek avantajları olurdu belki.”

“Madem öyle, sizin için o tür bir mekân ayarladık bile. Yanınızda yüz bin adamla orada dilediğiniz gibi çalışabilirsiniz, doktor. Bütün galaksi sizin

orada çöküşle savaşmakta olduğunuzu bilecek. Üstelik onlara çöküşün önüne geçtiğiniz de söylenecek.” Gülümseyerek devam etti. “Daha nice şeylere inanmayan benim gibi birine çöküşe inanmamak pek de zor gelmez, bu sayede insanlara doğruyu söylediğime kendimi tamamen inandırmış olacağım. Hem böylelikle, doktor, Trantor’un başına daha fazla bela olmamanız ve İmparatorluğun huzurunu bozmamanız da teminat altına alınmış olacak.

“Bunun seçeneği, siz ve gerekli görülecek sayıda taraftarınız açısından ölümdür. Önceki tehditlerinizi dikkate almıyorum. Ölüm ile sürgün arasında seçim yapma fırsatı size şu andan itibaren beş dakikalık bir zaman dilimi için tanınmıştır.”

“Bizim için hangi gezegen seçildi, efendim?” dedi Seldon.

“Terminus denen bir yer, yanılmıyorsam,” dedi Chen. Kayıtsız bir tavırla masanın üstündeki kâğıtları parmaklarının ucuyla Seldon’a doğru çevirdi. “Şu an orada yaşayan yok, fakat oldukça yaşanası bir yer ve bilim adamlarının gereksinimlerini karşılayacak bir şekle sokulabilir. Gerçi biraz tenha bir yerde ama…”

Seldon araya girdi: “Galaksinin en ücra köşesinde, efendim.”

“Söylediğim gibi, biraz tenha bir yerde. Kendinizi işinize vermeniz, iş üzerinde yoğunlaşmanız için birebir. Acele edin, iki dakikanız kaldı.”

“Böyle bir yolculuğa hazırlanmak için zamana ihtiyacımız olacak,” dedi Seldon. “Ne de olsa bu işin içinde yirmi bin aile yer alıyor.”

“Size yeterince zaman verilecek.”

Seldon bir an için düşündü, son dakika da tükenmek üzereydi ki, “Sürgünü seçiyorum,” dedi.

Bu sözler üzerine Gaal’in kalbi yerinden fırlayacaktı sanki. Bunun asıl nedeni ölümden kaçabilmiş olmalarından kaynaklanan müthiş bir sevinçti, kim olsa sevinirdi buna. Ne var ki bu rahatlamanın içinde bir yerlerde Seldon’ın mağlup edilmiş olmasının getirdiği bir hüzün de yok değildi.

8

Taksi üniversiteye uzanan yüzlerce kilometrelik solucanımsı tünellerde hızla kayıp giderken uzunca bir süre sessiz sedasız oturdular. Sonra Gaal birden kımıldanmaya başladı.

"Komisyon'a söylediğiniz şey doğru muydu? Sizin idamınız gerçekten de yıkımı hızlandırır mı?"

"Psikotarih bulguları hakkında asla yalan söylemem," dedi Seldon. "Bu sefer de aksinin bana bir yararı dokunmazdı zaten. Chen doğruyu söylediğimi biliyordu. Çok akıllı bir politikacıdır o ve işlerinin doğası gereği politikacılar psikotarihin gerçekliğine yönelik içgüdüsel bir hisse sahip olmalıdır."

"Madem öyle, sürgünü kabul etmenize ne gerek vardı?" diye sordu Gaal, ama Seldon cevap vermedi.

Üniversite sahasına daldıklarında Gaal'in kasları istem dışı hareket etmeye başladı… daha doğrusu, hareket edememeye. Öyle ki, taksiden neredeyse taşınarak çıkarılması gerekmişti.

Tüm üniversite ışık içindeydi. Gaal az daha güneşin varlığını unutacaktı.

Üniversitedeki yapılar Trantor'un geri kalanına hakim olan o sert, çelik grisi görünümden yoksundu. Bunlar daha çok gümüş rengindeydiler. Metal yüzeylerin üstündeki cilanın fildişi renginde olduğu bile sanılabilirdi.

"Görünen o ki askerler bizi karşılayacak," dedi Seldon.

"Ne?" Gözlerini önlerinde uzanmakta olan cansız zeminde gezdiren Gaal, bir manga nöbetçinin kendilerini beklemekte olduğunu fark etti.

Askerler yanlarına geledursun, hemen yakındaki bir kapıdan peydahlanan yumuşak sesli bir yüzbaşı onlara seslendi:

"Dr. Seldon?"

"Evet."

"Sizi bekliyorduk. Siz ve adamlarınız bundan böyle askeri yasalarla bağımlısınız. Terminus'a yapacağınız yolculuğun hazırlıklarını tamamlamak için altı ayınız olduğunu size bildirmek üzere talimat aldım."

"Altı ay mı!" diye bağırarak tepki vermeye yeltenen Gaal, Seldon'ın nazikçe dirseğini kavraması üzerine susmak durumunda kaldı.

"Bana verilen talimatlar böyle," diye tekrarladı yüzbaşı.

O uzaklaşınca Gaal Seldon'a döndü. "Anlayamıyorum, altı ay içinde ne yapılabilir ki? Bunun yavaş işleyen bir cinayetten farkı yok."

"Sakin ol bakalım, heyecanlanma. Bırak da önce büroma bir uğrayalım."

Büro pek büyük olmasa da içeriyi casus ışınlarıyla dinlemek olanaksızdı. Odaya çevrilen casus ışınları ne şüphe uyandıracak bir sessizlikle karşılaşıyordu, ne de daha kuşku verici bir parazitle. Onun yerine farklı ses ve ses tonlarıyla söylenmiş zararsız cümlelerden kurulu geniş bir yığından gelişigüzel seçilmiş konuşmaları saptıyorlardı.

"Bence," dedi Seldon rahat bir tavırla, "altı ay bize yeter."

"Ben yine de anlayamıyorum."

"Çünkü, evlat, bizimki gibi bir planda başkalarının hareketleri bizim ihtiyaçlarımıza uydurulur. Sana dememişmiydim; Chen'in doğası tarihteki herkesinkinden daha büyük bir inceleme konusudur. Dikkatini çekerim, zaman ve koşullar kendi istediğimiz seçimi yapmamıza olanak verecek duruma gelinceye dek mahkeme başlatılmadı."

"Yani siz mi ayarladınız…"

"… Terminus'a sürgün edilmemi mi? Neden olmasın?" Parmaklarını masasının üstünde belli bir noktaya koymasıyla beraber arkasındaki duvarda ufak bir bölme açıldı. Bunu yalnız onun parmakları yapabilirdi, çünkü sadece onun parmak izleri masanın altındaki tarayıcıyı harekete geçirebiliyordu.

"O bölmede birkaç mikrofilm bulacaksın," dedi Seldon. "Üzerinde *T* harfi bulunanı alıp bana verir misin?"

Onun dediğini yapan Gaal hocasını izlemeye koyuldu. Seldon filmi yansıtıcıya yerleştirdikten sonra genç adama bir çift izleme gözlüğü uzattı. Gaal onları taktı ve gözlerinin önünde akıp giden filmi seyretti.

"Fakat…" diyebildi.

"Seni şaşırtan nedir?" diye sordu Seldon.

"İki yıldır ayrılmaya mı hazırlanıyordunuz?"

"İki buçuk yıl. Bizim için Terminus'u seçeceklerinden emin değildik tabii, ama öyle olacağını umduk ve bu varsayıma göre hareket ettik…"

"Ama neden, Dr. Seldon? Sürgün edilmeyi siz istediyseniz bile, bunu niçin yaptınız? Burada, Trantor'dayken olayları çok daha iyi kontrol edemez miydiniz?"

"Bunun birkaç nedeni var. Terminus'ta çalışmakla, İmparatorluğun desteğini güvenliğini tehlikeye düşüreceğimiz korkusu yaratmadan

sağlamış olacağız.”

“Oysa siz o korkuyu sürgüne yollanmak için yaratmaktan kaçınmadınız,” dedi Gaal. “Hâlâ anlayamıyorum.”

“Yirmi milyon aile galaksinin en uç kısmına kendi arzusuyla gidemezdi ya.”

“Peki onları buna neden zorladınız?” Bir an duraklayan Gaal sorusunu tamamladı. “Öğrenebilir miyim?”

“Henüz değil,” dedi Seldon. “Terminus’ta bilimsel bir sürgün kolonisi oluşacağını bilmen şu an için yeterli. Bir diğeri de galaksinin öbür ucunda kurulacak…” derken gülümsüyordu, “…örneğin, Yıldız Ucu’nda. Gerisine gelince; ben yakında öleceğim ve sen benden çok daha fazlasını göreceksin. Yok, hayır… Beni avutmaya çalışman yersiz. Doktorlarım iki yıldan fazla yaşayamayacağımı söylediler. Ama o gün geldiğinde hayattaki amacımı gerçekleştirmiş olacağım ve ölümü huzur içinde karşılayacağım.”

“Ya siz öldükten sonra, efendim?”

“Benim bıraktığım yerden devam edenler çıkacaktır… belki biri de sen olursun. İzleyicilerim planın son aşamasını hayata geçirmeyi ve Anacreon üzerinde doğru zaman ve doğru biçimde bir isyan kışkırtmayı başaracaklar. Sonrasında olayların akışı önlenemeyecektir.”

“Anladığımı sanmıyorum.”

“Anlayacaksın.” Birden, Seldon’ın ince yüzüne huzurlu olduğu kadar da yorgun bir ifade yerleşti. “Çoğunluk Terminus’a doğru yola çıkacak, fakat bazıları yerlerinde kalmayı tercih edecekler. Bunu ayarlaması kolay… Bana gelince,” dedikten sonra cümlesinin kalan bölümünü Gaal’in zorlukla duyabileceği, fısıltı halinde bir sesle söyledi, “benim işim bitti artık.”

2. KISIM

ANSİKLOPEDİ UZMANLARI

TERMINUS *— … Galaksi tarihinde oynadığı rol göz önüne alındığında, yeri (haritaya bakınız) oldukça tuhaf olmakla beraber, pek çok yazarın işaret etmekten asla yorulmadığı gibi, bu görev için bu gezegenin seçilmesi kaçınılmazdı. Galaktik helezonun en dış kısmında bulunan, diğerlerine uzak düşmüş bir güneşin yörüngesindeki tek gezegendi. Kaynaklarının kıt, ekonomik değerinin de düşük olmasından dolayı, keşfini izleyen beş yüzyıl boyunca burada hiç yerleşim olmamıştı… ta ki Ansiklopedi Uzmanları gelinceye dek.*

Yeni bir nesil yetişirken, Terminus'un Trantorlu psikotarihçilerin yerleştiği bir diğer mekân olmanın ötesinde bir anlam kazanması da kaçınılmaz hale gelmişti. Anacreon isyanı ve sonrasında Salvor Hardin'in iktidara gelmesiyle birlikte yeni ve büyük bir hanedanın ilk…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Lewis Pirenne odanın iyi aydınlatılmış bir köşesindeki masasında yoğun bir çalışma içine girmişti. İşler düzene sokulmalı, çabalara odaklanmalı, iplikler örülerek ortaya bir kalıp çıkarılmalıydı.

Tam elli yıl olmuştu; gezegene yerleşmeleri ve Bir Numaralı Ansiklopedi Vakıf'ını düzenli çalışır bir birim haline sokmaları elli yıl almıştı. Ham bilgi ve malzemeleri toplamak için, hazırlanmak için elli yıl.

Hedefe ulaşılmıştı. Galaksinin gördüğü en muazzam eserin ilk bölümü beş yıl içinde yayımlanacaktı. Ardından, kalan kısımlar birbirini on yıllık düzenli aralıklarla izleyecekti. Bunların yanı sıra ek ciltler de çıkarılacaktı; o anki ilgi çekici olaylarla ilgili özel makaleler, ta ki…

Masasındaki düzeneğin zili boğuk boğuk ötünce Pirenne oturduğu yerde huzursuzca kıpırdandı. Randevusunu neredeyse unutmuştu. Kapıyı açan düğmeye bastı ve kapının açılıp Salvor Hardin'in koca cüssesinin içeri girişini gözucuyla izledi. Pirenne başını kaldırıp bakmaya tenezzül etmemişti.

Hardin kendi kendine gülümsedi. Acelesi vardı, ama kendisini çalışırken rahatsız eden herhangi birine veya bir şeye karşı her zaman takındığı bu teklifsiz tavırdan dolayı Pirenne'ye gücenmemek gerektiğini de biliyordu. Masanın karşısındaki koltuğa gömülüp beklemeye koyuldu.

Pirenne'nin sivri uçlu kalemi kâğıdın üzerinde hafif bir sürtünme sesi eşliğinde hızla ilerliyordu. Odada bunun dışında ne bir ses vardı, ne de bir hareket. Sonra Hardin yeleğinin cebinden iki kredilik madeni bir para çıkardı. Parmağının ufak bir hareketiyle havaya savurduğu paranın paslanmaz çelikten yüzeyi ışıldarken Hardin parayı yeniden yakalayıp bir kez daha fırlattı, bir yandan da paranın parlayışını tembelce seyrediyordu.

Bütün madenlerin ithal edilmesinin gerektiği bir gezegende paslanmaz çelik iyi bir alışveriş aracıydı.

Sonunda Pirenne başını kaldırıp çakmak gibi gözlerle ona baktı. “Kes şunu!” dedi şikayet kokan bir sesle.

“Neyi?”

“Şu lanet parayı savurup durma artık.”

“Ah.” Hardin madeni parayı cebine koydu. “Hazır olunca bana haber ver, tamam mı? Şu yeni kemerli sukemeri projesi oylanmadan önce Kent Konseyi toplantısına geri döneceğime söz verdim.”

Pirenne içini çekerek koltuğunu masadan biraz geriye itti. “Hazırım. Ama umarım beni şehirle ilgili fasa fisoya boğmazsın. O işlerle kendin ilgilen lütfen. Ansiklopedi benim tüm zamanımı alıyor zaten.”

“Haberi duydun mu?” diye sordu Hardin sakince.

“Hangi haberi?”

“Terminus kenti ultradalga aletinin iki saat önce aldığı haberi. Anacreon İmparatorluk Valisi ‘kral’ unvanını almış.”

“Eee, ne olmuş yani?”

“Bu demek oluyor ki,” diye açıkladı Hardin, “İmparatorluğun daha iç kesimleriyle bağımız kesildi. Gerçi bunu bekliyorduk, fakat öyle olması durumu rahatlıkla kabullenmemize yardım etmiyor. Anacreon bizim Santanni’ye, Trantor’a ve hatta Vega’ya ulaşan son ticaret yolumuzun tam ortasında bulunuyor. Metali nereden getirteceğiz biz şimdi? Altı aydır çelik veya alüminyum alamıyorduk zaten, şimdiyse alma şansımız hiç kalmadı… majesteleri Anacreon Kralı lütfederse başka tabii.”

Pirenne dilini sabırsızca cıklattı. “O zaman siz de ondan alın.”

“İyi de, bunu yapabilir miyiz? Dinle, Pirenne, bu vakfın kurulmasını sağlayan İmparatorluk yetki belgesi uyarınca Ansiklopedi Komitesi Mütevelli Heyeti’ne tam yönetim hakkı tanınmıştır. Terminus şehrinin valisi olma sıfatını taşıyan benim ancak kendi burnumu silmeye yetkim var, senin parafe edeceğin bir izin kâğıdı olmadan öksüremem bile. Demek ki karar verme işi sana ve senin başkanı olduğun heyete kalıyor. Refahı galaksiyle sürekli bir ticareti devam ettirmesine bağlı olan kentimiz adına senden acilen bir toplantı düzenlemeni istiyorum…”

“Yeter! Seçim nutku atmanın sırası değil şimdi. Dinle, Hardin; Mütevelli Heyeti Terminus üzerinde valilikçe yönetilen bir hükûmet kurulmasını engelleyecek bir şey yapmaz. Bunun gerekliliğinin biz de farkındayız, çünkü vakfın elli yıl önceki kuruluşundan bu yana nüfus öyle arttı ki

ansiklopediyle ilgisi olmayan yığınla insan geziniyor ortalıkta. *Yine de* bu, Vakıf'ın birincil ve *tek* amacının insanlığın tüm bilgi birikimini barındıracak bir ansiklopedi yayımlamak olduğu gerçeğini değiştirmez. Biz devletçe desteklenen bilimsel bir kurumuz, Hardin. Yerel siyasi olaylara karışamayız… karışmamalıyız… *karışmayacağız* da."

"Yerel siyaset ha! İmparator'un sol ayağının başparmağı aşkına, Pirenne, bu bir ölüm kalım meselesi. Bu gezegen, Terminus, makineleşmiş bir uygarlığı kendi başına ayakta tutamaz. Burada maden yok. Sen de biliyorsun. Yeryüzündeki kayalıklarda demir, bakır veya alüminyumun izine dahi rastlanmıyor, diğer cevherlerden de yok denecek kadar az var elimizde. Şu kıçımın Anacreon Kralı ticaret yollarımızı tıkayıp üstümüze çökerse ansiklopedinin hali ne olur, hiç düşündün mü?"

"*Üstümüze* çökmek mi? İmparator'un doğrudan kontrolü altında bulunduğumuzu unutuyorsun herhalde. Biz Anacreon Valiliği'nin ya da herhangi bir diğerinin parçası değiliz. Bunu aklına yaz! Biz İmparator'un kişisel topraklarının bir parçasıyız, kimse bize dokunamaz. İmparatorluk kendine ait olanı korumayı bilir."

"Madem öyle, İmparatorluk Anacreon Valisi'nin yolumuzu kesmesini neden engellemiyor? Hem bu durum sırf Anacreon için geçerli de değil. Galaksinin en dış kısmında bulunan valiliklerin en az yirmisi, diğer bir deyişle tüm sınır bölgesi kendi bildiğini okumaya başladı. Diyeceğim o ki, İmparatorluğa da, onun bizi koruma yeteneğine de hiç güvenim kalmadı."

"Amma zırvaladın! Ha İmparatorluk valileri olmuş, ha krallar… ne fark eder ki? İmparatorlukta siyasi oyunlar daima oynanmıştır, kişiler olayları kendi istedikleri yöne çekmeye uğraşır hep. Valilerin isyana kalkıştığı, bunun sonucunda da imparatorların tahttan indirildiği veya buna bile fırsat bulunamadan suikasta kurban gittiği çok görüldü. Ama tüm bunların İmparatorluğun kendisiyle ne ilgisi var? Unut bunu, Hardin. Bu bizim işimiz değil. Her şeyden önce biz… bilim adamıyız. Bizi bağlayan tek şey, ansiklopedi. Ah, evet, neredeyse unutuyordum. Hardin!"

"Efendim?"

"Şu senin gazeteyle biraz ilgilensen diyorum!" Pirenne'nin sesine öfke yerleşmişti.

"Terminus Kent *Postası*'yla mı? O gazete benim sorumluluğumda değil ki; özel mülkiyet. Hem sorun nedir?"

"Haftalardır, vakfın kuruluşunun ellinci yıldönümünün tatil ilan edilip uygunsuz kutlamaların yapıldığı bir güne çevrilmesini öneren yazılar

yayımlıyor.”

“Ne var ki bunda? Sayımsaati üç ay içinde Mahzen’in kapılarını açacak. Bu ilk açılış bence çok büyük bir olay, sen ne düşünüyorsun?”

“Bence bu, ahmakça eğlenceler düzenlenecek bir gün değil, Hardin. Mahzen ve onun açılışı sadece Mütevelli Heyeti’ni ilgilendirir. Önem taşıyan her şeyin halka bildirilmesi gerek. Son sözüm bu ve lütfen bunun *Posta*’da açıkça belirtilmesini sağla.”

“Üzgünüm, Pirenne, ama kentimize verilmiş olan imtiyaz belgesi basın özgürlüğü denen ufak bir noktayı da güvence altına almış durumda.”

“Olabilir. Ama Mütevelli Heyeti böyle bir güvence vermiyor. Ben İmparator’un Terminus’taki temsilcisiyim, Hardin ve bundan ötürü tam yetki sahibiyim.”

Hardin’in yüz hatları içten içe ya sabır çektiğini ele veriyordu. Ciddi bir sesle şöyle dedi: “İmparator’un temsilcisi olduğuna göre, sana verilecek son bir haberim daha var.”

“Anacreon’la ilgili mi?” Pirenne’nin dudakları gerildi. Sinirlendiği anlaşılıyordu.

“Evet. Özel bir elçi Anacreon’dan bize doğru yola çıkmış. İki hafta sonra burada olacak.”

“Elçi mi? Buraya mı geliyormuş? Hem de Anacreon’dan?” Pirenne bir an için aklında bir şeyler kurdu. “Niye geliyormuş?”

Hardin ayağa kalktı ve koltuğunu masaya doğru itti. “Bir tahmin et bakalım.”

Sonra hoşça kal demeksizin odadan ayrıldı.

2

Yanında yarım düzine üst düzey yetkiliyle gezegene iniş yapan Plumea Bölgesi Vali Yardımcısı ve Majesteleri Anacreon Kralı'nın Özel Elçisi Anselm haut Rodric –buradaki 'haut' kelimesi kişinin asil bir kandan geldiğini belirtmek için kullanılıyor– Salvor Hardin tarafından uzaylimanında resmi bir devlet töreninde olması beklenen tüm görkemle karşılandı.

Dudaklarında sıkı bir gülümsemeyle başını hafifçe eğip selam veren vali yardımcısı kılıfından çıkardığı silahı dipçiği önde gelecek şekilde Hardin'e uzattı. Hardin de bu karşılama için özel hazırlanmış bir diğer silahı ona sunarak bu jesti karşılıksız bırakmamış oldu. Dostluk ve iyi niyet böylelikle sağlanmış olmakla beraber, Hardin Haut Rodric'in omzundaki bariz kabarıklığı fark etmişse bile temkinli davranarak bu konuda hiçbir şey söylememeyi yeğlemişti.

Bindikleri yer aracı –önünü, iki yanını ve arkasını sarmış olan daha küçük araçlardan kurulu bir konvoyla– Ansiklopedi Meydanı'na doğru törensel bir hızla ağır ağır ilerlerken, yolun her iki yanına birikmiş olan kalabalık –tembihli olduğu biraz da anlaşılan– coşku dolu çığlıklarla onları selamlıyordu.

Vali yardımcısı Anselm bu çığlıkları aynı zamanda hem asker hem de soylu olan birine yakışacak şekilde, hoşgören bir kayıtsızlıkla karşılıyordu.

Hardin'e dönerek, "Sizin tüm dünyanız bu kentten mi ibaret?" dedi.

Hardin o gürültüde sözlerini duyurabilmek için sesini yükselterek yanıt verdi. "Bizimki genç bir dünya, ekselans. Kısacık tarihimiz boyunca fakir gezegenimizi ziyaret eden yüksek soyluların sayısı birkaçı geçmez. Şu gördüğünüz heves ve coşku bundan kaynaklanıyor."

'Yüksek soylu'nun bu sözlerdeki gizli alayı kavrayamadığı belliydi.

Düşünceli bir sesle şöyle dedi: "Demek burası elli yıl önce kurulmuş. Hımmm. Burada işlenmeyi bekleyen koca bir alanınız var, vali bey. Bu toprakları eyaletlere ayırıp soylular arasında paylaştırmayı düşünmediniz mi hiç?"

"Henüz buna gerek yok. Biz fazlasıyla merkezileşmiş bir koloniyiz; öyle olmamız da gerek, çünkü ansiklopedi üzerindeki çalışmalarımız sürüyor. Belki bir gün, nüfusumuz yeteri kadar çoğaldığında…"

“Ne garip bir dünya burası! Köylü sınıfınız yok mu?”

Ekselansın beceriksizce ağzımı aradığını anlamak için fazlaca kafa yormaya gerek yok, diye geçirdi içinden Hardin. Kayıtsızca yanıtladı. “Hayır… soylu sınıfımız da yok.”

Haut Rodric’in kaşları birden kalktı. “Peki ya lideriniz… yani karşılaşacağım kişi?”

“Dr. Pirenne’yi mi kastediyorsunuz? Evet! Kendisi Mütevelli Heyetimizin başkanıdır… ayrıca İmparator’un da kişisel temsilcisidir.”

“*Doktor* mu? Başka bir unvanı yok mu? Sadece bir *bilim adamı* mı yani? Buna rağmen kamu otoritesini elinde bulunduruyor, ha?”

“Ah, tabii,” diye yanıt verdi Hardin nazikçe. “Burada hepimiz az çok bilim adamı sayılırız. Ne de olsa biz bir gezegenden çok bilimsel bir vakıf olma özelliği taşıyoruz… İmparator’un doğrudan kontrolü altındaki bir vakıf.”

Bu son cümle vali yardımcısının huzursuzlanmasına yol açan belli belirsiz bir etki taşıyor olsa gerekti ki, adam Ansiklopedi Meydanı’na giden bu yavaş seyrin geri kalanı boyunca düşünceli bir sessizliğe gömüldü.

Hardin o öğleden sonra ve gece süresince çok sıkılmışsa da, Pirenne ile Haut Rodric’in –ki bu ikili yüksek sesle karşılıklı dostluk ve saygı sunumlarında bulunmuştu– bir arada bulunmaktan çok daha rahatsız olduğunu görmek onu biraz olsun avutmuş olmalıydı.

Haut Rodric, Ansiklopedi Binası’ndaki ‘denetleme gezisi’ sırasında, Pirenne’nin yaptığı konuşmayı cam gibi gözlerle dinledi. Referans filmlerinin yığıldığı muazzam depolardan ve sayısız projeksiyon odalarından geçerken ev sahibinin çektiği nutukları yüzünde kibar ve vakur bir gülümsemeyle karşıladı.

Kat kat aşağı inip sırasıyla dizgi, düzenleme, baskı ve filme çekme bölümlerini gezdikten sonra elçi elle tutulur ilk yorumunu yaptı.

“Hepsi çok ilginç doğrusu,” dedi, “ama sizin gibi yetişkin insanların böyle bir işle uğraşması bana biraz garip geldi. Bütün bunların ne yararı var ki?”

Pirenne’nin bu yoruma verecek yanıt bulamaması Hardin’in gözünden kaçmamıştı, oysa başkanın yüzündeki ifade ne düşündüğünü ele verir cinstendi.

Akşam yemeği, o öğleden sonra yaşananların tekrarından farksızdı, çünkü Haut Rodric kimseye araya girme fırsatı vermeksizin hiç durmadan

konuşuyor ve Anacreon ile yeni vücut bulmuş komşu gezegen Smyrno Krallığı arasında bir süre önce yaşanmış olan savaş sırasında tabur kumandanı olarak geçirdiği deneyimleri –müthiş bir teknik ayrıntıyla süsleyerek ve bundan inanılmaz bir haz duyarak– anlatıyordu.

Vali yardımcısının anlattığı bu ayrıntılı öykü yemek bitip de daha alt rütbeli yetkililer bir bir masadan uzaklaşıncaya dek tamamlanmamıştı. Düşman uzaygemilerinin nasıl tarumar edildiğini konu alan zafer dolu son cümlelerini Pirenne ve Hardin'le beraber çıktıkları balkonda yaz akşamlarına özgü ılık havada koltuklarına yerleşip dinlenirken aktaran elçi birden ciddileşti.

"Şimdi," dedi tatsız bir neşeyle, "daha önemli meselelere gelelim isterseniz."

"Bence de," diye mırıldandı Hardin, Vega gezegeninden gelme tütünden sarılmış uzun bir puroyu yakıp –bir yandan da bunların ne denli azaldığını düşünüyordu– koltuğu iki arka ayağı üzerinde duracak biçimde geriye kaykılırken.

Galaksinin sisli merceği başlarının üstündeki gökyüzünde bir ufuktan diğerine uzanıyordu. Evrenin bu en uç köşesindeki az sayıda yıldızın pırıltısı galaksinin geri kalanına oranla oldukça sönük kalıyordu.

"Haliyle," dedi vali yardımcısı, "tüm bu resmi görüşmeler… imzalanan kâğıtlar ve diğer salakça formaliteler… şeyin önüne götürülecek, değil mi? Konseyinize ne diyordunuz siz?"

"Mütevelli Heyeti," diye yanıtladı Pirenne soğuk bir tavırla.

"Amma tuhaf isim! Her neyse, o işlerle yarın ilgileniriz. Hazır baş başayken, çıkıntılık eden bazı ufak sorunları erkek erkeğe çözmeye ne dersiniz?"

"Yani…" diyerek onu sözlerine açıklık getirmeye itti Hardin.

"Söylemek istediğim şey şu: Sınır bölgelerinin durumunda gerçekleşen bazı değişikliklerden dolayı gezegeninizin konumu belirsizliğe sürüklendi. Durumu açıkça ortaya koyup neyle karşı karşıya olduğumuz konusunda fikir birliğine varmamız büyük yarar sağlayacaktır. Bu arada, vali bey, o purolardan başka var mı yanınızda?"

Hardin istemeye istemeye bir puro çıkarıp ona uzattı.

Anselm haut Rodric puroyu kokladı ve dilini memnuniyetini gösterecek şekilde şaklattı. "Vega tütünü! Bunu nereden buldunuz?"

"Son kargoyla bir miktar gelmişti. Ama şu an tükenmek üzere. Kim bilir bir sonraki partiyi ne zaman alırız… alabilirsek tabii."

Pirenne kaşlarını çattı. O tütün içmezdi… bu yüzden puro kokusundan da hoşlanmıyordu. "Şunu açıklığa kavuşturalım, sayın elçi. Sizin buraya gönderiliş nedeniniz bu bölgedeki durumu aydınlatmaktan mı ibaret?"

Haut Rodric zevkle içine çektiği tütünün ilk dumanını dışarı üflerken başını salladı.

"O halde göreviniz yakında son bulacak demektir. Vakıf Ansiklopedisi eskiden beri neyse yine öyle kalacak."

"Ah! Eskiden beri neydi peki?"

"Şuydu: Devlet destekli bilimsel bir kurum ve majesteleri İmparator'un kişisel mülkünün bir parçası."

Vali yardımcısı bu sözlerden pek de etkilenmişe benzemiyordu. Havaya duman halkaları üflemeyi sürdürüyordu. "Kulağa hoş gelen bir kuram bu, Dr. Pirenne. Üzerinde İmparatorluk Damgası bulunan yetki belgeleriniz de vardır herhalde… ama asıl durum nedir? Smyrno'ya ilişkin tavrınız nedir? Bildiğiniz gibi, Smyrno'nun başkentiyle aranızdaki mesafe elli 'parsek' bile değil. Ya Konom ve Daribow?"

Pirenne şöyle dedi: "Hiçbir valilikle sorunumuz yok. İmparator'un şahsi mülkünün bir parçası olarak…"

"Bu saydıklarım valilik değil," diye anımsattı Haut Rodric; "birer krallık oldular artık."

"Varsın öyle olsun, bu neyi değiştirir ki? Onlarla alıp veremediğimiz bir şey yok. Bilimsel bir kurum olmamızdan dolayı…"

"Başlatmayın bilime!" diye küfretti diğeri. "Terminus'un Smyrno tarafından yutulması an meselesiyken bilimi kim umursar?"

"Peki ya İmparator? Öylece oturup olaylara seyirci mi kalacak dersiniz?"

Haut Rodric biraz sakinleşerek şöyle devam etti: "Bakın, Dr. Pirenne, İmparator'un mülküne saygı duyuyorsunuz, Anacreon da öyle, ama Smyrno aynı yaklaşımda olmayabilir. Hatırlarsanız, kısa bir süre önce İmparator'la bir anlaşma imzaladık –ki bunun bir kopyasını yarın sizin Heyet'e sunacağım– ve bu anlaşma uyarınca eski Anacreon Valiliği sınırları içinde İmparatorluk adına asayişi sağlama sorumluluğu bize yükleniyor. Görevimiz yeterince açık, değil mi?"

"Kesinlikle. Ama Terminus Anacreon Valiliği sınırları içinde yer almıyor."

"Ama Smyrno…"

"Smyrno Valiliği'nin bir parçası da değiliz. Aslına bakarsanız bizim gezegen kimsenin bünyesinde değil."

“Smyrno bunun farkında mı acaba?”

“Açıkçası bu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor.”

“Ama *bizi* ilgilendiriyor. Onlarla aramızdaki savaş biteli çok olmadı ve bize ait olan iki yıldız sistemini halen işgal altında tutuyorlar. Terminus ise bu iki ulusun tam arasında konuşlanması itibariyle çok stratejik bir noktada bulunuyor.”

Hardin’in üzerine bir ağırlık çökmüştü sanki. Kendini araya girmek durumunda hissetti: “Sizin öneriniz nedir, elçi hazretleri?”

Belli ki vali yardımcısı söz düellosunu kesip açık açık konuşmaya dünden hazırdı, söze yeniden başlarken gözleri parlıyordu. “Terminus’un kendini savunamayacağı ortada, bu durumda Anacreon’un kendi güvenliği için bu görevi üstlenmesi yerinde olacaktır. İçişlerinize karışmak gibi bir niyetimiz olmadığını söylememe gerek yok tabii.”

“Ah, orası kesin,” diye homurdandı Hardin.

“… karşılıklı çıkarlarımız gereği Anacreon’un bu gezegende askeri bir üs kurmasının uygun olacağına inanıyoruz.”

“Tek isteğiniz bu mu yani… bu uçsuz bucaksız, el değmemiş topraklar üzerinde askeri bir üs… bu kadar mı?”

“Eh, bir de koruyucu güçlerin masraflarının karşılanması meselesi var tabii.”

Hardin koltuğunun ön ayaklarını gürültüyle yere indirirken dirseklerini de dizlerine dayamıştı. “Hah şöyle, sadede gelin. Şunu anlayacağımız dilde söyleyelim: Terminus korumanız altındaki bir gezegen halini alacak ve size haraç ödeyecek.”

“Haraç değil, vergi. Ne de olsa sizin güvenliğinizi üstlenmiş olacağız. Siz de karşılığında bize ödeme yapacaksınız.”

Ani bir hareket yapan Pirenne elini koltuğun koluna şiddetle vurdu. “İzin ver de ben konuşayım, Hardin. Sayın elçi, ne Anacreon, ne Smyrno, ne de sizin yerel politikalarınız veya o önemsiz savaşlarınız zerre kadar umurumda değil. Tekrar ediyorum; burası devletçe korunan, vergiden muaf bir kurumdur.”

“Devlet koruması mı? Ama devlet zaten *biziz*, Dr. Pirenne ve size koruma falan sağlıyor da değiliz.”

Pirenne öfkeyle ayağa kalktı. “Elçi bey, ben İmparator’un…”

“… yüce İmparatorumuzun doğrudan temsilcisisiniz, biliyorum,” dedi Anselm haut Rodric alaylı bir dille, “ben de Anacreon Kralı’nın doğrudan temsilcisiyim… ve Anacreon buraya çok daha yakın, Dr. Pirenne.”

“Asıl meseleye dönelim,” diye sıkıştırdı onları Hardin. “Sözünü ettiğiniz bu vergileri toplamayı nasıl düşünüyorsunuz, elçi hazretleri? Ödemeyi ürün verme yoluyla mı yapacağız; buğday, patates, sebze veya sığır gibi örneğin?”

Vali yardımcısı ona bakakaldı. “Ne saçmalıyorsunuz siz? O saydıklarınız ne işimize yarar ki? Kendi ürünlerimiz bize yetiyor da artıyor bile. Altın istiyoruz, tabii. Krom veya vanadyumu daha da tercih ederiz, hani olur ya, elinizde çokça vardır belki.”

Hardin bir kahkaha koyverdi. “Çokça mı! Kromu geçtim, bizde demir bile yok! Altınmış! Kullandığımız paraya bir bakın hele.” Elçiye madeni bir para fırlattı.

Haut Rodric parayı elinde sektirerek yakaladı ve dikkatle baktı. “Nedir bu? Çelik mi?”

“Aynen öyle.”

“Anladığımı pek sanmıyorum.”

“Terminus metal yoksunu bir gezegendir. Tüm madenimizi dışarıdan ithal ediyoruz. İşte bu yüzden, size verecek ne altınımız ne de başka bir madenimiz var, birkaç bin küfe patatese razı olursanız o başka.”

“Ya işlenmiş malzemeler… makineler falan?”

“Maden olmadan mı? Peki o makineleri neyle yapmamızı umuyorsunuz?”

Kısa bir suskunluğun ardından Pirenne yeniden çabalamaya koyuldu. “Tüm bu tartışmaların asıl konuyla ilgisi yok. Terminus bir gezegen değil, büyük bir ansiklopediyi hazırlamakla görevli bilimsel bir vakıf. Sizin bilime hiç saygınız yok mu kuzum?”

“Ansiklopediler savaş kazanmaz.” Haut Rodric’in kaşları çatılmıştı. “Madem burası üretim yapmaktan tümüyle aciz bir gezegen ve bu yüzden de bomboş… eh, o halde siz de ödemeyi toprakla yaparsınız.”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Pirenne.

“Bu dünya hemen hemen boş sayılır ve ben üzerinde yerleşim olmayan bu topraklardan verim elde edilebileceği kanısındayım. Anacreon’da mülklerine yeni topraklar eklemek isteyecek pek çok soylu var.”

“Böyle bir şeyi nasıl teklif edebiliyor…”

“Bu kadar telaşlanmanız gereksiz, Dr. Pirenne. Hepimize yetecek kadar toprak var burada. Eğer bir çözüme varabilirsek ve bunda sizin de payınız olursa, hiçbir şey kaybetmemenizi temin edeceğimizden emin olun.

Unvanlar verilmek, tapularsa bağışlanmak içindir ne de olsa. Beni anlamışsınızdır sanırım.”

Pirenne alaycı bir ifadeyle dudak büktü. “Aman eksik olmayın!”

Hardin araya girip saf saf şöyle dedi: “Anacreon, nükleer güç istasyonumuz için ihtiyaç duyulan plütonyumu bize sağlayabilir mi acaba? Elimizde birkaç yıllık stok kaldı da.” Bu sözler üzerine Pirenne yutkunmuş, izleyen birkaç dakika boyunca ortalığa bir ölüm sessizliği hakim olmuştu. Haut Rodric tekrar ağzını açtığında sesinde o âna kadarkinden faklı bir ifade okunuyordu:

“Demek nükleer güce sahipsiniz?”

“Tabii ya. Bunda ne gariplik var? Yanılmıyorsam elli senedir süregeliyor. Hem neden sahip olmayalım ki? Gerçi plütonyum bulmak biraz zor ama.”

“Evet… evet, tabii.” Elçi bir an durakladıktan sonra huzursuz bir şekilde ekledi: “Pekâlâ, beyler, görüşmemize yarın devam edelim isterseniz. Şimdi izninizle…”

Pirenne diş gıcırdatarak onun ardısıra baktı. “Çekilmez yaratık,” diye homurdandı. “Ahmak herif! Lanet…”

Hardin araya girdi: “Öyle deme. Çevresinin bir ürünü o sadece. ‘Benim silahım var, seninse yok,’ dışında pek bir şeye basmıyor kafası.”

Pirenne hızla ona doğru döndü ve, “Askeri üsler ve vergiyle ilgili ne diye bu kadar çene çaldın ki?” diye çıkıştı. “Çıldırdın mı?”

“Hiç de değil. Onu konuşturmaya çalıştım sadece. Anacreon’un gerçek niyetini… yani Terminus topraklarının ona buna dağıtılması amacını gizlemeye çabalarken nasıl bocaladığını sen de fark ettin mi? Böyle bir şeyi onaylar mıyım sanıyorsun?”

“Hayır, onaylamazsın. Ama *sen* onaylamazsın. Peki ama sen kimsin? Hem sorabilir miyim, nükleer istasyonumuzla ilgili onca şeyi ne diye ağzından kaçırdın? Bunun bizi askeri bir hedef konumuna düşüreceği aklına gelmedi mi hiç?”

“Evet,” diye sırıttı Hardin. “Kimsenin bulaşmak istemeyeceği bir askeri hedef. Konuyu neden açtığımı hâlâ anlayamadın mı? Öteden beri beslediğim çok güçlü bir şüphenin hiç de yersiz olmadığı böylelikle ortaya çıktı.”

“Neymiş o şüphe?”

“Anacreon’un artık nükleer gücü kaldırabilecek bir ekonomiye sahip olmaması. Eğer öyle olsaydı, dostumuz plütonyumun günümüzde –geleneksel yaklaşım dışında– güç istasyonlarında kullanılan bir madde

olmaktan çıktığını hiç kuşkusuz bilirdi. Bu da, sınır bölgelerinin geri kalanının da nükleer güçten yoksun olduğu anlamına gelir. En azından Smyrno'da nükleer güç bulunmadığı kesin, aksi halde Anacreon aralarında yaşanan son savaştaki çatışmaların çoğunu kazanamazdı. Sence de ilginç değil mi?"

"Pöh!" Pirenne hiddetle uzaklaşırken Hardin usulca gülümsüyordu.

Bitmeye yüz tutan purosunu bir kenara attı ve başının üstünde uzanıp gitmekte olan galaksiye baktı. "Demek yeniden petrol ve kömüre döndüler, ha?" diye mırıldandı… Düşüncelerinin geri kalanını ise kendine sakladı.

3

Hardin *Posta*'nın sahibi olduğunu yadsıdığında teknik açıdan haklıydı belki, fakat işin aslı başkaydı. Terminus'un otonomiye sahip özerk bir yönetim haline getirilmesi fikrinin mimarlarından biri olan ve dolayısıyla bu yönetimin ilk valisi seçilen Hardin'in, kendi adına düzenlenmiş tek bir *Posta* hisse senedi bile bulunmamasına rağmen gazetenin yüzde altmışını dolambaçlı yollardan denetim altında tutması hiç de şaşılacak bir şey değildi.

Başvurulacak pek çok yöntem vardı nasıl olsa.

İşte bu yüzden, Hardin'in Pirenne'ye Mütevelli Heyeti toplantılarına katılmasının kabulüne ilişkin öneri sunmaya başladığı sıralarda *Posta*'nın da benzer bir kampanya başlatmasına pek tesadüf denemezdi. Vakıf tarihinin ilk büyük kitle gösterisinin kent yönetiminin 'ulusal hükûmet'te temsil edilmesi istemiyle toplanmasına da.

Sonuçta Pirenne istemeyerek de olsa bunu kabul etmişti.

Hardin masanın en uç köşesindeki koltuğa yerleşirken, bir yandan da fizikçileri yöneticilikte başarısız kılan şeyin ne olduğunu kestirmeye çalışıyordu. Nedeni katı verilere saplanıp kalmalarıydı belki de, esnek insanlara hiç alışık değillerdi.

Her neyse, Hardin'in soluna Tomaz Sutt ve Jord Fara, sağına Lundin Crast ve Yate Fulham oturmuş, Pirenne ise başkan olması itibariyle masanın başköşesine kurulmuştu. Bu kişilerin hepsini iyi tanıyan Hardin, toplantının özelliğinden kaynaklanan abartılı bir azamet içinde olduklarını rahatlıkta gözlemleyebiliyordu.

Pirenne'nin konuşmasına başlamadan önce önündeki bardaktan bir yudum su alırken çıkardığı ses, başlangıçtaki formalitelerden dolayı biraz mayışıp uyuklamaya yüz tutan Hardin'in toparlanmasına neden olmuştu.

"Son toplantımızdan bu yana geçen süre zarfında İmparatorluk Şansölyesi Lord Dorwin'in iki hafta içinde Terminus'u ziyaret edeceğine dair bir mesaj aldığımı Heyet'e bildirme şansına kavuştuğum için büyük mutluluk duyuyorum. İmparator bu durumdan haberdar edilir edilmez, Anacreon'la aramızdaki ilişkilerin bizi çok tatmin edecek biçimde düzeleceğinden şimdiden eminim."

Masanın karşı ucunda oturmakta olan Hardin'e dönüp gülümseyerek şöyle dedi: "Bu konuyla ilgili bilgiler *Posta*'ya verildi bile."

Hardin bıyık altından güldü. Anlaşılan o ki, Pirenne'nin bu bilgiyi çalımlı tavırlarla önüne sürmesi, bu pek kutsal yere kabul edilmesinin asıl nedeniydi.

Sakin sakin şöyle dedi: "Belirsiz sözleri bir yana bırakacak olursak, Lord Dorwin'in niyeti nedir sizce?"

Yanıt Tomaz Sutt'tan geldi. Bu tür ciddi ortamlarda karşısındakine üçüncü bir şahısmış gibi hitap etmek gibisinden kötü bir huyu vardı.

"Vali Hardin'in," diye açıkladı, "uzman bir kuşkucu olduğu kesin. Yoksa İmparator'un kişisel haklarının çiğnenmesine asla izin vermeyeceğini bilmesi gerekir."

"Neden? Öyle olsa bile İmparator ne yapardı ki?"

Dinleyicilerde huzursuz bir kıpırdanma oldu. "Haddinizi aşıyorsunuz," diyen Pirenne, anlık bir düşünmenin ardından hemen ekledi: "Ve ihaneti çağrıştıracak açıklamalar yapıyorsunuz."

"Soruma cevap almış mı oldum yani?"

"Evet! Söyleyecek başka bir şeyiniz yoksa…"

"O kadar acele etmeyin bakalım. Bir sorum daha var. Bu bahsettiğiniz diplomasi hamlesi dışında –ki onun da bir işe yarayıp yaramayacağı meçhul– Anacreon'dan kaynaklanan tehdidi önleyici elle tutulur herhangi bir şey yapıldı mı?"

Yate Fulham bir elini o müthiş kızıl bıyığında gezdirdi: "Siz onlardan bir tehdit mi algılıyorsunuz?"

"Siz algılamıyor musunuz?"

"Hem de hiç," derken sesinde hoşgören bir ifade vardı. "İmparator…"

"Vay canına!" Hardin sinirlenmişti. "Nedir bu yahu? Herkes durup durup sanki bunlar büyülü sözcüklermişçesine 'İmparator' veya 'İmparatorluk' diyor. İmparator buraya binlerce parsek uzakta, kaldı ki bizi zerre kadar umursadığından da kuşkuluyum. Umurunda olsak bile, ne yapabilir ki? Bu bölgedeki İmparatorluk filosu dört krallık arasında paylaştırılmışken ve içlerinden biri de Anacreon'ken elinden ne gelir ki? Dinleyin, silahlarla savaşmalıyız, sözlerle değil.

"Şimdi şunu kafanıza iyice yerleştirin. Hazırlanmak için iki aylık bir süremiz ancak var, onu da Anacreon'a elimizde nükleer silah bulunduğunu duyurmamıza borçluyuz. Bunun küçük masum bir yalan olduğunu hepimiz biliyoruz. Nükleer gücümüz var, ama sadece ticari amaçlarda kullanılıyor,

üstelik çok da az. Bunu çok geçmeden keşfedecekler ve onlarla dalga geçtiğimizi anlamanın hoşlarına gideceğini sanıyorsanız yanılıyorsunuz.”

“Bakın bayım…”

“Bir dakika; sözümü daha bitirmedim.” Hardin iyiden iyiye kaptırmıştı kendini. Bundan hoşlanmıyor da değildi. “Şansölyeleri falan bu işin içine çekmek iyi bir çözüm gibi görünebilir, ama içlerine güzelim atom bombaları yerleştirilecek birkaç büyük kuşatma silahı getirtmek çok daha iyi olacaktır. Daha şimdiden iki ay kaybettik, beyler, ama bir diğer iki ay kaybetmeyi göze alamayız. Şimdi, önerilerinizi dinliyorum.”

Uzun burnu öfkeyle kırışmış bir halde söze girdi Lundin Crast: “Eğer teklif ettiğiniz şey Vakıf’ın silahlandırılmasıysa, bunun tek kelimesini duymak istemiyorum. Siyasete bulaşacağımızın resmidir bu. Oysa biz, vali bey, bilimsel bir Vakıf’tan başka bir şey değiliz.”

Sutt ekledi: “Dahası, silah yapımına kalkışmanın, ansiklopedi üzerinde çalışan insanların –ki bunlar çok değerli insanlar– başka alanlara aktarılması demektir. Ne olursa olsun, böyle bir şey yapılamaz.”

“Çok doğru,” diye onayladı Pirenne. “Ansiklopedi en önde gelir… hem de her zaman.”

Hardin için için inledi. Ansiklopedi bu heyetin beynini feci şekilde baskı altına almıştı anlaşılan.

Soğuk bir tavırla şöyle dedi: “Terminus’un ansiklopediden başka ilgi alanları da olabileceği bu heyetin aklına hiç gelmiyor mu acaba?”

Buna yanıt Pirenne’den geldi: “Vakıf’ın ansiklopedi dışında *herhangi* bir ilgi odağı olabileceğini aklım almıyor, Hardin.”

“Ben Vakıf demedim; *Terminus* dedim. Korkarım aradaki farkı kavrayamıyorsunuz. Terminus’un nüfusu bir milyonu buluyor, fakat bunların yalnızca yüz ellisi doğrudan ansiklopediyle ilişkili çalışmalar yürütüyor. Geri kalanımız içinse, bu gezegen *ev* demek. Biz burada doğduk. Burada yaşıyoruz. Çiftliklerimiz, evlerimiz ve fabrikalarımıza oranla ansiklopedi bizim için pek bir şey ifade etmiyor. Biz sahip olduğumuz şeyi korumak istiyoruz…”

Üyeler bağırarak bir anda onu susturdular.

“Ansiklopedi önce gelir,” dedi Crast oturaklı bir sesle. “Tamamlamamız gereken bir görevimiz var.”

“Görevinizin canı cehenneme,” diye bağırdı Hardin. “Elli yıl önce bu doğru olabilirdi belki. Ama bizimki yeni bir nesil.”

“Bunun görevimizle bir ilgisi yok,” diye yanıtladı Pirenne. “Biz bilim adamıyız.”

Beklediği açığı yakalayan Hardin bu fırsatı kaçırmadı. “Gerçekten mi? Bu çok güzel bir sanrı doğrusu. Sizin grubunuz galakside binlerce yıldır süregelen yanlışlığın mükemmel bir örneğini oluşturuyor. Geçtiğimiz binyılda yaşamış bilim adamlarının çalışmalarını sınıflandırma işine gömülüp kalan bu bilim ne menem bir şeymiş ki? O çalışmaları daha ileri düzeylere ulaştırmayı, onları temel alıp yeni bilgilere ulaşmayı hiç düşündünüz mü? Ne gezer! Kim bilir kaç zamandır bu durumda bulunan bütün bir galaksi gibi siz de içinde bulunduğunuz uyuşukluktan memnunsunuz. İşte bu yüzden sınır bölgeleri isyana kalkışıyor; haberleşmenin çatırdaması, ufak çaplı savaşların hiç bitmeden sürüp gitmesi, tüm sistemlerin nükleer gücü yitirip kimyasal güç içeren ilkel tekniklere dönmesi hep bu yüzden.

“Bana sorarsanız,” diye haykırdı, “*Galaktik İmparatorluk ölüyor!*”

Sustu ve kendisine yanıt vermeye yeltenen iki üç kişiye aldırmaksızın nefes nefese kalmış şekilde koltuğuna yığıldı.

Bu sefer sözü Crast almıştı. “Bu histerik konuşmalarla ne yapmayı umduğunuzu bilmiyorum, vali bey. Ama tartışmaya hiçbir yapıcı katkıda bulunmadığınız kesin. Konuşmacının sözlerinin haddini aştığına karar verip araya girdiğiniz noktaya dönülmesini ve görüşmelere oradan devam edilmesini öneriyorum, Bay Başkan.”

Jord Fara oturduğu yerde ilk kez kımıldandı. O âna dek, en çok alevlendiğinde bile tartışmaya katılmamıştı. Ama şimdi, yüz elli kiloluk kocaman gövdesine yakışan o ağır bas sesiyle ortalığı inletiyordu.

“Bir şeyi unutmuyor muyuz, beyler?”

“Neyi?” diye sordu Pirenne aksi aksi.

“Bir ay sonra ellinci kuruluş yıldönümümüzü kutlayacağımızı.” Fara en bayat sözleri bile büyük bir anlam kazandırarak söylemeyi bilirdi.

“Ne olmuş ki?”

“O yıldönümünde,” diye devam etti Fara tekdüze bir sesle, “Hari Seldon’ın Mezarı açılacak. O Mahzen’de neler olabileceğini düşünmediniz mi hiç?”

“Bilmiyorum. Sanırım olağan işlemler yerine getirilecek. Bir yığın tebrik konuşması yapılır herhalde. Mahzen’e özel bir önem yüklememize gerek olduğunu sanmıyorum… her ne kadar *Posta*,” derken ona doğru sırıtmakta

olan Hardin’i süzdü, “bundan çıkar sağlamaya çalıştıysa da. Ben bu duruma engel oldum.”

“Ah,” dedi Fara, “belki de hata sizde. Mahzen’in böylesine uygun bir zamanda açılıyor olması,” bir an durup parmağıyla o küçük yuvarlak burnuna dokundu, “sizce de dokunaklı değil mi?”

“Böylesine *uygunsuz* bir zamanda desek daha doğru olur,” diye mırıldandı Fulham. “Endişelenmemiz gereken başka konular var.”

“Sözünü ettiğiniz o diğer konular, İdari Seldon’ın bize mesaj iletmesinden daha mı önemli? Bence hiç değil.” O dakikadan sonra Fara giderek daha azametli bir tavır takındı, Hardin ise düşünceli gözlerle onu izliyordu. Bu koca adam ne yapmaya çalışıyordu acaba?

“Aslına bakarsanız,” dedi Fara mutlulukla, “zamanımızın en büyük psikologu olan Seldon’ın aynı zamanda Vakıf’ımızın kurucusu da olduğunu hepiniz unutmuş gibisiniz. Sahip olduğu bilimi yakın geleceğe yön vermek üzere kullandığını farz etmek oldukça mantıklı görünüyor. Eğer öyle yaptıysa –ki bu çok muhtemel– tekrar ediyorum, bizi tehlikelere karşı uyarmak ve belki de bir çözüm yolu sunmak için kesinlikle bir yol bulmuştur. Bildiğiniz gibi, ansiklopedi onun gönlünde özel bir yer tutuyordu.”

Bu sözler üzerine ortama kuşku dolu bir hava hakim oldu. Pirenne bir “Hımm,” çektikten sonra, “Bilemiyorum doğrusu,” dedi. “Psikoloji önemli bir bilimdir, ama… yanılmıyorsam şu an aramızda hiç psikolog yok. Bana öyle geliyor ki, bilmediğimiz bir konuya giriyoruz.”

Fara Hardin’e döndü. “Siz Alurin’in öğrencisiyken psikoloji eğitimi almadınız mı?”

Hardin yarı dalgın bir halde cevapladı: “Evet, ama o alandaki eğitimimi tamamlamadım. Kuramsal çalışmalardan bıkmıştım. Bir psikoloji mühendisi olmak istiyordum, ne var ki gerekli tesislerden yoksunduk, o yüzden ben de yapılabilecek bir sonraki en iyi işe yöneldim… ve siyasete girdim. Sonuçta bu ikisi birbirinin aynı şeyler.”

“Peki Mahzen hakkındaki fikriniz nedir?”

Hardin de aynı temkinli yanıtı verdi. “Bilmiyorum.” Toplantının geri kalan kısmında bir kez olsun ağzını açmadı… tartışma konusu İmparatorluk Şansölyesi’ne döndüğünde bile.

Aslında konuşulanları dinlemiyordu bile. Kafasını daha yeni, başka bir konuya yormaya başlamıştı ve her şey zihninde yerli yerine oturuyor gibiydi.

Bilmecenin anahtarı psikolojiydi ve o bundan emindi. Bir zamanlar Öğrenmiş olduğu bir psikoloji kuramını ümitsizce hatırlamaya çalıştı… ve onu hatırladığı an bir şeylerin farkına vardı.

Seldon gibi büyük bir psikolog insan duygularını ve tepkilerini gelecekte yaşanacakları öngörebilmesini sağlayacak ölçüde iyi çözümleyebilirdi.

Peki, ne anlama geliyordu bu?

4

Lord Dorwin enfiye kullanıyordu. Berber elinden çıkma olduğu anlaşılan uzun, kıvırcık saçları ve bunlara ek olarak ara sıra okşamaktan keyif duyduğu bir çift kabarık sarı favorisi vardı. Konuşurken fazlaca kendinden emin ifadeler kullanan ve *r* harflerini yutan biriydi.

O an için Hardin'in, bu soylu şansölyeden ilk gördüğü anda neden nefret ettiğini düşünmeye ayıracak vakti yoktu. Ah, evet, adamın konuşurken bir elini zarif bir tavırla sallaması ve en basit bir onaylama sırasında bile üzerinde önceden çalışıldığı belli lütufkar bir tavır ortaya koyması sinirlendiriyordu Hardin'i.

Ne var ki, o anki sorun şansölyenin nerede olduğunu saptamaktı. Yarım saat önce Pirenne ile beraber ortadan kaybolmuştu… lanet olasıca herif sanki yer yarılmış da içine girmişti.

Hardin ilk görüşmeler sırasındaki yokluğunun Pirenne'nin oldukça işine geldiğinden emindi.

Pirenne en son bu kesimde ve bu katta görülmüş olduğundan, her kapıyı açıp onu aramaktan başka yapacak bir şey kalmıyordu. Yolun yarısına gelmişti ki, yeni bir kapıyı daha aralamasının hemen sonrasında, bir "Ah!" eşliğinde karanlık odadan içeri adımını attı. Lord Dorwin'in karmaşık saç şekli odadaki ekranın ışığı önünde kendini kaçınılmaz biçimde ele veriyordu.

Lord Dorwin ona doğru bakıp şöyle dedi: "Ah, Hağdin. Hiç şüphesiz bizi ağıyoğdunuz, değil mi?" Bir yandan da enfiye kutusunu uzatmış –ki Hardin bunun zayıf bir işçiliğin ürünü olan abartılı süslenmiş bir kutu olduğunu fark etti– ve Hardin'in kibarca reddetmesinin ardından kendisi bir tutam enfiye çekip nezaketle gülümsemişti.

Kaşlarını çatan Pirenne'ye kayıtsız bir ifadeyle karşılık vermişti Hardin.

Bunu izleyen kısa sessizliği bölen tek ses Lord Dorwin'in enfiye kutusunun kapağını kapatması sırasında çıkan tıkırtı olmuş, hemen ardından kutuyu bir kenara bırakan adam şöyle demişti:

"Büyük bir başağı bu, şu sizin ansiklopediyi kastediyoğum, Hağdin. Tüm zamanlağın en göğkemli başağılağı ağasında yeğini alması geğeken biğ çalışma."

“Pek çoğumuz da aynı görüşteyiz, lordum. Ne var ki, tamamlanması henüz başarılamamış bir başarı bu.”

“Vakıf’ınızın ne denli etkinlikle işlediğine daiğ ilk izlenimleğime bakılığsa, bu konuda koğku duymanıza geğek olmadığını söyleyebiliğim.” Pirenne’ye dönüp başını sallayınca, o da hafifçe eğilerek memnuniyetle selamladı.

Amma da sevgi gösterisi, diye geçirdi içinden Hardin. “Ben de vakfımızın etkinliğinden şikayet etmiyorum zaten, lordum, beni kaygılandıran Anacreonlular, çünkü farklı ve çok daha yıkıcı bir etkinlik alanı onlarınki.”

“Ah, evet, Anacğeon,” derken elini kayıtsızca salladı. “Ben de buğaya gelmeden önce oğayı ziyağet etmiştim zaten. Oldukça ilkel bir gezegen. Doğğusunu isteğseniz insanoğlunun nasıl olup da buğada, sınığ bölgeleğinde yaşayabildiğini aklım almıyoğ. Kültüğlü bir insanın geğeksinim duyacağı en temel özellikleğ buğada yok; vahat ve güvenli bir yaşama olanak tanıyacak en doğal şeyleğ de yok… içine süğüklenmiş olduğunuz bu yalnızlık…”

Hardin kuru bir dille araya girdi: “Ne yazık ki Anacreonlular savaşmak için gereken temel madenlere ve yıkıcı etkiler doğuracak tüm özelliklere sahipler.”

“Evet evet, biliyoğum.” Lord Dorwin’in bozulmuş bir hali vardı, cümlesinin ortada kesilmesi onu sinirlendirmiş olmalıydı. “Ama sizin de malumunuz ki, buğada iş konuşmak için bulunmuyoğuz. Geğçekten de şu an ilgimi çeken çok başka şeyleğ vağ. Doktoğ Piğenne, bana ikinci cildi de gösteğmeyecek miydiniz? Vica ediyoğum.”

Işıkların sönmesini izleyen yarım saat boyunca Hardin’le sanki yanlarında değil de Anacreon’daymış kadar ilgilendiler. Ekranda beliren kitap Hardin’e pek bir şey ifade etmiyor, hem ekranı takip etmek için de fazla bir çaba harcamıyordu, oysa Lord Dorwin zaman zaman kendini fazlasıyla kaptırıyordu. Hardin bu heyecan anlarında onun *r* harflerini düzgünce telaffuz edebildiğini fark etti.

Işıklar tekrar yandığında Lord Dorwin, “Hağika,” dedi. “Tek kelimeyle hağika. Sakın siz de ağkeolojiyle ilgileniyoğ olmayasınız, Hağdin?”

“Efendim?” diyen Hardin silkinerek dalgınlığı üzerinden attı. “Hayır, lordum, öyle olduğunu söyleyemem. Psikolog olma niyetiyle yola çıkıp son kararını siyasetten yana kullanan biriyim ben.”

“Ah! Bunlağın ilginç meslekleğ olduğuna şüphe yok. Bildiğiniz gibi ben…” derken koca bir tutam enfiye çekti burnuna, “… ağkeolojiyle ilgileniyoğum.”
“Gerçekten mi?”
“Lordumuz,” diye araya girdi Pirenne, “bu alanda son derece uzmandır.”
“Eh, belki de öyleyimdiğ,” dedi lord hazretleri hoşnutlukla. “Bu bilim dalında oldukça fazla çalışmaya imza *attım.* Konuyla ilgili eserlerin hemen hemen hepsini okumuşumduğ. Jağdun, Obijasi, Komwill… aklınıza gelecek ne vağsa hepsini.”
“Saydığınız isimlerden söz edildiğini pek tabii ki duydum,” dedi Hardin, “ama onları hiç okumuşluğum yok.”
“Günün biğinde okumalısınız, dostum. Ödülünü mutlaka alığsınız. Lameth’in bu kopyasını göğebilmek için sınığ bölgeleğine yapmış olduğum bu geziye değdi doğğusu. İnanabiliyoğ musunuz, benim kütüphanemde bunun tek biğ kopyası bile yok! Laf açılmışken, Doktoğ Piğenne, ben buğadan ayvılmadan önce bana biğ kopya hazığlatacağınıza daiğ veğdiğiniz sözü unutmadınız umağım?”
“Ne demek, çok memnun olacağım.”
“Bilmelisiniz ki, Lameth,” diye devam etti şansölye azametli bir tavırla, “benim ‘Köken Soğunsalı’na ilişkin bilgileğime yapılacak yeni ve çok ilginç bir ekleme anlamına geliyoğ.”
“Hangi sorunsal?” diye sordu Hardin.
“‘Köken Soğunsalı.’ İnsan tüğünün kökleğinin dayandığı yeğ, anlağsınız ya. İnsan ığkının vaktiyle sadece biğ gezegen sistemi üzeğinde yaşadığının sanıldığını biliğsiniz.”
“Evet, bundan haberim var.”
“Tabii bunun hangi sistem olduğuna daiğ kesin biğ bilgi yok… eski çağlağın sisine gömülmüş biğ sığ bu. Yine de bazı kuğamlar da yok değil. Bazılağı bu sistemin Sivius’tan başkası olmadığını söylüyoğ. Başkalağı ise Alpha Centauvi veya Sol ya da 61 Cygni üzeğinde ısvağ ediyoğ… göğdüğünüz gibi bunlağın hepsi Sivius kesiminde.”
“Peki ya Lameth ne diyor?”
“Eh, o tamamen favklı biğ yol benimsiyoğ. Avktuvian Sistemi’nin üçüncü gezegeni üzeğinde bulunan ağkeolojik kalıntılağın, uzay yolculuğunun henüz mümkün olmadığı dönemleğde insanoğlunun oğada vağ olduğuna işağet ettiğini gösteğmeye çalışıyoğ.”
“Ki bu da, insanlığın doğduğu gezegenin orası olduğu anlamına gelir.”

“Muhtemelen öyle. Sizleğe kesin biğ yanıt veğmeden önce o eseği iyice okumam ve eldeki kanıtlağı tağtmam geğek. Lameth’in gözlemleğinin ne denli güveniliğ olduğuna açıklık getiğmeliyiz.”

Kısa süreli bir sessizliğin ardından Hardin şöyle dedi: “Lameth o kitabı ne zaman yazmıştı?”

“Ah… sanığım sekiz yüzyıl önce. Tabii o da bu eseğini Gleen’in daha önceki dönemleğde ortaya koymuş olduğu çalışmalağa dayandığmıştı.”

“Öyleyse ona neden güvenelim? Neden Arcturus’a gidip kalıntıları bizzat kendiniz incelemiyorsunuz?”

Lord Dorwin kaşlarını kaldırıp aceleyle bir miktar enfiye daha çekti. “Bunu neden yapayım ki, sevgili dostum?”

“Bulgulara ilk elden ulaşmak için tabii.”

“İyi de buna ne geğek vağ ki? Bir yeğe vağmak için böylesine kağmaşık ve umutsuz biğ yöntem izlenmesi saçma oluğ. Şimdi beni iyi dinleyin, bütün o eski ustalağın… geçmişin büyük ağkeologlağının eseğleği elimin altında. Onlağı biğbiğleğiyle kıyaslıyoğum… ağalağındaki uyumsuzluklağı dengeliyoğum… çelişen kısımlağı analiz ediyoğum… hangisinin muhtemelen doğvu olacağına kağağ veğiyoğum… ve biğ sonuca vağıyoğum. Bilimsel yöntem de bunu geğektiğiyoğ zaten. En azından *ben* öyle olduğuna inanıyoğum. Eski ustalağ bu konuyu bizim şu an yapabileceğimizden çok daha iyi incelemişken, Ağctuwus’a veya öğneğin Sol’e gidip boş boş dolanmak ne dayanılmaz biğ iş oluğdu.”

Hardin kibarca mırıldandı: “Anlıyorum.”

“Gelin, lordum,” dedi Pirenne, “artık dönsek iyi olacak.”

“Oh, evet. Sanığım dönmeliyiz.”

Odadan çıkarlarken Hardin aniden şöyle dedi: “Lordum, size bir soru sorabilir miyim?”

Lord Dorwin usulca gülümsedi ve vereceği yanıtı vurgulamak istercesine elini zarif bir hareketle salladı. “Pek tabii, sevgili dostum. Size yağdımım dokunuğsa ne mutlu bana. Acizane bilgi biğikimim yağdımıyla size…”

“Soracağım şeyin arkeolojiyle ilgisi yok, lordum.”

“Ya?”

“Sorum şu: Geçen yıl Gamma Andromeda’da bulunan Gezegen V’deki bir güç santralinde patlama yaşandığı haberi buraya, Terminus’a dek geldi. Bu kazanın ayrıntılarına ilişkin en ufak bilgimiz yok. Orada ne olup bittiğini bize anlatabilir miydiniz acaba?”

Pirenne’nin dudakları seğirdi. “Böyle kel alaka konularla lord hazretlerinin rahatını neden kaçırdığını anlamıyorum doğrusu.”

“Hiç de değil, Doktoğ Piğenne,” diye araya girdi şansölye. “Bence sakıncası yok. Yine de, bahsettiğiniz konuya daiğ söylenecek pek biğ şey olduğunu sanmıyoğum. O güç santvalinde biğ patlama yaşandığı doğvu; tahmin edeceğiniz gibi tam biğ felaketti. Sanığım patlamanın hemen ağdından çeğveye radyasyon yayılmaya başladı. Heğ ne kadağ bunu kamuya duyuğmayı henüz uygun göğmüyoğlağsa da, hükûmet nükleeğ gücün keyfi kullanımına ciddi kısıtlamalağ getiğmeye niyetli, anlağsınız ya.”

“Anlıyorum,” dedi Hardin. “Peki kazaya sebep olan şey neydi?”

“Eh, aslına bakağsanız,” diye kayıtsızca cevapladı Lord Dorwin, “bunu kimse bilmiyoğ. Birkaç yıl önce santvalde bazı ağızalar başgösteğmişti, belli ki sonğasında yapılan düzeltme ve tamiğleğ de fazlasıyla yeteğsiz kalmış. Şu günleğde güç sistemleğimizin teknik ayvıntılağını *geğçek* anlamda anlayan biğileğini bulmak *başlı başına* zoğ biğ iş zaten.” Sözlerini bitirince yüzünde acı dolu bir ifadeyle bir miktar daha enfiye çekti.

“Sınır bölgelerindeki bağımsız krallıkların nükleer gücü tümüyle terk ettiğinden haberiniz vardır herhalde?” dedi Hardin.

“Öyle mi? Buna hiç şaşığmadım. Onlağın hepsi ilkel gezegenleğ… Ah, sevgili dostum, onlağı bağımsız diyeğek yüceltmeyin lütfen. Hem biliyoğsunuz ki bağımsız falan da değilleğ. Onlağla yapmış olduğumuz anlaşmalağ bunun gösteğgesi. İmpağatovluğun egemenliğini kabullenmiş bulunuyoğlağ. Haliyle öyle de yapmak zoğundalağ, aksi taktiğde onlağla anlaşamazdık.”

“Olabilir. Ama kayda değer bir hareket özgürlükleri var.”

“Evet, sanığım öyle… kayda değer. Fakat bu pek biğ şeyi değiştiğmez. İmpağatovluğun buğadan uzak duğup sınığ bölgeleğini kendi kaynaklağıyla –az ya da çok olması önemli değil– yetinmek durumunda bığakması daha iyi. Bildiğiniz gibi onlağın bize biğ faydası yok. Dediğim gibi, *olabilecek en ilkel* gezegenleğ bunlağ. Uygağlıktan hiç nasipleğini almamışlağ.”

“Bir zamanlar onlar da uygardı. Hatta Anacreon sınır eyaletleri içinde en zenginlerden biriydi. Öyle ki, Vega’yla kıyaslandığında bile üstün gelirmiş.”

“Ah, Hağdin, fakat bu yüzyıllağ önceymiş. Sığf geçmişte öyleydi diye bundan günümüze dönük biğ sonuç çıkavılamaz ki. O eski göğkemli günleğde heğ şey şimdikinden fağklıymış. Siz de fağkındasınızdığ ki, biz

bile biğ zamanlar olduğumuz insanlağ değiliz ağtık. Haydi ama, yapmayın Hağdin, amma da ısğağcı biğiymişsiniz. Size bugün ciddi meseleleğden söz etmek istemediğimi söylememiş miydim? Doktoğ Piğenne size kağşı beni uyağmıştı. Beni sıkıştığmaya çalışacağınızı söylemişti, ama ben böyle oyunlağa gelmeyecek kadağ tecvübeliyim. En iyisi bu konulağı yağına bığakalım."

Konu böylece kapandı.

5

Heyet üyelerinin artık oradan ayrılmış olan Lord Dorwin'le yaptığı gayri resmi görüşmeler sayılmazsa, bu Hardin'in katıldığı ikinci Mütevelli Heyeti toplantısıydı. Ne var ki vali bunun dışında en az bir, hatta iki veya üç toplantı daha yapıldığından ve bunlara her nasılsa davet edilmemiş olduğundan kesinlikle emindi.

Ona öyle geliyordu ki, ültimatom verilmeseydi bu toplantıdan da haberi olmayacaktı.

Gerçi vizigrafla yollanmış o belge üzerinde yapılacak dikkatli bir inceleme, bunun iki kral arasında gerçekleşen dostane bir selamlaşma olduğu kanısını doğurabilirdi, ama yine de ültimatom niteliği taşıyordu.

Hardin belgeyi yavaş hareketlerle karıştırdı. '*Majesteleri Anacreon Kralı'ndan, Bir Numaralı Ansiklopedi Vakıf'ı Mütevelli Heyeti Başkanı, dost ve kardeş Dr. Lewis Pirenne*'*ye*' şeklinde süslü ifadelerle başlıyor ve akla gelebilecek en abartılı sembollerle donatılmış, çok renkli devasa bir mühürle sonlanıyordu.

Yine de bir ültimatomdu işte.

"Anlaşılan o ki pek fazla zamanımız yokmuş… sadece üç ay," dedi Hardin. "Her ne kadar kısa olsa da bu süreden yararlanmamız gerekirdi, oysa biz onu ziyan ettik. Burada ise, bir hafta süremiz kaldığı yazılı. Şimdi ne yapacağız?"

Pirenne endişeyle kaşlarını çattı. "Bir çıkış yolu olmalı. Lord Dorwin bize İmparatorluğun ve de İmparator'un ta kendisinin bu konudaki tavrını açıklayıp güvence vermişken, Anacreonluların meseleyi buralara taşıması akıl almaz bir olay."

Hardin canlanmıştı. "Anlıyorum. Peki siz öyle olduğunu iddia ettiğiniz bu tavırdan Anacreon Kralı'na bahsettiniz mi?"

"Bahsettim… hem de bunu Heyet'in oyuna sunup herkesin onayını aldıktan sonra."

"Bu oylama ne zaman yapıldı acaba?"

Pirenne çareyi gururlu bir tavır takınmakta buldu. "Size herhangi bir nedenle hesap vermek durumunda olduğumu sanmıyorum, Vali Hardin."

"Pekâlâ. Ben de sizden yanıt almak için can atmıyorum zaten. Lord Dorwin'in değerli yardımlarını bu meseleye aktarmanın sizin diplomatik bir

hamleniz olduğu," derken ağzının bir kenarını hafifçe kaldırıp acı bir şekilde gülümsedi, "bu küçük dostane mesajın sebebinin de bundan ibaret kaldığı fikrindeyim sadece. Aksi halde gecikmenin süresi uzar ve bu not bize daha geç ulaşırdı… Kaldı ki, Heyet'in tutumu göz önüne alınırsa, o ek sürenin de Terminus'a herhangi bir yardımı dokunmayacağı ortada."

Yate Fulham söze girdi: "Bu müthiş sonuca nasıl vardığınızı sorabilir miyim, vali bey?"

"Zorluk bunun neresinde? O çok ihmal edilen özelliği… sağduyumu kullanmam yetti. Sizin de bildiğiniz gibi, insan aklının 'sembolik mantık' adı verilen ve insan dilini boğan tüm o ayrıntıların ayıklanmasını sağlayan bir kolu vardır."

"Varsa ne olmuş?" dedi Fulham.

"Ben de bu sembolik mantıktan yararlandım işte. Başka şeylerin yanında bu belgeye onu da uyguladım. Ona kendi açımdan ihtiyacım yoktu, çünkü bu belgede yazılanların ne anlama geldiğini ben zaten biliyordum; ama orada yazılanların beş fizikçi bilim adamına semboller yoluyla sözcüklerle olduğundan daha kolay açıklanacağını düşündüm."

Hardin koltuğunun altında tuttuğu ince çantadan birkaç sayfa çıkararak masanın üzerine serdi. "Şunu hemen belirteyim," dedi, "bunları kendini yapmadım. Sizin de göreceğiniz gibi, bu incelemenin altında Mantık Bölümü'nden Muller Holk'un imzası bulunuyor."

Pirenne kâğıtları daha iyi görebilmek için masanın üzerine eğilirken, Hardin devam etti: "Onu yazanlar işini sözden çok eylemle ortaya koyan kişiler olduğundan, haliyle, Anacreon'dan gelen bu mesajla iletilmek isteneni çözmek de son derece basit bir sorundu. Belgenin özüne mantık yoluyla kolayca inilebiliyor; sembolleri zaten hepiniz görüyorsunuz, bunları söze dökersek karşımıza kabaca şu çıkıyor: 'Ya istediğimiz şeyi bir hafta içinde bize verirsiniz, ya da onu zorla alırız.'"

Beş Heyet üyesi semboller üzerinde göz gezdiredursun, ortalığa sessizlik hakim olmuştu. Sonra Pirenne yerine oturup öksürmeye başladı.

"Pek bir kaçış yolu görünmüyor, değil mi Dr. Pirenne?" dedi Hardin.

"Öyle."

"Pekâlâ." Hardin kâğıtları dosyaya geri yerleştirdi. "Şimdiyse huzurunuza İmparatorluk ile Anacreon arasında imzalanan anlaşmanın –ki bu anlaşmayı İmparator adına imzalayan kişi, daha geçen hafta burada, aramızda bulunan Lord Dorwin'den başkası değil– bir kopyasını ve beraberinde de söz konusu anlaşmanın sembolik analizini sunuyorum."

Anlaşma düzgünce basılmış beş sayfadan oluşuyor, analizi ise sadece bir sayfanın yarısı kadar yer tutuyordu.

"Gördüğünüz üzere, beyler, anlaşmanın yüzde doksana yakın kısmı incelememiz sonucu gereksiz görülüp kırpılmıştır; geriye kalanlar ise bize şu sonucu vermektedir: 'Anacreon'un İmparatorluğa karşı sorumluluğu: *Hiç yok!* İmparatorluk'un Anacreon üzerinde sahip olduğu nüfuz: *Hiç yok!*"

Beş üye analiz sonuçlarını bir kez daha sinirli sinirli kontrol etmeye ve asıl anlaşma metniyle karşılaştırmaya koyuldu. İşleri bittiğinde Pirenne endişeli bir edayla, "Doğru görünüyor," dedi.

"Bu anlaşmanın Anacreon adına tam bir bağımsızlık ilanı anlamına geldiğini ve bu durumun İmparatorlukça da onaylanmış olduğunu kabul ediyorsunuz o halde?"

"Öyle görünüyor."

"Anacreon'un bunun farkında olmadığını, bağımsızlığını ilan etmek için bahane aramadığını mı zannediyorsunuz? İmparatorluktan kaynaklanacak herhangi bir tehdide tepki gösterecektir elbet. Üstelik İmparatorluğun hiçbir tehdit oluşturamayacak kadar aciz olduğu ortada, aksi halde bağımsızlığa asla izin vermezdi."

"Madem öyle," diye söze karıştı Sutt, "Vali Hardin Lord Dorwin'in İmparatorluk yardımına ilişkin verdiği güvenceyi nasıl açıklıyor? Öyle görünüyor ki…" derken omuz silkti, "…yeterince tatmin edici bir güvenceye benziyor."

Hardin sırtını gerisingeri koltuğuna yasladı. "Biliyor musunuz, işin en ilginç kısmı da burası işte. Lord hazretlerini ilk gördüğüm anda onun su katılmamış bir ahmak olduğunu düşündüğümü yadsımıyorum… ama sonradan anlaşıldı ki, kendisi çok usta bir diplomat ve oldukça da zeki bir adammış. Onun tüm açıklamalarını kaydetme cüretini gösterdim."

Üyeler arasında telaşlı bir kıpırdanma başladı. Pirenne'nin ağzı ise korkuyla açılmıştı.

"Ne olmuş ki?" diye çıkıştı Hardin. "Bunun konukseverliğe yakışmayan, centilmen denebilecek hiç kimsenin yapmayacağı bir davranış olduğunun farkındayım. Ayrıca, lord hazretlerinin durumu çakması halinde hiç de hoş şeyler yaşanmayacağını da tahmin edebiliyorum; ancak öyle bir şey olmadı ve ben bana gerekli olan kaydı aldım, gerisi boş. Hatta o kaydın bir kopyasını çıkartıp, analiz etmesi için Holk'a yolladım."

"Peki nerede o analiz?" dedi Lundin Crast.

“Asıl ilginç yanı da orası zaten,” diye yanıtladı Hardin. “Söz konusu kaydın analizi üçü içinde her bakımdan en zor olanıydı. İki günlük sıkı bir çalışmanın ardından Holk anlamsız ifadeleri, boş lafları, yararsız iddiaları… kısacası tüm fasa fisoyu konuşmadan ayıklayınca, bir de baktı ki geriye işe yarar hiçbir şey kalmamış. Sizin anlayacağınız, beyler; o beş günlük görüşme süresince Lord Dorwin kayda değer *tek bir kelime etmemiş*, hem bunu farkına bile varamayacağınız bir ustalıkla yapmış. O pek değerli İmparatorluğunuzun size sunduğu güvence işte *bundan* ibaret.”

Hardin masanın üstüne işler vaziyette bir koku bombası koysa yaratacağı etki ancak bu son sözlerinin yarattığı etki kadar olurdu. Bitkin bir ifadeyle bu etkinin geçmesini ve karşısındakilerin yatışmasını bekledi.

“Bu da demek oluyor ki,” diye bağladı sözlerini, “İmparatorluğu Anacreon’a karşı harekete geçmeye sevk eden tehditler savurduğunuzda –ki onlar gerçekten tehditti– ne yapılması gerektiğini sizden çok daha iyi bilen bir hanedanı sinirlendirmiş oldunuz sadece. Doğal olarak, kralın egosu da onu hemen harekete geçmeye itti, bunun sonucu da, beni dönüp dolaşıp başlangıçtaki yorumlarıma getiren şu bizim malum ültimatom oldu. Geriye bir haftamız kaldı, ne yapmayı düşünüyorsunuz?”

“Görünen o ki,” dedi Sutt, “Anacreon’a Terminus üzerinde askeri üsler kurma izni vermekten başka çaremiz yok.”

“Bu konuda sizinle aynı fikirdeyim,” diye yanıtladı Hardin, “ama onları ilk fırsatta geri postalamaya yönelik ne gibi önlemler almalıyız?”

Yate Fulham’ın bıyığı titredi. “Sanki onlara karşı şiddet kullanılması gerektiğine karar kılmış gibi konuşuyorsunuz.”

Hardin’in verdiği karşılık sitem doluydu. “Şiddet, beceriksizlerin başvurduğu son çaredir. Şurası da bir gerçek ki, önlerine hoşgeldin halısı serip en iyi mobilyaları onlara sunmaya niyetim yok.”

“Ben olaya yaklaşımınızı hâlâ doğru bulmuyorum,” diye üsteledi Fulham. “Tehlikeli bir tavır bu; toplumun büyük kesiminin sizin tüm önerilerinizden yana çıktığını tespit ettiğimize göre daha da tehlikeli bir hal alıyor. Size şunu belirtmeliyim ki, Vali Hardin, Heyet sizin önceki faaliyetlerinizi görmedi sanmayın.”

Söylediklerinin herkesçe onaylandığını duymak için bir süre sustu. Hardin ise omuz silkmekle yetinmişti.

Fulham devam etti: “Eğer halkı ateşleyip bu kenti bir şiddet eyleminin içine sürüklemek niyetindeyseniz, bu toplu bir intihar anlamına gelir… bizse buna asla izin vermeyiz. Bizim izlediğimiz siyasetin tek bir ana ilkesi

vardır, o da ansiklopedidir. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına ansiklopedi doğrultusunda karar veririz, çünkü onun güvenliği ancak böyle sağlanabilir.”

“Öyleyse,” dedi Hardin, “hiçbir şey yapmama şeklinde kendini gösteren bu yoğun kampanyamızı sürdüreceğiz.”

“Gerçi nasıl ve neden böyle olduğunu aklım kesmiyor ama,” dedi Pirenne acı acı, “İmparatorluğun yardım edemeyeceğini bize sen kendin kanıtladın. Eğer ödün vermek gerekiyorsa…”

Hardin, son hız koşup da hiçbir yere varamamanın verdiği kabusumsu duyguya kapılmıştı. “Verilecek hiçbir ödünümüz *yok!* Askeri üslerle ilgili o boş lafların ağzının suyu akan heriflerin göz boyamasından başka bir şey olmadığını anlayamıyor musunuz? Anacreon’un aslında neyin peşinde olduğunu Haut Rodric bize söylemişti… topraklarımızı ilhak edip eyaletlere bölerek, zenginler arasında paylaştırmaya dayanan kendi feodal sistemlerini bize zorla kabul ettirmek. Onları bu köle-aristokrat ekonomisini burada uygulamaktan ancak bizim nükleer güç blöfümüzden artakalanlar alıkoyabilir, ama bu bile onların hızını kesemeyecek.”

Öfkeyle ayağa fırlamış, diğerleri de onunla birlikte ayağa kalkmıştı… Jord Fara hariç.

Sonra Jord Fara söz aldı. “Herkes otursun, lütfen. Sanırım kendimizi biraz fazla kaybettik. Haydi ama, bu kadar öfkelenmenize gerek yok, Vali Hardin; hiçbirimiz hain değiliz ya.”

“Önce beni buna ikna etmek zorundasınız!”

Fara kibarca gülümsedi. “Böyle demek istemediğinizi siz de biliyorsunuz. Bırakın da konuşayım!”

Adamın zeki bakışlı küçük gözleri yarı kapalıydı, çenesinin öne doğru çıkan düz kısmı ise terden parlıyordu. “Heyet’in, Anacreon’dan kaynaklanan sorunun gerçek çözümünün, Mahzen’in bundan altı gün sonraki açılışında bize söylenecek olanlarda yattığına inandığını gizlemek yersiz olur.”

“Sizin meseleye yaklaşımınız da bu yönde mi?”

“Evet.”

“Yani biz hiçbir şey yapmayacak ve büyük bir inanç ve huşu içinde *deus ex machina*[2]*nın* Mahzen’den fışkırmasını bekleyeceğiz, öyle mi?”

“Duygularınızın etkisiyle yakıştırmış olduğunuz sözcükleri çıkarırsak, evet… aynen öyle yapacağız.”

“Ne ustalıktan uzak bir kaçış ama! Gerçekten, Dr. Fara, bu budalaca fikirde dâhilik kokusu alıyorum ben. Ancak bir dâhinin aklı bunu başarabilir.”

Fara hoşgörüyle gülümsedi. “Nükteli söz söylemedeki beceriniz insanı eğlendiriyor, Hardin, ama bu seferki biraz yersiz oldu. Aslına bakarsanız, Mahzen’le ilgili düşüncelerimi üç hafta öncesinden size duyurduğumu sanıyorum.”

“Evet, hatırlıyorum. Tümdengelim mantığı açısından bakıldığında salakça bir fikir olarak nitelenemeyeceğini yadsımıyorum. Hari Seldon’ın –hatam varsa düzeltin lütfen– Sistem’deki en büyük psikolog olduğunu söylemiştiniz; öyle ki, daha o günlerde şu an içinde bulunduğumuz çıkmazı görebilmiş ve günü geldiğinde bize bir çıkış yolu gösterebilmek amacıyla Mahzen’i yaptırmıştı.”

“Ana fikri yakalamış olduğunuzu görüyorum.”

“Son birkaç haftadır bu mesele üstünde fazlasıyla kafa yorduğumu duymak sizi şaşırttı mı yoksa?”

“Doğrusu oldukça gurur verici. Peki nasıl bir sonuca vardın?”

“Salt tümdengelimin yetersiz kaldığı sonucuna. Burada da yine bir miktar sağduyuyu devreye sokmak lazım.”

“Örneğin?”

“Örneğin, eğer bu Anacreon belasını önceden görebildiyse, neden bizi galaksinin merkezine daha yakın bir başka gezegene yerleştirmedi? Seldon’ın Trantor’daki Komisyon üyelerini yönlendirip, Vakıf’ın Terminus’ta kurulmasını sağladığı biliniyor. Ama neden öyle yaptı? Madem gelecekte haberleşme kanallarında kesinti olacağını, galaksinin geri kalanından kopacağımızı, komşularımızın yaratacağı tehdidi… ve de hepsinden önemlisi Terminus’ta yeterli maden bulunmayışından ötürü içine sürükleneceğimiz acizliği biliyordu, bizi ne diye buraya yerleştirdi? Tüm bunları önceden görebildiyse, ilk yerleşimcileri uyarıp onların, kendisi gibi, öylece beklemektense hazırlanmak için zaman kazanmasını niçin sağlamadı?

“Hem şunu sakın unutmayın. Eğer o bu sorunu *zamanında* görebildiyse, biz de *şimdi* aynı açıklıkla görebiliriz. Bu durumda, eğer o bu soruna bir çözüm *öngörebildiyse*, bugün biz de o çözümü aynı açıklıkla yakalayabilmeliyiz. Sonuçta Seldon bir büyücü değildi. O görebiliyordu bizse göremiyoruz bahanesiyle bu çıkmazdan kaçmak olmaz.”

“İyi ama, Hardin,” diye anımsattı ona Fara, “biz o tür bir çözüm göremiyoruz ki!”

“*Denemediniz* ki. Bir kez olsun denemediniz. Öncelikle, ortada bir tehdit olduğunu bile kabul etmeye yanaşmıyorsunuz! İmparator’a tamamen kör bir inançla bağlanmışsınız! Şimdi de benzer bir inancı Hari Seldon’a kaydırdınız. Ya bir otoriteye, ya da geçmişe bel bağlıyorsunuz siz… oysa çözümü kendinizde aramanız gerekir.”

Farkında olmadan yumruklarını sıkıyordu. “Bu davranış sizde hastalık halini almış… herhangi bir otoriteyle çatışması halinde kendi aklınızın bağımsızlığını bir kenara bırakmanıza neden olan bir reflekse dönüşmüş. İmparator’un sizden daha güçlü, Hari Seldon’ın ise daha zeki olduğuna dair en ufak şüphe kalmamış zihninizde. Bunun yanlışlığını göremiyor musunuz?”

Nedense hiç kimse onu yanıtlama zahmetine katlanmadı.

Bunun üzerine Hardin sözlerine devam etti: “Sırf sizinle ilgili bir yanlış da değil bu. Tüm galaksi aynı durumda. İşte Pirenne burada; kendisi Lord Dorwin’in bilimsel araştırmaya ilişkin fikirlerine kulak misafiri oldu. İyi bir arkeolog olmanın o konu üzerine yazılmış tüm eserleri okumaktan geçtiğine inanıyordu Lord Dorwin… yüzyıllar önce ölmüş olan kişilerin yazdığı eserleri. Arkeolojik bilmeceleri çözmenin yolunu karşıt görüşleri tartmada görüyor Dorwin. Pirenne de gık demeden onun bu görüşlerini dinledi. Burada bir yanlışlık olduğunu göremiyor musunuz yahu?” Sesine bir kez daha yalvarışı andıran bir tını yerleşmişti. Bir kez daha yanıt alamadı ve yine sürdürdü konuşmasını: “Siz ve Terminus’un yarısı aynı kötü yaklaşımın etkisi altında. Burada oturmuş, en önemli şeyin Ansiklopedi olduğunu farz ediyoruz. Bilimin ulaştığı en görkemli noktanın geçmiş bilgilerin sınıflandırılması olduğuna inanmışız. Bunun önemini hafife almıyorum, ama yapılacak başka işler de yok mu sizce? Şu halimize bakın, gittikçe uzaklaşıyor ve de unutuyoruz. Burada, sınır bölgesinde nükleer güç çoktan kaybedildi. Gamma Andromeda’da onarım sırasında ortaya çıkan ihmallerden ötürü bir güç santrali havaya uçtu, gel gör ki İmparatorluk Şansölyesi nükleer teknisyenlerin çok ender bulunduğundan şikayet ediyor. Peki ya çözüm nedir? Yeni teknisyenler yetiştirmek mi? Asla! Onun yerine nükleer gücün kısılması yoluna gidilmeli.”

Üçüncü kez sordu: “Göremiyor musunuz? Galaksinin her tarafına yayılmış bir yanılgı söz konusu. Geçmişe tapınmak gibi bir şey bu. Gerilemek… *yosun tutmak!*

Sırayla herkesi süzdü, onlarsa bakışlarını onun üzerinden ayırmıyorlardı.

İlk kendini toplayan Fara olmuştu. “Eh, mistik felsefenin burada bize yardımı dokunmaz. Yapıcı önerilerde bulunmaya çalışalım. Hari Seldon’ın gelecekte yaşanacakları basit bir felsefe tekniği yardımıyla kolaylıkla görebildiğini inkâr mı ediyorsunuz?”

“Hayır, tabii ki inkâr etmiyorum,” diye haykırdı Hardin. “Çözüm için sırf ona dayanmamızın doğru olmayacağını söylemeye çalışıyorum sadece. Onun yapabileceği en büyük katkı, soruna açıklık getirmek olacaktır, ama eğer bir çözüm varsa, onu kendimiz bulmalıyız. Bu iş için Seldon’a güvenemeyiz.”

Fulham aniden söze girdi. “Soruna açıklık getirmek de ne demek oluyor? Biz sorunun ne olduğunu zaten *biliyoruz*.”

Hardin hızla ona doğru döndü. “Demek biliyorsunuz? Hari Seldon’ı endişelendiren tek şeyin Anacreon olduğunu mu sanıyorsunuz? Bence hiç öyle değil! Ne diyeceğim biliyor musunuz, beyler, gerçekte ne olup bittiğine dair henüz hiçbiriniz en ufak bir fikre sahip değilsiniz.”

“Ya sen?” diye sordu Pirenne düşmanca bir tavırla.

“Ben olanların farkındayım!” Hardin öyle bir hışımla ayağa fırlamıştı ki sandalyesi geri savrulmuştu. Gözlerinde sert ve soğuk bir ifade vardı. “Kesin olan bir şey varsa, o da tüm bu meselede kokuşmuş bir şey olduğu; hem de şu âna dek üzerinde çene yorduğumuz her şeyden daha büyük çaplı bir şey. Kendinize şu soruyu sorun hele: Vakıf’ın ilk yerleşimcileri arasında Bor Alurin dışında tek bir birinci sınıf psikologun bile bulunmayışının sebebi neydi acaba? Kaldı ki o da öğrencilerinin temel bilgilerden ötesini öğrenmemesine özen gösteriyordu.”

Kısa bir sessizliğin ardından Fara söz aldı: “Pekâlâ. Yanıtı senden duyalım bakalım, nedenmiş?”

“Bir psikologun tüm bu olup bitenin ardındaki gerçeği öğrenmesinden… hem de Hari Seldon’ın işine gelmeyecek kadar çabuk öğrenmesinden korkuluyordu belki de. Aslında biz bunca zamandır amaçsızca ortada geziniyor, gerçeği ancak bir sis perdesinin ardından görüyor ve onunla yetiniyoruz. Hari Seldon’ın istediği de tam buydu işte.”

Acı bir kahkaha koyverdi. “Size iyi günler, beyler!” Uzun adımlarla odadan çıkıp gitti.

6

Vali Hardin purosunun ucunu çiğniyordu. Puro çoktan bitmişti, ama o bunun farkında değildi. Uykusuz bir gece geçirmişti ve onu bir gece daha ayık tutacak kadar iyi bir fikir vardı aklında. Gözlerinden okunuyordu bu.

“Demek hepsi bu kadar?” dedi bitkince.

“Sanırım.” Yohan Lee elini çenesine koydu. “Kulağa nasıl geliyor?”

“Fena değil. Bunun küstahça yapılması gerekiyor, anlıyorsun ya? Bu meselede tereddüde yer yok; onlara konuyu kavramalarına yetecek zaman tanımamalıyız. Bir kez emir verecek konuma ulaştın mı, böyle yapmak sanki doğuştan hakkınmış gibi emir yağdır onlara, onlar da alışkanlık gereği bu emirleri yerine getireceklerdir. Darbenin temelinde yatan mantık budur işte.”

“Ya Mütevelli Heyeti o zaman da kararsız kalırsa…”

“Heyet mi? Onları hiç hesaba katma. Yarından sonra onların Terminus’un işleri üzerindeki söz hakkı metelik etmeyecek.”

Lee başını ağır ağır salladı. “Şimdiye dek bizi durdurmak için hiçbir şey yapmamış olmalarına şaşıyorum. Bazı şeylerin farkında olduklarını söylemiştin.”

“Fara bir şeylerin ucunu yakaladı sanırım. O adam bazen sinirime dokunuyor. Pirenne ise seçildiğim günden beri benden kuşkulanıyor zaten. Ama, tahmin edersin ki, planladığım şeyin ne olduğunu tam olarak kavrayacak kapasiteye asla ulaşamadılar. Onlar itaat etmek üzere eğitim almışlar. İmparator’un sırf imparator olduğu için güç sahibi olduğuna inanıyorlar. Mütevelli Heyeti’nin ise emir veremeyeceği bir konuma sürüklenebileceği akıllarının ucundan geçmiyor… ne de olsa o heyet İmparator adına hareket ediyor. İsyan olasılığını göz ardı etmelerine neden olan bu burnu büyüklük bizim en büyük müttefikimiz.”

Koltuğundan ağır hareketlerle kalkıp su soğutucusunun yanına gitti. “Ansiklopedilerine gömüldükleri zaman hiç de kötü insanlar değiller, Lee… gelecekte de oraya gömülü kalmalarını, hep onunla meşgul olmalarını sağlamalıyız. İş Terminus’u yönetmeye geldiğinde ise tam bir beceriksizlik sergiliyorlar. Şimdi git ve işe başla bakalım. Yalnız kalmak istiyorum.”

Masasının köşesine ilişen Hardin gözlerini az önce suyla doldurmuş olduğu bardağa dikti.

Uzay aşkına! Keşke dışarıdan görüldüğü kadar kendine güvenen biri olsaydı! Anacreonlular iki gün sonra gezegene ineceklerdi, onunsa Hari Seldon'ın son elli yıldır neyi kastettiğine ilişkin yarım yamalak tahminler yürütmek dışında yapabilecek neyi vardı? İyiliğe sıkı sıkıya bağlı gerçek bir psikolog bile değildi ki o… Çağın en büyük beyninden geçenleri çözmeye kalkışan yetersiz eğitim almış biriydi sadece.

Ya Fara haklıysa; ya Hari Seldon'ın öngördüğü tek sorun Anacreonlularsa; ya korunması gereken tek şey gerçekten de ansiklopediyse… öylesi bir durumda *coup d'êtat*[3] kaç yazardı ki?

Omuz silkerek suyunu içti.

7

Mahzen, sanki daha büyük bir katılım bekleniyormuşçasına, altıdan çok daha fazla sayıda koltukla donatılmıştı. Bunu fark eden Hardin'in yüzünde düşünceli bir ifade belirmiş ve diğer beşinden olabildiğince uzak kalacak şekilde bir köşeye oturmuştu.

Heyet üyeleri onun bu tercihinden pek öyle rahatsız olmuşa benzemiyordu. Kendi aralarında fısıltı halinde konuşuyorlardı, sonra bu konuşma ıslığa benzer tek heceli kelimeler halini aldı, en sonunda da tümden kesildi. İçlerinde sadece Jord Fara kendine hakim ve sakin bir görünüm sergiliyordu. Ciddi bir tavırla elindeki saate bakıp duruyordu.

Hardin de kendi saatine bir göz attıktan sonra bakışlarını odanın yarısını kaplayan cam duvarlı bomboş hücreye çevirdi. Odadaki olağandışı tek unsur buydu, çünkü bir yerlerde bir bilgisayarın zaman zerreciklerini dağıtıp o belirli ânı yaklaştırdığına dair hiçbir belirti yoktu; o an ki, bir muon akıntısı harekete geçecek, bir bağlantı kurulacak ve…

Tam o sırada ışıklar sönükleşti!

Tam anlamıyla sönmemiş, Hardin'in oturduğu yerde sıçramasına neden olacak bir hızla aniden sararmışlardı sadece. Telaşa kapılıp gözlerini tavandaki ışıklara diken Hardin, bakışlarını yeniden indirdiğinde cam kübün artık boş olmadığını fark etti.

Kabinin içinde bir şekil vardı… tekerlekli sandalyeye oturmuş bir insan!

Bir süre hiçbir şey söylemeyen bu kişi, kucağındaki kitabı kapayıp parmaklarını kitabın kapağında dalgın dalgın gezdirmekle yetinmişti. Sonra gülümsedi, yüzü birden canlanmıştı sanki.

"Ben Hari Seldon'ım," derken sesi yaşlı ve yumuşaktı.

Hardin az kalsın onu selamlamak için ayağa kalkacaktı, ama kendisine tam zamanında hakim oldu.

Ses sanki bir sohbeti sürdürürcesine konuşmaya devam etti: "Gördüğünüz gibi, bu sandalyeye bağımlıyım ve sizi selamlamak üzere ayağa kalkamıyorum. Atalarınız benim çağımda, birkaç ay önce Terminus'a doğru yola çıktılar, o zamandan beri beni oldukça uygunsuz bir konuma sürükleyen bir felç geçirdim. Bildiğiniz gibi, sizi göremiyorum, sizi gereği gibi selamlayamamam da bu yüzden. Orada kaç kişi olduğunuzu bile bilmiyorum, o yüzden tüm bu görüşmeyi resmiyetten uzak sürdürmemiz

gerekiyor. Eğer içinizde ayakta duranlar varsa lütfen otursunlar; sigara içmek isterseniz, benim için bir sakıncası yok.” Hafifçe kıkırdadı. “Hem neden rahatsız olayım ki? Gerçekten yanınızda değilim ya.”

Hardin otomatik denebilecek bir hareketle bir puro çıkarmak için elini cebine attıysa da vazgeçti.

Hari Seldon kitabını yana bıraktı –onu yanı başındaki bir masanın üstüne koymuştu sanki– ve parmaklarını ondan çeker çekmez kitap yok oldu.

Şöyle dedi: “Vakıf kurulalı elli yıl oluyor… Vakıf üyelerinin ne uğruna çalıştıklarını bilmeden geçirdiği elli yıl. Onların bu bilgisizliği işin bir gereğiydi, ama artık bu gerek ortadan kalktı.

“İlkin söylemeliyim ki, Ansiklopedi Vakıf’ı bir kandırmacadan ibarettir ve hep öyle olagelmiştir!”

Hardin’in arkasında bir kıpırdanma oldu ve bir iki boğuk ses duyuldu, yine de Hardin başını çevirip bakmadı.

Bu durum Hari Seldon’ı, daha doğrusu onun görüntüsünü etkilememişti tabii. Hiçbir rahatsızlık duymadan sürdürdü konuşmasını: “Bu projenin kandırmaca oluşu, ne benim ne de meslektaşlarımdan herhangi birinin bu ansiklopedinin tek bir cildinin bile basılıp basılmadığını umursamayışından ileri geliyor. Ansiklopedi amacına hizmet etti etmesine; onun sayesinde İmparator’dan bir izin belgesi aldık, onun sayesinde planımızı uygulamaya koymak için ihtiyaç duyduğumuz yüz bin insanı toplayabildik ve yine onun sayesinde bu kitleyi bir yandan olaylar kendi kendine şekillenirken meşgul kılmayı başardık, ta ki geri dönüş için artık çok geç oluncaya dek.

“Bu uydurma –yumuşak sözcükler seçmeye hiç gerek yok– proje üzerinde çalıştığınız elli yıl boyunca gerileyişinizin önü kesildi, bugünse ona oranla ölçülemeyecek kadar daha önemli olan asıl planımıza ulaşmak üzere ilerlemek dışında yapacak bir şeyiniz kalmadı.

“O hedefe ulaşabilmeniz için sizi bu gezegene ve aradan elli yıl geçtikten sonra kendinizi hareket özgürlüğünüzün kalmadığı bir noktada bulacağınız bir zamana yerleştirdik. Şu andan itibaren yüzyıllar boyunca izleyeceğiniz yol kaçınılmaz olarak belirlenmiş durumda. Şu an ilkiyle yüzleşmekte olduğunuz bir dizi krizle karşılaşacaksınız ve her seferinde hareket serbestiniz öyle sınırlanacak ki, tek ve yalnızca tek bir yol izlemeye mahkûm olacaksınız.

“O yol, psikolojimiz tarafından çizilen… hem de bilinçli şekilde çizilen bir yol olacak.

“Her ne kadar bunun farkına çok az kişi varabildiyse de, geride kalan yüzyıllar süresince galaksi uygarlığı yozlaştı ve çöküş evresine girdi. Gel gör ki, bugün sınır bölgeleri merkezden ayrılıyor, İmparatorluğun birliği çatırdamaya yüz tuttu. Gelecek nesil tarihçiler geride kalan şu son elli yıl içinde gelişigüzel bir noktanın altını çizecek ve ‘*İşte bu nokta, Galaktik İmparatorluğun çöküşünü belirliyor*,’ diye not düşecek.

“Haklı da olacaklar, yine de izleyen pek çok yüzyıl boyunca o çöküşün farkına çok az kişi varacak.

“Çöküşten sonra ise kaçınılması mümkün olmayan bir barbarlık devri yaşanacak; psikotarihçilerimizin bize dediğine göre, normal koşullar altında otuz bin yıl sürecek olan bir devir bu. Çöküş’ün önüne geçemeyiz. Geçmek de istemeyiz; çünkü İmparatorluk kültürü bir zamanlar sahip olduğu canlılık ve değeri çoktan kaybetti. Diğer yandan, takip edecek olan barbarlık dönemini kısaltmak… ve süresini bin yıla kadar indirgemek bizim elimizde.

“Vakıf hakkındaki gerçeği size elli yıl önce nasıl söyleyemediysek, söz konusu kısaltmanın nasıl yaşanacağını ve ayrıntılarını da söyleyemeyiz. O sürecin ayrıntılarını keşfedecek olursanız planımız başarısızlığa uğrayabilir; tıpkı ansiklopediye ilişkin hileyi sezmeniz halinde olacağı gibi; çünkü o zaman, edineceğiniz bilgiler hareket serbestinizi genişletecek ve eklenecek olan değişkenlerin sayısı bizim psikolojimizin üstesinden gelemeyeceği bir rakama ulaşacaktır.

“Ama siz bunu keşfedemeyeceksiniz, çünkü Terminus’ta hiç psikolog yok, Alurin’i saymazsak hiç olmadı da… kaldı ki, o da bizden biriydi.

“Yine de size şu kadarını söyleyebilirim: Terminus ve galaksinin diğer ucundaki ortağı Vakıf, Rönesans’ın ve İkinci Galaktik İmparatorluğun gelecekteki kurucularının tohumlarını teşkil ediyor. Terminus’un o zirveye doğru yola çıkması ise, şu anki krizle başlayan bir süreçtir.

“Söz açılmışken şunu da belirteyim ki, şu an karşı karşıya bulunduğunuz, oldukça yalın bir krizdir ve kendisini izleyecek olan diğerlerinin çoğuna oranla çok daha basittir. Sorunun köküne inecek olursak, durum şöyle özetlenebilir: Siz galaksinin halen uygar durumda bulunan daha merkezi bölgelerinden aniden kopmuş bir gezegensiniz ve sizden daha güçlü olan komşularınızın tehdidi altında bulunuyorsunuz. Barbarlığın alabildiğine genişleyen sınırları tarafından çevrelenmiş, bilim adamlarından kurulu küçük bir dünya sizinki. Kendisininkine oranla daha ilkel bir enerjiyle yüklü bir okyanusun ortasındaki, nükleer güce sahip bir adaya

benziyorsunuz; buna rağmen güşsüzsünüz, çünkü gerekli madenlerden yoksunsunuz.

“Gördüğünüz gibi, durumunuz oldukça zorlu, üstelik harekete geçmeye zorlanıyorsunuz. Bu hareketin niteliği –aynı zamanda içinde bulunduğunuz çıkmazın anahtarı olan şey– de apaçık ortada!”

Hari Seldon’ın görüntüsü boşluğa doğru uzandı ve kitap bir kez daha elinde belirdi. Kitabı açıp şöyle dedi:

“Geleceğiniz ne denli dönemeçli bir yol izlerse izlesin, torunlarınıza daima bu yolun bir kez çizilmiş olduğunu ve yolun sonunda onları yeni ve daha büyük bir imparatorluğun beklediğini öğretin!”

Hari Seldon kitaba doğru eğilirken hiçliğe karıştı ve salondaki ışıklar yeniden yandı.

Hardin ise başını kaldırdığında, hüzünlü gözleri ve titreyen dudaklarıyla Pirenne’yi gördü.

Mütevelli Heyeti Başkanı’nın sesi kesin ama ifadesizdi. “Anlaşılan o ki, sen haklıymışsın. Bu akşam saat altıda bizimle buluşursan, Heyet ne yapılacağına dair senin görüşüne başvuracak.”

Heyet üyeleri birbiri ardına Hardin’in elini sıktı, o ise kendi kendine gülümsüyordu. Üyeler bu durumu anlayışla karşıladılar; ne de olsa onlar yanılgılarını kabullenecek kadar iyi birer bilim adamıydılar… ne var ki onlar için artık çok geçti.

Hardin saatine baktı. Şimdiye dek her şey gerçekleşmiş olsa gerekti. Lee’nin adamları kontrolü ele geçirmiş olmalıydı, Heyet artık kimseye emir verecek konumda değildi.

İlk Anacreon uzaygemisi ertesi gün gezegene iniş yapacaktı, ama bu durum da sorun oluşturmuyordu. Nasıl olsa altı ay sonra *onlar* da emir veremeyecek hale gelecekti.

Aslında, Hari Seldon’ın belirtmiş olduğu, Salvor Hardin’in de Anselm haut Rodric kendisine Anacreon’un nükleer güçten yoksun oluşundan ilk bahsettiğinde içinden geçirmiş olduğu gibi… bu krizin çözümü apaçık ortadaydı.

Hem de gün gibi açık!

3. KISIM

VALİLER

__DÖRT KRALLIK__ — … Anacreon Eyaleti'nin Vakıf Çağı'nın ilk yıllarında Birinci İmparatorluktan ayrılarak bağımsız ve kısa ömürlü krallıklar halini alan kısımlarına verilen isim. Bunların en büyüğü ve güçlüsü Anacreon'un kendisi olup, arazi olarak…

… Hiç kuşkusuz bu dört krallığın tarihçesinin en ilgi çekici yönü, Salvor Hardin'in yöneticiliği sırasında bu bölgelere geçici olarak zorla kabul ettirilen garip kurumdur…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Bir heyet!

Salvor Hardin'in durumu önceden tahmin etmiş olması bunu daha hoş bir hale sokmuyordu. Tersine, bu bekleyiş onun sinirlerini fazlasıyla bozmuştu.

Yohan Lee sert önlemler alınmasından yanaydı. "Zaman kaybetmemiz için bir neden göremiyorum, Hardin," diyordu. "Bir sonraki seçimlere dek hiçbir şey yapamazlar… en azından yasal açıdan… bu da bize bir yıl kazandırıyor. Onları defet gitsin."

Hardin dudaklarını büzdü. "Lee, şu işi hiç beceremeyeceksin. Seni kırk yıldır tanıyorum ama 'arkadan usulca sokulma' denilen o ince sanatı bir türlü öğrenemedin."

"Benim savaş tekniğime uymuyor bu," diye homurdandı Lee.

"Evet ya, bunu biliyorum. Bana öyle geliyor ki, güvendiğim tek kişi olmanı da buna borçlusun." Bir an susup bir puro yaktı. "Uzun bir yoldan geliyoruz, Lee. Ansiklopedicilere karşı darbemizi planlayıp uygulamaya koymamızdan bu yana bayağı zaman geçti. Ben artık yaşlanıyorum. Yaşım oldu altmış iki. Şu son otuz yıl ne kadar çabuk gelip geçti, fark ettin mi?"

Lee homurdanmayı sürdürüyordu. "Ben altmış altı yaşındayım. Ama kendimi hiç de yaşlı *hissetmiyorum*."

"Evet, ne yazık ki benim sindirim sistemim seninki gibi sağlıklı işlemiyor." Hardin tembel tembel purosunu gevişliyordu. Gençlik yıllarından hatırladığı o yumuşak Vega tütününe özlem duymayı çoktan bırakmıştı. Terminus gezegeninin Galaktik İmparatorluğun tüm bölgeleriyle sıkı bir ticari trafik içinde olduğu günler artık bütün o 'eski güzel günler' gibi geçmişte kalmıştı. Galaktik İmparatorluk da aynı geçmişin bir parçası olma yolunda ilerlemiyor muydu zaten? Yeni imparatorun kim olduğunu geçirdi aklından… iyi de, yeni bir imparator, hatta bir imparatorluk var mıydı ki ortada? Hey gidi! Burada, galaksinin bu köşesinde iletişim bağları

koptuğundan bu yana otuz yıl geçmiş, Terminus'un evreni kendisi ve çevresindeki dört krallıktan ibaret hale gelmişti.

O koca eyalet nasıl olup da böyle dağılmış, küçük krallıklara bölünmüştü! *Krallıklar!* Eskiden her biri birer valilik olan bu krallıklar aynı eyaletin bölgeleriydi, o eyalet bir sektörün parçası, o sektör bir kuadrantın parçası, o kuadrant da hepsini kucaklayan Galaktik İmparatorluğun bir parçasıydı. İmparatorluk artık galaksinin uzak köşeleri üzerindeki denetimini yitirdiğine göre, bu küçük gezegen kırıntıları krallıklar halini almıştı… başlarında komik operalara yakışacak kralları ve soyluları, ufak çaplı ve anlamsız savaşları, birbirini izleyen yıkımlar arasında geçen acı dolu yaşamlarıyla.

Bir uygarlık yıkılmaktaydı. Nükleer güç unutulup gitmişti. Bilim yavaş yavaş mitolojiye bürünüyordu… ta ki Vakıf devreye girinceye kadar. Hari Seldon'ın tam da bu amaca yönelik olarak burada, Terminus'ta kurmuş olduğu Vakıf.

Pencerenin yanında dikilmekte olan Lee'nin sesi, Hardin'in dalmış olduğu düşüncelerden silkinmesini sağladı. "Şu enikler," diyordu Lee, "son model bir yer aracının içinde geldiler." Kapıya doğru kararsız birkaç adım attıktan sonra dönüp Hardin'e baktı.

Hardin ise ona gülümseyerek elinin bir hareketiyle geri dönmesini işaret etti. "Buraya getirilmeleri için emir vermiştim."

"Buraya mı! İyi ama neden? Böyle yaparak kendilerini fazlaca önemli saymalarına neden oluyorsun."

"Valilere özgü o resmi törenleri uygulamaya ne gerek var ki? O tür bürokratik işler için fazla yaşlıyım artık. Hem gençlerle muhatap olurken onların gururunu okşamak daima yarar sağlamıştır… özellikle de bu konuda başka bir yükümlülüğün yoksa." Göz kırptı. "Haydi otur, Lee ve bana ruhen destek ol. Şu genç Sermak'la uğraşırken buna ihtiyacım olacak."

"Sermak denen o herif," dedi Lee kasvetli bir tavırla, "oldukça tehlikeli biri. Arkasında azımsanmayacak bir yandaş kitlesi var, Hardin, o yüzden onu hafife almasan iyi edersin."

"Benim birisini hafife aldığımı gördün mü hiç?"

"İyi, o halde tutuklat onu. Daha sonra bir şeylerle suçlarsın nasıl olsa."

Hardin bu son öneriyi duymazdan geldi. "İşte geldiler, Lee." Bir uyarı ışığının yanması üzerine, masasının altındaki pedala bastı ve kapı yana doğru açıldı.

Heyeti oluşturan dört kişi içeri doluşunca, Hardin nazik bir el hareketiyle konuklarını masasının karşısında yarım daire çizecek biçimde yerleştirilmiş olan koltuklara buyur etti. Onlar da başlarıyla selam verdikten sonra kendilerine gösterilmiş olan koltuklara kurulup, valinin konuşmayı açmasını beklemeye koyuldular.

Hardin ansiklopedi uzmanlarının hüküm sürdüğü, artık çok gerilerde kalmış olan günlerde Mütevelli Heyeti'nden Jord Fara'ya ait olan ve üzerinde tuhaf oymalar bulunan puro tabakasının gümüş kapağını açtı. Her ne kadar şu an içinde bulunan purolar yerli cinsten olsa da, Santanni'den gelme bu kutu oldukça nadir bulunan bir İmparatorluk ürünüydü. Uzatılan puroları ciddiyetten bir an olsun taviz vermeksizin sırayla kabul eden dört heyet üyesi puroları törensel bir edayla yaktılar.

Oturuş düzenine göre sağdan ikinci olan Sef Sermak bu genç grubun en genç üyesiydi… özenle taranmış dik, sarı bıyıkları ve rengi tam olarak anlaşılamayan çukur gözleriyle en ilginçleriydi aynı zamanda. Diğer üçünü ise Hardin neredeyse ânında gözden çıkarmıştı; alt düzey, önemsiz kişilerdi onlar. Tüm dikkatini Sermak üzerinde yoğunlaştırmıştı, o Sermak ki daha Kent Konseyi'ndeki ilk görev devresinde, o durağan kurulu birden çok defa sarsmayı başarmıştı. Hardin ona şöyle dedi:

"Geçen ayki muhteşem konuşmanızdan beri sizi görmek için sabırsızlanıyordum, sayın encümen üyesi. Hükûmetin dış politikasına yönelik eleştirileriniz oldukça ustalıklıydı."

Sermak'ın gözleri ateş saçıyordu sanki. "İlginiz beni onurlandırdı. Eleştirilerimin ne denli ustaca olduğunu bilemiyorum, ama haklı çıktıkları bir gerçek."

"Belki de! Fikirleriniz yalnız sizi bağlar, tabii. Unutmayın ki henüz çok gençsiniz."

Gencin verdiği yanıt sert olduğu kadar kurnazcaydı da. "Çoğu insanın hayatının şu ya da bu döneminde düştüğü bir hata bu. Siz de benim şu anki yaşımdan iki yaş gençken bu kentin valisi olmuştunuz."

Hardin kendi kendine gülümsedi. Çok soğukkanlı bir korataydı bu doğrusu. "Sanırım benimle görüşmeye gelişinizin nedeni de, Konsey toplantısında sizi fazlaca rahatsız eden şu aynı dış politika meselesi. Diğer üç arkadaşınız adına da mı konuşuyorsunuz, yoksa her birinizi ayrı ayrı dinlemem mi gerekiyor?"

Dört genç arasında hızlı bir dizi bakışma yaşandı ve gözkapakları çabucak inip kalktı.

“Ben tüm Terminus halkı adına konuşuyorum,” dedi Sermak ciddi bir sesle, “Konsey denilen o yerde gerçek anlamda temsil edilmeyen halkım adına.”

“Anlıyorum. Devam edin öyleyse!”

“Sorun şu, vali bey. Bizler rahatsızlık duyuyoruz…”

“‘Biz’ derken ‘halk’ı kastediyorsunuz, değil mi?”

Bu soruda bir tuzak sezinleyen Sermak, soğuk bir tavırla cevap verirken düşmanca bakışlarını ondan ayırmıyordu: “Görüşlerimin Terminus seçmenlerinin çoğunluğu tarafından paylaşıldığına inanıyorum. Bu açıklama sizin için yeterli mi?”

“Eh, böylesi bir açıklama kanıt olması açısından hiç yoktan iyidir, ama neyse, siz devam edin. Demek rahatsızsınız?”

“Evet, Terminus’u gelmesi kaçınılmaz olan dış saldırılar karşısında otuz yıldır savunmasız bırakan politikadan memnun değiliz.”

“Anlaşıldı. Peki nereye varmaya çalışıyorsunuz? Devam edin lütfen.”

“Söyleyeceklerimi önceden tahmin etmeniz daha iyi. Yeni bir siyasal parti kurmak niyetindeyiz; gelecekteki bir imparatorluğun ‘apaçık ortada olan kaderi’ gibisinden mistik bir saçmalığa hizmet etmek yerine, Terminus’un acil ihtiyaçlarını karşılamak için çabalayacak bir parti. Sizi ve sizin o uzlaşma yanlısı dalkavuk yandaşlarınızı iktidardan da düşüreceğiz çok yakında.”

“Eğer? Bilirsiniz, bu tür cümlelerden sonra daima bir ‘eğer’ gelir.”

“Bu seferkinde söylenecek fazla bir şey yok: Eğer hemen şimdi istifanızı vermezseniz. Politikalarınızı değiştirmenizi istemiyorum… size o denli güvenecek değilim. Vereceğiniz sözlerin de en ufak değeri yok. Kabul edebileceğimiz tek şey, vakit geçirmeden istifa etmenizdir.”

“Anlıyorum.” Hardin bacak bacak üstüne attı ve koltuğun iki arka ayağı üzerinde kalacağı biçimde arkasına yaslandı. “Demek ültimatomunuz bu. Beni uyarma inceliği gösterdiğiniz için teşekkür ederim. Ama, sanırım teklifinizi kabul edemeyeceğim.”

“Bunu bir uyarı olarak algılamayın, vali bey. İlkelerimizin ve yapacağımız işlerin bir duyurusuydu bu. Yeni parti kuruldu bile, resmi faaliyetlerine yarın başlıyor. Uzlaşmayı ne istiyoruz ne de bunu gerekli görüyoruz, açıkçası, bu kente yapmış olduğunuz hizmetlerden ötürü size bu kolay çıkış yolunu sunmak istedik. Teklifimizi kabul edeceğinizi sanmıyordum, fakat artık içim rahat. Bir sonraki seçim, istifa etmenizin şart olduğuna dair daha zorlayıcı ve de karşı konulmaz sonuçlar doğuracaktır.”

Ayağa kalkıp diğerlerine de kalkmalarını işaret etti.

Hardin kolunu kaldırdı. “Durun biraz! Oturun!”

Sef Sermak tekrardan yerine otururken öyle hevesli bir acelecilikle davranmıştı ki, Hardin bu duruma için için güldü. Sarf ettiği onca iddialı söze rağmen bu gencin bir teklif beklediği açıktı.

“Dış politikamızın tam olarak hangi yönde değişmesini istediğinize açıklık getirir misiniz?” diye sordu Hardin. “Dört Krallık’a hemen şimdi saldırmamızı mı yeğlersiniz… hepsine aynı anda?”

“Böyle bir şey önerdiğim yok, vali bey. Bizim teklifimiz çok basit: Şu ödün verme geleneğinin bir kenara bırakılmasını istiyoruz sadece. Sizin yönetimde bulunduğunuz süre zarfında o krallıklara bilimsel yardım yollanmasına yönelik bir politika izlendi. Nükleer güç edinmelerini sağladınız. Topraklarında yeniden enerji santralleri kurmalarına yardımcı oldunuz. Onlar için sağlık klinikleri, kimyasal laboratuvarlar ve fabrikalar kurdunuz.”

“Doğru. Peki sizin itirazınız neye?”

“Bu yardımları onları bize saldırmaktan alıkoymak için yaptınız. Oysa düşmana verdiğiniz bu rüşvetler sizi dev bir şantaj oyununda ahmak konumuna düşürdü, Terminus’un kanını emmelerine göz yumdunuz… sonuç olarak da halen o barbarların insafına terk edilmiş durumdayız.”

“Ne bakımdan?”

“Çünkü onların elini güçlendirdiniz; silah verdiniz onlara, donanmalarını bizzat ihya ettiniz, otuz yıl önce olduklarından çok çok daha güçlü konuma geldiler bugün. Talepleri giderek kabarıyor ve onlar tüm bu taleplerini ellerindeki onca yeni silahla Terminus’un üstüne vahşice çullanarak giderecekler. Şantajlar genellikle böyle sonuçlanmaz mı zaten?”

“Peki siz nasıl bir çare öneriyorsunuz?”

“Henüz elinizde imkân varken rüşvet vermeyi derhal kesin. Enerjinizi Terminus’un kendisini güçlendirmeye harcayın… ve önce davranıp ilk saldıran siz olun!”

Hardin, genç adamın küçük sarı bıyığını neredeyse tiksinen gözlerle izliyordu. Sermak kendinden emin olmalıydı, yoksa bu denli çok konuşmazdı. Sözleri hiç kuşkusuz toplumun büyük çoğunluğunun görüşlerini yansıtıyordu… hem de çok büyük bir çoğunluğun.

Yine de, konuşmaya başladığında valinin sesi, kafasından endişeli düşünceler geçtiğini ele vermeyecek kadar kayıtsızdı. “Bitirdiniz mi?”

“Şu an için, evet.”

“Pekâlâ, söyler misiniz öyleyse, arkamdaki duvara asılmış olan şu çerçeveli levhayı görüyor musunuz? Üzerinde yazanları bir okuyun bakalım, zahmet olmazsa!”

Sermak’ın dudakları seğiriyordu. “Şöyle yazıyor: ‘*Şiddet, beceriksizlerin başvurduğu son çaredir.*’ Bana kalırsa bu, yaşlı insanlara özgü bir ilke olmalı, vali bey.”

“Ben genç biriyken bu ilkeye sadık kaldım… ve başarılı da oldum, sayın encümen üyesi. Gerçi o olaylar yaşanırken siz dünyaya gelmekle meşguldünüz, ama okulda o günler hakkında bir şeyler okumuşsunuzdur belki.”

Dikkatli bakışlarını Seımak’ın üzerinden ayırmaksızın sakin bir sesle konuşmasını sürdürdü: “Hari Seldon’ın burada kurduğu Vakıf, büyük bir ansiklopedi meydana getirme şeklinde göstermelik bir amaç güdüyordu ve gerçekte neyin peşinde olduğunu anlayana dek elli yıl boyunca biz o aldatmacanın peşinden sürüklenip gittik. Olayın perde arkasını öğrendiğimizde ise neredeyse iş işten geçmişti. Eski İmparatorluğun merkezi kesimleriyle aramızdaki iletişim kesildiğinde, çoğu ilkel ve saldırgan olan yeni kurulmuş düşman krallıklarla çevrelenmiş, sanayileşmeden uzak, tek bir kente yığılmış bir bilim adamı topluluğu halinde bulduk kendimizi.

“Aynen şimdi olduğu gibi o zaman da söz konusu Dört Krallık içinde en güçlüsü konumundaki Anacreon, Terminus üzerinde askeri bir üs kurma talebinde bulunuyordu ve daha sonra bunu gerçekleştirdi de, Kentimizin o zamanki yöneticileri olan ansiklopedi uzmanları ise bunun tüm gezegeni ele geçirme yolunda atılmış bir ilk adım olduğunu pekâlâ biliyorlardı. Ben… ee… gerçek anlamda yönetimi ele aldığımda durum buydu işte. Benim yerimde siz olsaydınız ne yapardınız?”

Sermak omuz silkti. “Akademik çevrelerce yanıtlanacak bir soru bu. Sizin *ne yaptığınızı* bilmiyor da değilim tabii.”

“Ben yine de tekrarlayacağım. Belki siz asıl önemli noktayı gözden kaçırmışsınızdır. O zamanlar olabildiğince büyük bir kuvvet toplayıp savaşmak için adeta can atıyorduk. Böylesi hep en kolay yol gibi görünür, insanın kendisine olan saygısı bakımından da en tatmin edici çaredir… fakat aynı zamanda en budalaca yoldur da. Siz de *aynını* yapardınız; hele şu ‘ilk saldıran olma’ hevesinizi gördükten sonra, bundan eminim. Benim yaptığım ise aksine, diğer üç krallığı sırayla ziyaret etmek ve nükleer gücün sırrının Anacreon’un eline geçmesine izin vermenin intihardan farksız

olacağını her birine anlatıp, apaçık ortada olan şeyi yapmaktan kaçınmamalarını onlara kibarca öğütlemek olmuştu. Hepsi bu. Anacreon birlikleri Terminus'a indikten bir ay sonra, kralları diğer üç komşusundan ortak bir ültimatom aldı. Buna göre, yedi gün içinde son Anacreonlu da Terminus'tan ayrılmıştı.

"Şimdi söyleyin bana, şiddete başvurmayı gerektiren bir durum var mıymış?"

Genç encümen üyesi purosundan geriye kalmış olan kısma düşünceli düşünceli baktıktan sonra onu yakma makinesinin içine attı. "Bahsettiğiniz olaylarla bugünkü durum arasında bir benzerlik kuramıyorum açıkçası. İnsülin bir şeker hastasının bıçak altına yatıp da ameliyat olma gereği doğmadan normal hale dönmesini sağlar, ama apandisit ameliyat gerektirir. Çünkü başka yolu yoktur. Tüm diğer çareler tükendiyse, son çare olarak nitelediğiniz o şeye başvurmaktan başka ne yapılabilir ki? Hem bu çıkmaza sürüklenmemizin sorumlusu sizsiniz."

"Ben mi? Ah, tabii ya, şu benim taviz politikama gelip takıldınız yine. İçinde bulunduğumuz durumun temel gereksinimlerini kavramaktan hâlâ çok uzak olduğunuz anlaşılıyor. Sorunumuz Anacreonluların çekip gitmesiyle son bulmadı. Aksine, sorunlar daha yeni başlıyordu. Dört Krallık bize karşı hiç olmadığı kadar düşman kesilmişti, çünkü her biri nükleer gücün peşindeydi… ve her birini bize saldırmaktan alıkoyan şey diğer üçünden çekinmesiydi. Bu denge, keskin bir kılıcın ucunda gerçekleşmişti ve herhangi bir yöne yapılacak en ufak bir kayma… Örneğin, krallıklardan birinin diğerlerine oranla çok güçlü konuma erişmesi veya iki krallık arasında kurulacak bir koalisyon… çok kötü sonuçlar doğurabilirdi. Anlıyorsunuz ya?"

"Kesinlikle. Alın size topyekün savaş hazırlıklarına başlanacak bir ortam."

"Tam tersine. Savaştan olabildiğince kaçınılacak bir ortamdı. Onları birbirlerine karşı koz olarak kullandım. Her birine sırayla yardım ettim. Sahip olduğumuz bilimi onlarla paylaştım, onlara ticaret, eğitim ve bilimsel tıp sundum. Onların gözünde Terminus'un askeri bir ödül olmaktan ziyade gelişen bir dünya olarak önem kazanmasını sağladım. Bu yöntem otuz yıl boyunca sağlıklı şekilde işledi."

"Evet, ama bu süre zarfında o bilimsel değerleri olabilecek en rezilce ve kabul edilmez maskaralıklarla süslemek zonanda kaldınız. Bu işi yarı din

yarı palavra haline soktunuz. Sonuç olarak da bir rahipler hiyerarşisi ve karmaşık, anlamsız bir ayin yarattınız.”

Hardin’in kaşları çatılmıştı. “Ne olmuş yani? Bunun şimdiki tartışma konumuzla ne ilgisi olduğunu anlayamadım. Bu iş ister istemez o tür bir kimliğe büründü, çünkü o barbarlar bizim bilimimize bir tür büyü gözüyle bakıyorlardı ve böylesi onlara bazı şeyleri kabul ettirmemizi kolaylaştırıyordu. Sözünü ettiğiniz rahiplik kendi kendine oluştu, bunda bizim payımız olduysa bile bunu en az dirençle karşılaşmak uğruna yapmışızdır. Kaldı ki, önemsiz bir mesele bu.”

“Ama güç santrallerinin kontrolü de o rahiplerde. Buysa hiç de öyle önemsiz bir mesele sayılmaz.”

“Doğru, ama onları eğitenin de *biz* olduğumuz unutulmamalı. Ellerindeki araçlar üzerine bilgileri tamamen deneysel; o araçları çevreleyen dalaverelere de sıkı bir inanç besliyorlar.”

“Ya içlerinden biri bu aldatmacadan sıyrılıp deneyselliği bir yana itme becerisi gösterirse, onun gerçek teknikleri öğrenmesine ve elindekileri en yüksek fiyat verene satmasına ne engel olabilir? O zaman krallıkların gözünde bizim ne değerimiz kalır?”

“Çok düşük bir olasılık bu, Sermak. Olaya çok yüzeysel bakıyorsunuz. Bu krallıkların gezegenleri üzerindeki en seçme adamlar rahiplik eğitimi görmek üzere her yıl buraya, Vakıf’a yollanıyor. İçlerinde en iyi olanları da, araştırma öğrencisi olmaya layık görülüp burada kalıyor. Eğer siz, bilimsel anlamda hiçbir pratik temele sahip olmayan, hatta daha kötüsü, rahiplerin aldığına benzer çarpık bilgilerle donatılmış olarak buradan ayrılan o kişilerin nükleer güç ve elektronik bilimleri ile hipereğri kuramını bir çırpıda kapabileceğine inanıyorsanız… bilim konusunda çok romantik ve de fazla budalaca fikirleriniz var demektir. Bu alanda o denli uzmanlaşabilmek, bir ömür boyu çalışma ve kusursuz bir beyin gerektirir.”

Konuşma esnasında oturduğu yerden aniden kalkıp odayı terk etmiş ve bir süre sonra geri dönmüş olan Yohan Lee, Hardin’in konuşması bitince üstünün kulağına doğru eğildi. İkili arasında geçen kısa bir fısıldaşmanın ardından Lee Hardin’e kurşun bir silindir uzattı. Sonra, heyet üyelerine düşmanca bir bakış fırlatan Lee tekrardan yerine oturdu.

Hardin silindiri elinde çevirirken bir yandan da heyeti kısık gözlerle süzüyordu. Sonra birden, silindiri sert bir hareketle çevirip açtı; bir rulo halinde dışarı fırlayan kâğıda boş bulunup da bakmama akıllılığını sadece Sermak göstermişti.

“Kısacası, beyler,” dedi Hardin, “Hükûmet ne yaptığını gayet iyi bildiği kanısında.”

Konuşurken aynı anda kâğıtta yazılanları da okuyordu. Sayfa karmaşık ve anlamsız bir şifreyle kaleme alınmış olup, verilmek istenen asıl mesaj kâğıdın bir köşesine üç sözcük halinde kurşun kalemle yazılmıştı. Kâğıda şöyle bir göz gezdirip mesajı bir bakışta çözen Hardin, kayıtsız hareketlerle ruloyu yakma makinesinden içeri yolladı.

“Korkarım ki,” dedi, “görüşmemiz burada sona eriyor. Sizinle sohbet etme imkânı bulduğuma çok memnunum. Geldiğiniz için teşekkür ederim.” Her biriyle çabucak tokalaştı ve heyet üyeleri odadan ayrıldılar.

Gülmeyi çoktandır unutmuş olan Hardin, Sermak’la üç sessiz yardımcısının kendisini duyamayacak kadar uzaklaştığından emin olunca neşeyle Lee’ye dönüp hafif bir kahkaha koyverdi.

“Bu blöf savaşını nasıl buldun, Lee?”

Lee aksi aksi homurdandı. “*Onun* blöf yaptığından pek emin değilim. Ona karşı böyle uysal davranmakta diretirsen, kendisinin de iddia ettiği gibi, bir sonraki seçimi kazanması işten değil.”

“Ah, bu pek olası… tabii eğer daha önce başka bir şey olmazsa.”

“Bu kez ters bir şey olmamasına özellikle dikkat et, Hardin. Bu Sermak’ın arkasında büyük bir kitle var diyorum sana. Ya bir sonraki seçimleri beklemezse? Şiddete ilişkin şu ilken bir yana, senin ve benim olayları şiddete başvurarak çözdüğümüz zamanlar da oldu.”

Hardin bir kaşını kaldırıp konuştu. “Bugün *kötümserliğin* üzerinde, Lee. Aksiliğin de, yoksa şiddetten söz etmezdin. Küçük darbemizin hiçbir can kaybına sebep olmaksızın gerçekleştiğini hatırlatırım sana. Uygun zamanda alınmış gerekli bir önlemdi bizimkisi, hem kimseye acı vermeden, pek de bir çaba harcanmadan hayata geçirilmişti. Sermak’a gelince, bambaşka bir teklifle geliyor o. Sen ve ben, Lee, ansiklopedicilere benzemiyoruz. *Biz* hazırlıklıyız. Adamlarını bu gençlerin peşine sal, ama dikkat et fazla abartmasınlar. İzlendiklerinden haberleri olsun istemiyorum, ama çaktırmayacağız derken onları gözden kaçırmayalım… sen işini bilirsin, yaşlı kurt.”

Lee bunak bir neşeyle güldü. “Senin emirlerini bekleseydim, vay halimize Hardin. Sermak ve adamlarını bir aydan beri göz hapsinde tutuyoruz zaten.”

Vali kıkırdadı. “Anlaşılan yine benden önce davranmışsın. Pekâlâ, böylesi daha iyi. Aklıma gelmişken,” bir an durup dikkatini topladıktan

sonra usulca ekledi, “Elçi Verisof Terminus’a dönüyor. Umarım burada fazla kalmaz.”

Biraz da dehşet dolu kısa bir sessizliğin ardından Lee şöyle dedi: “Mesaj bundan mı bahsediyordu? Desene kriz çıktı bile.”

“Bilemiyorum. Verisof’un söyleyeceklerini duymadan bir şey söyleyemem. Ama olaylar yakında çığımdan çıkacağa benzer. Ortalık seçimden önce *nasıl olsa* kızışacaktı. Ne o, pek ürkmüş gibi bir halin var?”

“Bu gidişin sonucunu tahmin edemiyorum da ondan. Anlaşılması zor bir adamsın, Hardin, elindeki kâğıtları iyi saklıyorsun.”

“Sen de mi?” diye mırıldandı Hardin. Sonra yüksek sesle ekledi: “Bu senin de Sermak’ın yeni partisine katılacağın anlamına mı geliyor?”

Lee’nin yüzünde zoraki bir gülümseme belirdi. “Pekâlâ. Sen kazandın. Artık öğle yemeğine gidelim mi?”

2

Pek çoğu uydurma olmakla beraber, Hardin'e atfedilen birçok özdeyiş ve nükteli söz vardı… kendisi bu alandaki ustalığı genel kabul görmüş bir nükteciydi ne de olsa. Bir keresinde şöyle söylediği kayda geçirilmiştir:

"Açık seçik davranmanın getirisi büyüktür, hele bir de adınız 'kurnaz'a çıkmışsa."

Poly Verisof da bu tavsiyeye birden çok defa uymuş olsa gerek ki, tam on dört yıldır Anacreon'daki çifte konumunu korumayı başarmıştı… bu çifte görev ona kızgın sacın üzerinde yalınayak yapılmış hiç de hoş olmayan bir dansı sık sık anımsatsa da.

Anacreon halkı için o, bu 'barbar' toplumun son otuz yıl içinde –Hardin'in yardımıyla– yaratmış olduğu dinin fiziksel dışavurumu olan, gizem kaynağı Vakıf'ın temsilcisi bir başrahipti. Bu yüzdendir ki, adam kendisine artık feci şekilde bıkkınlık veren bir saygı görüyordu, çünkü ruhunun derinliklerinde, bizzat merkezi konumunda bulunduğu bu dine büyük bir nefret duymaktaydı.

Oysa Anacreon Kralı'nın –hem eskisinin, hem de onun şu an tahtta oturmakta olan torununun– gözünde o, bir zamanlar herkesin korkup gıptayla baktığı bir gücün hizmetindeki büyükelçiden ibaretti.

Verisof'unki genel olarak sıkıcı bir görevdi; üç yıl aradan sonra Vakıf'a yaptığı bu ilk gezi ise, bu ziyareti gerekli kılan sarsıcı olaylara rağmen tatil havasında geçiyordu.

Bu, tam bir gizlilik içinde yapmak zorunda kaldığı ilk gezi olmamasına karşın, Hardin'in 'açık seçiklik'le ilgili şu ilkesinden bir kez daha yararlanmıştı.

Bu doğrultuda sivil elbiselerini giydi –mesleğinin gereklerine bakılırsa, sırf bu durum bile başlı başına bir tatil sayılırdı– ve Vakıf'a giden bir yolcu gemisinin ikinci sınıf kompartmanına bilet aldı. Terminus'a varır varmaz da, uzaylimanındaki kalabalığı yarıp halka açık bir vizifondan Hükûmet Konağı'nı aradı.

"Adım Jan Smite," dedi. "Bu öğleden sonra vali beyle randevum olacaktı."

Hattın diğer ucundaki yavan sesli fakat becerikli olduğu anlaşılan genç bayan ikinci bir bağlantı kurdu ve hızlı bir dizi konuşmanın ardından kuru

ve tekdüze bir sesle Verisof'a, "Vali Hardin sizi yarım saat sonra bekliyor, efendim," dedi, sonrasında ekran karardı.

Bunun üzerine Anacreon elçisi Terminus Kent *Bülteni'nin* son sayısını satın alarak Hükûmet Konağı'nın yanı başındaki parka gitti ve boş bulduğu ilk banka oturup, sırasıyla editörün köşesini, spor sayfasını ve karikatür bölümünü okuyarak randevu saatini beklemeye koyuldu. Yarım saat dolunca gazeteyi koltuğunun altına sıkıştırıp Hükûmet Binası'nın yolunu tuttu ve girişte kendisini tanıttı.

Tüm bunları yaparken kimse tarafından tanınmamış ve güven içinde kalmayı başarmıştı; o denli gizlilikten uzak ve uluorta dolaşıyordu ki kimse dönüp ona bakmamıştı.

Hardin başını kaldırdı ve sırıttı. "Bir puro almaz mısınız? Yolculuk nasıldı?"

Verisof valinin uzattığı kutudan kendine bir puro seçip koltuklardan birine kuruldu. "İlginçti. Yan kabinde, radyoaktif sentetiklerin –hani bilirsiniz, şu kanser tedavisinde kullanılanların– hazırlanması alanında özel bir kurs görmek üzere buraya gelen bir rahip yolculuk ediyordu."

"Rahip o kurstan 'radyoaktif sentetikler' diye söz etmedi herhalde?"

"Sanmam! O malzemeleri Kutsal Yiyecekler olarak adlandırıyordu."

Vali gülümsedi. "Devam edin."

"Beni dinsel bir tartışmanın içine sürükledi ve pençesine düşmüş olduğum iğrenç maddecilikten kurtarmak için elinden geleni yaptı."

"Nasıl oldu da kendi başrahibini tanımadı?"

"Üzerimde kızıl cübbem olmadan mı? Hem o bir Smyrnoluydu. Bu benim için çok ilginç bir deneyim oldu doğrusu. Din biliminin bu denli yayılıp kök saldığını görmek *şaşırtıcı*, Hardin. Bu konu üzerine bir tez yazmıştım… sırf kendimi tatmin etmek için tabii; onu yayımlamak hiç de akıllıca olmazdı. Soruna sosyolojik açıdan yaklaşıldığında görülen şu: Eski İmparatorluğun sınır bölgeleri yozlaşmaya yüz tuttuğunda, bilim bu çevre bölgelerin imdadına yetişemedi. Tekrardan kabul görebilmesi için bilimin kendini başka bir kılığa sokması gerekiyordu… o da aynen öyle yaptı ve başarılı da oldu."

"Gerçekten de ilginç!" Vali ellerini ensesinde birleştirmiş ve aniden söze girmişti. "Biraz da Anacreon'daki durumdan bahsetmeye ne dersiniz?"

Elçi kaşlarını çattı ve ağzından çıkardığı puroyu yüzünü ekşiterek bir süre inceledikten sonra masaya bıraktı. "Doğrusunu söylemek gerekirse, durum oldukça kötü."

“Aksi halde burada olmazdınız zaten.”

“Kesinlikle. Durumu size şöyle özetleyeyim: Anacreon’daki anahtar kişi Prens Naibi Wienis’tir. Kral Lepold’un amcası olurlar.”

“Biliyorum. Ama Lepold önümüzdeki yıl tahta geçecek yaşa geliyor, değil mi? Yanılmıyorsam şubatta on altı yaşını doldurmuş olacak.”

“Evet.” Elçi bir an durakladıktan sonra alaylı bir dille ekledi. “O kadar *yaşayabilirse*, tabii. Lepold’un babasının ölümü son derece kuşkulu olmuştu. Bir av sırasında bir iğne-kurşunla göğsünden vuruldu. O zaman bunun bir kaza olduğu açıklanmıştı.”

“Pöh. Wienis’i Anacreon’da geçirdiğim dönemden, onları Terminus’tan kovduğumuz günlerden anımsıyorum. Siz o zamanlar mesleğe başlamamıştınız henüz. Bir bakalım… Anımsadığım kadarıyla esmer tenli biriydi, siyah saçları vardı ve sağ gözü de hafif şaşıydı. Bir de kancaya benzer gülünç bir burnu olduğu kalmış aklımda.”

“Ta kendisi. Burnu ve gözü tam tarif ettiğiniz gibi, ama saçları çoktan kırlaştı. Oyunu da kalleşçe oynuyor. Şansımıza, gezegenin en büyük ahmağı o. Kendisini şeytanın ta kendisi sanması da bu ahmaklığı daha bir vurguluyor.”

“Genellikle öyle olur.”

“Wienis bir yumurtayı kırmak için ona nükleer bomba atacak tiplerden. Eski kralın iki yıl önceki ölümünün hemen ertesinde Tapınak mülküne koymaya kalktığı vergiyi hatırlayın!”

Hardin başını düşünceli bir şekilde sallayıp söyleneni doğruladıktan sonra gülümsedi. “Rahipler nasıl da bağırmıştı avaz avaz.”

“Ulumalarını Lucreza’dan bile duyabilirdiniz. O zamandan beri rahiplere daha temkinli yaklaşıyor, ama zorlu meselelerin üstüne gitmeye halen çok hevesli. Bu bizim açımızdan talihsizlik bir bakıma; adamın kendine sonsuz güveni var.”

“Bunun kökeninde abartılı bir aşağılık kompleksi saklı olması kuvvetle muhtemel. Hanedanların küçük vârislerinde genellikle görülür bu, bilirsiniz.”

“Ama sonuç olarak aynı kapıya çıkıyor. Vakıf’a saldırma tutkusuyla ağzı köpürüyor sanki. Bunu gizlemeye çalıştığı da söylenemez. Kaldı ki, silah gücü açısından bakıldığında bunu rahatlıkla yapabilecek durumda olduğu bir gerçek. Yaşlı kral hayattayken muazzam bir uzay filosu kurmuştu, Wienis’in de iki yıldır gözüne uyku girmiyor. Tapınak mülküne o vergiyi

koymaya kalkışmasının ardında yeni silahlar alma isteği yatıyordu aslında; bu planı tutmayınca o da çareyi gelir vergisini ikiye katlamakta buldu.”

“Buna ses çıkaran olmadı mı peki?”

“Önemli sonuçlar doğuracak ölçüde bir itiraz gelmedi. Bunu izleyen haftalarda tüm krallık çapında baştaki yönetime itaat etme konulu vaazlar verildi. Bu durum Wienis’in rahiplere minnet duymasını sağlamadı, o başka.”

“Pekâlâ. Genel tabloyu kavradım. Şimdi bana şu son günlerde neler yaşandığını anlatın.”

“İki hafta önce bir Anacreon ticaret gemisi, eski İmparatorluk Donanmasından kalma terk edilmiş bir savaş kruvazörüyle karşılaştı. En az üç yüzyıldır başıboş dolanıyor olsa gerek. ”

Hardin’in gözleri ilgiyle parlamıştı. Ayağa kalktı. “Evet, bundan haberim var. Seyir Dairesi o geminin incelenmek üzere alıkonmasına dair bana ricada bulunmuştu. Anladığım kadarıyla gemi iyi durumdaymış.”

“Hem de çok iyi durumda,” diye yanıtladı Verisof kurnazca. “Wienis geminin Vakıf’a bırakılmasına yönelik önerinizi geçen hafta aldığında az kalsın sinir krizi geçiriyordu.”

“Henüz yanıt vermiş değil.”

“Vermeyecek de… vereceği tek karşılık silahla olacaktır. Anacreon’dan ayrıldığım gün yanıma gelip, Vakıf’ın o kruvazörü savaşacak konuma getirip Anacreon donanmasına iade etmesi talebini size iletmemi istedi. Dahası, geçen hafta yollamış olduğunuz notun Vakıf’ın Anacreon’a saldırı niyetini yansıttığını iddia etme küstahlığı da gösterdi. Savaş kruvazörünü tamir etmeyi reddetmeniz onun bu kuşkularını haklı çıkaracakmış; o durumda da Anacreon’un savunması için önlem almaktan başka seçeneği kalmazmış. Bunlar onun sözleri. Başka seçeneği kalmazmış! Ben de işte bu yüzden buradayım.”

Hardin usturuplu bir kahkaha koyverdi.

Verisof gülümseyerek devam etti: “Haliyle sizden ret cevabı bekliyor, bu hemen saldırıya geçmek için ona bahane yaratacaktır.”

“Bunun farkındayım, Verisof. Neyse, en az altı ayımız var. Bu süre içinde gemiyi tamir ettir ve iyi niyetlerimle birlikte ona sun. Geminin üzerine sevgi ve saygımızın göstergesi olarak Wienis adını yazdırmayı da unutma.”

Hardin bir kez daha güldü.

Verisof da bir kez daha hafifçe gülümseyerek karşılık verdi. “Sanırım atılabilecek en mantıklı adım da bu, Hardin. Ama ben yine de endişeliyim.”

“Niye ki?”

“Tek kelimeyle mükemmel bir *gemi* bu! O günlerde bir geminin nasıl yapılması gerektiğini gerçekten çok iyi biliyorlarmış. Hacmi tek başına şu anki Anacreon filosunun yarısına eşit. Bir gezegeni havaya uçurmaya yetecek kadar nükleer patlayıcı taşıyor, savunma kalkanı ise radyasyona maruz kalmadan bir Q ışınını durduracak kapasitede. Göz ardı edilemeyecek artılar bunlar, Hardin…”

“Görünüşte öyle, Verisof, sadece görünüşte. İkimiz de biliyoruz ki, şu an elinde bulunan silahlar biz daha o kruvazörü kendi filomuza katmak üzere tamir edemeden Terminus’u kolaylıkla mahvetmeye yeter. Kruvazörü ona verip vermememiz neyi değiştirir öyleyse? İşin gerçek bir savaş durumuna asla gelmeyeceğini sen de biliyorsun.”

“Sanırım evet.” Elçi başını kaldırıp baktı. “Fakat Hardin…”

“Evet? Neden sustun? Devam et.”

“Bak. Burası benim eyaletim değil, olup bitenden haberim yok. Ama gazetenize şöyle bir göz gezdirme olanağı buldum.” *Bülten*’i masanın üstüne açıp ön sayfayı işaret etti. “Tüm bunlar ne anlama geliyor?”

Hardin gazeteye kayıtsız bir bakış fırlattı. “‘Bir grup Konsey üyesi yeni bir siyasi parti kuruyor.’”

“Ben de onu diyorum zaten.” Verisof oturduğu yerde sıkıntıyla kımıldandı. “İç meselelere benden çok daha hakim olduğunun farkındayım, ama gördüğüm kadarıyla sana her yöntemle saldırıyorlar, bir fiziksel şiddet kullanmadıkları kalmış. Bunlar neye güveniyor, o kadar güçlüler mi?”

“Hem de çok güçlüler. Bir sonraki seçimin ardından Konsey’i kontrol altına almaları işten değil.”

“Bunu daha önce yapmaya kalkmayacaklarını nereden biliyorsun?” Verisof valiye sinsi bir bakış attı. “Kontrolü ele geçirmenin seçim dışında yolları da var.”

“Sen beni Wienis’le karıştırdın galiba.”

“Hiç de değil. Ama gemiyi tamir etmek aylar alır, onarım bittiğinde ise saldırıya uğramanız kaçınılmaz olur. Boyun eğip gemiyi teslim etmemiz korkunç bir zayıflık olarak algılanacağı gibi, İmparatorluk kruvazörünün katılımıyla Wienis filosunun gücü de ikiye katlanacaktır. Başrahip olduğumdan ne kadar eminsem, bize saldıracaklarından da bir o kadar eminim. Neden riske girelim ki? İki seçenek var önümüzde. Ya savaş planını Konsey’e açıkla, ya da Anacreon’u hemen şimdi bu sorunu halletmeye zorla!”

Hardin’in kaşları çatılmıştı. “Anacreon’u şimdi mi zorlayayım? Krizin çıkmasını beklemeden mi? Yapmamam gereken bir şey varsa, o da budur. Hari Seldon ve plan birer gerçek, bunu unutma.”

Bir anlık tereddütten sonra Verisof şöyle mırıldandı: “Ortada bir plan olduğundan tamamen eminsin o halde?”

Hardin’in yanıtı sertti. “Buna hiç şüphe yok. Zaman Mahzeni’nin açılışında hazır bulundum ve Seldon’ın o plandan bahsetmesine tanık oldum.”

“Ben onu kastetmemiştim, Hardin. Bin yıl sonrasının tahmin edilebileceğine inanamıyorum sadece. Belki de Seldon kendi yeteneklerine fazla güveniyordu.” Hardin’in alaycı tebessümü karşısında bir an durakladı, sonra şöyle ekledi: “Ben bir psikolog değilim ne de olsa.”

“Ha şunu hileydin. Hiçbirimiz değiliz. Ama ben gençliğimde bir parça temel eğitim almıştım… bunları bizzat uygulamaya koyamasam da, psikoloji biliminin neler başarabileceğini öğrenmeme yetecek kadar. Seldon’ın yapacağını iddia ettiği şeyleri aynen yaptığına kuşku yok. Dediğine göre, Vakıf bilimsel bir sığınak olarak kurulmuş… Amaç, can çekişmekte olan İmparatorluğun bilim ve kültürünü yaklaşmakta olan yüzlerce yıllık ilkellik dönemi süresince koruyup saklamak ve sonuçta ikinci bir imparatorluk bünyesinde yeniden hayata geçirmekmiş.”

Verisof –biraz da kuşkuyla– başını sallayarak söylenenleri onayladı. “İşlerin böyle yürümesinin *düşünüldüğünü* herkes biliyor. Ama kumar oynamayı göze alabilir miyiz? Belirsiz bir gelecek uğruna bugünü riske atmak doğru mu?”

“Buna zorunluyuz… çünkü gelecek belirsiz değil. Seldon geleceği hesapladı ve planını da çizdi. Tarihimiz boyunca yaşanacak krizlerin yol haritası ayrıntılı şekilde belirlenmiş durumda ve her biri bir ölçüde öncekinin başarıyla tamamlanmasına bağlı. Bu daha ikinci kriz. Kim bilir plandan en ufak bir sapma nelere yol açar!”

“Bu daha çok içi boş tahmin gibi geliyor bana.”

“*Hayır!* Hari Seldon Mahzen’de söyledi; her krizde hareket serbestimiz tek çıkar yol kalacak biçimde sınırlanacakmış.”

“Bizi o dar ve çetin yolda tutmak için yani?”

“Evet, yoldan sapmamızı engelleyecek şekilde. Senin anlayacağın, seçebileceğimiz *birden fazla* yol olduğu sürece henüz kriz ânına erişememişiz demektir. Olayları olabildiğince kendi akışına *bırakmalıyız* ve seni temin ederim ki ben de aynen öyle yapmak niyetindeyim.”

Verisof yanıt vermedi. Öfkeli bir sessizlik içinde alt dudağını dişleyip duruyordu. Hardin bu konuyu ona ilk kez geçen sene açmıştı… sorun yaratan asıl buydu: Anacreon'un düşmanca hazırlıklarına nasıl karşılık verilmesi gerektiği konusu. Bunu da sırf o, Verisof daha fazla ödün vermeye yanaşmadığı için yapmıştı.

Hardin elçinin düşüncelerini okuyor gibiydi. "Sana bu konuda hiçbir şey söylememiş olmayı yeğlerdim."

"Seni bunu söylemeye iten nedir?" diye bağırdı Verisof şaşkınlıkla.

"Çünkü şimdi altı kişi var –sen, ben, diğer üç elçi ve Yohan Lee– bizi neyin beklediği hakkında fikri olan altı kişi; oysa ben Seldon'ın bunu kimsenin bilmemesini istediğinden adım gibi eminim ve bu da beni korkutuyor."

"Neden?"

"Çünkü Seldon'ın gelişmiş psikoloji bilgisinin de bir sınırı vardı. Birbirinden bağımsız pek çok değişkeni aynı anda kontrol altında tutamıyordu. Tek tek bireylerin geleceğini de tahmin edemiyordu; tıpkı gazlarla ilgili kinetik kuramının tek tek moleküllere uygulanamadığı gibi. Onun yerine kitleler, gezegen dolusu nüfuslar üzerinde çalışıyordu ve bunları da sadece kendi eylemlerinin sonucunu öngörmekten aciz *kör* yığınlar arasından seçiyordu."

"Pek anlayamadım doğrusu."

"Elimden bir şey gelmez. Daha anlaşılır bir açıklama yapmaya yetecek kadar psikoloji bilgim yok. Ama şu kadarını sen de biliyorsun: Terminus'ta ne eğitim görmüş psikologlar, ne de bu konu üzerine yazılmış matematiksel metinler var. Anlaşılan o ki, Seldon Terminus'taki hiç kimsenin gelecek üzerine çalışma yapmasını istemiyordu. Bizim hiçbir şey görmeden, sürü psikolojisi doğrultusunda –ki ona göre bizim için doğrusu da buydu– ilerlememizi istiyordu o. Sana vaktiyle de söyledim; Anacreonluları buradan ilk kovduğumda işin sonunun nereye varacağını hiç bilmiyordum. Tek düşüncem bir güç dengesi kurmaktı, hepsi o. Olayların gelişiminde belli bir kalıp gördüğümü sanmam ancak ondan sonrasına rastlıyor; ama bu seziye dayanarak hareket etmemek için de elimden geleni yaptım. Öngörülere dayanarak işe karışmak planın seyrini altüst ederdi."

Verisof başını düşünceli bir tavırla salladı. "Anacreon'daki tapınaklarda da buna benzer karmaşık iddialar duyduğum oldu. Harekete geçmek için en doğru ânı nasıl saptamayı düşünüyorsun peki?"

“Çoktan saptandı bile. Kruvazörü bir kez onardık mı Wienis’i bize saldırmaktan hiçbir şeyin alıkoyamayacağını kendin söylemiştin. Bu durumda geriye tek seçenek kalıyor.”

“Evet. ”

“Pekâlâ. Bu dışişlerimizle ilgili olan kısmı. Şimdi bir de olayın diğer yüzüne bakalım: Seçimlerin bizi Anacreon’a saldırmaya zorlayacak yeni bir Konsey çıkaracağını kabul edersin herhalde. Bu durumda da bize tek seçenek kalıyor.”

“Evet.”

“Tüm seçenekler ortadan kalktığına göre, kriz ânı gelip çattı demektir. Ama yine de… endişeliyim.”

Hardin susunca Verisof onun yeniden konuşmasını bekledi. Bir süre sonra Hardin yavaşça, adeta istemeye istemeye devam etti sözlerine. “Bana bu dış ve iç baskılar aynı anda en güçlü noktalarına erişecek biçimde planlanmış gibi geliyor. Belki de bu sadece bir varsayımdır. Çünkü iki olay arasında birkaç aylık zaman farkı görülüyor. Wienis büyük olasılıkla bahardan önce saldırır, seçimlere ise daha bir yıl var.”

“Bence bunun pek bir önemi yok.”

“Bilemiyorum. Hesap sırasında ortaya çıkan kaçınılmaz hatalardan kaynaklanıyor olabilir bu, belki de sebep benim çok fazla şey biliyor olmam. Öngörülerimin yaptığım işleri etkilememesine çalıştım hep, ama bunu başarıp başarmadığımdan nasıl emin olabilirim ki? İki olay arasındaki bu farkın nasıl bir etki yaratacağını kesin olarak söylemem mümkün değil. Her neyse,” derken başını kaldırdı, “bir karara vardım.”

“Nedir o?”

“Kriz patlak verdiğinde Anacreon’a gideceğim. Tam o sırada orada bulunmak istiyorum, tam… Ah, şimdilik bu kadarı yeter, Verisof. Saat geç oluyor. Haydi dışarı çıkıp eğlenceli bir gece geçirelim. Biraz gevşemeye ihtiyacım var.”

“Öyleyse burada gevşe,” dedi Verisof. “Dışarı çıkıp tanınmak istemiyorum ben, sizin değerli konsüllerin kurmakta oldukları şu yeni parti ne der sonra? Biraz konyak getirt de içelim.”

Hardin de öyle yaptı… ama aşırıya kaçmadan.

3

Galaktik İmparatorluk'un tüm evreni kucakladığı, Anacreon'un da sınır bölgelerindeki eyaletlerin en zengini olduğu o çok eski günlerde, buradaki Valilik Sarayı'nı birden çok imparator debdebe ile ziyaret etmişti ve bir tanesi bile uzay hız motoru ve iğne tüfeklerdeki ustalıklarını Nyakkuşu denilen koca tüylü, uçan yaratıklar üzerinde denemeden ayrılmamıştı.

Anacreon'un ünü zamanla sönüp gitti. Onarımını Vakıf çalışanlarının üstlendiği kanat dışında Valilik Sarayı da bol cereyan alan, soğuk bir harabeye dönüştü. Anacreon'a iki yüz yıldan beri hiçbir imparator uğramamıştı.

Ama Nyak avı kraliyet çevresine özgü bir spor olma özelliğini halen koruyordu ve Anacreon Kralı olmanın ilk şartı iğne tüfeğinde keskin nişancı olarak anılmaktı.

Lepold I, Anacreon Kralı ve –gerçeğe uyup uymadığına bakılmaksızın bu unvana her daim eklendiği üzere– Dış Sömürgelerin Efendisi, henüz on altı yaşına basmamış olmasına rağmen bu alandaki ustalığını çoktan kanıtlamıştı. İlk Nyak'ını vurduğunda yaşı daha on üç bile değildi; onuncuyu ise tahta geçişini izleyen hafta yere indirmişti; şimdiyse kırk altıncı başarılı avından dönmekteydi.

"Reşit olmadan ellinciyi de avlayacağım," dedi gururla kabararak. "Bahse giren var mı?"

Ancak saray görevlilerinden kralın yeteneğine karşı bahse girmeleri beklenemezdi. Böylesi bir bahiste kazanan taraf olmak bu görevliler açısından ölümcül sonuçlar doğurabilirdi. Bu yüzden hiç kimse bahse girmeye yanaşmadı, krala da coşkuyla üstünü değiştirmek dışında yapacak iş kalmadı.

"Lepold!"

Kral kendini bu duruma düşürebilecek yegane ses karşısında bir ayağı havada dondu kaldı. Sonra somurtkan bir tavırla sesin geldiği yöne döndü.

Wienis dairesinin kapı eşiğinde durmuş, genç yeğenine çatık kaşlarla bakıyordu.

"Gönder onları," diye eliyle işaret etti sabırsızca. "Yolla gitsinler."

Kral sert bir hareketle başını sallayınca, iki hizmetkâr selam vererek geri geri çekildiler ve merdivenleri inip gözden kayboldular. Ardından Lepold

amcasının odasına girdi.

Wienis kralın av elbisesini suratını ekşiterek süzdü. “Pek yakında Nyak avına çıkmaktan daha önemli işlerin olacak.”

Arkasını döndü ve ayaklarını yere vura vura masasına yürüdü. Hava akıntılarına dayanacak, Nyak’ın kanat darbesini göze alarak dalış yapacak, bir ayak hareketiyle hız motorunu yuvarlayıp tırmanışa geçecek kadar genç değildi artık, bu yüzdendir ki bu spordan tümüyle soğumuştu.

Amcasının bu ‘kedi ulaşamadığı ciğere mundar der’ tutumunun farkında olan Lepold’un hevesli konuşmalarında bir nebze muziplik de yok değildi. “Ah, bugün sen de bizimle olmalıydın, amca. Samia’nın vahşi bölgelerinde dev bir Nyak’a rastladık… adeta bir canavardı. Üstelik son derece kurnaz ve cesurdu. En az yüz on kilometrekarelik bir alanda iki saat boyunca kovalayıp durduk onu. Sonra ben güneşten yana geçtim ve,” derken sanki hâlâ hız motorunun üstündeymiş gibi hareketler yapıyor, olayı hayalinde bir kez daha yaşıyordu, “helezonlar çizerek yere doğru pike yaptım. Tam yükseldiği sırada onu sol kanadının az altından vurdum. Bu onu çılgına çevirdi ve hayvan ters yöne doğru yatar gibi oldu. Onun bu hamlesine karşılık ben de motoru sola doğru çevirdim ve uygun açıyı kolladım. Beklediğim oldu ve kuş dalışa geçti. Aramızda bir kanat boyu uzaklık kalmıştı ki harekete geçtim…”

“Lepold!”

“Şey… ve işini bitirdim.”

“Bundan eminim. *Şimdi* beni dinler misin, lütfen?”

Omuzlarını silken Lepold büfeye doğru gitti ve oradan bir Lera cevizi alıp krallara hiç yakışmayacak bir somurtkanlıkla kemirmeye koyuldu. Bu sırada amcasıyla göz göze gelmemeye de özen gösteriyordu.

Wienis sözü başlatmak için, “Bugün gemiye gittim,” dedi.

“Hangi gemiye?”

“Tek bir gemi var zaten. Malum *gemi*. Hani şu Vakıf’ın donanma için onarmakta olduğu… eski İmparatorluk kruvazörü. Yeterince açık anlatabildim mi acaba?”

“Ha, o gemi mi? İstememiz halinde Vakıf’ın gemiyi bizim için tamir edeceğini söylememiş miydim sana? Bize saldırmak istediklerine dair şu öykün pek saçmaydı doğrusu. Gerçekten o niyette olsalar, kruvazörü hiç onarırlar mıydı? Sen de kabul edersin ki, bu çok anlamsız olur.”

“Lepold, sen ahmağın tekisin!”

Kral ilk Lera cevizinin kabuğunu daha yeni atmış, ikinci cevizi dudaklarına tam götürüyordu ki birden kıpkırmızı kesildi.

"Ağır ol bakalım, amca," dedi, sitemin pek de ötesine geçemeyen bir öfkeyle, "bana böyle hitap etmeye hakkın yok. Kendini kaybediyorsun. Unutma ki, reşit olmama şunun şurasında iki ay kaldı."

"Evet, görüyorum ki sen de resmi sorumlulukları üstlenmeye pek hazırsın. Nyak avına harcadığın zamanın yarısını toplumsal meselelere ayırsan, ben de naiplik görevimden gönül rahatlığıyla istifa edebilirdim."

"Umurumda değil. Nyak avının bu konuyla ilgisi olmadığını sen de biliyorsun. Gerçek şu ki, sen her ne kadar benim naibim ve de amcam olsan da ben kralım ve sonuçta sen de benim tebaamsın. Beni ahmak diye nitelendiremezsin, hem benim karşımda öyle gelişigüzel de oturamazsın. Bunun için benden izin istemedin. Bence biraz daha dikkatli olmalısın, aksi halde bu konuda bir şeyler yapmam gerekebilir… hem de çok yakında."

Wienis yeğenini buz gibi bakışlarla süzdü. "Yoksa size 'majeste' dememi mi tercih ederdiniz?"

"Evet."

"Pekâlâ! Siz ahmağın tekisiniz, majeste!"

Wienis'in kırçıl kaşlarınca gölgelenen karanlık gözleri ateş saçadursun, genç kral bir koltuğa usulca ilişti. Bir an için naibin yüzünde alaycı bir tatmin ifadesi belirdiyse de, bu çabucak silinip gitti. Kalın dudakları hafif bir tebessümle aralandı ve bir elini kralın omzuna koydu.

"Aldırma, Lepold. Sana karşı böyle kinci konuşmamalıydım. Olaylar şimdikine benzer bir baskı yarattığında insan uygun şekilde davranmakta zorluk çekiyor… anlarsın ya?" Ne var ki, sözleri uzlaşmacı olsa da gözlerinde yumuşamayan bir ifade vardı.

"Evet," diye doğruladı Lepold biraz da kararsızca. "Devlet işleri zorluklarla dolu." Bir yandan da endişeyle, 'şimdi tutup da bana Smyrno ile son bir yıl içinde yapılmış olan ticarete ilişkin bir sürü anlamsız ayrıntıdan ve Kızıl Koridor'da üzerinde pek az insanın yaşadığı şu gezegenlerle ilgili uzun, tartışmalı görüşmelerden bahsetmese bari,' diye geçiriyordu içinden.

Wienis –bu kez daha yumuşak bir sesle– tekrar konuşmaya başladı. "Evlat, bunu sana daha önce açmayı düşünmüştüm, belki de öyle yapmalıydım, fakat biliyorum ki devlet işlerinin sıkıcı ayrıntıları senin gibi kanı kaynayan bir gence kum ve yavan geliyor."

Lepold başıyla doğruladı. "Eh, önemli değil…"

Amcası kesin bir sesle araya girip şöyle devam etti: “Diğer yandan, iki ay sonra reşit olacaksın. Dahası, yaklaşmakta olan zorlu dönemde önemli ve etkin bir rol üstlenmek durumunda kalacaksın. Tam bir *kral* gibi hareket etmen gerekecek, Lepold.”

Lepold bir kez daha başını sallayıp onayladıysa da, yüzünde oldukça boş bir ifade vardı.

“Savaş yaklaşıyor, Lepold.”

“Savaş mı! Ama Smyrno ile anlaşmamız vardı…”

“Smyrno ile değil. Vakıf’ın ta kendisiyle savaşacağız.”

“İyi ama, amca, gemiyi onarmayı kabul ettiler. Sen demiştin ki…”

Amcasının dudak büktüğünü görünce genç kralın sesi boğulup gitti.

“Lepold,” derken az önceki dostane sesin bir ölçü kaybolduğu hissediliyordu, “seninle erkek erkeğe konuşuyoruz. O gemi tamir edilsin ya da edilmesin, Vakıf’la aramızda savaş çıkacak; gemi artık onarılmış olduğuna göre, savaşın çok yakında patlak vereceğini söyleyebilirim. Vakıf gücün ve kudretin kaynağıdır. Anacreon’un tüm görkemi; bütün o gemileri, kentleri, halkı ve ticareti Vakıf’ın bize istemeyerek vermiş olduğu güç kırıntılarına ve artıklarına dayanıyor. Anacreon kentlerinin kömür ve petrol yakılarak ısıtıldığı zamanları ben bizzat anımsıyorum. Ama boş ver şimdi bunları; sen bunun ne demek olduğunu kavrayamazsm.”

“Bana öyle geliyor ki,” dedi kral çekine çekine, “Vakıf’a minnet duymamız gerek…”

“Minnet mi?” diye kükredi Wienis. “Kendilerine kim bilir neler ayırırken bize ufacık kırıntıları gönülsüzce verdikleri için mi minnet duyacağız onlara? Ellerindekini ne niyetle sakladıklarını düşündün mü hiç? Ben sana söyleyeyim: Günün birinde tüm galaksiye hükmedebilmek için tabii!” Gözleri kısılmış, eli ise yeğeninin dizine inmişti. “Lepold, sen Anacreon Kralı’sın. Senin çocukların ve onların da çocukları gün gelip tüm evrenin hakimi olabilir… yeter ki Vakıf’ın bizden esirgediği gücü ele geçir!”

“Bir bakıma haklısın.” Lepold’un gözlerine bir ışıltı gelmiş, genç kral oturduğu yerde dikleşmişti. “Sonuçta, onu kendilerine ayırmaya ne hakları var? Bu hiç adil değil, biliyorsun. Anacreon’un da bazı şeylerde payı olmalı.”

“Bak gördün mü, anlamaya başlıyorsun. Şimdi, evlat, Smyrno’nun Vakıf’a saldırmaya karar verdiğini ve o güce tek taraflı sahip olduğunu düşün bir de. Öyle bir durumda, sömürge olmaktan ne kadar süreyle kaçabiliriz sence? Tahtında ne kadar oturabilirsin ki?”

Lepold heyecanlanmıştı. “Doğru ya. Tamamen haklısın, amca. İlk darbeyi biz vurmalıyız! Hem bu sadece kendini koruma amaçlı bir hamle olacaktır.”

Wienis’in gülümsemesi yüzüne daha bir yayılmıştı. “Ayrıca bir zamanlar, büyükbabanın hükümranlığının ilk yıllarında Anacreon Vakıf’ın gezegeni Terminus’ta askeri bir üs de kurmuştu… ulusal savunmamız açısından yaşamsal önemi olan bir üs. Vakıf liderinin entrikaları yüzünden o üssü terk etmek zorunda kalmıştık. Eğitim görmüş bir bilim adamı olmakla beraber damarlarında tek damla asil kan bulunmayan sinsi köpeğin tekidir kendisi. Anlıyor musun, Lepold? Bu aşağılık adam senin dedeni küçük düşürdü. Onu çok iyi anımsıyorum! Yüzünde o şeytansı gülümseme ve aklında bin bir türlü hinlikle Anacreon’a geldiğinde benden ancak birkaç yaş büyüktü… ardına da Anacreon’un yüceliği karşısında korkakça işbirliğine giden diğer üç krallığın gücünü almıştı.”

Lepold kızardı, gözlerindeki parıltı yerini öfkeli bir kıvılcıma bırakmıştı. “Seldon şahidimdir ki, eğer dedemin yerinde ben olsaydım Vakıf’la yine de savaşırdım.”

“Hayır, Lepold. Biz beklemeye karar verdik… bu hakaretin hesabını daha uygun bir zamanda görmek üzere bekledik. Zamansız ölümünden önce babanın birincil umudu da bunu gerçekleştirecek kişi olmaktı… her neyse.” Wienis bir süre için başını öte yana çevirdi. Sonra da sanki duygularını dizginlemeye çalışıyormuş gibi ekledi: “O benim kardeşindi. Şimdiyse oğlu…”

“Evet, amca, babamı utandırmayacağım. Kararımı verdim. Anacreon için tek uygun yol bu sorun yuvasını ortadan kaldırmak, hem de hemen.”

“Hayır, o kadar acele etme. İlkin savaş kruvazörünün onarımının tamamlanmasını beklemeliyiz. Tamir işini üstlenmeyi kabullenmeleri gerçeği bizden korktuklarını gösteriyor. O budalalar böyle yapmakla bizi yatıştıracaklarını zannediyorlar, ama biz kararımızdan dönmeyeceğiz, değil mi?”

Lepold bir yumruğunu sıkarak diğer elinin avuç içine sertçe geçirdi. “*Ben* Anacreon Kralı olduğum sürece asla.”

Wienis’in dudaklarında alaycı bir tebessüm uçuştu. “Bununla birlikte, Salvor Hardin’in buraya gelişini beklememiz gerek.”

“Salvor Hardin mi!” Kralın gözleri aniden irileşmiş, sakalsız yüzünün birkaç dakikadır bürünmüş olduğu sert görüntü gevşeyivermişti.

“Evet, Lepold, Vakıf’ın lideri senin yaş günün onuruna Anacreon’a bizzat geliyor… tatlı sözlerle bizi yine kandırmaya çalışacak herhalde. Ama bu sefer kanmayacağız.”

“Salvor Hardin!” Lepold’un sesi hafif bir mırıltı halini almıştı.

Wienis’in kaşları çatıldı. “Bu isim seni korkutuyor mu yoksa? Bu kişi bir önceki ziyaretinde burnumuzu yere sürten, gururumuzu ayaklar altına alan aynı Salvor Hardin. Hanedanımıza yapılan o ölümcül hakareti… hem de soylu kandan olmayan adi biri, bir sokak süprüntüsü tarafından yapılmış o hakareti ne çabuk unuttun!”

“Hayır. Unutmadım. Unutmayacağım da, unutmayacağım! Yaptıklarını ona ödeteceğiz… ama… ama ben biraz korkuyorum.”

Prens naibi ayağa fırladı. “Korkuyor musun? Nedir seni korkutan? Nedir, seni genç…” Sözcükler boğazında düğümlendi.

“Vakıf’a saldırmak bana biraz… şey… günahkârca geliyor. Yani…” Birden sustu.

“Devam et.”

Lepold aklı karışmış bir halde şöyle dedi: “Demek istiyorum ki, eğer *gerçekten* bir Galaksi Ruhu varsa, o… uh… o ruh bu saldırıdan hoşlanmayabilir. Sen de aynı fikirde değil misin?”

“Hayır, hiç değilim,” diye sertçe yanıt verdi Wienis. Sonra, dudaklarında tuhaf bir gülümsemeyle koltuğuna oturdu yeniden. “Demek kafanı bu Galaksi Ruhu’na bu kadar takıyorsun, ha? Seni böyle asi ve çılgın kılan da bu olsa gerek. Verisof’un dediklerine fazlaca kulak veriyorsun anlaşılan.”

“Bana pek çok şeyi açıkladı o…”

“Galaksi Ruhu hakkında mı?”

“Evet.”

“Vay vay, seni sütten kesilmemiş köpek yavrusu seni! Sana anlattığı zırvalara benim kadar bile inanmıyor o, kaldı ki ben hiç inanmıyorum! Bunların saçmalıktan ibaret olduğunu sana daha kaç kez söylemem gerekiyor?”

“Şey, bunu ben de biliyorum. Ama Verisof diyor ki…”

“Verisof’a kulak asma sen. Tüm bunlar deli saçması.”

İsyan kokan kısa bir sessizliğin ardından, “Yine de bunlara herkes inanıyor,” dedi Lepold. “Peygamber Hari Seldon ve günün birinde Galaktik Cennet’e dönüş yapılabilmesi amacıyla Vakıf’ı buyruklarını yerine getirmekle nasıl görevlendirdiğine ilişkin söylentiler ile bu emirlere uymayanların sonsuza dek acı çekeceği hakkındaki bütün o sözleri

kastediyorum. Halk bunlara inanıyor. Bazı bayram eğlencelerinde ben de bulundum ve onları gözlemledim, inandıklarına eminim."

"Evet, *onlar* inanıyor; ama biz inanmıyoruz. Böyle olduğu için de minnet duymalısın, çünkü bu salakça inanca göre kral olma hakkı sana ilahi yollarla tanındı… onların gözünde sen de zaten yarı-tanrısın. Fazlasıyla işimize gelen bir durum bu. Tüm isyan olasılıklarını ortadan kaldırıyor ve kutsal olan her şeye tartışmasız itaat edilmesini güvence altına alıyor. İşte bu yüzden Lepold, Vakıf'a karşı girişeceğimiz savaşta liderliği ele almalı ve etkin bir rol oynamalısın. Ben sadece bir naibim ve sıradan bir insanım. Sen ise kralsın ve bir yarı-tanrının da ötesindesin… onların gözünde, tabii."

"Ama ben öyle olduğumu pek sanmıyorum," dedi kral düşünceli bir tavırla.

"Eh, gerçekten de pek öyle sayılmazsın," diye alayla karışık yanıt verdi Wienis, "ama Vakıf halkı dışında herkes seni öyle kabul ediyor. Anlayabiliyor musun? Vakıf halkı dışında herkes. Onlar bir kere ortadan kaldırıldı mı, geriye senin tanrısal yönünü yadsıyacak kimse kalmayacak. Bunu bir düşün istersen!"

"Eğer dediğini yapar ve onlardan kurtulursak, tapınakları kullanarak nüfuz sağlayacak, insansız uçuş yapan gemileri yönetecek, kanseri tedavi edebilen kutsal besinleri ele geçirecek ve daha bir sürü şeyi kontrolümüz altına alabilecek miyiz? Verisof, sadece Galaksi Ruhu bahşedilmiş kişilerin bunları yapabileceğini söylüyordu…"

"Evet, Verisof öyle söyleyecek tabii! Verisof dediğin adam Salvor Hardin'le beraber en büyük düşmanındır. Yanımda kal, Lepold ve onları kendine dert etme. İkimiz birlikte yepyeni bir imparatorluk yaratacağız… sırf Anacreon Krallığı'yla sınırlı olmayan, galaksiyi oluşturan milyarlarca yıldız sisteminin her birini kapsayacak bir imparatorluk. Sence de bu, süslü sözlerle anlatılan şu 'Galaktik Cennet'ten daha iyi değil mi?"

"Evet."

"Verisof sana daha fazlasını vaat edebilir mi acaba?"

"Hayır."

"Çok güzel." Sesi emir verir gibiydi. "Sanırım bu meseleye hallolmuş gözüyle bakabiliriz artık." Yanıt beklemeden devam etti konuşmasına. "Haydi, git artık. Ben de az sonra aşağı inip sana katılacağım. Bir şey daha var, Lepold." Kapının eşiğine varmış olan genç kral bu söz üzerine durup amcasına baktı.

Wienis tatlı tatlı gülümsüyordu, fakat gözleri buz gibiydi. “Nyak avına çıktığın zaman dikkatli ol, evlat. Babanın başına gelen talihsiz kazadan bu yana önsezilerim ara sıra bana seninle ilgili pek garip şeyler fısıldıyor. O kargaşa içinde, iğne tüfekleri havaya kurşun saçarken neler olacağı asla bilinmez. Umarım bundan sonra daha dikkatli *olursun*. Vakıf’a ilişkin de sana söylemiş olduğum gibi hareket edeceksin, değil mi?”

Lepold’un gözleri kocaman açıldı ve bakışlarını amcasınınkilerden kaçırdı. “Evet… aynen öyle yapacağım.”

“İyi!” Uzaklaşan yeğeninin ardından boş gözlerle bakan Wienis daha sonra masasının başına döndü.

Amcasının odasından ayrılırken Lepold ciddi ve biraz da korku uyandıran düşüncelere dalmıştı. *Belki de* Vakıf’ı yenilgiye uğratıp Wienis’in sözünü ettiği güce erişmek en iyisiydi. Ama ya sonrasında, savaş bitip de o tahtını güven altına aldığında… Aniden Wienis’in ve birbirinden küstah iki oğlunun tahta geçme sırasında kendisinden sonra geldiğini hatırladı.

Ama kral oydu ve krallar başka insanların ölüm fermanını imzalayabilirdi.

Amcalarının ve kuzenlerininkini bile.

4

Şu sıralar Eylem Partisi'ni kurmuş bulunan ve böylelikle rahatça bağırıp çağırma olanağına kavuşan muhalif sesleri bir araya getirmede Sermak'la beraber en başarılı isimdi Lewis Bort. Buna rağmen, altı ay kadar önce Hardin'i ziyarete giden heyette ona yer verilmemişti. Çabalarının takdir edilmeyişi değildi bunun nedeni; aksine, o sırada Anacreon'un merkezi olan gezegende bulunuyor olmasıydı.

Orayı sıradan bir vatandaş sıfatıyla ziyarete gitmişti. Gezisi süresince hiçbir resmi görevliyle görüşmemiş, önemli denebilecek hiçbir şey yapmamıştı. İnsanların devamlı koşuşturduğu o kalabalık gezegenin ücra köşelerinde gezmek ve küt burnunu tozlu çatlaklara sokmaktı tek yaptığı.

Terminus'a kapalı bir havayla başlayıp karla biten kısa bir kış gününün sonunda dönmüştü ve gelişinin üzerinden bir saat geçtiğinde Sermak'ın evindeki sekiz kenarlı masanın başında oturuyordu işte.

İlk sözleri dışarıda giderek derinleşmekte olan karlı alacakaranlık yüzünden iyice sıkılan grubun keyfini yerine pek getirecek gibi değildi.

"Korkarım ki," dedi, "konumumuz melodrama kaçan bir dilde 'Kayıp Vaka' olarak adlandırılacak nitelikte."

"Öyle mi düşünüyorsun?" dedi Sermak sıkıntılı bir tavırla.

"Düşünmek için artık çok geç, Sermak. Durum başka türlü yorumlanabileceği evreyi çoktan geçmiş."

"Silahlar…" diye başladı Doktor Walto, biraz da işgüzar bir dille, fakat Bort hemen araya girdi.

"Unutun onu. O mevzu artık geride kaldı." Gözleri masanın etrafına kurulmuş kişilerin üzerinde dolaştı. "Ben halktan bahsediyorum. Vakıf'a daha sıcak bakan birini tahta geçirmek üzere bir saray darbesi tezgâhlama fikrinin ilk olarak benden çıktığını kabul ediyorum. Hiç fena bir fikir değildi bu. Halen de öyle. Aksayan tek yanı, olanaksızlığı. Büyük Salvor Hardin bunu garantiledi bir kere."

Sermak asık bir suratla söze girdi: "Eğer bize ayrıntıları aktarabilirsen, Bort…"

"Ayrıntılar mı? Ortada ayrıntı falan yok ki! Keşke o kadar basit olsa. Her şey Anacreon'da hakim olan genel dulumla, Vakıf'ın oluşturmuş olduğu şu lanet dinle ilgili. O dini sistemin çok etkili bir işleyişi var!"

“Eee, ne olmuş yani?”

“Bunu kavrayabilmeniz için o dinin nasıl işlediğine *tanık olmanız* gerek. Burada, Terminus’ta gördüğümüz tek şey, rahiplerin eğitimi için kurulmuş büyük bir okul ve ara sıra kentin ücra kesimlerinde hacıların onuruna düzenlenen özel gösteriler… hepsi bu. Tüm bu dini unsurlar bizi hemen hemen hiç etkilemiyor. Oysa Anacreon’da…”

Lem Tarki parmağını küçük, sivri sakalında gezdirdi ve boğazını temizleyerek sözlerine başladı. “Ne tür bir din bu? Hardin bunun Anacreonluları bizim bilimimizi sorgusuz sualsiz kabullenmek durumunda bırakma amaçlı bir uyduruklar bütünü olduğunu söylerdi hep. Hatırlıyor musun Sermak, bir gün bize demişti ki…”

“Hardin’in açıklamaları,” diye anımsattı onlara Sermak, “genellikle pek bir değer arz etmez. Sen cevap ver, ne tür bir din bu, Bort?”

Bort söyleyeceklerini zihninde toparladı. “Ahlaki açıdan, iyi bir din olduğu söylenebilir. Eski İmparatorlukta geçerli olan çeşitli felsefi akımlarla büyük oranda benzeşiyor. Yüksek ahlak ölçüleri gibisinden bildik ilkeler söz konusu. Bu çerçeveden bakıldığında şikayet yaratacak hiçbir yanı yok. Ne de olsa din, uygarlığın gelişimine katkıda bulunmuş en büyük tarihi etmenlerden biridir ve bu bakımdan görevini yerine ge…”

“Bunları zaten biliyoruz,” diyerek sabırsızca araya girdi Sermak. “Asıl meseleye gel.”

“Madem öyle istiyorsunuz.” Bort biraz bozulduysa da bunu belli etmedi. “Söz konusu din –onu Vakıf’ın besleyip teşvik ettiğini aklınızdan çıkarmayın– son derece sıkı kurallar üzerine temellenmiş. Anacreon’a vermiş olduğumuz bilimsel araç gereçlerin kontrolü tümüyle rahip sınıfının elinde, ama o araçları sadece deneysel anlamda kullanmayı öğrenebilmişler. Bu dine ve… şey… elleri altındaki ruhani güce kendilerini tamamen kaptırmış durumdalar. Örneğin, iki ay önce budalanın biri büyük tapınaklardan olan Thessalek Tapınağı’ndaki enerji santralini kurcalamış. Sonuç olarak da bütün kente radyasyon yaymış. Rahipler de dahil olmak üzere herkes bunu ilahi bir intikam saymış.”

“Şimdi anımsadım. Gazeteler o sırada bu olaydan bölük pörçük bahsetmişti. Yine de nereye varmak istediğinizi anlayamadım.”

“O halde dinleyin,” dedi Bort sertçe. “Rahipler piramidinde alt düzey bir tanrı olarak kabul edilen kralın bulunduğu bir hiyerarşi oluşmakta. Bu unvanın krala ilahi kudret tarafından sunulduğuna halkın yanı sıra rahipler

de inanıyor. Bu konumdaki bir kralı da tahtından öyle kolayca indiremezsiniz. Ne demek istediğimi anladınız mı *şimdi?*”

Walto, bu noktada, “bekleyin biraz,” diyerek araya girdi. “Tüm bunları Hardin’in ayarladığını söylerken ne kastettiniz? Hardin’in buradaki rolü nedir?”

Bort ona acı acı baktı. “Vakıf bu inancı bıkıp usanmadan körükledi. Elimizdeki tüm bilimsel birikimi bu aldatmacayı desteklemekte kullandık. Kralın katıldığı hiçbir şenlik yok ki hükümdarın etrafında vücudunu bütünüyle saran ve başının üzerinde bir taç gibi parıldayan radyoaktif bir ışık olmasın! Ona dokunan herkes feci şekilde yanacaktır. Önemli anlarda havayoluyla bir yerden bir yere gidebilir, insanlarsa bunu ruhani gücü sayesinde gerçekleştirdiğini sanır. Bir bakışıyla koca bir tapınağın bir incininkini andıran içsel bir ışıltıyla dolmasını sağlayabilir. Onu yüceltmek için kullandığımız bu basit, ufak numaraların sonu gelmez, işin garibi, bu tezgâhları hazırlayan rahiplerin bile bunlara inanıyor olması.”

“Kötü!” dedi Sermak, dudağını ısırarak.

“Ahmaklığımız yüzünden kaçırdığımız fırsatı düşündükçe,” dedi Bort samimiyetle, “Belediye Parkı’ndaki çeşme misali gözyaşı dökmek geliyor içimden. Otuz yıl önce, Hardin’in Vakıf’ı Anacreon’un gazabından kurtardığı zamanki durumu gözünüzün önüne getirin bir… O sıralarda Anacreon halkı İmparatorluğun yıkılmakta olduğu gerçeğini görmekten uzaktı. Zeon isyanından beri kendi meselelerini az çok kendileri görmekteydiler, ama merkezle bağlantı kesilip de Lepold’un korsan kılıklı büyükbabası kendini kral ilan ettirdiğinde bile İmparatorluğun çöküp gittiğini kavrayamadılar.

“Eğer İmparator biraz cesaret gösterebilseydi, iki kruvazörün ve eli kulağında bekleyen bir iç ayaklanmanın yardımıyla durumu kendi lehine çevirip kontrolü tekrar ele geçirmesi işten değildi. Ya biz? *Biz* de aynını yapabilirdik; ama hayır, Hardin krala tapınmayı halkın zihnine yerleştirmiş bir kere. Açıkçası bunun nedenini anlayamıyorum. Neden böyle bir şey yapsın? Neden?”

“Peki ya Verisof ne yapıyor?” diye aniden sordu Jaim Orsy. “Bir zamanlar Eylem hareketinin önde gelenlerinden biriydi. Anacreon’da ne yapıyor şimdi? Yoksa o da mı körleşti?”

“Bilmiyorum,” diye kesip attı Bort. “Verisof onların başrahibi. Bildiğim kadarıyla, teknik konularda rahiplere danışmanlık etmek dışında bir iş

yaptığı yok. Onun konumu göstermelik, lanet olası bir kukladan başka bir şey değil o!”

Odaya bir sessizlik çökmüş, tüm gözler Sermak’ta odaklanmıştı. Sinirli sinirli tırnağını kemiren genç parti lideri, bir an sonra yüksek sesle şöyle dedi: “Bu durumdan hiç hoşlanmadım. İşin içinde bir iş var gibime geliyor!” Etrafındakilere göz gezdirip daha canlı bir sesle ekledi: “Hardin ahmağın teki miydi yani?”

“Öyle görünüyor,” diyerek omuz silkti Bort.

“Asla! Bu işte bir yanlışlık var. Kendi boğazımızı böylesine derin ve kurtuluş ümidi bırakmayacak ölçüde kesmemiz için geri zekâlı olmamız gerekir. Gerçekten ahmağın teki olsaydı bile –ki ben bunu asla kabul etmiyorum– Hardin bile bu denli budalaca davranamazdı. Bir yandan iç karışıklık çıkması olasılığını tümüyle ortadan kaldıran bir din kuruyor, diğer yandan da Anacreon’u bildik bütün silahlarla donatıyor. Bunun arkasında yatan mantığı bir türlü anlayamıyorum.”

“Meselenin kolaylıkla anlaşılacak cinsten olmadığını kabul ediyorum,” dedi Bort, “ama gerçekler ortada. Başka ne gibi bir sonuca varabiliriz ki?”

“Doğrudan doğruya vatana ihanet,” dedi Walto kesik kesik. “Onların hesabına çalışıyordu.”

Fakat Sermak bu görüşe katılmadığını ifade edecek biçimde sabırsızca salladı başını. “Ben buna da ihtimal vermiyorum. Bu olay bütün itibariyle akla hayale sığmayacak, anlamsız ve çılgınca bir şey… Söyler misin Bort, Anacreon filosunda kullanılmaya hazır edilmek üzere onarımını Vakıf’ın üstlendiği bir savaş kruvazöründen söz edildiğini duydun mu hiç?”

“Savaş kruvazörü mü?”

“Eski bir İmparatorluk kruvazörü…”

“Hayır, duymadım. Ama bu bir şey ifade etmez. Uzay filosunun bekletildiği üsler de dini açıdan kutsal sayılan mekânlar olup, halka tamamen kapatılmış durumdadır. Donanma hakkında hiç kimse bir şey duymaz.”

“Eh, yine de bazı söylentiler dışarı sızmayı başarmış desenize. Bizim partiden birileri bu konuyu Konsey gündemine taşıdı. Biliyorsunuz ki, Hardin de bunu şu âna dek yadsımadı. Sözcüleri bu haberi dedikodu yayma meraklılarına bağlayarak işin içinden sıyrılmaya çalıştılar. Bu tutum da, meselenin ardında önemli bir şeyler yattığı izlenimi uyandırıyor.”

“Bu haber de konunun geri kalan kısmıyla uyum gösteriyor,” dedi Bort. “Eğer bunda gerçeklik payı varsa, tam anlamıyla çılgınca bir durumla karşı

karşıyayız demektir. Bu mesele baştan aşağı öyle değil mi zaten?”

“Bana sorarsanız,” dedi Orsy, “Hardin’in elinin altında hazır beklettiği gizli bir silah yok. Belki de…”

Sermak onun sözünü, “Aksine, elinde böyle bir silah var,” diyerek sertçe kesti. “İçindeki kukla en uygun zamanda kutudan fırlayıp yaşlı Wienis’in ödünü patlatsın diye hazırda beklettiği dev bir kutusu var. Vakıf böyle gizli bir silaha güvenmek durumunda kaldıysa, kendisini de havaya uçurup bu kaygı dolu bekleyişe bir son verse yeridir.”

“Sonuç olarak,” dedi Orsy, konuyu alelacele değiştirme çabasıyla, “şu soru çıkıyor karşımıza: Ne kadar zamanımız kaldı? Ne dersin, Bort?”

“Pekâlâ. Soruyu doğru saptadın. Ama bana bakmayın; yanıtı bende değil. Anacreon basını Vakıf’tan hemen hiç söz etmiyor. Şu an bile gazeteler sadece yaklaşmakta olan şenlik ve kutlamalara ilişkin haberlerle dolu. Biliyorsunuz, Lepold önümüzdeki hafta reşit olacak.”

“O halde önümüzde daha aylar var.” O gece ilk kez gülümsüyordu Walto. “Bu bize zaman kazandırır…”

“Haydi oradan, zaman kazandırırmış…” diye sabırsızca atıldı Bort. “Kral onların gözünde tanrıdan farksız diyorum size. Halkını savaşa hazırlaması için bir propaganda kampanyası yürütmeye ihtiyaç duyar mı sanıyorsunuz? Bizi saldırganlıkla suçlayıp ucuz bir hileye başvurarak halkın duygularıyla mı oynayacak sizce? Harekete geçme zamanı geldiğinde, Lepold’un vereceği tek bir emir halkını savaşa sürüklemeye yetecektir. Deminden beri bahsetmekte olduğumuz sistemin en korkunç yanı da bu işte. Bir tanrıyı sorgulayamazsın. Kim bilir, belki de Lepold hemen yarın savaş emri verir; size de kala kala o emri tütünle sarmalayıp tüttürmek kalır.”

Herkes bir ağızdan konuşmaya başlamış, binanın dış kapısının açılıp da Levi Norast’ın içeriye daldığını gören Sermak ise sessizliği sağlamak için masaya yumruğunu indirmek durumunda kalmıştı. Paltosunu çıkarmak için durmaksızın merdivenleri üzerindeki karları döke döke bir çırpıda arşınlayan Norast, “Şuna bir bakın!” diye bağırarak masanın üzerine soğuk, kar kaplı bir gazete savurdu. “Vizihaberler de yalnız bununla çalkalanıyor.”

Gazete masanın üzerine yayıldı ve beş kafa birden eğildi.

Zorlukla duyulan bir sesle, “Uzay aşkına,” dedi Sermak, “adam Anacreon’a gidiyor! *Anacreon’a gidiyor!*”

Ani bir heyecan dalgasına kapılan Tarki, “Buna ihanet denir,” diye çığırdı. “Walto haklı değilse ne olayım. Hardin bizi satmış meğer, şimdi de ücretini almak üzere oraya gidiyor.”

Sermak ayağa kalktı. “Artık başka seçeneğimiz kalmadı. Yarın Konsey’e gidip Hardin’in resmen suçlanmasını isteyeceğim. Eğer *bunun* da bir yararı olmazsa…”

5

Kar dinmişti; fakat her taraf kalın ve beyaz bir tabakayla örtülmüş olduğundan, zarif görünüşlü yer aracı bomboş sokaklarda ağır ağır ilerleyebiliyordu. Yaklaşmakta olan şafağın puslu aydınlığı sadece şiirsel anlamda değil, yazınsal bakımdan da soğuktu… ve Vakıf'ın o an içinde bulunduğu çalkantılı siyasi ortamda bile gerek Eylem Partisi'nden, gerekse Hardincilerden hiç kimse bu denli erken saatte sokak gösterilerine girişecek kadar ateşli değildi.

Bu durum Yohan Lee'yi hiç memnun etmiyor olsa gerekti ki, homurtuları gitgide daha duyulur bir hal alıyordu. "Gidişat hiç iyi değil, Hardin. Senin sinsice sıvıştığını söyleyecekler."

"Bırak canlarının istediğini söylesinler. Anacreon'a gitmek zorundayım ve bunu da ortalığı velveleye vermeden yapmak istiyorum. Bu mesele artık kabak tadı verdi, Lee."

Yumuşacık kanepede arkasına yaslanan Hardin hafifçe titredi. Aracın içi iyi ısıtılmış olmakla beraber dışarıdaki karla kaplı dünyanın görünümünde insanın iliklerine işleyen bir şey vardı ve aradaki cama rağmen bu durum Hardin'in canını sıkıyordu.

"İleride bir gün fırsat bulduğumuzda Terminus'un iklimini de bir düzene sokmalıyız," dedi düşünceli düşünceli. "Yapılmayacak bir şey değil bu."

"Ben daha önce diğer bazı şeylerin halledilmesini tercih ederim," diye yanıtladı Lee. "Sözgelimi, Sermak'ın iklimini bir hale yola koysak nasıl olur? Bütün bir yıl boyunca ısısı yirmi beş derecede kalan şöyle güzel, kuru bir hücre sence de ona iyi gitmez mi?"

"İşte o zaman gerçekten korumalarla gezmeye *ihtiyacım* olur," dedi Hardin, "hem sırf bu ikisiyle de değil." Böyle diyerek Lee'nin ön tarafta, şoförün yanına oturmuş ve ellerini atom tabancalarının tetiğine koymuş halde, boş sokakları sert bakışlarla taramakta olan iki korumasını işaret etti. "Sen iç savaş ateşini körüklemek istiyorsun anlaşılan."

"*Ben* mi? Merak etme, ateşte başka odunlar da var, savaş çıkması için bizim körüklememize gerek kalmaz." Lee parmaklarını sallayarak saymaya başladı. "Birincisi: Sermak dün Kent Konseyi'nde ortalığı ayağa kaldırdı ve senin resmen itham edilmeni istedi."

“Görevi dolayısıyla bunu yapmaya pekâlâ hakkı var,” diye karşılık verdi Hardin soğukkanlılığını kaybetmeden. “Kaldı ki, onun bu girişimi 184’e 206 oyla reddedildi.”

“Hah, ne demezsin! Biz en az altmış fark beklerken ancak yirmi iki oy tutturabildik. Sakın inkâr edeyim deme; sen de en az altmış fark bekliyordun.”

“Ucuz atlattık doğrusu,” diye kabullendi Hardin.

“Her neyse. İkincisi; oylamadan sonra Eylem Partisi’nin elli dokuz üyesi birden ayaklanıp toplantı salonunu terk ettiler.”

Hardin’in sessiz kaldığını gören Lee devam etti: “Üçüncüye gelince: Salondan ayrılmadan önce Sermak, senin bir hain olduğunu, ihanetinin karşılığı olarak verecekleri ücreti efendilerinden almak üzere Anacreon’a gittiğini, senin resmen suçlanmanı reddetmekle salondaki çoğunluğun da bu ihanete ortak çıktığını ve partilerinin adını boşuna ‘Eylem’ koymadıklarının böylelikle anlaşıldığını uluyarak haykırdı. Bütün *bunlardan* nasıl bir sonuç çıkarıyorsun?”

“Sanırım başımızın belada olduğu sonucunu çıkarıyorum.”

“Üstüne üstlük şafak vakti kaçıp gidiyorsun, tıpkı bir suçlu gibi. Onlarla yüzleşmek, karşılarına dikilmek zorundasın, Hardin… eğer mecbur kalırsan seferberlik yasalarını yürürlüğe koy, uzay aşkına!”

“Şiddet, beceriksizlerin…”

“… başvurduğu son çaredir. Hıh!”

“Tamam. Göreceğiz bakalım. Şimdi beni dikkatle dinle, Lee. Bundan otuz yıl önce, yani Vakıf’ın kuruluşunun ellinci yıldönümünde, Zaman Mahzeni açılmış ve Hari Seldon’ın bir kaydı belirip bize gerçekte olup bitene ilişkin ilk bilgiyi vermişti.”

Lee, hafif bir gülümseme eşliğinde, “Anımsıyorum,” diyerek başını salladı. “O gün aynı zamanda yönetimi ele geçirdiğimiz gündü.”

“Haklısın. İlk büyük krizle o zaman karşılaşmıştık. Bu ise ikinci… ve üç hafta sonra Vakıf’ın sekseninci kuruluş yıldönümü kutlanacak. Bu durum sana tanıdık geliyor mu?”

“Yani sence tekrar mı gözükecek?”

“Sözlerimi daha bitirmedim. Seldon geri döneceğine dair asla bir şey söylemedi, ama belli ki bu da onun planının bir parçası. Bizim olayları önceden sezmememiz için daima elinden geleni yaptı. Bilgisayarın ileride yeniden açılmak üzere ayarlanıp ayarlanmadığını anlamanın tek yolu Mahzen’i boşaltmak… bunu denemeye kalkmamız halinde büyük olasılıkla

kendi kendini yok edecektir. İlk görünüşten sonraki her yıldönümünde ne olur ne olmaz diye orada bulunmaya özen gösterdim. Seldon hiçbir seferinde ortaya çıkmadı, ama o günden beri ilk kez gerçek anlamda bir krizle karşı karşıyayız.”

“Öyleyse gelecektir.”

“Belki. Kesin bir şey söyleyemem. Ama önemli olan şu: Konsey’in bugünkü oturumunda sen benim Anacreon’a hareket ettiğimi bildirdikten hemen sonra resmi bir açıklama daha yapacak ve başarıyla çözülmüş bulunan mevcut krizle ilgili çok önemli mesajlar içerecek bir diğer Hari Seldon kaydının önümüzdeki 14 Mart günü belireceğini duyuracaksın. Burası çok önemli, Lee. Ne kadar soru gelirse gelsin bundan fazlasını söyleme onlara.”

Lee ona bakakalmıştı. “İnanacaklar mı dersin?”

“İnanıp inanmamaları önemli değil. Bu haber onların aklını karıştıracak, benim tek istediğim de bu zaten. Doğru olup olmadığını ve eğer değilse benim bunu açıklamakla neyi amaçladığımı çıkarmaya çalışırlarken… 14 Mart sonrasına dek harekete geçmeme kararı alacaklar. Ben de o tarihe kadar çoktan dönmüş olacağım.”

Lee’nin kafası iyiden iyiye karışmıştı. “Ama şu ‘başarıyla çözülmüş’ lafı… tamamen uydurma bu!”

“Hem de fazlasıyla akıl karıştırıcı bir palavra. Neyse, işte uzaylimanına geldik!”

Onları beklemekte olan uzaygemisi alacakaranlıkta koca bir devi andırıyordu. Karın üstünde ayaklarını yere vura vura ona doğru ilerleyen Hardin, açık kapının önüne varınca durup Lee’ye dini uzattı.

“Hoşça kal, Lee. Seni böyle ‘yağmurda’ bırakmak istemezdim ama güvenebileceğim başka biri yok. Lütfen ‘doluya tutulmamaya’ çalış.”

“Endişelenme. ‘Yağmurdan’ yeterince rahatsız oluyorum zaten. Verdiğin emirleri aynen yerine getireceğim.” Lee birkaç adım geriledi ve uzaygemisinin kapısı kapandı.

6

Salvor Hardin, Anacreon Krallığı'na adını veren gezegene doğrudan doğruya yollanmadı. Krallığın büyükçe güneş sistemlerinden sekizine, ancak Vakıf'ın oralardaki yerel temsilcileriyle görüşme yapmaya yetecek kadar durakladığı kısa ziyaretlerde bulundu ve Anaereon'a, taç giyme töreninden yalnız bir gün önce ulaştı.

Yaptığı bu gezi, krallığın ne kadar büyük olduğunu kavrayıp evhamlanmasına neden olmuştu. Bir zamanlar önemli bir parçasını oluşturduğu akla hayale sığmayan genişlikteki Galaktik İmparatorluk'la kıyaslandığında bir toz zerresi, bir sinek pisliği kadar önemsiz kalıyordu gerçi, ama düşünceleri tek bir gezegen, üstelik hiç de kalabalık olmayan bir tanesi etrafında şekillenegelmiş biri için Anacreon'un toprak genişliği ve nüfusu sersemletici bir etki de yaratıyordu.

Eski Anacreon eyaletinin sınırlarını hemen hemen muhafaza eden krallıkta, altısı yerleşilmiş birden fazla gezegen içeren yirmi beş güneş sistemi bulunuyordu. Her ne kadar bu, İmparatorluğun en görkemli günlerindeki rakamın çok altında kalsa da, on dokuz milyarı bulan şu anki nüfus, Vakıf tarafından beslenen bilimsel gelişime paralel olarak hızla kabarıyordu.

Hardin bu *görevin* ne derece muazzam bir şey olduğunu ancak şimdi kavrayabilmiş ve bu da onu dehşet içinde bırakmıştı. Son otuz yıldır sadece başkentin enerji gereksinimi karşılanabilmişti. Dış eyaletlerde nükleer enerjinin halen tanınmadığı uçsuz bucaksız bölgeler bulunuyordu. İmparatorluğun çöküş sürecinden artakalan, halen çalışabilir nitelikteki malzemeler olmasa, şuncacık bilimsel gelişme bile kaydedilemeyecekti.

Hardin krallığın başkenti olan gezegene iniş yaptığında, bütün olağan işlerin tam anlamıyla dondurulmuş olduğunu gördü. Çevre eyaletlerde kutlamalar bir süreden beri sürmekteydi; ama özellikle burada, Anacreon gezegeninde, tanrı-kralları Lepold'un rüştüne varışını müjdeleyen o tantanalı dini gösterilerde yer almayan tek bir kişi yoktu.

Hardin bıkkın ve yıpranmış bir Verisof'la ancak yarım saat konuşma fırsatı bulmuş, bu sürenin sonunda büyükelçi bir başka tapınak törenine katılmak üzere onun yanından ayrılmak zorunda kalmıştı. Yine de o yarım

saatlik konuşma çok yararlı olmuş, Hardin kendini hazırlayıp geceki havai fişek gösterilerini gönül rahatlığıyla beklemeye koyulmuştu.

Tüm bu süre zarfında basit bir seyirci gibi davranmayı uygun görmüştü, çünkü kimliğinin tespit edilmesi halinde hiç kuşkusuz üstlenmek durumunda kalacağı dini görevleri midesinin kaldırmayacağını gayet iyi biliyordu. İşte bu yüzden, sarayın balo salonu krallığın en yüksek mertebeli ve en mağrur soylularının oluşturduğu pırıltılı bir kalabalıkla dolup taştığında, kendini çok az göze batacak, hatta hiç fark edilmeyecek biçimde bir duvarın dibine sığışmış buldu.

Lepold'a takdim edilen insanların oluşturduğu uzun sıraya da yine önemsiz bir insan gibi katılmış, kralın huzuruna geldiğinde de arada güvenli bir mesafe bırakmaya özen göstermişti, çünkü yalnız başına ve etkileyici bir haşmetle biraz açıkta durmakta olan kralın etrafını bu tür durumlarda hep olduğu gibi radyoaktif ışınların ölümcül parıltısı sarmıştı. Bir saatten az bir süre sonra aynı kral, mücevher kakmalı altın süsleri olan radyum-iridyum alaşımından yapılma o kocaman tahtına oturacak ve ardından taht görkemli bir şekilde havalanıp zeminin bir karış üstünde uçarak ilerledikten sonra büyük pencerenin önüne gelip asılı duracak, böylelikle dışarıda toplanmış bulunan geniş halk kitlesi de kralı görüp yırtınırcasına bağrışmaya başlayabilecekti. İçine kalkan görevi gören nükleer bir motor yerleştirilmemiş olsa, taht bu denli ağır olmayacaktı elbet.

Saat on biri geçiyordu. Hardin sıkıntıyla kımıldandı ve daha iyi görebilmek için parmaklarının üzerinde dikildi. İçinden bir ses sandalyeye çıkmasını söylüyordu, fakat o bu sesi dinlememeyi tercih etti. Sonra kalabalığı yarıp ona doğru yaklaşmakta olan Wienis'i gördü ve rahatladı.

Wienis oldukça yavaş ilerliyordu. Adım başı düklüğünü büyükbabasının Lepold'un büyükbabasına bir krallık çalmasında yardım etmesine borçlu olan bir asilzadeyle karşılaşıyor ve birkaç nazik kelime etmek durumunda kalıyordu.

Sonuncu süslü soyludan da yakasını kurtarınca Hardin'in yanına geldi. Çarpılan dudakları gülümsemesini daha çok bir sırıtışa çevirirken, kırçıl kaşlarının gölgelediği siyah gözlerinde memnunluğunu belirten bir pırıltı vardı.

"Sevgili dostum Hardin," dedi alçak sesle, "kimliğini açıklamamayı yeğlediğine göre sıkılmış olmalısın."

"Sıkılmadım, altes. Tüm bu olup bitenler çok ilgi çekici. Biliyorsunuz, Terminus'ta bununla kıyaslanacak törenler yapılmıyor."

“Ona hiç şüphem yok. Benim odama geçmeye ne dersiniz? Orada gözden kulaktan uzak şekilde, uzun uzadıya sohbet edebiliriz.”

“Hay hay.”

İki adam kol kola girmiş merdivenleri inerken, birden çok dul düşes ardları sıra bakıp, prens naibinin böylesine şeref bahşettiği bu giyimi gösterişsiz, kendisi de dikkat çekmekten uzak yabancının kim olduğunu merak etti.

Wienis’in odasına vardıklarında Hardin müthiş bir ferahlama hissederek kendini bir koltuğa attı ve naibin kendi eliyle doldurduğu bir bardak likörü minnet dolu bir mırıltı eşliğinde kabul etti.

“Locris şarabıdır bu, Hardin,” dedi Wienis, “sarayın şarap mahzenlerinden. Gerçek bir şarap… tam iki yüz yaşında. Mahzene Zeon isyanı çıkmadan on yıl önce yatırılmış.”

“Gerçekten de krallara layık bir içki,” diye onayladı Hardin kibarca. “Anacreon Kralı Lepold I’in şerefine!”

Kadehlerini kaldırıp içkilerini içtiler ve sonrasında gelen sessizlik ânında Wienis tatlı bir dille ekledi: “Yakında tüm sınır bölgelerinin imparatoru da olur belki. Kim bilir? Galaksi günün birinde yeniden birleştirilebilir.”

“Orası kesin de, bunu kim yapacak? Anacreon mu?”

“Neden olmasın? Sınırın geri kalanına olan bilimsel üstünlüğümüz Vakıf’ın yardımıyla iyice perçinlenir.”

Hardin boşalan kadehini bir yana bırakıp, “Evet, Vakıf’ın bilimsel yardım isteyen her ulusa elini uzatmakla yükümlü olması bir yana, öyle tabii. Hükûmetimizin yüksek idealleri ve kurucumuz Hari Seldon’ın önümüze koymuş olduğu o yüce amaç dolayısıyla, herhangi bir tarafa ayrıcalık tanımamız söz konusu olamaz. Bizim elimizde olan bir şey değil bu, altes.”

Wienis’in gülümsemesi yüzüne iyiden iyiye yayıldı. “Halkın deyişiyle söylemek gerekirse, Galaksi Ruhu kendi çıkarlarını gözetenleri destekler. Bunu anlayabiliyorum, inisiyatif Vakıf’a bırakıldığı taktirde yardımımıza asla koşmayacaktır.”

“Ben olsam böyle konuşmazdım. İmparatorluk kruvazörünü sizin için tamir ettiğimizi unutmayın. Oysa Seyir Dairesi benden geminin araştırma için alıkonmasını talep etmişti.”

Naip bu son sözleri alaylı bir ifadeyle tekrarladı. “Araştırma için ha! Tabii ya! Ama sizi savaşla tehdit etmeseydik onu onarmaya asla yanaşmayacaktınız.”

Hardin küçümser bir hareket yaptı eliyle. “Bilmem ki.”

“Ama *ben* biliyorum. Kaldı ki, o tehdit ortadan kalkmış değil.”

“Halen geçerli mi ?”

“Tehditlerden bahsetmek için artık çok geç.” Wienis masasındaki saate hızlı bir bakış fırlattı. “Dinleyin, Hardin, Anacreon’da daha önce de bir kez bulunmuştunuz. O zamanlar gençtiniz; ikimiz de gençtik. Ama olaylara bakışımız daha o zamandan tamamen farklıydı. Siz insanların ‘barışçı’ diye nitelediği tipte birisiniz, değil mi?”

“Sanırım öyleyim. En azından, bir hedefe varmak için şiddete başvurmayı hiç yararlı olmayan bir yol olarak gördüğümü söyleyebilirim. Bazen şiddete oranla daha az belirgin kalsalar da, daha iyi çözüm yolları her zaman bulunabilir.”

“Evet. Sizin şu ünlü sözünüz benim de kulağıma geldi: ‘Şiddet, beceriksizlerin başvurduğu son çaredir.’ Oysa ben,” derken naip kulağını sanki düşüncelere dalmış gibi usul usul kaşıdı, “hiç de beceriksiz sayılmam.”

Buna karşılık hiçbir şey söylemeyen Hardin, onaylar anlamda kibarca başını sallamakla yetindi.

“Diğer yandan,” diye devam etti Wienis, “işlerin dolambaçlı olmayan yollardan halledilmesi gerektiğine inanmışımdır hep. İnsan hedefe ulaşırken kendine düz bir yol çizmeli ve o yoldan asla sapmamalı. Bu şekilde hareket ederek çok şey başardım ve daha da fazlasını başaracağıma eminim.”

“Bilmez miyim,” diyerek sözünü kesti Hardin. “Kralın babasının –ki sizin ağabeyinizdi– kısa bir süre önceki talihsiz ölümünden ve kralın sallantıdaki sağlık durumundan hareketle, kendiniz ve çocuklarınız için tam da az önce tarif etmiş olduğunuza benzer, doğaldan tahta giden bir yol çizmekte olduğunuzu görüyorum. Kralın sağlık durumu *gerçekten* şüpheli, öyle değil mi?”

Bu sözler Wienis’te darbe etkisi yaratmış olmalıydı ki, prens naibi kaşlarını çatarak sertleşen bir sesle şöyle dedi: “Belli konuları açmaktan kaçınmanızın sizin açınızdan daha akıllıca olacağını belirtmek isterim, Hardin. Terminus’un valisi olmanız itibariyle kendinizi ayrıcalıklı kabul ediyor ve böyle… ah… tedbirsizce lafları buna güvenerek sarf ediyor olabilirsiniz; eğer öyleyse, lütfen bu yaklaşımı terk edin. Ben sözlerle korkutulacak biri değilim. Onların üstüne cesaretle gitmenin karşılaşılan zorlukları yok edeceğine inanmak benim hayat felsefemdir ve sizi temin ederim ki, şu âna dek hiçbir zorluk beni yolumdan çevirememiştir.”

“Bundan hiç kuşkum yok. Mevcut duruma ilişkin sizi yolunuzdan çeviremeyecek zorluğun ne olduğunu sorabilir miyim acaba?”

“Vakıf’ı bizimle işbirliği yapmaya ikna etme zorluğu, Hardin. Sizin şu barış politikanız çok ciddi bir dizi hata yapmanıza neden oldu, hem de sırf rakibinizin cesaretini hafife aldığınız için. Doğrudan hareket etmekten herkes sizin gibi kaçmıyor.”

“Örneğin?” diye sordu Hardin.

“Örneğin, siz Anacreon’a yalnız gelmekle kalmadınız, odama da yalnız girdiniz.”

Hardin meraklı gözlerle etrafına bakındı. “Bunda yanlış olan nedir?”

“Hiçbir şey,” dedi naip, “kapının önünde elleri silahlarında hazır bekleyen beş polis memuru olması dışında. Bir yere kaçabileceğinizi hiç sanmıyorum, Hardin.”

Valinin kaşları hayretle kalkmıştı. “Buradan hemen ayrılmaya niyetim yok zaten. Demek benden bu kadar korkuyorsunuz?”

“Sizden hiç mi hiç korkmuyorum. Ama bu olay ne denli kararlı olduğumu size gösterebilir. Bunu bir ‘jest’ diye tanımlasak nasıl olur?”

“Bunu istediğiniz gibi tanımlayabilirsiniz,” dedi Hardin kayıtsızca. “Siz ne ad verirseniz verin, bu olay yüzünden canımı sıkacak değilim.”

“Bu tavrınızın zamanla değişeceğine eminim. Ne var ki bir hata daha yaptınız, Hardin, hem de çok ciddi bir hata. Terminus’un neredeyse tümüyle savunmasız kaldığını belli ettiniz.”

“Pek tabii. Korkacak neyimiz var ki? Kimsenin çıkarlarını tehdit etmiyor ve de herkese aynı ölçüde hizmet veriyoruz.”

“Kendiniz böyle savunmasızken,” diye devam etti Wienis, “bize silahlanmamızda yardımcı olma inceliği gösterdiniz, kendi filomuzu kurmamıza katkıda bulundunuz, hem öyle böyle bir filo da değil. Gerçeği söylemek gerekirse, İmparatorluk kruvazörünü de bize hediye etmiş olduğunuza göre, filomuz artık tam anlamıyla karşı konulmaz hale geldi.”

“Altes, vaktimizi boşa harcıyorsunuz.” Hardin koltuğundan kalkmaya yeltendi. “Savaş ilan edeceğinizi kastediyor ve bu kararınızı bana bildirmeye çalışıyorsanız, öncelikle hükûmetimle haberleşmeme izin vermelisiniz.”

“Oturun, Hardin. Savaş ilan ettiğim falan yok, siz de hükûmetinizle temasa geçmeyeceksiniz. Savaş çıktığında –ilan edildiğinde değil, Hardin *çıktığında*– benim öz oğlumun komutasındaki bayrak gemisi *Wienis’in…* hani şu bir zamanlar İmparatorluk filosunun parçası olan kruvazörün…

öncülük ettiği Anacreon filosunun yağdıracağı nükleer bombaların patlamalarını duyunca Vakıf'ın bundan zaten haberi olacak."

Hardin kaşlarını çattı. "Peki bütün bunlar ne zaman olacak?"

"Eğer gerçekten merak ediyorsanız, gemilerimiz tam olarak elli dakika önce, saat on birde Anacreon'dan ayrıldılar ve Terminus'u görür görmez, yani yarın öğle vakti ilk ateşi açacaklar. Kendinizi bir savaş esiri sayabilirsiniz artık."

"Aynen öyle sayıyorum zaten, altes," diyen Hardin'in kaşları hâlâ çatıktı. "Ama hayal kırıklığına uğradığımı belirtmek isterim."

Wienis kibirle kıkırdadı. "Hepsi bu mu?"

"Evet. Filoyu harekete geçirmek için en mantıklı zamanın taç giyme ânı, yani geceyarısı olacağını düşünüyordum. Anlaşılan o ki siz savaşı hâlâ naipken başlatmayı uygun görmüşsünüz. Diğer türlüsü çok daha dramatik olurdu."

Naip ona hayretle baktı. "Neden bahsediyorsunuz siz?"

"Hâlâ anlayamadınız mı?" dedi Hardin yumuşak bir sesle. "Karşı hamlemi gece yarısına göre ayarlamıştım."

Wienis koltuğundan fırladı. "Blöfünüze kanacağımı sanıyorsunuz ha? Karşı hamle falan yok. Diğer krallıkların yardımına güveniyorsanız eğer, unutun gitsin. Onların filoları birleşse bile bizimkiyle baş edemez."

"Bunu biliyorum. Benim kastettiğim hamle tek bir el ateş edilmesini gerektirmiyor. İşin aslı şu ki, Anacreon'un bu geceyarısı aforoz edileceği haberi bir hafta önce etrafa yayıldı."

"Aforoz mu?"

"Evet. Anlayamadınızsa açıklayayım; ben emri geri almadığım sürece Anacreon'daki tüm rahipler greve gidecek. Ama böyle dışarıyla irtibatım kesilmiş halde alıkonursam kimseye emir veremem; gerçi serbest kalsam bile öyle bir emir vermeye niyetim de yok!" Öne doğru eğilip ani bir heyecanla ekledi: "Vakıf'a yapılacak bir saldırının günahların en büyüğü olacağının farkında mısınız, altes?"

Wienis'in kendine hakim olmaya çalıştığı o kadar belliydi ki. "Bana vaaz vermeye kalkmayın, Hardin. Boş laflarınızı o kalabalık güruha saklayın."

"Azizim Wienis, *ya* kimin için saklıyorum sanıyordun? Şu son yarım saat içinde Anacreon'daki her tapınak, onlara az önce size bahsetmiş olduğum konuda vaaz veren bir rahibi dinlemek üzere toplanan yığınlarla dolmuştur sanırım. Anacreon üzerinde hükûmetlerinin dinlerinin merkezi konumundaki gezegene habersiz bir şekilde, haince saldırdığını bilmeyen

tek bir erkek veya kadın yoktur. Geceyarısına daha dört dakika var. Olayların gelişimini izlemek için balo salonuna inseniz iyi olur. Benim için endişelenmeyin, kapının dışında beş nöbetçi bekliyorken buradan bir yere kımıldayamam nasıl olsa.” Koltuğunda arkasına yaslandı ve kendine bir kadeh daha Locris şarabı doldurup, eşsiz bir kayıtsızlıkla gözlerini tavana dikti.

Ani bir öfke nöbetine kapılan Wienis odadan dışarı fırlamıştı bile.

Tahtın geçmesi için geniş bir yol açılırken, balo salonundaki seçkinlerin üzerine de bir sessizlik çökmüştü. Ellerini tahtın dirsek yerlerine koymuş olan Lepold, yüzünde donuk bir ifadeyle dimdik oturmaktaydı. Tavandan sarkan dev avizelerin ışığı yarı karartılmıştı, kubbe şeklindeki tavana serpiştirilmiş olan ufak nüklo-ampüllerin etrafa yayılan çok renkli ışığı altında kralı çevreleyen ışın demeti göze batacak biçimde parlıyor, kralın başının üzerine doğru yükselerek orada bir taç halini alıyordu.

Merdivenleri inen Wienis yarı yolda durdu. Onu hiç kimse fark etmemişti; tüm gözler tahtın üzerindeydi. Yumruklarını sıkıp olduğu yerde kaldı; Hardin’in blöfünü yutup aptalca bir harekette *bulunmamalıydı.*

Sonra taht birden kımıldadı. Ses çıkarmaksızın olduğu yerde havalandı… ve havada süzülmeye başladı. Az önce durduğu platformdan ayrılıp basamaklardan aşağı yavaşça süzüldü, sonra yerden beş santim kadar yukarıda zemine paralel şekilde uçarak kocaman açık pencereye yöneldi.

Derinden gelen boğuk bir çan sesinin geceyarısını haber vermesiyle beraber taht da pencerenin önünde durdu… ve kralı çevreleyen ışın demeti birden sönüp gitti.

Bir saniye için her şey donup kalmıştı sanki; çevresindeki ışık yok olan kral, heyecandan titreyen yüzüyle sıradan bir insandı şimdi; sonra taht yalpalayıp gürültüyle yere düştü ve aynı anda saraydaki tüm ışıklar söndü.

Onca çığlık ve kargaşa arasında Wienis’in gür sesi duyuldu: “Meşaleleri getirin! Meşaleleri getirin!”

Sağa sola tokatlar savurarak kalabalıkta kendisine yol açan naip kapıya ulaştı. Dışarıda beklemekte olan saray muhafızları akın akın karanlık salona dalıyordu.

Meşaleler her nasılsa salona getirildi; taç giyme töreninin ardından kentin caddelerinde yapılacak olan dev fener alayında kullanılmak üzere hazırlanan meşalelerdi bunlar.

Muhafızlar ellerinde meşalelerle balo salonuna dalarken, meşalelerin saçtığı mavi, yeşil, kırmızı ışıklar davetlilerin hayret ve korku dolu

yüzlerini aydınlatıyordu.

“Ciddi bir şey yok,” diye bağırdı Wienis. “Yerlerinizde kalın. Işıklar biraz sonra geri gelecek.”

Hazır ola geçmiş vaziyette kendisine bakmakta olan muhafız yüzbaşısına dönerek, “Durum nedir, yüzbaşı?” diye sordu.

Yanıt neredeyse ânında gelmişti. “Majeste, saray kent halkı tarafından sarılmış durumda.”

“Ne istiyorlarmış?” dedi Wienis öfkeyle sıktığı dişlerinin arasından.

“Başlarında bir rahip var. Başrahip Poly Verisof olduğunu öğrendik. Vali Salvor Hardin’in bir an önce serbest bırakılmasını ve Vakıf’a karşı açılmış bulunan savaşın durdurulmasını talep ediyor.” Bu rapor bir subayın tekdüze sesiyle aktarılmış olsa da, adamın gözlerinde huzursuz bir ifade vardı.

“Eğer o güruhun içinden birileri kapıları aşıp saray bahçesine girmeye kalkarsa,” diye gürledi Wienis, “gebertin gitsin. Şimdilik bu kadar. Bırakın ulusunlar! Bunun hesabını yarın soracağım.”

Meşaleler elden ele dağıtılmış, balo salonu yeniden aydınlığa kavuşmuştu. Wienis halen pencerenin önünde durmakta olan tahta doğru hışımla koştu ve yüzü balmumuna dönen Lepold’u kollarından tutup zorla ayağa kaldırdı.

“Benimle gel.” Pencereden dışarı bir göz attı. Kent zifiri karanlıktı. Aşağıdan kalabalığın boğuk uğultusu geliyordu. Sadece sağ tarafta, Argolid Tapınağı’nın bulunduğu yönde ışık göze çarpıyordu. Öfkeli bir küfür savurduktan sonra kralı sürükleyerek oradan uzaklaştırdı.

Wienis arkasında beş muhafız olduğu halde odasına daldı. Korkudan dili tutulmuş haldeki Lepold da kocaman açılmış gözlerle peşlerinden girdi.

“Hardin,” dedi Wienis kısık bir sesle, “başa çıkamayacağın güçlerle aşık atıyorsun.”

Vali bu sözleri duymazdan geldi. Yüzünde inceden inceye alaylı bir gülümsemeyle, koltuğunun yanı başına koyduğu cep nüklo-ampülünün inci beyazlığındaki ışığında sessiz sedasız oturmayı sürdürüyordu.

“Günaydın, majeste,” dedi Lepold’a. “Taç giymeniz dolayısıyla sizi kutlarım.”

“Hardin,” diye çığırdı Wienis, “rahiplerine işlerinin başına dönmelerini emret.”

Hardin başını sakin sakin kaldırdı. “Siz emretmeyi deneyin, Wienis ve başa çıkamayacağı güçlerle aşık atanın kim olduğunu görün. Şu an Anacreon’da tek bir tekerlek dahi dönmüyor. Tapınaklardakilerin dışında

hiçbir ışık yanmıyor. Yine tapınakların dışında hiçbir yerde tek damla su akmıyor. Gezegenin kış mevsimini yaşayan kesiminde bir kalorilik ısı yok, tabii tapınaklar dışında. Hastaneler hasta kabul etmiyor artık. Güç santrallerinin işleyişi durdu. Gemiler hangarlarda beklemeye alındı. Bu durumdan hoşlanmadıysanız, Wienis, rahiplere işlerinin başına dönmelerini *siz* emredin. Benim böyle yapmaya hiç niyetim yok.”

“Uzay aşkına, Hardin, bunu yapacağım. Çarpışma ânı geldi demek… öyle olsun! Sizin rahipler ordumuzun karşısında durabilecek mi? göreceğiz. Bu gece gezegendeki tüm tapınaklar ordunun kontrolü altına girecek.”

“Çok iyi, ama bu emirleri nasıl vermeyi düşünüyorsunuz? Gezegendeki tüm haberleşme hatları kesilmiş durumda. Siz de göreceksiniz ki, ne dalga işliyor ne de hiperdalga. İşin gerçeği, bu gezegen üzerinde çalışır durumdaki tek iletişim aygıtı –tabii tapınaklardakilerin dışında– hemen burada, bu odadaki televizör ve ben de onu sadece ‘alıcı’ yönü işler hale soktum.”

Wienis rahat nefes alabilmek için boşu boşuna çabalayadursun, Hardin sözlerine devam etti. “İsterseniz ordunuza sarayın hemen dışındaki Argolid Tapınağı’na girmesini emredebilir ve böylelikle oradaki ultradalga cihazlarını kullanıp gezegenin diğer kesimleriyle irtibata geçebilirsiniz. Ama bunu yaparsanız, korkarım ki ordunuz o kalabalık tarafından lime lime edilir, o zaman sarayınızı kim koruyacak, Wienis? Ya *hayatlarınızı?*”

“Şeytan götürsün, o güruhu dışarıda tutmayı biliriz,” şeklinde geldi Wienis’in boğuk yanıtı. “Bütün gün dayanabiliriz. İstedikleri kadar ulusunlar, isterse enerji de geri gelmesin, ama biz direniriz. Vakıf’ın ele geçirildiği haberi geldiğinde, o değerli ayaktakımınız dinlerinin ne kadar bomboş bir temel üzerine kurulu olduğunu görecek ve rahiplerinizi terk edip karşı safa geçecek. Size yarın öğleye dek süre tanıyorum, Hardin, çünkü Anacreon’daki enerjiyi kestirebilirsiniz, fakat *filomu durduramazsınız.”* Coşkudan çatallamış bir sesle haykırdı: “Kendi ellerinizle tamir ettiğiniz o kruvazörün önderliğinde, hedeflerine doğru ilerliyorlar, Hardin.”

Hardin’in yanıtı neşeliydi. “Evet, onarılmasını bizzat benim önermiş olduğum o kruvazör… ama kendi istediğim şekilde onarılmasını. Söylesenize Wienis, hiperdalga nakli diye bir şey duydunuz mu hiç? Görüyorum ki duymamışsınız. Eh, iki dakika içinde neden bahsettiğimi anlarsınız.”

O konuşurken masanın üstündeki televizör ekranı aydınlandı, bunun üzerine Hardin cümlesini düzeltti. “Hayır, iki saniye içinde desek daha doğru. Oturun, Wienis ve dinleyin.”

7

Theo Aporat, Anacreon'daki en yüksek rütbeli rahiplerden biriydi. Sadece dinsel hiyerarşi açısından bakıldığında bile… amiral gemisi Wienis'e komuta etmeyi başrahip sıfatıyla fazlasıyla hak ediyordu.

Ama bunu sırf rütbesine veya hiyerarşik önceliğine borçlu değildi. Gemiyi tanıyordu. Geminin onarım sürecinde, Vakıf tarafından gönderilmiş olan kutsal kişilerin doğrudan emri altında çalışmıştı. Onların kontrolünde motorları gözden geçirmiş, vizörlerin kablolarını değiştirmiş, haberleşme sistemini yeniden çalışır duruma getirmiş, geminin delinmiş olan tekne kısmını tekrardan kaplamış, kirişleri takviye etmişti. Vakıf'ın bilge temsilcileri daha önce hiçbir gemiye konulmamış, sadece devasa büyüklükteki bu muhteşem gemi için ayrılmış kutsal bir aygıtı, bir hiperdalga nakledicisini yerleştirirken onlara yardım etmesine izin bile verilmişti.

Bu harika geminin hangi amaçla kullanılmak üzere hazırlandığını düşündükçe Aporat'ın içinin sızlamasına şaşmamalı. Verisof'un söylemiş olduğu şeylere inanmaya asla yanaşmamıştı… geminin korkunç bir kötülüğe alet edileceğine, silahlarının Vakıf'a çevrileceğine. Gençliğinde eğitim gördüğü, etrafa yayılan tüm kutsallığın kaynağı olan Vakıf'a.

Oysa şimdi, amiralin söylediklerinden sonra bu konuda hiçbir şüphesi kalmamıştı.

İlahi şekilde kutsanmış olan kral bu kötülüğü nasıl olup da onaylayabiliyordu? Bu kararın arkasındaki kişi gerçekten de kralın kendisi miydi acaba? Bu işi, krala hiç haber vermeksizin o lanet olasıca naip, Wienis düzenlemişti belki de. Onu daha beş dakika önce, "Sen ruhlarınla ve şükretmenle ilgilen, rahip. Gemiyle ilgilenme işini de *bana* bırak," diye küstahça uyaran kişi de aynı Wienis'in oğlu değil miydi zaten?

Bu sözler üzerine acı acı gülümsemişti Aporat. Ruhlara yakarmak ve şükretmekle ilgilenecekti tabii… ama için için lanet okumayı da ihmal etmeyecekti; Prens Lefkin pek yakında ağlayıp sızlamaya başlamalıydı.

Aporat önünde yardımcısı olduğu halde geminin genel haberleşme odasına girdiğinde, orada görevli bulunan iki subay onları durdurmak için hiçbir girişimde bulunmamıştı. Ne de olsa başrahip sıfatıyla geminin istediği her yerine serbestçe girme yetkisi vardı.

“Kapıyı kapayın,” diye emreden Aporat kronometreye baktı. Saat on ikiye beş vardı. Zamanlamayı doğru yapmıştı.

Gemi içi haberleşmeyi sağlayan küçük kolları önceden üzerinde çalışıldığı belli olan seri hareketlerle çekti, bu sayede sesi ve görüntüsü üç buçuk kilometre uzunluğundaki geminin her yanına ulaşabilecekti.

“Kraliyet sancak gemisi *Wienis*’*in* askerleri, söyleyeceklerimi dikkatle dinleyin! Rahip-komutanınız konuşuyor!” Sesinin kıçtaki atom toplarından burundaki seyir masalarına dek geminin her köşesinde yankılandığının farkındaydı.

“Geminiz,” diye haykırdı, “büyük bir günah işlemek üzere. Her birinizin ruhunu uzayın sonsuz karanlığına mahkûm edecek bir plan sizden habersiz olarak uygulanmakta. Sözüme kulak verin! Kumandanınızın amacı bu gemiyi Vakıf’ın bulunduğu gezegene götürmek ve bütün güzelliklere kaynaklık eden o kutsal yeri günahkâr arzularına boyun eğinceye kadar bombalamaktır. Onun niyeti böyleyken, Galaksi Ruhu adına ben onu kumandanlık görevinden alıyorum, çünkü Galaksi Ruhu’nun kutsallığının terk edildiği bir kumandanlık düşünülemez. O Ruh’tan arındırılmış bir ortamda ilahi kralımız bile tahtını koruyamayacaktır.” Yardımcısı onu huşuyla, odadaki iki subay ise gitgide artan bir korkuyla dinlerken, sesi daha da derinleşmişti. “Bu gemi böylesi şeytansı bir emele hizmet ettiği sürece, o Ruh da gemimizden silinmiş demektir.”

Aporat kollarını heybetli bir şekilde kaldırıp konuşmasını sürdürürken, tüm gemiye görüntü aktaran binlerce televizörden rahip-komutanlarını izlemekte olan askerler bu manzara karşısında oldukları yerde dehşetle büzülüp kaldılar.

“Galaksi Ruhu, onun peygamberi Hari Seldon ve onun emirlerini yorumlayıp bize ileten Vakıf’ın kutsal hizmetkârları adına, bu gemiyi lanetliyorum. Bu geminin gözleri, televizörler kör olsun. Yumrukları, nükleer patlayıcılar işlevini yitirsin. Kalbinin atışı, motorları dursun. Sesi, haberleşme sistemi sağır olsun. Ciğerleri, havalandırma sistemi bozulsun. Ruhu, ışıkları sönüp birer hiç halini alsın. Galaksi Ruhu adına, bu gemiyi böyle lanetliyorum.”

Sözlerini saatler tam geceyarısını gösterirken bitirmişti ki, oraya ışık yılları uzaklıktaki Argolid Tapınağı’nda bir elin ultradalga nakledicisini açmasıyla beraber, ultradalganın o anlık, müthiş hızıyla *Wienis* üzerindeki bir başka aygıt da devreye girdi ve…

Gemi öldü!

Ne de olsa bu dinin temel özelliği etkili işleyişiydi ve Aporat'ınki gibi lanetler gerçekten ölümcüldü.

Aporat geminin karanlığa gömüldüğünü gördü ve hiperatom motorlarının uzaktan gelen yumuşak uğultusunun aniden kesildiğini duydu. Gerçekleştirmiş olduğu şeyden dolayı sevince kapılarak elini uzun cüppesinin cebine daldırıp kendi kendine çalışan bir nüklo-ampül çıkardı ve tüm odayı parlak bir ışıkla doldurdu.

Hiç kuşkusuz cesur adamlar olmaları bir yana, kapıldıkları ölümcül dehşetten dolayı dizlerinin üstüne kapanmış, korku içinde kıvranan iki askere baktı. "Ruhlarımızı kurtarın, efendimiz," diye inledi askerlerden biri. "Bizler zavallı insanlarız, önderlerimizin işlediği suçlardan habersiziz."

"Beni izleyin," dedi Aporat sertçe, "ruhlarınız henüz mahvolmuş değil."

Karanlığa gömülen gemi, korkunun neredeyse elle tutulur ve koklanır hale geldiği bir kargaşa içine sürüklenmişti. Aporat ve onu çevreleyen ışın demetinin geçiş yolu üzerinde kümelenen askerler, onun cüppesine dokunabilmek için uzanıyor, en ufağından da olsa merhamet diliyorlardı.

Rahibin yanıtı ise hep, "Beni izleyin!" oluyordu.

Prens Lefkin'i subay kamarasında bir yandan el yordamıyla ilerleyip, bir yandan da sönen ışıklara yüksek sesle söverken buldu. Amiral, rahip-komutana nefret dolu gözlerle bakıyordu.

"İşte buradasın!" Lefkin mavi gözlerini annesinden almıştı, ama burnundaki kemer ve gözündeki şaşılık Wienis'in oğlu olduğunu ortaya koyuyordu. "Bu ihanet dolu hareketin anlamı nedir? Gemiye enerjiyi geri getir. Burada kumandan benim."

"Artık değil," dedi Aporat kasvetle.

Lefkin etrafına çılgınca bakındı. "Yakalayın bu adamı. Onu tutuklayın, yoksa uzay tanığımdır ki, sesimin erişebildiği her adamı kapaklardan dışarı, boşluğa salarım." Bir an durduktan sonra tiz bir çığlık koyverdi. "Amiraliniz size emrediyor. Tutuklayın onu."

Sonra, kendini tümden kaybederek, "Bu şarlatanın, bu palyaçonun sizi aptal yerine koymasına izin mi vereceksiniz?" diye bağırdı. "Bulutlardan ve ayışığından ibaret bir dinin önünde mi eğiliyorsunuz? Bu adam bir sahtekâr, sözünü ettiği o Galaksi Ruhu ise bir hayal, sırf sizi…"

Aporat öfkeyle araya girdi. "Yakalayın şu günahkârı. Ona kulak verirseniz, siz de ruhlarınızı tehlikeye atmış olursunuz."

Bu sözler üzerine bir sürü asker soylu amiralin yakasına yapışıp onu yere yıktı.

“Peşimden gelin, onu da beraberinizde getirin.”

Lefkin yaka paça sürüklenerek onun peşi sıra götürülürken, Aporat haberleşme odasına doğru ilerledi, koridorlar rahibin ardına takılan siyah üniformalı askerlerle dolup taşmıştı. Haberleşme odasına gelince, Aporat eski kumandandan çalışır durumdaki tek televizörün önüne geçmesini istedi.

“Filonun geri kalanına seyri durdurup Anacreon’a geri dönme hazırlıklarına başlamalarını emret.”

Yüzü gözü kan içinde kalmış, üstü başı yırtılmış, sersemlemiş ve yenilgiyi kabullenmiş olan Lefkin, Aporat’a itaat etti.

“Şimdi,” diye devam etti Aporat acımasızca, “hiperdalga kanalıyla Anacreon’la bağlantı halindeyiz. Sana emrettiğim gibi konuşacaksın.”

Lefkin bunu yapamayacağını belirtir şekilde eliyle bir işaret yapınca, odaya ve koridora doluşmuş olan kalabalıktan korkunç bir homurtu yükseldi.

“Konuş!” dedi Aporat. “Şöyle başlayacaksın: Anacreon filosu…”

Lefkin konuşmaya başladı.

8

Prens Lefkin'in görüntüsü televizör ekranına yansıyınca, Wienis'in odasına tam bir sessizlik çöktü. Oğlunun bitkin yüzünü ve yırtılmış elbiselerini gören naip irkilerek hafifçe inledi, sonra yüzünde bir hayret ve endişeyle ekranın önündeki koltuğa çöktü.

Henüz taç giymiş olan Kral Lepold odanın en kuytu köşesinde, gölgeler içinde büzülmüş kolunun yenindeki sırmalı süsleri sık sık dişlerken, Hardin ellerini kucağında gevşekçe kenetlemiş halde, hislerini belli etmeksizin ekrana kulak kabartmaktaydı. Kapının dışına dizilmiş olan muhafızların bile askeriyenin gereği olan o bildik sakin tavrı kaybolmuştu, elleri atom silahlarında, televizördeki silueti kapı aralığından kaçamak gözlerle izliyorlardı.

Konuştu Lefkin, ara sıra duraklayıp sonra yanındakilerin –belli ki hiç de nazik olmayan bir şekilde– teşvikiyle yeniden başlayarak, yorgun ve gönülsüz bir sesle konuştu:

"Anacreon filosu… kendine verilmiş olan görevin ne anlama geldiğinin farkındadır… ve bu iğrenç günahın parçası olmayı reddederek… Anacreon'a geri dönmeye… ve tüm kutsal değerlerin kaynağı olan Vakıf'a… ve Galaksi Ruhu'na karşı… böylesine hürmetsizce güç kullanma cüretini gösteren oradaki günahkârlara… şu ültimatomu gönderme kararı almıştır… Gerçek inanca karşı açılmış olan… savaş hemen durdurulsun… ve bizi temsil eden rahip-komutanımız Theo Aporat'a… biz donanma mensuplarının şanına yakışacak biçimde… gelecekte buna benzer bir savaş girişiminde bulunulmayacağı garantisi verilsin… Bir zamanların Prens Naibi Wienis ise…" –bu sözlerin devamı uzunca bir sessizliğin ardından gelmişti– "…hapsedilmeli… ve işlemiş olduğu suçlardan ötürü… ruhani bir mahkeme önünde yargılanmalıdır… Aksi halde kraliyet filosu… Anacreon'a dönünce… sarayı yerle bir edecek… ve insanların ruhunu lekeleyen bu küfür inini… bu günah yuvasını yok etmek için… gerekli tüm diğer önlemleri alacaktır."

Ses hafif bir hıçkırık eşliğinde susarken, ekran da yeniden kararmıştı.

Hardin parmaklarını nüklo-ampul üzerinden şöyle bir geçirince ampulün ışığı iyice sönükleşti, ta ki kısa bir süre öncesine dek naiplik mevkiinde bulunan kişinin, kralın ve muhafızların siluetleri bulanık birer gölge halini

alana dek. Hardin’in çevresini bir ışın demetinin sarmış olduğu da ilk kez o zaman görüldü.

Yalnızca kralların kullanabildiği ışınlara benzemiyordu bu; daha az gösterişli, daha az etkileyici, fakat kendi çapında bir o kadar daha etkili ve kullanışlı bir ışıktı.

Karşısındaki ezilmiş, sus pus olmuş iki büklüm gölgenin, daha bir saat öncesinde onu savaş esiri ilan eden ve Terminus’un yıkımın eşiğinde olduğunu atıp tutanla aynı Wienis olduğu aklına geldikçe Hardin’in sesine hafif bir alay yansıyordu.

“Eski bir öykü vardır,” dedi Hardin, “belki insanlık kadar eski, çünkü onu içeren en eski kayıtlar kendilerinden de eski başka kayıtların kopyalarıdır zaten… ilginizi çeker diye düşündüm. Öykü şöyle:

“Kurt gibi güçlü ve tehlikeli bir düşmanı olan at, ömrünü her an tetikte, korku içinde sürdürmektedir. Kapıldığı ümitsizlik onu bir müttefik bulmaya iter. Bunun üzerine bir insana yaklaşıp onunla birlik olmayı önerir, ne de olsa kurt her ikisinin de düşmanıdır. Adam bu ortaklığı daha ilk anda kabul eder ve yeni ortağının sahip olduğu müthiş hızı onun hizmetine sunması halinde kurdu hemen öldürebileceğini öne sürer. Kurt belasından kurtulmaya çok istekli olan at, adamın onu eyerleyip üzerine binmesine izin verir. Adam da iddiasını yerine getirir ve atın üstünde hareket ederek kurdu avlayıp öldürür.

“Büyük bir sevinç ve rahatlama duyan at, adama teşekkür eder ve şöyle der: ‘Düşmanımız ölmüş olduğuna göre şu eyeri üzerimden kaldır da yeniden serbest kalayım.’

“Adamsa okkalı bir kahkaha atıp, ‘Asla!’ diye yanıt verir ve atı mahmuzlar.”

Odaya çökmüş olan sessizlik bozulmamıştı. Gölgeler içindeki Wienis’te en ufak bir kıpırtı yoktu.

Hardin sakince sürdürdü konuşmasını. “Bu öyküyle mevcut durum arasındaki benzerliği fark etmişsindir umarım. Dört Krallık’ın kralları, halkları üzerinde sonsuza dek hakimiyet kurma endişesiyle kendilerine ilahi bir nitelik kazandıran bilim dinini kabul ettiler; işte o bilim dini onların eyeriydi, çünkü o ülkelerin can damarı olan nükleer gücün üzengisini rahiplerin eline vermiş oluyordu… rahiplerin sizden değil bizden emir aldığı da unutulmamalı tabii. Sen kurdu öldürdün, ama eyeri sırtından atamadın…”

Wienis ayağa fırladı, çukura kaçmış gözlerinde çılgınca bir ifade olduğu gölgelerin arasında bile fark ediliyordu. Sesi boğuklaşmıştı, ne dediği pek anlaşılmıyordu. “Yine de seni mahvedeceğim. Gazabımdan kaçamayacaksın. Çürüyüp gideceksin. İsterlerse hepimizi, her şeyi havaya uçursunlar. Çürümekten kurtulamayacaksın, işini bitireceğim senin!”

“Askerler!” diye gürledi isterik bir şekilde. “Şu iblisi vurun. Yere indirin onu!”

Hardin oturduğu koltukta muhafızlara doğru dönerek gülümsedi. İçlerinden biri nükleer silahını ona doğrulttuysa da sonradan aşağı indirdi. Diğerleri ise kımıldamadılar bile. Terminus Valisi Salvor Hardin bedenini sarmalayan o yumuşak ışığın içinde son derece kendinden emin biçimde gülümsüyor, hemen arkalarında ciyaklayıp duran manyağın verdiği emirlere rağmen askerler Anacreon’un tüm gücünü bir anda yerle bir eden bu kişiye bulaşmayı göze alamıyorlardı.

Anlamsız bir şeyler haykıran Wienis sendeleyerek en yakınındaki askere doğru ilerledi. Çılgınca bir enerjiyle adamın elindeki nükleer silahı kaptı ve Hardin’e doğrultup nişan aldı, vali yerinden hiç kımıldamazken, silahın ayarını ‘devamlı ateş’ konumuna getiren naip silahı ateşledi.

Silahın uçuk renkli ışını Terminus valisini çevreleyen güç alanına erişti ve ânında emilip etkisiz hale geldi. Wienis’in tepkisi ise tetiğe daha sert basıp bitkince kahkaha atmak olmuştu.

Halen gülümsemekte olan Hardin’in koruyucu ışını nükleer silahın enerjisini emerken parlaklaşmamıştı bile. Lepold ise büzüldüğü köşede gözlerini kapamış, inliyordu.

Wienis sonunda umutsuz bir çığlık atarak nişan aldığı yönü değiştirdi. Silahı tekrar ateşlediğinde, başı paramparça olmuş halde olduğu yere yığıldı.

Hardin, bu sahne karşısında yüzünü buruşturdu. “Hep ‘doğrudan’ hareket etmeyi tercih etti…” diye mırıldandı, “… ve ‘son çareye’ başvurdu.”

9

Zaman Mahzeni doluydu; hem de öylesine doluydu ki, oturma kapasitesinden çok daha fazla sayıda insan odanın dibine üç sıra halinde dizilmek zorunda kalmıştı.

Salvor Hardin bu büyük kalabalığı Hari Seldon'ın otuz yıl önce ortaya ilk çıkışındaki bir avuç kişiyle kıyasladı. O zaman sadece altı kişi hazır bulunmuştu; şu an hepsi ölmüş olan beş eski ansiklopedi uzmanı ve aslında hiçbir yetkisi bulunmayan göstermelik genç bir vali… yani kendisi. Üzerindeki bu 'göstermelik' lekesini Yohan Lee'nin yardımıyla temizleyişi de yine aynı güne rastlıyordu.

Şimdiyse durum oldukça farklıydı; hem de her yönden. Kent Konseyi'nin her bir üyesi Seldon'ın ortaya çıkışını bekliyordu. O ise, halen vali olmakla beraber eskisine oranla çok daha güçlüydü; hele Anacreon tam bir bozguna uğratıldıktan bu yana çok çok daha güçlü. Wienis'in ölüm haberiyle Anacreon'dan dönüp de, korkudan tir tir titreyen Lepold'a imzalatmış olduğu yeni anlaşmayı açıkladığında, hep bir ağızdan çığrışarak onu kutlayan Konsey üyelerinin güvenoyunu almasını da bilmişti. Bunu diğer üç krallıkla çabucak imzalanan benzer –Vakıf'ı Anacreon'un yeltendiğine benzer olası bir saldırıdan sonsuza dek koruyan– anlaşmalar izlediğinde, Terminus gezegeni üzerindeki tüm kentlerin caddelerinde fener alayları düzenlenmişti. Hari Seldon'ın adının bile daha önce bu denli yüksek sesle ve coşkuyla haykırıldığı duyulmamıştı.

Hardin'in dudakları titredi. İlk kriz sonrasında da bu tür bir destek elde ettiği gelmişti aklına.

Odanın karşı tarafında Sef Sermak ve Lewis Bort hararetli bir tartışmaya dalmışlardı, belli ki son olaylar onları hiç ırgalamamış, utandırmamıştı. Güvenoyuna onlar da katılmıştı; tavırlarının yanlış olduğunu itiraf eden konuşmalar yapmışlar, önceki tartışmalarda sarf etmiş oldukları belli sözlerden dolayı özür dilemişler, sadece yargıları ve vicdanları doğrultusunda hareket ettiklerini öne sürerek kendilerini temize çıkarmaya çalışmışlar… ve çok geçmeden de yeni bir 'eylem' başlatmışlardı.

Hardin'in ceketinin koluna dokunan Yohan Lee saatini ona imalı bir hareketle gösterdi.

Hardin başını kaldırıp baktı. “Bak sen, Lee hâlâ öfkeli misin? Bu kez ne oldu?”

“Beş dakika içinde görünmesi gerekiyor, değil mi?”

“Sanırım öyle. Geçen sefer tam öğle vaktinde gelmişti.”

“Ya gelmezse?”

“Şu kuruntularınla beni tüketmekten hiç bıkmayacak mısın? Gelmezse gelmez işte, ne yapalım yani.”

Kaşlarını çatan Lee başını olumsuz anlamda yavaşça salladı. “Eğer bu iş fos çıkarsa başımıza belayı aldık demektir. Seldon ortaya çıkıp yaptıklarımızı desteklemezse, Sermak da her şeyi rahatlıkla yeniden başlatacaktır. Dört Krallık’ı doğrudan doğruya ilhak etmemizi ve Vakıf’ın bir an önce oralara yayılmasını istiyor… gerekirse zor kullanarak. Buna yönelik çalışmalarını çoktan başlattı.”

“Biliyorum. Ateşe körükle giden kimse, bir alev göremezse yangını kendisi çıkarır. Sen de, Lee, sırf endişelenmiş olmak için endişelenirken bu gidişle kendini öldüreceksin.”

Lee yanıt vermek üzereydi ki nefesi bir anda kesildi… mahzendeki ışıklar sararıp sönükleşmişti. Lee kolunu kaldırıp odanın yarısını kaplayan cam duvarlı hücreyi işaret etti ve ardından derin bir iç geçirerek koltuğuna çöktü.

Hardin de hücrenin içinde belirmekte olan görüntü karşısında oturduğu yerde daha bir doğruldu… tekerlekli sandalyeye oturmuş birinin görüntüsüydü bu! Kalabalığın içinde sadece o anımsıyordu bu görüntünün on yıllar önce ilk kez ortaya çıktığı günü. O zamanlar Hardin genç, görüntü ise yine yaşlıydı. Hardin’in aksine, aradan bunca yıl geçmesine rağmen görüntü hiç yaşlanmamıştı.

Görüntü dosdoğru önüne bakıyor, parmaklarını kucağında tuttuğu bir kitabın üzerinde gezdiriyordu.

“Ben Hari Seldon’ım!” Ses yaşlı ve yumuşaktı.

Mahzene sanki hiç kimse nefes almıyormuş gibi derin bir sessizlik çökerken, Hari Seldon konuşmasına sohbet havasında devam etti. “Bu, buraya ikinci gelişim. İçinizde ilk seferinde de burada bulunan var mı, bilemiyorum tabii. Aslında bu odada herhangi biri olup olmadığını sırf sezgilerime dayanarak söylemem de olanaksız, fakat bunun bir önemi yok. Eğer ikinci kriz de güven içinde atlatıldıysa burada olmanız gerek; başka türlü olamaz. Eğer burada değilseniz, o halde ikinci krizin üstesinden gelememişsiniz demektir.”

Zihninde bir şeyler tartıyormuşçasına gülümsedi. “Ama öyle olduğundan şüpheliyim, çünkü formüllerim bana doksan sekiz nokta dörtlük bir yüzdeyle, ilk seksen yıl içinde, plandan kayda değer bir sapma olmayacağını gösteriyor.

“Yaptığımız hesaplara göre, şu anda Vakıf’ı çevreleyen barbar krallıklar üzerinde hakimiyet kurmuş olmanız gerekiyor. İlk krizde onları uzak tutmayı güç dengesini kullanarak nasıl başardıysanız, İkincisinde de ruhsal gücü dünyasal olana karşı kullanarak üstün gelmiş olmalısınız.

“Ancak bu noktada sizi kendinize aşırı güvenmeniz konusunda uyarmalıyım. Bu kayıtlar aracılığıyla size önbilgi verecek değilim, ama şu an başarmış olduğunuz şeyin yeni bir dengeden ibaret olduğunu belirtmemde güvenliğiniz açısından yarar var… her ne kadar bu yeni dengede sizin konumunuz epey avantajlı olsa da. Ruhsal güç dünyasal olandan gelecek saldırıları savuşturmak için yeterli olmakla birlikte, karşı atağa geçmek için yeterli *değildir*. Çünkü ruhsal güç bölgeciliği ya da milliyetçilik diye bilinen ve durmadan büyüyen karşı saldırıyı alt edemez. Eminim bu söylediklerim sizin için yeni değildir.

“Bu arada sizinle böyle belirsiz bir dilde konuştuğum için beni bağışlayınız. Kullandığım terimler tahminden ibaret, ama hiçbiriniz psikotarihin gerçek simgelerini kavrayacak düzeyde değilsiniz, bu yüzden konuşmamı anlaşılır kılmak için elimden geleni yapacağım.

“Şu an içinde bulunduğunuz durumda, Vakıf, İkinci Galaktik İmparatorluk’a giden yolun henüz başında bulunuyor. Komşu krallıklar gerek insan gücü, gerekse kaynaklar açısından sizinle kıyaslandığında halen çok daha güçlü konumda. O gezegenlerin ötesinde ise, tüm galaksiyi kaplayan ve adına ilkellik denen sonsuz genişlikteki engel uzanıyor. Galaktik İmparatorluk’tan geriye kalan ne varsa bu sınır bölgesinde toplanmış durumda… kaldı ki, İmparatorluk ne kadar zayıflamış ve çürümeye yüz tutmuş olsa da hâlâ rakipsiz ölçüde görkemli.”

Bu noktada Hari Seldon kucağındaki kitabı kaldırıp açtı. Yüzü ciddileşmişti. “Seksen yıl önce, galaksinin diğer ucunda, Yıldız Ucu denilen yerde, başka bir Vakıf’ın daha kurulmuş olduğunu asla unutmayın. O Vakıf daima orada olacaktır. Beyler, Plan’ın dokuz yüz yirmi yıllık bölümü önünüzde uzanmakta. Sorunu çözmek size düşüyor!” Gözlerini kitaba diktiği sırada görüntüsü yavaş yavaş gözden kayboldu ve odadaki ışıklar yeniden parlaklaştı. Hemen ardından mahzendekiler arasında baş gösteren

tartışmalar sırasında Lee Hardin'in kulağına doğru eğilip fısıldadı: "Bir daha ne zaman geri döneceğini söylemedi."

"Biliyorum…" diye cevap verdi Hardin, "umarım bir dahaki gelişinde sen ve ben çoktan ölmüş oluruz!"

4. KISIM

TÜCCARLAR

__TÜCCARLAR__ — … Vakıf'ın siyasal hegemonyasının hep bir adım önünde olan bu sınıf, sınır bölgesindeki birbirinden çok uzak güneş sistemlerinde önemli noktalarda tutunmaya çalışıyorlardı. Terminus'a yaptıkları inişler arasında aylar, hatta yıllar geçebiliyordu; yamalı birer bohçadan farksız olan gemilerinin yapım ve onarımını çoğu zaman kendileri üstlenirlerdi; dürüstlükten yana pek zengin oldukları söylenemezdi; cesaretleri ise…

Bu süre içinde Dört Krallık'ın sözde dinsel despotluk devrinden bile daha uzun ömürlü bir imparatorluk kurmuşlardı…

Salvor Hardin'in, 'Ahlak anlayışınızın doğru olanı yapmanızı engellemesine asla izin vermeyin!' şeklindeki bir özdeyişini yarı ciddi yarı şaka kendilerine ilke edinmiş olan bu ulu ve yalnız insanlar hakkında sayısız öyküler anlatılmıştır. Bu öykülerden hangisinin gerçek, hangisinin uydurma olduğunu söylemek bugün çok güç. İçlerinde bir nebze de olsa abartıdan nasibini almamış olanını bulmak ise olanaksız gibidir…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Haber çağrı aygıtının alıcısına eriştiği sırada Limmar Ponyets sabun köpükleri içine tepeden tırnağa gömülmüş haldeydi… ve bu da insanın hep tam banyo yaparken teleaygıtla arandığına dair klişeleşmiş sözün sınır bölgesinin karanlık, soğuk uzayında bile geçerli olduğunu kanıtlıyordu. Şansına, bağımsız bir ticaret gemisinin çeşitli eşyalar yüklenmemiş olan bu bölümleri son derece küçük olurdu. Öyle ki, duşundan sıcak su da akan, altmış santime yüz yirmi santim boyutlarındaki duşakabin, kontrol masasının ancak üç metre uzağındaydı. Bu nedenle Ponyets'in alıcının kesik tıkırtılarını duyması hiç zor olmamıştı.

Üzerinden köpüklü sular akarken homurdanarak çıktı duşakabinden ve çağrıya yanıt vermek üzere kumanda panosuna doğru yürüdü; üç saat sonra ikinci bir ticaret gemisi yanlarına yanaşmış ve gemiler arasında kurulan hava tüpünden sırıtkan bir genç bu gemiye geçiş yapmıştı.

En rahat koltuğunu tekerlekleri üzerinde sürüyerek öne doğru iten Ponyets de döner pilot koltuğuna yerleşti.

"Yine ne işler karıştırıyorsun, Gorm?" diye sordu imalı bir sesle. "Vakıf'tan buraya dek onca yolu peşimden mi geldin?"

Les Gorm bir sigara yakarken başını kesin bir tavırla salladı. "Ben mi? Yok daha neler! Ben sadece iletinin gelişinden bir gün sonra Glyptal IV'e iniş yapma ahmaklığını göstermiş biriyim. O yüzden elime bunu verip beni senin peşinden yolladılar."

Küçük, parlak bir küre ikili arasında el değiştirirken Gorm ekledi: “Bu iş gizli, hem de çok gizli. Uzayaltı dalgalarıyla bile bildirilemeyecek kadar özel. En azından, bu ‘kişisel bir kapsül’ ve senin dışında kimse açamaz.”

Ponyets kapsüle tiksintiyle baktı. “Orası belli. Bunlardan birinin iyi haber taşıdığını da hiç görmedim ya neyse.” Küre biçimli küçük kapsül Ponyets’in elinde açıldı ve içinden sıkıca sarmalanmış ince, şeffaf bir kayıt bandı çıktı. Bandı açıp iletiye çabucak göz attı, çünkü kaydın sonuna geldiğinde baş kısmı çoktan kararıp buruşmuştu bile. Bir buçuk dakika sonra ise bant bütünüyle kararmış ve molekül molekül parçalanıvermişti.

Boğuk bir sesle homurdandı Ponyets. “Hay galaksisine!”

“Yardım edebileceğim bir durum mu?” diye sordu Les Gorm sakince. “Yoksa çok mu gizli?”

“Sen de Lonca’dan olduğuna göre duymanda bir sakınca yok. Askone’ye gitmem gerektiği yazıyor.”

“Oraya mı? Nedenmiş?”

“Bir tüccarı hapsetmişler. Ama aramızda kalacak, ha.”

Gorm’un yüzünde öfkeli bir ifade belirdi. “Hapis mi etmişler! Ama bu anlaşmaya aykırı.”

“Yerel siyasete karışmak da öyle.”

“Ah, suçu buymuş demek!” Gorm bir an düşündü. “Kimmiş bu tüccar? Tanıdığım biri mi acaba?”

“Hayır!” diye kesip attı Ponyets ve Gorm bu yanıttaki imayı kavramış olmalı ki başka soru sormadı.

Ponyets ayağa kalkmış viziekranın dışındaki karanlığı süzüyordu. Galaksinin sisli, büyüteç biçimli bu kesimine bakarak küfürleri usulca sıraladıktan sonra yüksek sesle, “Lanet olsun!” dedi. “Kotamı hâlâ dolduramadım.”

Gorm durumu asıl şimdi anlamıştı. “Ah, azizim, Askone kapalı bir bölgedir.”

“Bu doğru. Askone’de bir çakı bile satamazsın. Hiçbir türden nükleer araç gereç satın almaya yanaşmazlar. Kotam henüz dolmamışken oraya gitmem intihardan farksız olur.”

“Peki bu işten sıyrılamaz mısın?”

Ponyets başını dalgın dalgın salladı. “Hapsedilen adamı tanıyorum. Böyle çaresiz durumdayken ona sırt çeviremem. Zaten ben Galaksi Ruhu’nun ellerindeyim ve onun gösterdiği yönde mutlulukla ilerlemem gerekir.”

“Nasıl yani?” dedi Gorm boş bir suratla.

Ponyets ona baktı ve kısa bir kahkaha koyverdi. “Unutmuşum. Sen ‘Ruh Kitabı’nı hiç okumadın, değil mi?”

“Adını bile duymadım,” diye tersledi Gorm.

“Eh, din eğitiminden geçmiş *olsaydın,* duyardın.”

“Din eğitimi mi? *Rahip* olmak için alınan şu eğitim mi?” Gorm oldukça şaşırmıştı.

“Korkarım öyle. Bu benim hep utandığım ve saklı tutmaya çalıştığım bir sırrımdır. Ama muhterem rahipler benimle başa çıkamayacaklarını anladılar ve normal koşullarda Vakıf himayesinde dini eğitim almaya hak kazanmama yetecek gerekçelerle beni okuldan sürdüler. Neyse, artık gitmeliyim. Senin kotan bu yıl ne alemde?”

Gorm bitmiş olan sigarasını ezerek söndürdü ve kepini düzeltti. “Şu an son kargomu taşıyorum. Sanırım kotamı doldurmayı başaracağım.”

“Şanslı hergele seni,” diye sıkıntıyla mırıldanan Ponyets, Les Gorm ayrıldıktan sonra pilot koltuğunda dakikalarca hareketsiz oturup düşüncelere daldı.

Demek Eskel Gorov Askone’deydi… hem de hapiste!

İşte bu kötüydü, hem de göründüğünden çok daha kötü. Meraklı bir genci baştan savmak için durumu ona sulandırarak aktarmak başka, gerçekle yüzleşmek ise bambaşka bir şeydi.

Çünkü Usta Tüccar Eskel Gorov’un aslında tüccar olmadığını, Vakıf hesabına casusluk yapmak gibisinden tümüyle farklı bir görev üstlendiğini bilen üç beş kişiden biriydi Limmar Ponyets.

2

Aradan iki hafta geçmişti! Boşu boşuna harcanan iki hafta.

Sınırlarına vardığında tetikte bekleyen bir sürü savaş gemisi tarafından karşılandığı Askone gezegenine ulaşmak bir haftasını almıştı. Ponyets, bu gemilerde ne tür dedektörler kullanıldığını bilmiyordu, ama belli ki bunlar işe yarıyordu… hem de çok.

Gemisine hiçbir işaret vermeden ağır ağır yanaşmışlar ve arada belli bir mesafe bırakmaya özen göstererek eşlik edip onu Askone'nin güneşine doğru yönelmeye zorlamışlardı.

Aslında Ponyets onları bir çırpıda ekebilirdi ekmesine. Bu gemiler çoktan tarihe gömülmüş olan Galaktik İmparatorluktan kalma araçlardı… savaş için değil gezinti amacıyla kullanılmış yatlardı; nükleer silahlardan yoksun oldukları için uzayda dolaşmaktan başka işe yaramayan, aciz, fakat bir o kadar da güzel görünümlü, oval biçimli gemilerdi sadece. Fakat Eskel Gorov onların elinde tutsaktı ve Gorov öyle kolayca gözden çıkarılamayacak bir rehineydi. Askoneliler de bunun bilincindeydi herhalde.

İkinci bir hafta ise… Büyük Usta ile dış dünya arasında tampon görevi gören önemsiz memur kalabalığı içinden sıyrılmakla geçirilmişti. Bu alt düzey sekreter yardımcılarının her birinin gönlünün alınması ve övülmesi gerekiyordu. Bir üst derecedeki memura ulaşmayı sağlayan süslü imzayı almak uğruna bu adamlardan dikkatle ve mide bulandırıcı biçimde yararlanılması şarttı.

Ponyets, tüccar olduğunu gösteren belgelerin işe yaramadığına hayatında ilk kez tanık oluyordu.

Neyse ki en sonunda, Büyük Usta, önünde nöbetçilerin beklediği altın yaldızlı kapının diğer yanındaydı işte… fakat bu arada iki hafta geçmişti.

Gorov halen hapisteydi, Ponyets'in kargosu ise gemisinin ambarında çürümeye terkedilmiş, kullanılmaz hale gelmişti.

Büyük Usta ufak tefek bir adamdı; saçları iyice seyrelmiş, yüzüyse kırış kırış olmuştu; görende boynuna doladığı kocaman, parlak kürk yakanın altında eziliyor ve bu yüzden hareket edemiyormuş izlenimi uyandırıyordu.

Her iki elinin parmaklarıyla işaret edince silahlı adamları iki yana çekilerek Ponyets'in başkanlık koltuğuna doğru ilerlemesi için bir koridor

açtılar.

Büyük Usta'nın "Konuşmayın," diye kesip atmasıyla beraber Ponyets'in aralık dudakları sımsıkı kapanıverdi.

"Böylesi daha iyi," derken Askone lideri gözle görülür ölçüde rahatlamıştı. "Yersiz gevezeliklere hiç gelemem. Beni tehdit edemezsiniz, iltifata ise hiç tahammülüm yoktur. Kendinizi acındırmak için yapacağınız şikayetler de bir işe yaramaz. Siz gezgin tüccarları kahrolası gemilerinizi Askone'nin hiçbir yerinde görmek istemediğimiz konusunda kaç defa uyardığımızı ben bile unuttum."

"Efendim," dedi Ponyets usulca, "söz konusu tüccarı haklı göstermek gibi bir niyetim yok. İstenmedikleri yerlere gidip oranın işlerine burnunu sokmak tüccarların ilkelerine uymaz. Ama galaksi uçsuz bucaksız bir yer ve sınırların farkında olunmaksızın aşıldığına daha önce de rastlandı. Üzüntü uyandıracak bir hatadır bu."

"Üzüntü uyandıracağı kesin," dedi Büyük Usta cırlak bir sesle. "Ama hata olduğu ne malum? Glyptal IV'teki adamlarınız o sefil günahkâr yakalandıktan iki saat sonra benimle görüşmek üzere rica yağdırmaya başladılar. Sizin gelişinizi bildirerek beni defalarca uyardılar. Çok iyi düzenlenmiş bir kurtarma operasyonu yürütüyorsunuz anlaşılan. Olup bitenlerin önceden tahmin edildiği ortada… özellikle de üzüntü uyandıracak nitelikte olsun olmasın birtakım hataların yapılacağı."

Askoneli'nin siyah gözlerinde küçümseyen bir ifade vardı. Sözlerine hızla devam etti. "Küçük çılgın kelebekler gibi o dünya bu dünya gezinen siz tüccarlar, Askone'nin en büyük gezegenine, sistemimizin merkezine inip de bunu istemeyerek yapılan bir sınır ihlali şeklinde açıklayarak kaytarabileceğinizi sanacak kadar mı çılgınsınız? Haydi ama, öyle olmadığını hepimiz biliyoruz."

Ponyets için için irkildiyse de, bunu belli etmedi. "O arkadaş bilerek satış yapmaya kalktıysa, efendimiz," dedi inatla, "o zaman Loncanızın en katı kurallarını çiğneme tedbirsizliği göstermiş demektir."

"Tedbirsizlik, evet," dedi Askoneli sertçe. "Belki de arkadaşınızın hayatına malolacak bir tedbirsizlik."

Ponyets'in midesi düğüm düğüm oldu. Karşısındaki adamın sözlerinde en ufak bir kararsızlık okunmuyordu. "Efendimiz," dedi, "ölüm öyle kesin ve dönüşü olmayan bir olgudur ki, bir seçeneğinin olması kaçınılmazdır."

Kısa bir sessizliği temkinli bir yanıt izledi. "Duyduğuma göre vakfınız bayağı zenginmiş."

“Zengin mi? Kesinlikle. Ama bizim zenginliğimiz sizin almaya yanaşmayacağınız cinstendir. Nükleer malzemelerimizin değeri…”

“Bahsettiğiniz zenginliklerin hiçbir değeri yok, çünkü onlar atalar tarafından kutsanmamış malzemeler. Atalarımız onları yasakladığına göre, kötü ve lanetli kabul edilmeleri gerek.” Bu sözlerin adeta şarkı söylenir gibi tekrarlandığına bakılırsa çoktan ezberlenmiş oldukları anlaşılıyordu.

Gözlerini kapayan Büyük Usta sesine anlamlı bir ifade kazandırmaya çalışarak, “Elinizde değerli denebilecek başka hiçbir şey yok mu?” diye sordu.

Fakat tüccar bu sözlerdeki anlamı kavrayamamıştı. “Anlayamadım. Nedir istediğiniz?”

Askoneli ellerini iki yana açtı. “Sizinle yer değiştirmemi ve ihtiyaçlarımı size *bildirmemi* istiyorsunuz. Bu mümkün değil. Görülen o ki, meslektaşınız Askone yasalarının ‘kutsal değerlere saygısızlık’ için belirlemiş olduğu cezayı çekmek zorunda: Gazla ölüm. Biz adaletten şaşmayan bir milletiz. Aynı duruma fakir bir köylü de düşse, ben de düşsem çekilecek ceza bundan az olmayacaktır.”

Ponyets ümitsizce mırıldandı. “Efendimiz, mahkûmla konuşmama izin verilecek mi acaba?”

“Askone yasaları,” dedi Büyük Usta soğuk bir tavırla, “bir idam mahkûmunun dış dünyayla iletişime geçmesini yasaklamıştır.”

Pes etmeyen Ponyets bir çırpıda konuştu. “Efendimiz, bedenini kaybetmek üzere olduğu şu saatte o insanın ruhuna merhamet göstermenizi rica ediyorum. Tehlike içinde geçirdiği bütün bir hayat boyunca manevi teselliden yoksun kaldı. Şu an bile, her şeye hükmeden Ruh’un bağrına hazırlıksız olarak gitme tehlikesiyle karşı karşıya.”

Büyük Usta yavaş ve kuşkulu bir sesle, “Siz bir Ruh hizmetkârı mısınız?” diye sordu.

Ponyets alçakgönüllü bir tavırla başını öne eğdi. “Öyle yetiştirildim. Uzayın sonsuz boşluğunda gezinen tüccarların, ticarete ve dünya işlerine böylesine adanmış olan yaşamlarının manevi yanıyla ilgilenecek benim gibi adamlara ihtiyacı var.”

Askone yöneticisi alt dudağını düşünceli düşünceli emdi. “Her insan ruhunu atalarının yanına yapacağı yolculuğa hazırlamalıdır. Ama siz tüccarların inançlı kişiler olacağınız hiç aklıma gelmezdi doğrusu.”

3

Limmar Ponyets sağlam görünüşlü kapıdan içeri girerken, Eskel Gorov döşeğinin üzerinde kımıldanarak tek gözünü açtı. Kapı Ponyets'in ardısıra gürültüyle kapandı. Gorov ise bağırırken ağzından tükürükler saçarak ayağa fırladı.

"Ponyets! Demek seni yolladılar!"

"Bu sadece bir rastlantı," dedi Ponyets acı acı, "ya da kendi kötü cinimin işi. Birincisi, Askone'de başını belaya sokuyorsun. İkincisi, Ticaret Odası, sen tam hapse düştüğün sırada satış rotamın beni bu sistemin elli parsek ötesinden geçmek durumunda bırakacağını biliyor. Üçüncüsü, daha önce de birlikte çalıştık ve Oda bundan haberdar. Sence de bu, tatlı, kaçınılmaz bir düzenek değil mi? Çözüm yolu karşılarına çıkıverdi işte."

"Dikkatli ol," dedi Gorov gergin bir sesle. "Bizi dinliyor olabilirler. Üzerinde alan çarpıtıcısı var mı?"

Ponyets bileğini saran süslü bileziği işaret edince, Gorov rahat bir nefes aldı.

Sonra Panyets çevresine bir göz gezdirdi. Boş ama büyük bir hücreydi bu. İyi aydınlatılmıştı ve kötü de kokmuyordu. "Fena değil," dedi. "Sana bayağı nazik davranıyorlar anlaşılan."

Gorov bu sözlere aldırmadı. "Dinle, buraya nasıl gelebildin? Neredeyse iki haftadır tam bir yalnızlığa terk edilmiştim."

"Desene ben geldiğimden beri! Eh, buranın patronu olacak o ihtiyar kuşun da bazı zayıf yanları yok değil. Dini muhabbetlere eğilimi var, ben de şansımı denedim ve onu ikna etmeyi başardım. Senin manevi danışmanın sıfatıyla bulunuyorum burada. Onun gibi bağnaz kimseler hep böyledir işte. İşine geliyorsa gözünü kırpmadan gırtlağını keser, ama senin sorunlu ruhunu huzura erdirmek söz konusu oldu mu tereddüt edecektir. Tecrübelerime dayanarak çözümlediğim bir psikoloji bu. Bir tüccar her konuda az çok bilgi sahibi olmak zorundadır."

Gorov'un yüzünde alaycı bir tebessüm belirmişti. "Sen şimdi ona dini eğitimden geçtiğini de söylemişsindir. İşini iyi biliyorsun, Ponyets. Seni yolladıklarına memnun oldum. Ama Büyük Usta'nın ilgilendiği tek şey benim ruhum değil. Sana herhangi bir fidyeden söz açtı mı?"

Ponyets'in gözleri kısıldı. "İma etti… açık açık. Aynı zamanda seni gazla öldürme tehdidi savurdu. Bense temkinli davranarak gafil avlanmamaya çalıştım; bu bir tuzak olabilirdi pekâlâ. İhtiyarın koparmak istediği nedir? Ne istiyor?"

"Altın."

"Altın mı!" Ponyets'in kaşları çatıldı. "Yani madenin kendisini mi istiyor? Ne yapacakmış ki?"

"Altın onların alışveriş aracı."

"Öyle mi? Peki biz altını nereden bulacakmışız?"

"Nereden olursa artık. Söyleyeceklerimi iyi dinle; burası önemli. Büyük Usta altın kokusu aldığı sürece bana hiçbir şey olmaz. Ona altın temin edeceğin sözünü ver; hem de istediği kadar. Sonra altın bulmak için gerekiyorsa ta Vakıf'a kadar git. Beni serbest bıraktıklarında sistemden çıkana dek savaş gemileri bize eşlik eder, sonra yanımızdan ayrılırlar."

Ponyets hoşnutsuzca süzdü onu. "O zaman sen de geri dönüp şansını bir kez daha denersin."

"Askone'ye nükleer malzeme satma görevi verildi bana."

"Sen daha uzayda bir parsek ilerleyemeden yine yakalarlar. Bunun farkındasındır sanırım."

"Öyle olacağını bilsem bile," dedi Gorov, "bu, durumu değiştirmez."

"İkinci kez yakalanırsan ölümünü hiçbir şey engelleyemez."

Gorov omuz silkti.

"Büyük Usta'yla tekrar pazarlığa oturacaksam," dedi Ponyets sakince, "öyküyü tüm ayrıntısıyla bilmek istiyorum. Şimdiye dek işleri el yordamıyla yürütmeye çalıştım. Bu yüzden de, söylediğim birkaç uysal söz bile Büyük Usta'nın sinir krizleri geçirmesine neden oldu."

"Sorun yeterince basit," dedi Gorov. "Burada, sınır bölgelerinde Vakıf'ın güvenliğini sağlamanın tek yolu din kontrolü altında zorla bir ticari imparatorluk oluşturmakta yatıyor. Sistemleri zorla siyasi kontrolümüz altına alamayacak kadar zayıfız henüz. Dört Krallık'ı dizginleyebilmek için elimizden şimdilik daha fazlası gelmiyor."

Ponyets söylenenleri başıyla onaylıyordu. "Ne demek istediğini anlıyorum. Nükleer madde edinmeyi reddeden bir sistem asla dini kontrol altına alınamayacak…"

"… Böylelikle de bir bağımsızlık ve düşmanlık merkezi haline gelecektir. Haklısın."

“Pekâlâ,” dedi Ponyets, “varsayımları bir kenara bırakalım. Şimdi söyler misin, satışları engelleyen şey tam olarak nedir? Din mi? Büyük Usta böyle bir imada bulundu da.”

“Onların dininin temelini atalara tapma oluşturuyor. Töre ve efsanelerine göre onları felaketlerden geçmiş nesillerin basit ve namuslu kahramanları kurtarmış. Aslında bu yüz yıl öncesinin kargaşa ortamının, İmparatorluk güçlerinin buradan sürülüp bağımsız bir hükûmetin kurulduğu o dönemin çarpıtılmış bir yorumundan başka bir şey değil. Bilimsel gelişme ve kısmen de nükleer güç onların zihninde korkuyla hatırladıkları eski İmparatorluk rejimiyle özdeşleşmiş şeyler.”

“Öyle mi? Peki ya beni iki parsek mesafeden ustalıkla saptayan küçük, cici gemilerine ne demeli? Bana kalırsa o gemilerde nükleer malzeme kullanılıyor.”

Yine omuz silkti Gorov. “O gemilerin İmparatorluktan artakalan şeyler olduğu kesin. Nükleer güçle çalışan motorları da vardır muhtemelen. Gemileri olduğu gibi saklamışlar. Asıl önemli nokta, Askonelilerin yenilik yapmaktan kaçınması ve iç ekonomilerinin nükleer unsurlardan tümüyle yoksun olması. Bizim değiştirmemiz gereken de işte bu.”

“Bunu nasıl becereceğiz?”

“Onların direncini bir noktada kırarak. Daha basit açıklamak gerekirse, eğer bir soyluya güç alanı olan bir çakı satmayı başarırsam, onu kullanabilmesine elverecek yasaları geçirtmeye çalışacaktır. Böyle özetlendiği zaman bu sav insana gülünç gelebilir, fakat psikolojik açıdan bakıldığında sağlam bir sav olduğu kesin. Stratejik noktalardaki kişilere stratejik satışlar yapılırsa, mecliste nükleer madde kullanımından yana bir grup oluşması işten değil.”

“Demek *seni* bu iş için gönderdiler, bense sen satış denemelerini sürdürürken fidyeni ödeyip buradan ayrılmakla yükümlüyüm, öyle mi? Bu iş sence de biraz sakat değil mi?”

“Ne bakımdan?” dedi Gorov, kendini korumak isteyen bir tavırla.

“Dinle,” diyen Ponyets’in tepesi aniden atmıştı, “sen tüccar değil bir diplomatsın, başkalarının yanında tüccar olarak nitelenmen de bu gerçeği değiştirmez. Bu görev, mesleği satış yapmak olan birine verilmeliydi… beni ele al; gemimin ambarı çürümeye terk edilmiş bir kargoyla doluyken ve bu da kotamı asla dolduramayacağımın deliliyken burada durmuş senin salıverilmen için çabalıyorum.”

“Mesleğinle ilgisi bulunmayan bir şey uğruna hayatını tehlikeye atabileceğini mi söylüyorsun yani?” derken Gorov hafifçe sırıtıyordu.

“Sen de bunun vatanseverlikle ilgili bir sorun olduğunu ve tüccarların vatansever olamayacağını mı kastediyorsun?” şeklinde geldi Ponyets’in karşılığı.

“Adları çıkmış bir kere. Öncülerde vatanseverlik ne gezer?”

“Tamam, kabul. Vakıf’ı ya da benzer bir şeyi kurtarmak uğruna uzayda dolaştığımı söyleyemem. Ama benim para kazanmam gerek ve bu da benim için iyi bir fırsat. Aynı anda Vakıf’a da yarar sağlayacaksa ne mutlu. Hem ben hayatımı çok daha çaresiz durumlarda riske atmışımdır.”

Ponyets ayağa kalkınca Gorov da onunla birlikte doğruldu. “Ne yapmayı düşünüyorsun?”

Tüccar gülümsedi. “Doğrusunu istersen ben de bilmiyorum, Gorov… henüz bilmiyorum. Ama bu işin çıkış noktası satış yapmaksa, ben tam aradığın adamım. Genelde övünmeyi pek sevmem, fakat bir şeyin her zaman arkasında durmuşumdur: Şimdiye dek kotamı *doldurmazlık etmedim* hiç.”

O tıklatır tıklatmaz hücrenin kapısı açıldı ve içeri giren iki muhafız Ponyets’in iki yanına geçtiler.

4

“Bir gösteri ha!” dedi Büyük Usta acımasızca. Kürkünün içine iyice gömülürken baston niyetine kullandığı demir çubuğun sapını zayıf ellerinden biriyle kavradı.

“Yanı sıra altın, efendimiz.”

“Altın demek,” diye kayıtsızca tekrarladı Büyük Usta.

Ponyets kutuyu yere koydu ve elinden geldiğince güven dolu bir tavır takınarak açtı. Sonsuz bir düşmanlığın karşısında kendini yapayalnız hissediyordu; tıpkı uzaya açıldığı ilk yılda olduğu gibi. Bir daire oluşturacak şekilde etrafını sarmış olan sakallı konsey üyeleri onu hoşnutsuz bakışlarla tepeden tırnağa süzmekteydi. Bu kişiler arasında Büyük Usta’nın en gözde adamı olmasından ötürü onun yanı başında yerini almış, buz gibi bakışlarını Ponyets’in üzerinden bir an olsun ayırmayan sıska suratlı Pherl de vardı. Ponyets onunla henüz bir kez karşılaşmış olmasına karşın daha şimdiden bu adamı birincil düşman, dolayısıyla da birincil kurban olarak bellemişti.

Salonun dışında küçük çaplı bir muhafız ordusu hazır beklemekteydi. Ponyets’i gemisinden kesin bir biçimde ayrı tutuyorlardı; tüccarın elinde rüşvet verme çabaları dışında hiçbir silah bulunmuyordu; Gorov ise halen hapisteydi.

Uğrunda bir hafta çalışıp çabaladığı biçimsiz ve hantal aletin son ayarlarını yapan Ponyets, kurşun yüzeyli kuvarsın bu gerilime dayanabilmesi için bir kez daha dua etti.

“Nedir bu?” diye sordu Büyük Usta.

“Bu,” dedi Ponyets kutudan bir adım geri çekilerek, “kendi ellerimle yaptığım küçük bir aygıt.”

“Orası belli de, benim öğrenmek istediğim şey, bu aygıtın sizin dünyanızın kara büyü taşıyan pisliklerinden biri olup olmadığı!”

“Nükleer enerji içeriyor,” diye itiraf etti Ponyets ciddi bir tavırla, “fakat hiçbirinizin ona dokunmasına veya onunla ilgilenmesine gerek yok. Onu yalnız ben kullanabilirim ve eğer herhangi bir pislik taşıyorsa bunun günahını da sadece ben çekerim.”

Demir saplı bastonunu tehditkar bir tavırla makineye doğru uzatan Büyük Usta’nın dudakları günahlardan arındırıcı bir dua okurken sessizce ve hızla

kıpırdadılar. Sağında oturan sıska suratlı konsül ona doğru eğilince, adamın kızıl bıyıkları Büyük Usta'nın kulaklarına sürtündü. Bunun üzerine yaşlı Askoneli aksi bir tavırla silkinerek ondan kurtuldu.

"Bu şeytan işi aygıtın vatandaşınızın yaşamını kurtaracak olan altınla ne gibi bir bağlantısı var?"

"Bu makine sayesinde," diye başladı Ponyets elini nesnenin orta bölmesine doğru yavaşça indirip, daireler çizecek biçimde sertçe sıvazlayarak, "sizin işe yaramaz gözüyle bakıp bir kenara attığınız demiri altına çevirebileceğim… hem de en kaliteli cinsinden. Demiri –üzerinde oturduğunuz koltuğun ayaklarının ve bu binanın duvarlarının yapımında kullanılan o bildik, çirkin demiri, efendimiz– alıp da ışıldayan, ağır, sapsarı altına dönüştüren başka bir aygıtı insanoğlu henüz keşfetmedi."

Bunları söylerken Ponyets bir yandan da çuvalladığı, beceriksizce konuşmakta olduğu hissine kapıldı. Olağan koşullarda satış yaptığı zamanlar son derece düzgün, rahat ve karşısındakini ikna edici konuşurdu; oysa şimdi, isabet almış bir uzay aracı gibi yalpalıyordu sözleri. Neyse ki Büyük Usta'yı asıl ilgilendiren konuşmanın şekli değil, içeriğiydi.

"Yani? Demek bu aygıt bir tür dönüştürücü! Bunu gerçekleştireceğini iddia eden salaklarla daha önce de karşılaşmıştım. Boylarından büyük işlere kalkışarak günah işlemenin cezasını çektiler."

"Başarılı olabilmişler miydi?"

"Hayır." Büyük Usta'nın yüzüne soğuk bir gülümseme yayılmıştı. "Altın üretimini başarmak kendi panzehirini, yani affedilmeyi de beraberinde getiren bir suçtur. Böylesi bir durumda sırf denemiş olmanın yanı sıra başarısızlık da ölümcül sonuçlar doğurur. Al bakalım, asamla neler yapacağını görelim!" Elindeki demir bastonu yere vurdu.

"Efendimiz beni bağışlasın. Kendi ellerimle yaptığım bu aygıt ufak bir model, sizin asanız ise çok uzun."

Büyük Usta'nın parıltılar saçan küçük gözleri salonda gezindikten sonra belli bir noktada durdu. "Randel, tokalarını ver. Ne duruyorsun be adam, gerekirse iki çift yeni toka alırız sana."

Tokalar elden ele geçerek tahtın önüne ulaştırıldı. Büyük Usta onları eline alıp düşünceli bir ifadeyle tarttı.

Sonra da, "İşte, al bakalım," diyerek onları yere savurdu.

Ponyets onları yerden aldı. Aygıtın kolunu sertçe çekerek silindiri açtı ve harcadığı efordan dolayı gözlerini kırpıştırarak takaları anot ekranın

ortasına dikkatle yerleştirdi. Gerçi bunu yapmak daha sonraki denemelerde kolaylaşacaktı, ama ilk seferinde hata yapmaması gerekiyordu.

El yapımı dönüştürücünün rahatsız edici sesler çıkararak çalıştığı on dakika boyunca salonu hafif bir ozon kokusu sardı. Askoneliler kendi aralarında mırıldanarak gerilediler, Pherl ise başkanın kulağına aceleyle eğilip bir kez daha bir şeyler fısıldadı. Ne var ki Büyük Usta'nın ifadesi kaya gibi sertti. Kararından dönmek niyetinde olmadığı anlaşılıyordu.

Bir süre sonra demir tokalar altına dönüşmüştü bile.

Ponyets onları, "Efendimiz!" şeklindeki hafif bir mırıltı eşliğinde Büyük Usta'ya uzattıysa da, yaşlı adam önce bir tereddüt geçirdi, ardından da eliyle kendinden uzak tutulmalarını işaret etti. Bakışları dönüşüm aygıtına kenetlenmişti.

"Beyler, bu gördüğünüz som altındır," dedi Ponyets çabucak. "Bundan emin olmak istiyorsanız, onları bilinen tüm fiziksel ve kimyasal testlere tabi tutabilirsiniz. O zaman doğada var olan altından hiçbir şekilde ayırt edilemeyeceğini siz de göreceksiniz. Bu yolla herhangi bir demir parçasını altına dönüştürebilirim. Paslanma bu işlemi etkilemez, az miktarda olmak şartıyla alaşım maddeleri de…"

Ponyets salondaki sessizliği doldurmak için konuştuğunun kendi de farkındaydı. Onun adına bu tartışmayı yürüten öne doğru açtığı ellerinde tutmayı sürdürdüğü altın tokalardı aslında.

En sonunda Büyük Usta bir elini ağır hareketlerle Ponyets'e doğru uzatınca, tetikte beklemekte olan uzun, ince suratlı Pherl yüksek sesle atıldı. "Efendimiz, bu altının kaynağı zehirli!"

Bu durum üzerine Ponyets hemen savunmaya geçti.

"Gül çamurun içinde de yeşerebilir, efendimiz. Komşularınızla yaptığınız alışverişlerde akla hayale gelebilecek her çeşit malzemeyi nereden bulunduklarını –tertemiz atalarınız tarafından kutsanmış bir makineden mi, yoksa uzayın doğurduğu iğrenç aygıtlardan mı geldiklerini– sorgulamaksızın satın alıyorsunuz. Haydi ama, ben size makineyi sunmuyorum, altın öneriyorum."

"Efendimiz," dedi Pherl, "izniniz ya da bilginiz olmadan iş gören yabancıların işlediği günahlardan siz sorumlu tutulamazsınız. Fakat sizin huzurunuzda ve izniniz dahilinde günahkâr bir biçimde demirden dönüştürülerek elde edilen, gerçekliği şüpheli bu tuhaf altını kabul etmek atalarımızın halen yaşamakta ve bizi gözlemekte olan kutsal ruhlarına hakaret sayılır."

“Yine de altın altındır,” dedi Büyük Usta kuşkuyla, “hem bu bize ölüme mahkûm edilmiş bir dinsizin hayatına karşılık fidye olarak veriliyor. Pherl, bence biraz fazla kuşkucu davranıyorsun.” Sarf ettiği bu sözlere rağmen yaşlı lider uzatmış olduğu eli geri çekmişti.

“Bilgelik sizde vücut bulmuş, efendimiz,” dedi Ponyets. “Düşünün bir kere… Bir putperesti salıvermek atalarınıza bir şey kaybettirmeyeceği gibi, karşılığında fidye olarak alacağınız altınla onların kutsal ruhları anısına türbeler yaptırabilirsiniz. Hem altının içinde şeytanlık barınıyor olsa bile, o maden bir kez dini amaçla kullanıldı mı şeytanlık da mecburen silinip gidecektir.”

“Büyükbabamın kemikleri adına, şuna da bakın hele,” dedi Büyük Usta şaşkınlıkla karışık bir hiddetle. Dudakları aralanarak tiz bir kahkaha attı. “Bu genç adam için ne diyorsun, Pherl? Sözleri hiç de yabana atılır cinsten değil. En az atalarımızınkiler kadar gerçek sözler bunlar.”

“Öyle görünüyor,” dedi Pherl sıkıntılı bir tavırla. “Bu gerçeğin Kötü Ruh’un bir oyunu olmamasını dileyelim.”

“Size daha da iyi bir teklif sunacağım,” dedi Ponyets aniden. “Altın sizde kalsın. Onu atalarınızın mihraplarına koyun, beni de otuz gün boyunca rehin tutun. Bu süre sonunda atalarınızın bundan hoşnut olmadığına dair bir işaret görülmezse –yani herhangi bir felaket yaşanmazsa– bu fidyeyi kabul etmenizde bir sakınca yok demektir. Daha nasıl bir öneri getirebilirim ki?”

Büyük Usta herhangi bir itiraz olup olmadığını kontrol etmek üzere ayağa kalktığında salondaki konsüller içinde bu teklife onay vermediğini belirten hiç kimsenin bulunmadığı görüldü. Pherl bile bıyığının ucunu çiğneyip başını kabaca sallamakla yetinmişti.

Ponyets’e ise, din eğitimi almanın yararlarını düşünerek gülümsemek kalmıştı.

5

Pherl'le yapılacak buluşma ayarlanana kadar bir hafta daha geçmesi gerekmişti. Ponyets'in üzerinde bir gerginlik vardı, ama fiziksel çaresizliğe alışalı çok olmuştu. Kent sınırlarını ancak muhafızlar eşliğinde aşmasına izin verilmiş, Pherl'in kent dışındaki villasında da yine aynı muhafızların göz hapsinde kalmaktan kurtulamamıştı. Bu kuralları sakin sakin kabullenmekten başka yapacağı bir şey de yoktu zaten.

Diğer Büyükler'in yanında bulunmadığı zamanlar Pherl göze çok daha genç ve uzun boylu görünüyordu. Öyle ki, resmi olmayan giysiler içindeyken onun Büyükler'den biri olduğuna inanmak bile güçtü.

"Garip bir adamsınız doğrusu," dedi ters ters. Ufak ve birbirine yakın gözleri titreşiyorlardı sanki… "Son bir hafta içinde, özellikle de son iki saattir altına ihtiyacım olduğu konusunda ısrar etmekten öte hiçbir şey yapmadınız. Gereksiz yere çırpındınız; altına kimin ihtiyacı olmaz ki? Neden bir adım daha atıp baklayı ağzınızdan çıkarmıyorsunuz?"

"Sorun altınla bitmiyor," dedi Ponyets temkinle. "O kadar basit değil. Birkaç madeni paradan çok, onların ardında yatanlar önemli."

"Altının ardında ne yatıyor olabilir ki?" diyerek onu sıkıştırırken ağzını eğerek sırıttı Pherl. "Bir diğer beceriksizce gösteri için giriş yapmıyorsunuzdur umarım."

"Beceriksizce mi?" Ponyets'in kaşları çatılmıştı.

"Ah, aynen öyle." Pherl ellerini kavuşturup çenesine kibarca dayadı. "Sizi eleştiriyor değilim. Bilerek böyle beceriksizce davrandığınıza şüphem yok. Bu tavrınızın ardında yatan nedeni bilseydim, efendimizi *bu konuda* uyarırdım. Sizin yerinizde olsam gemimi bütünüyle altına dönüştürüp tek başına sunardım. O zaman bize gösteri yapmanıza ve herkeste düşmanca duygular uyandırmanıza gerek kalmazdı."

"Doğru," diye onayladı Ponyets, "ama siz benim yerimde değilsiniz ve ben dikkatinizi çekme pahasına o bahsettiğiniz duyguları uyandırmaktan geri kalmazdım."

"Neden bu muydu yani? Sırf dikkatimizi çekmek mi?" Pherl, Ponyets'i aşağı gördüğünü ve de bundan haz duyduğunu gizlemek için en ufak çaba sarf etmiyordu. "O otuz günlük deneme süresini de işinize daha çok gelecek

bir şeyler başaracak zamanı bulabilmek için istediniz herhalde. Peki ya altının temiz olmadığı anlaşılırsa?”

Ponyets’in yanıtında da ince bir alay gizliydi. “Altının temizliğine ilişkin yargıyı, onu en çok temiz görmek isteyenler verirken mi?”

Pherl başını kaldırıp tüccarı kısık gözlerle süzdü. Anlık bir şaşkınlık geçindikten sonra tekrar yatışmıştı sanki.

“Hassas bir noktaya değindiniz. Şimdi bana dikkatimi neden çekmeye çalıştığınızı açıklar mısınız?”

“Nasıl isterseniz. Burada bulunduğum kısa süre içinde hem sizi hem de beni ilgilendirdiğini sandığım bazı yararlı gerçekleri fark ettim. Örneğin, siz genç birisiniz… bir konsey üyesi olarak fazla genç sayılırsınız, üstelik nispeten genç bir aileden geliyorsunuz.”

“Aileme mi dil uzatıyorsunuz?”

“Haşa! Atalarınızın yüce ve kutsal kişiler olduğunu herkes kabul ediyor. Ama ailenizin Beş Kabile’den biri olmadığını söyleyenler de var.”

Pherl arkasına yaslandı. “Tüm mensuplarına saygı duymakla beraber,” dedikten sonra duyduğu nefreti gizlemeye gerek görmeden ekledi, “Beş Kabile’nin kanının sulandığını ve soyunun bozulduğunu söyleyebilirim. O kabilelerden geriye varsa yoksa elli kişi kalmıştır.”

“Yine de kabilelere mensup olmayan birinin ulus tarafından Büyük Usta konumunda görülmek istenmediği söyleniyor. Ayrıca Büyük Usta’nın yeni gözdesi haline gelmiş böylesine genç birinin devletin ileri gelenleri içinde kuvvetli düşmanlar edinmesi de kaçınılmazdır… en azından öyle söyleniyor. Büyük Usta yaşlanıyor ve öldükten sonra kimseyi koruyamayacak, işte o zaman onun ruhunun sözlerini yaşayanlara aktarma görevini de hiç kuşkusuz sizin düşmanlarınızdan biri üstlenecektir.”

Pherl kaşlarını çattı. “Bir yabancı olarak gereğinden fazla duymuşsunuz. Böyle keskin kulaklar kesilmeye adaydır.”

“Buna karar vermek için daha vakit var.”

“Durun tahmin edeyim.” Pherl koltuğunda sabırsızca kıpırdandı. “Geminizde taşıdığınız o şeytan işi küçük aygıtlar sayesinde bana servet ve güç sunmayı öneriyorsunuz, değil mi?”

“Farz edelim ki öyle. Bunu neye dayanarak reddederdiniz? Sadece iyi ve kötü ölçütlerinize mi?”

Pherl olumsuz yönde başını salladı. “Hiç de değil. Bakın, benim yabancı dostum, dinsizliğinizden ileri gelen cehaletten dolayı hakkımızda istediğiniz gibi düşünebilirsiniz… ama her ne kadar öyle görünsem de, ben halkımızın

mitolojisini sorgusuz sualsiz kabullenmiş değilim. Ben iyi eğitim almış biriyim, bayım ve aydın bir kişi olduğuma da inanıyorum. Dini geleneklerimizin derinine inildiğinde, bunların halk kitleleri için ahlaki bakımdan çok törensel olduğu görülür.”

“O halde teklifime itirazınız nedir?” diye kibarca bastırdı Ponyets.

“Söyledim ya işte. Kitleler. Sizinle anlaşmaya varmak isteyebilirim, ama küçük aygıtlarınızın işe yaraması için kullanılmaları gerek. Sözgelimi bir şeyi… adı neydi… bir usturayı ele alalım; onu elim titreyerek gizli kapaklı kullanmam gerekecekse ben bundan nasıl yarar sağlayabilirim ki? Belki çenem daha temiz ve güzel traş edilmiş olur, fakat bu beni zengin etmez. Hem bunu kullanırken yakalanırsam gaz odasına atılma veya kitleler tarafından linç edilme korkusuyla nasıl yaşarım?”

Ponyets omuz silkti. “Haklısınız. Bence çözüm halkınızı nükleer maddelerin kullanımı konusunda eğitmek, böylelikle hem onlar rahata kavuşur, hem de siz kazanç sağlarsınız. Bunun çok büyük çaplı ve zorlu bir çalışma olacağını inkâr etmiyorum, ama getirisi daha da büyük olacaktır. Yine de bu sizin bileceğiniz iş, şu an beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Çünkü ben size ne ustura, ne bıçak, ne de mekanik çöp öğütme makinesi öneriyorum.”

“Ne öneriyorsunuz peki?”

“Altının kendisini. Doğrudan doğruya altın. Geçen hafta sunumunu yaptığım aygıt sizin olabilir.”

Kaskatı kesilen Pherl’in alnı seğiriyordu. “Şu dönüştürücü mü?”

“Tam üstüne bastınız. Bu sayede altın stokunuz demir stokunuza eşit hale gelecek. Bu da tüm ihtiyacınızı karşılamaya yeter sanırım. Gençliğinize ve onca düşmanınıza rağmen Büyük Usta sıfatını ve makamını elde etmenize yetecek. Hem bu oldukça güvenli bir yol.”

“Ne bakımdan?”

“Makinenin kullanımındaki gizlilik bakımından; az önce nükleer aygıtların ancak gizlice kullanılabileceğini söylemiyor muydunuz? Dönüştürme aygıtını en uzak eyaletinizdeki en sağlam kalenin en dip mahzenine yerleştirseniz o haliyle bile sizi çabucak zengin eder. Sizin satın aldığınız makine değil, *altındır* ve doğadakinden ayırt edilemeyeceği için o altının üzerinde nasıl elde edildiğine dair en ufak iz bulunamaz.”

“Peki makineyi kim çalıştıracak?”

“Siz kendiniz tabii ki. Nasıl çalıştığını öğrenmeniz için beş dakika yeter de artar. Onu istediğiniz yere kurmaya hazırım.”

“Karşılığında ne istiyorsunuz?”

“Eh,” derken Ponyets daha bir temkinliydi, “karşılığında belli bir ücret isteyeceğim ve kayda değer bir meblağ olacak bu. Sonuçta ben bir tüccarım. Demirden dönüştürülmüş altınla dolu otuzar santim ebatlarında bir küp desek nasıl olur… ne de olsa değerli bir makine.” Pherl’in kahkaha attığını gören Ponyets kızardı. “Anımsatmama izin verin, efendim,” diye ekledi katı bir dille, “o aygıt bu bedeli size iki saatte geri kazandıracaktır.”

“Doğru, fakat sizin bir saat içinde gezegenden ayrılmayacağınız, bana sattığınız aygıtın ise birdenbire fos çıkmayacağı ne malum? Bana garanti vermelisiniz.”

“Size söz veriyorum.”

Pherl, alaycı bir tavırla eğilerek selam verirken, “Sözünüze güvenebileceğimden eminim,” dedi, “ama varlığınız daha iyi bir teminat olacaktır. Aygıtın sağlıklı şekilde çalışması durumunda teslimi izleyen her hafta size ödeme yapma sözü veriyorum.”

“Bu imkânsız!”

“İmkansız mı? Sırf bana bir şey satma teklifinde bulunarak ölüm cezasını çoktan hak ettiğinizi unutuyorsunuz galiba. Hemen yarın gaz odasına tıkılmanızın önündeki tek engel, az önce size vermiş olduğum sözdür.”

Ponyets’in yüzü ifadesizdi; gözlerini belli belirsiz kırpıştırmıştı belki. “İpi böyle ele almanız hiç adilce değil,” dedi sonunda, “verdiğiniz sözü kâğıda dökseniz bari.”

“Ben de kendimi celladın önüne atayım mı yani? Yoo, bayım, hayır!” Pherl’in gülümsemesinde büyük bir rahatlama okunuyordu. “Hayır efendim! İçimizden yalnızca biri aptal.”

Bunun üzerine hafif bir sesle, “Madem öyle, anlaştık,” dedi tüccar.

6

Gorov otuzuncu günün sonunda serbest bırakıldı, en sarısından iki yüz elli kilo altın da yerini bulmuş oldu böylece. Geçen süre zarfında karantinaya alınmış halde el değmeden beklemiş ve kir pas içinde kalmış olan gemisi de onunla birlikte salıverilmişti.

Ardından, tıpkı Askone sistemine geliş yolculuğunda olduğu gibi, silindir biçimli küçük cici gemiler onlara çıkış yolunda da eşlik ettiler.

Gorov'un radyo dalgalarını biraz da çarpıtarak aktaran aygıttan gelen tiz fakat berrak sesine kulak veren Ponyets, bir yandan da onun güneş ışınları tarafından hafifçe aydınlatılan ve uzayın boşluğunda bir beneği andıran gemisini izliyordu.

"Ama istenilen bu değil ki, Ponyets. Dönüştürme aygıtı işimizi görmez. Sahi, sen nereden buldun onu?" dedi Gorov.

"Bulmadım," diye sabırla yanıtladı Ponyets. "Besinleri radyasyondan ayırmakta kullanılan bir başka aygıtın parçalarından yaptım onu. Pek kullanışlı bir şey değil aslında. Büyük çaplı dönüştürme işlemlerini kaldıracak gücü yok, eğer olsaydı Vakıf galaksinin her yanında saf maden arayacağına dönüştürme yapmayı tercih ederdi zaten. Daha önce demiri altına çevirenini hiç görmemiş olmam bir yana, her tüccarın zaman zaman yaptığı cinsten bir numaraydı benimkisi. Yine de etkileyiciydi ve işe yaradı da… tabii geçici olarak."

"Pekâlâ. Ama bu küçük numaranın işe yaradığını sanıyorsan yanılıyorsun."

"Seni içinde bulunduğun berbat durumdan kurtardı ya, yetmez mi?"

"Bunun asıl hedefimizle hiç ilgisi yok. Üstelik, şu hevesli refakatçilerimizden yakayı kurtarır kurtarmaz oraya geri dönmek zorundayım."

"Peki ama neden?"

"Orada kafaya aldığın politikacıya bunu kendi ağzınla açıklamışsın ya," derken Gorov'un sesi sinirliydi. "Makineyi satmak uğruna döktüğün tüm diller, dönüştürücünün işe yarayan fakat değer taşımayan bir aygıt olduğu, Pherl'in aslında makine değil doğrudan doğruya altın satın aldığı savına dayanıyordu. İşe yaradığına bakılırsa psikolojik açıdan etkili bir yöntemdi bu, ama…"

“Ama ne?” Ponyets onu uysal ama boğuk bir sesle sıkıştırdı.

Alıcıdan gelen ses ise tizleşmişti. “Ama biz onlara değeri olan bir makine satmak istiyorduk; çekinmeden uluorta kullanabilecekleri bir şey; uyandıracağı ilgi sonucu onları ister istemez nükleer teknikleri öğrenmeye itecek bir aygıt.”

“Bütün bunları anlıyorum,” dedi Ponyets kibarca. “Eskiden de açıklamıştın. Ama yaptığım satışın neler getireceğine baktın mı hiç? O dönüştürücü dayandığı sürece Pherl altın elde edip kullanacak ve o aygıt bir sonraki seçimi kazanmasına yetecek kadar da dayanır. Şimdiki Büyük Usta’nın makamını daha fazla koruyabileceğini sanmıyorum.”

“Pherl’in minnetine mi güveniyorsun?” diye sordu Gorov soğuk bir tavırla.

“Hayır… bilginin uyandıracağı ilgiye güveniyorum. Dönüştürücünün ona seçimi kazandırdığını görünce, başka aygıtların da…”

“Hayır! Hayır! Yanlış bir mantıkla düşünüyorsun. Seçim zaferini dönüştürücüye değil, bildiğimiz altına yoracaktır o. Deminden beri sana bunu anlatmaya çalışıyorum.”

Ponyets sırıttı ve daha rahat bir havaya büründü. Tamamdı işte. Zavallı arkadaşı attığı yemi yutmuştu. Gorov’un sesi çığrından çıkmaya başlamıştı.

“Ağır ol biraz, Gorov,” dedi tüccar. “Daha bitirmedim. Bu işin içinde başka aygıtlar da var.”

Kısa bir sessizliğin ardından Gorov’un temkinli sesi duyuldu. “Ne gibi aygıtlar?”

Aralarında görüntü nakledicisi olmamasına rağmen Ponyets alışkanlık gereği eliyle işaret etti. “Refakatçi gemileri görüyor musun?”

“Görüyorum,” dedi Gorov kısaca. “Bana o aygıtlardan bahset biraz.”

“Olur… dinleme zahmetine katlanırsan bahsedeyim. Bize eşlik eden, Pherl’in kişisel filosu; bu görevi vermekle Büyük Usta onu onurlandırmış oldu. Anlaşılan Pherl ihtiyardan bunu koparmayı başarmış.”

“Yani?”

“Filonun bizi nereye götürdüğünü sanıyorsun? Ben sana söyleyeyim: Pherl’in mülkü olan Askone’nin kıyısındaki maden bölgelerine. Dinle!” Ponyets aniden hiddetlenmişti. “Bu işe dünyaları kurtarmak için değil, para için girdiğimi sana söylemiştim. Pekâlâ! O dönüştürücüyü bir hiç karşılığında sattım. Üstelik böylelikle gaz odasına tıkılma riskini de almış oluyordum ve kabul edersin ki bu, kotamı doldurmama yarayacak bir şey değil.”

“Bunları bırak da şu maden bölgelerine gel bakalım, Ponyets. Onların bu işle ne ilgisi var?”

“Kazançla ilgisi var tabii. Teneke depo edeceğiz, Gorov. Bu köhne duba tıka basa dolana kadar her yanına teneke yükleyeceğiz, artanı da seninkinin ambarına doldururuz. Ben madeni toplamak için Pherl’le birlikte aşağı ineceğim, dostum, sen de elindeki tüm silahlarla yukarıdan beni koruyacaksın… Pherl’in göründüğü kadar sözünün eri olup olmadığını bilemeyiz ne de olsa. İşte o teneke benim kazancım olacak.”

“Dönüştürücüye karşılık mı?”

“Gemimde bulunan *nükleer maddelerle dolu tüm kargoya karşılık.* Fiyatı ikiye katlayıp, yanında bir de ikramiye almış olmam da cabası.” Özür dilercesine omuz silkti. “Onu kazıkladığımı kabul ediyorum, fakat benim de doldurmam gereken bir kota var, değil mi?”

Gorov belirgin biçimde sersemlemişti. Bitkin bir sesle şöyle dedi: “Zahmet olmazsa bana şu işi adamakıllı anlatır mısın?”

“Anlatacak ne var ki? Her şey ortada, Gorov. Bak, o zeki köpek beni oyuna getirdiğini sanıyordu, çünkü onun vereceği söz Büyük Usta nezdinde benimkinden daha geçerliydi. Böylece dönüştürücüyü aldı. Oysa bu yaptığı, Askone yasalarına göre en büyük suçlardan biri. Ama o, asıl amacının beni bir tuzağın içine çekip, yasaklanmış şeyler satma niyetinde olduğumu açığa çıkarmak olduğunu söyleyip kendini istediği zaman aklayabilir, vatanseverliğini kanıtlayabilirdi.”

“*Orası* kesin.”

“Öyle, ama bu iş onunkine karşı benim sözüm olmaktan çıkmıştı. Ne de olsa Pherl mikrofilm kaydedicisi diye bir şeyi ömründe ne duymuş, ne de görmüş.”

Gorov bir kahkaha patlattı.

“Gülersin tabii,” dedi Ponyets. “İpler onun elindeydi. Ben de buna uygun hareket ettim ve dersimi almış gibi davranarak onun suyuna gittim. Yalnız, dönüştürücüyü dayak yemiş bir köpek tavrıyla kurarken içine bir kayıt aygıtı yerleştirmeyi ve ertesi gün altınları çıkarma bahanesiyle makineyi açtığımda onu gizlice geri almayı ihmal etmedim. Böylece Pherl’in o herkesin giremediği özel odasında neler yaptığını anbean izleme olanağı buldum… gücünü sonuna dek zorladığı makineyi nasıl heyecanla çalıştırdığını, ilk altını gördüğü zaman yeni yumurtlamış bir tavuk gibi nasıl gıdakladığını… hepsini.”

“Bu kayıtları ona da gösterdin mi peki?”

“İki gün sonra. Zavallı ahmak daha önce hiç üç boyutlu, renkli ve sesli görüntü görmemiş. Batıl inançlı biri olmadığını iddia ediyor, ama onun o anki halinden daha korkmuş bir yetişkine rastladıysam ne olayım. Kent meydanına bir ekran yerleştirdiğimi ve onu kaydettiğim görüntüleri tam öğle vakti yansıtmak üzere ayarladığımı söyleyince, milyon tane bağnaz Askonelinin bunları izleyip hemen ardından kendisini lime lime etmek üzere harekete geçecekleri aklına gelmiş olacak ki, Pherl yarım saniye içinde ayaklarıma kapanıp yalvarmaya başlamıştı bile. Benimle her istediğim anlaşmayı yapmaya hazırdı artık.”

“Bu doğru mu?” Gorov’un bir kahkahayı zorlukla bastırdığı sesinden anlaşılıyordu. “Yani gerçekten de kent meydanına bir ekran yerleştirdin mi demek istiyorum.”

“Hayır, ama bunun bir önemi yok. Pherl anlaşmaya razı gelmişti nasıl olsa. Elimdeki tüm malzemeleri satın aldı, yerini tenekeyle doldurabileceğimiz seninkileri de. O an itibariyle benim her şeyi yapabileceğime inanmıştı. Yazılı bir anlaşma yaptık, onunla beraber aşağı inmeden önce sana bir kopyasını ulaştıracağım, ne olur ne olmaz.”

“Adamın gururunu kırmışsın ama,” dedi Gorov. “Malzemeleri yine de kullanır mı?”

“Neden kullanmasın? Uğradığı kayıpları ancak o sayede telafi edebilir, hem bu işten para kırmayı başarırsa gururundaki yara da kapanacaktır. Bundan böyle Büyük Usta o *olacak…* aynı zamanda elimizin altındaki en işe yarar adam haline de gelecek.”

“Evet,” dedi Gorov, “iyi bir satış yaptığın anlaşılıyor. Yine de, tekniğinin biraz fazla huzursuzluk verici olduğunu söylemeliyim. Vaktiyle din okulundan kovulmana şaşmamalı. Sende hiç ahlak yok mu?”

“Bu neyi değiştirir ki?” dedi Ponyets kayıtsızca. “Salvor Hardin’in ahlaka ilişkin ne dediğini anımsamıyor musun sanki?”

5. KISIM

TÜCCAR PRENSLER

__TÜCCARLAR__ — … Psikotarih bilimince de kaçınılmaz olduğu belirtildiği gibi, Vakıf'ın çevre üzerindeki ekonomik kontrolü giderek büyüdü. Tüccarlar zenginleşti; zenginlik ise beraberinde güç getirdi…

Hober Mallow'un hayata sıradan bir tüccar olarak atıldığı bazen unutulsa da, onu Tüccar Prensler'in ilki olarak noktaladığı asla unutulmaz…

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Jorane Sutt özenle manikür edilmiş parmak uçlarını birleştirerek, "Bir tür bilmece bu," dedi. "Aslına bakılırsa –ki bunun aramızda kalacağını söylemeye gerek yok herhalde– Hari Seldon'ın çokça üzerinde durduğu şu kriz dönemlerinden biri olabilir pekâlâ."

Karşısındaki adam elini Smyrno usulü dikilmiş kısa ceketinin cebine atıp bir sigara çıkardı. "Orasını bilmem, Sutt. Siyasetçilerin her başkanlık seçimi öncesinde 'Seldon krizi' diye bağrışıp durması genel kural haline geldi neredeyse." Sutt'un yüzünde zorlukla seçilebilen bir gülümseme belirdi. "Benim derdim seçim kampanyası falan değil, Mallow. Nükleer silah tehdidiyle karşı karşıyayız ve saldırının nereden geleceğini de bilemiyoruz."

Smyrnolu Usta Tüccar Hober Mallow sigarasını kayıtsız bir tavırla tüttürmeyi sürdürdü. "Devam et. Söyleyecek başka bir şeyin varsa, durma söyle." Vakıf'tan gelen birine aşırı kibar davranma hatasına asla düşmezdi Mallow. Kendisi bir Yabancı'ydı belki, ama bu durum onun oturaklı adam görünümünden ödün vermesini gerektirmezdi.

Sutt masanın üstündeki üç boyutlu yıldız haritasını işaret etti. Bazı kontrol düğmelerine basmasıyla beraber ekrandaki yarım düzine yıldız sistemi kırmızı bir ışıkla aydınlandı. "Bu gördüğün," dedi sakince, "Korell Cumhuriyeti." Tüccar başıyla onayladı. "Ben orada bulundum. Kokuşmuş bir fare yuvasından farkı yoktur! Sanırım orası bir cumhuriyet kabul ediliyor, ama her seferinde Argo ailesinden biri başkan seçilir. Bu durum hoşuna gitmeyecek olursa da… başına bir *iş* gelir." Dudağını büzerek tekrarladı. "Orada bulundum."

"Ama geri dönebildin, oysa bu sık rastlanan bir durum değil. Konvansiyon dolayısıyla dokunulmazlık taşıyan üç ticaret gemisi geçen sene bu cumhuriyetin uzay sahasında kayboldu. Halbuki gemiler bildik tüm nükleer silahlar ve koruma kalkanlarıyla donanmıştı."

"O gemilerden gelen son bildiriler neden bahsediyordu?"

“Olağan raporlar işte. sıra dışı bir şey bildirilmedi.”

“Peki bu durum karşısında Korelliler ne dedi?”

Sutt’un gözlerinde alaycı bir gülümseme belirmişti. “Onlara bir şey sormamız beklenemezdi. Vakıf’ın sınır bölgelerinde sahip olduğu etkinin en büyük dayanağı güçlü olduğu izlenimi uyandırmasıdır. Üç gemi kaybedip de bunun nedenini onlara sormamız uygun düşer miydi sence?”

“Madem öyle, *benimle* ne alıp veremediğiniz olduğunu söyle bari.”

Jorane Sutt sinirlenmekle zaman harcamadı, bu onun için lükse kaçmak sayılırdı. Vali yardımcısı sıfatı taşımasından dolayı muhalif konsey üyeleri, iş arayanlar, reform yanlıları ve Hari Seldon’ın ortaya koyduğu şekliyle tarihin gelecekteki seyrini bütünüyle çözdüğünü iddia eden kafadan çatlaklarla uğraşmaya alışkındı. Böylesine deneyimli birini sinirlendirmek için çok daha fazlası gerekirdi.

“Hemen söyleyeyim,” dedi ciddiyetle. “Sen de kabul edersin ki, aynı yıl içinde üç geminin aynı bölgede iz bırakmadan kaybolması rastlantı olamaz; ayrıca nükleer gücü alt etmenin tek yolu daha fazla nükleer güç kullanmaktan geçer. Sorun kendiliğinden ortaya çıkıyor: Korell’in elinde nükleer silah varsa, bunları nereden alıyor?”

“Pekâlâ, nereden?”

“İki seçenek var. Ya Korell’liler bunu kendi çabalarıyla edinmiştir…”

“Bu uzak bir olasılık.”

“Hem de çok! Ama diğer seçenek daha beter, çünkü ihanet kokusu yayıyor.”

“Öyle mi düşünüyorsun?” Mallow’un sesi buz gibiydi.

“Bu olmayacak bir şey değil,” dedi vali yardımcısı sakince. “Dört Krallık Vakıf Konvansiyonu’nu kabul edeli beri her birinin bünyesinde bulunan farklı uluslardan kurulu kayda değer büyüklükteki muhalif gruplarla uğraşmak zorunda kaldık. Bu eski krallıkların her birinde taht üzerinde hak iddia edenler ile eski düzenin soylu zümreleri var ve bunların Vakıf’ı sevdikleri pek söylenemez. Belki de onlardan bazıları faaliyete geçmiştir.”

Mallow’un yüzüne donuk bir kızıllık yayıldı. “Anlıyorum. *Bana* söylemek istediğin bir şey var mı peki? Ne de olsa ben bir Smyrnoluyum.”

“Biliyorum. Sen bir Smyrnolusun… eski Dört Krallıktan biri olan Smyrno’da doğdun. Sadece almış olduğun eğitim dolayısıyla Vakıf vatandaşı sayılıyorsun. Oysa sen doğuştan bir Yabancı’sın. Anacreon ve Loris’e karşı savaş verildiği dönemde dedenin baron olduğuna, Sef Sermak

toprakları yeniden paylaştırdığında ise aile mülkünüzün elinizden alındığına hiç şüphe yok.”

“Hayır, karanlık uzay adına, bu doğru değil! Büyükbabam, Vakıf yönetimi ele almadan önce çok az bir ücret karşılığında kömür taşıyarak hayatını kazanmaya çalışırken ölen bir uzay gezgininin oğluydu. Eski rejime hiçbir şey borçlu değilim. Ama Smyrno’da doğdum ve galaksi tanığımdır ki ne Smyrnolu olmaktan, ne de Smyrnolular’dan utanıyorum. İhanet suçlamalarıyla dolu küçük sinsi imalarınız yüzünden telaşa kapılıp Vakıf’a yaltaklanacağımı sanıyorsanız aldanıyorsunuz. Şimdi bana ister emir verin, ister suçlama yöneltin. Umurumda değil.”

“Benim sevgili tüccar dostum, büyükbabanın Smyrno Kralı veya gezegenin en yoksul insanı olması beni hiç ilgilendirmiyor. Doğumuna ve ailene dair bunca saçmalığı onları hiç umursamadığımı belirtmek için anlattım. Ama ne demek istediğimi anlamadığın belli. Onun için tekrar başa dönelim. Şimdi… Sen Smyrnolusun. Yabancıları tanıyorsun. Aynı zamanda tüccarsın… hem de en iyilerinden biri. Korell’de daha önce bulundun ve Korell’lileri tanıyorsun. İşte bu yüzden oraya yine gitmen gerekiyor.”

Mallow derin bir nefes aldı. “Casus olarak mı?”

“Yok canım. Tüccar olarak… ama gözlerini dört açacaksın. Nükleer silahları nereden sağladıklarını öğrenmeye çalış… Ha unutmadan, Smyrnolu olduğun için şunu bilmende yarar var; kaybolan gemilerden ikisinin mürettebatı Smyrnoluydu.”

“Ne zaman yola çıkıyorum?”

“Gemini hazır hale getirmen ne kadar zaman alır?”

“Altı gün.”

“O halde altı gün sonra yola çıkarsın. Görevinle ilgili tüm ayrıntıları Amirallik’ten öğreneceksin.”

“Pekâlâ!” diyen tüccar ayağa kalktı ve vali yardımcısıyla sertçe el sıkıştıktan sonra uzun adımlarla dışarı çıktı.

Mallow’un sıktığı yerleri usulca ovuşturup parmaklarını açarak bir süre bekleyen Sutt, gerginliği üzerinden atınca omuzlarını silkip valinin bürosuna yollandı.

O içeri girdiği sırada vali de viziekranı kapamış, koltuğunda arkasına yaslanıyordu. “Eee, *ne diyorsun,* Sutt?”

“Onun aktörlüğünden yararlanabiliriz,” derken Sutt’un gözleri boşluktaki bir noktaya bakıyordu sanki.

2

Publis Manlio aynı günün akşamı, Jorane Sutt'un Hardin Apartmanı'nın yirmi birinci katındaki bekâr dairesinde oturmuş şarabını yudumluyordu.

Publis Manlio'nun yaşlanmaya yüz tutmuş ufak tefek bedeni Vakıf'ın iki önemli makamının yükünü üstlenmişti. Valinin kabinesinin Dışişleri Bakanı olmasının yanı sıra, Vakıf'ın kendisi hariç diğer yıldız sistemlerinin tamamında Kilisenin Başpiskoposu, Kutsal Yemeğin Sağlayıcısı, Tapınakların Efendisi gibisinden bir sürü akıl karıştırıcı ve tantanalı unvanla anılıyordu.

Publis Manlio, "Ama senin o tüccarı göndermeni onayladı," diyordu. "Bunu göz ardı etmeyelim."

"Bu önemsiz bir nokta," dedi Sutt. "Bize kısa vadede getirisi yok. Sonunu öngöremediğimiz için tüm planı kaba bir strateji üzerine kurmak durumundayız. İpi salıp ortasında bir yerlerde bir ilmik olduğunu ummaktan başka yapacak şey kalmıyor bize."

"Doğru. Bu Mallow yetenekli birine benziyor. Peki ya onu kolaylıkla kandırmak mümkün olmazsa?"

"Bu riski göze almak zorundayız. Eğer gerçekten bir ihanet söz konusuysa, bu ancak becerikli kişilerin yapacağı bir iştir. Eğer öyle bir şey yoksa, gerçeği ortaya çıkarmak için yine becerikli birine ihtiyacımız olacak. Kaldı ki, Mallow'u sıkı koruma altında tutacağız… Ah, kadehin boşalmış."

"Yo, teşekkürler. Yeterince içtim."

Kendi kadehini dolduran Sutt, diğerinin daldığı endişeli düşüncelerden sıyrılmasını sabırla bekledi.

Manlio'nun aklını kurcalayan şey her ne idiyse belli ki çözümlenmeden noktalanmıştı, çünkü başpiskopos patlarcasına "Sutt, kafandan neler geçiyor?" diye sordu aniden.

"Söyleyeyim, Manlio." İnce dudakları aralandı. "Yeni bir Seldon krizinin ortasındayız."

Ona bakakalan Manlio bir süre sonra, "Nasıl emin olabiliyorsun?" diye sordu usulca. "Seldon Zaman Mahzeni'nde bir kez daha göründü mü yoksa?"

"O kadarına gerek yok, dostum. Dinle, olaylar mantığa vurularak da bu sonuca ulaşılabilir. Galaktik İmparatorluk'un sınır bölgelerinden elini

eteğini çekip bizi kendi halimize bırakmasından bu yana nükleer güce sahip bir düşmanla karşılaşmamıştık. Şimdiyse ilk kez böyle bir düşmanla karşı karşıyayız. Sırf bu durum bile yeterince anlam taşıyor zaten. Ama dahası da var. Yetmiş yılı aşkın süredir bu denli büyük bir siyasal krizle yüzleşmemiştik. İç ve dış krizlerin eşzamanlı olarak ortaya çıkması, durumu şüpheye yer bırakmayacak biçimde açıklıyor."

Manlio gözlerini kısmıştı. "Eğer hepsi buysa, bence hiç yeterli değil. Şu âna dek iki Seldon krizi yaşandı ve her iki seferde de Vakıf yıkılma tehlikesi geçirdi. O tehlike yeniden belirmedikçe hiçbir olay yeni bir kriz sayılmaz."

Sutt sabırsızlansa bile bunu asla belli etmezdi. "Sözünü ettiğin tehlike kapıda. Krizin yaklaştığını anlamamak için ahmak olmak gerek. Devlete yapılacak en büyük hizmet, o krizi henüz oluşum halindeyken saptamaktır. Bak Manlio, planlanmış bir tarihin akışına tanık oluyoruz. Hari Seldon'ın gelecekte yaşanacak tarihi olasılıkları önceden hesapladığını *biliyoruz.* Günü geldiğinde Galaktik İmparatorluk'un tekrardan inşa etmek durumunda kalacağımızı *biliyoruz.* Bunun bin yıl kadar zaman alacağını *biliyoruz.* Bu süre içinde belli bazı krizler atlatmamız gerekeceğini de *biliyoruz.*

"İlk kriz Vakıf'ın kuruluşundan elli yıl sonra kendini gösterdi, İkincisi ise ondan otuz yıl sonra. O zamandan beri yetmiş beş yılı aşkın süre geçti. Artık zamanı geldi, Manlio, zamanı geldi."

Manlio burnunu kararsızca ovuşturdu. "Sen de bu krizi önlemek için bazı planlar yaptın, öyle mi?"

Sutt başıyla onayladı.

"Yanılmıyorsam," diye sürdürdü Manlio, "ben de bu planda bir rol oynayacağım, ha?"

Sutt yine başıyla onayladı. "Dışarıdan kaynaklanan nükleer tehdidin önüne çıkmadan önce kendimize bir çekidüzen vermeliyiz. Şu tüccarlar…"

"Ahha!" Başpiskopos oturduğu yerde doğrulmuş, bakışları keskinleşmişti.

"Evet ya. Şu tüccarlar. İşe yarıyorlar yaramasına ama biraz fazla güçlüler… bu da onları kontrol edilemez kılıyor. Onlar Yabancı, din eğitiminden geçmemiş kimseler. Bir yandan onların eline bilgi veriyoruz, diğer yandan ise onları en güçlü dayanağımızdan yoksun bırakıyoruz."

"İhanet ettiklerini kanıtlayabilirsek…"

"Bunu yapabilirsek, onlara karşı doğrudan harekete geçmek çok kolay ve de etkili olacaktır. Ama bu tek başına bir anlam taşımaz. Aralarında hainler

bulunmuyorsa bile, toplumumuz içinde ne zaman ne yapacağı belli olmayan bir grup oluşturduktan inkâr edilemez. Ne vatanseverlik, ne ortak bir soydan gelmek, ne de dinden kaynaklanan korku onları bize bağlar. Ta Hardin'in yaşadığı dönemden bu yana bize Kutsal Gezegen gözüyle bakagelen dış eyaletler onların dini yönetimi altına girecek olursa Vakıf'tan kopup giderler."

"Tüm bunların farkındayım, ama çare…"

"Çareyi bir an önce, Seldon krizi patlak vermeden bulmalıyız. Eğer dışarıda nükleer silah, içeride ise hoşnutsuzluk tehlikesiyle karşı karşıya kalırsak bunun sonuçları bizim için felaket olabilir." Sutt bir süredir elinde evirip çevirmekte olduğu boşalmış kadehini masaya bıraktı. "Bu görev tam senlik."

"Benlik mi?"

"Bu işi ben *yapamam.* Şu anki makamıma tayinle geldim ve hiçbir yasal dayanağım yok."

"Ama vali…"

"Bu imkânsız. Onun karakteri bu işe tamamen zıt. O sadece sorumluluktan kaçmak söz konusu olunca enerji harcar. Ama yeniden seçilmesini tehlikeye düşürecek bağımsız bir parti kurulursa, vali bey kendisine yol gösterilmesine razı olabilir."

"Ama Sutt, siyasetin inceliklerini kavrayıp uygulayacak yetenek yok ki bende."

"Orasını bana bırak. Hem kim bilir, Manlio? Salvor Hardin'in zamanından beri başpiskoposluk ve valilik unvanlarının tek kişide toplandığı hiç görülmedi. Ama bu şimdi gerçekleşebilir… tabii eğer işini gereği gibi yaparsan."

3

Kentin diğer ucunda, daha sade eşyalarla döşenmiş bir evde gerçekleşti Hober Mallow'un ikinci buluşması. Uzunca bir süre karşısındakini dinledikten sonra temkinli bir sesle, "Evet," dedi, "konseyde tüccarların da temsil edilmesini sağlamak için yürütmekte olduğun kampanya kulağıma geldi. Ama neden ben, Twer?"

Kendisine sorulsun sorulmasın her sohbette Vakıf'ta dinle ilgisiz bir eğitimden geçen ilk Yabancı grubunda yer aldığını belirtmeden edemeyen Jaim Twer'in yüzü memnuniyetle parıldadı.

"Ben ne yaptığımı biliyorum," dedi. "Seninle ilk karşılaşmamızı hatırla, hani şu geçen yılkini."

"Evet, Tüccarlar Konvansiyonu'ndaydı."

"Tam üstüne bastın. Toplantıyı sen yönetiyordun. Önce o ensesi kalın öküzleri koltuklarına çivilemiş, sonra da onları zavallılara her istediğini yaptırabilecek konuma getirecek ölçüde etkilemiştin. Vakıf şemsiyesi altındaki kitleleri de iyi idare ediyorsun. Büyülü bir *cazibe* var sende… ya da halkın hoşuna gidecek türden maceralara atılmayı seviyorsun en azından, ki bu da aynı kapıya çıkıyor."

"İyi, güzel de," dedi Mallow kuru bir dille, "neden bu ânı seçtin?"

"Çünkü şimdi tam sırası. Eğitim Bakanı'nın istifasını verdiğinden haberin var mı? Henüz dışarı duyurulmadı ama yakındır."

"Peki *sen* nasıl öğrendin?"

"Orasını boş ver…" Bir tiksinme ifadesi eşliğinde elini salladı. "Durum böyle. Eylem Partisi parçalanıyor ve biz tüccarlara eşit hak tanınması meselesini ortaya atarak… ya da iyisi mi demokratik haklardan söz açarak, onu tam anlamıyla ve çabucak çökertebiliriz."

Koltuğuna iyice yerleşen Mallow, gözlerini kalın parmaklı ellerine dikti. "Anlıyorum. Fakat özür dilerim, Twer. Önümüzdeki hafta bir iş gezisi için buradan ayrılıyorum. Korkarım başka birini bulman gerekecek."

Twer ona bakakaldı. "İş gezisi mi? Ne tür bir işmiş bu?"

"Son derece gizli bir iş. Bilirsin işte. Vali yardımcısıyla bir görüşme yaptım da."

"O Sutt yılanıyla mı?" Jaim Twer'in ilgisi daha bir uyanmıştı şimdi. "Bu bir tuzak olmalı. Uzay gezgininin oğlu olacak o herif senden kurtulmak

istiyor anlaşılan. Mallow…”

“Dur biraz!” Mallow elini Twer’in sıkılmış yumruğunun üzerine koydu. “Hemen parlama öyle. Eğer bu bir tuzaksa, günü gelince hesap sormak için buraya dönerim nasıl olsa. Ama değilse, senin şu yılan, Sutt, işleri tam istediğimiz şekle sokuyor demektir. Dinle, dediğine göre yeni bir Seldon krizi kapıdaymış.”

Mallow karşısındaki adamın nasıl bir tepki vereceğini görmek için beklediyse de, Twer onu ifadesiz bir suratla süzmekle yetinmişti. “Seldon krizi de nedir?”

“Galaksi aşkına!” Bu kayıtsızlık Mallow’u çileden çıkarmıştı. “Okulda sana ne halt öğrettiler, söyler misin? Nasıl olup da böyle salakça bir soru sorabiliyorsun?”

Yaşlı adamın kaşları çatılmıştı. “Eğer meseleyi açıklarsan…”

Uzun bir duraklamanın ardından, “Peki, açıklayayım,” diyen Mallow da kaşlarını ciddiyetle çatarak ağır ağır konuşmaya başladı. “Galaktik İmparatorluk can çekişmeye başlayıp da galaksinin uç kesimleri ilkelliğin kollarına terk edildiğinde, Hari Seldon ve çevresindeki bir grup psikolog burada, bu kargaşanın ortasında Vakıf adlı bir koloni kurdular; böylece biz sanat, bilim ve teknoloji alanlarında adeta kuluçkaya yatacak ve İkinci İmparatorluk’un çekirdeğini oluşturacaktık.”

“Ah, evet, anladım…”

“Daha bitirmedim,” dedi tüccar soğuk bir sesle. “Vakıf’ın tarihin akışı içinde nasıl bir seyir izleyeceği o zamanların en gelişmiş bilimi olan psikotarih uyarınca planlanmıştı ve koşullar, geleceğin imparatorluğunu kurma yolunda bizi atılmalara sürükleyecek bir dizi krizin peş peşe ortaya çıkmasına yönelik ayarlanmıştı. Bunların her biri, her bir Seldon krizi tarihimizin önemli bir evresini işaret ediyor. İşte şimdi onlardan birine yaklaşıyoruz… üçüncüye.”

Twer omuz silkti. “Sanırım okulda bize bunlardan bahsetmişlerdi, ama bu çok uzun zaman önceydi… sen doğmadan önce.”

“Eminim öyledir. Unut gitsin. Önemli olan benim tam da bu krizin öncesinde buradan gönderiliyor olmam. Geri döndüğümde neyle karşılaşacağımı bilmeme olanak yok, üstelik her yıl yeni bir konsey seçimi yapılıyor.”

Twer başını kaldırıp baktı. “Bir ipucu mu yakaladın?”

“Hayır.”

“Kafanda bir plan var mı, peki?”

“Planın kırıntısı bile yok.”

“Eee?”

“Eesi mesi yok. Hardin bir keresinde demişti ki: ‘Başarıya giden yolda planlama tek başına yeterli değildir. İnsan koşullara göre tavır almayı da bilmeli.’ İşte ben de aynen öyle yapacağım.”

Twer başını kararsızca salladı ve iki adam ayağa kalkarak bir süre öylece birbirlerine baktılar.

Sonra ani ve bir o kadar da alelade şekilde, “Bak ne diyeceğim, benimle gelmeye ne dersin?” diye sordu Mallow. “Öyle şaşkın şaşkın durmasana yahu. Siyasetin daha heyecanlı olduğunda karar kılmadan önce sen de bir tüccardın. Daha doğrusu bana öyle söylediler.”

“Nereye gidiyorsun? Önce onu duyalım.”

“Whassalia Çatlağı’na doğru. Kesin koordinatlar ancak uzaya açıldıktan sonra bildirilecek. Cevabın nedir?”

“Peki ya Sutt burnunun dibinden ayrılmamamı uygun görürse?”

“Hiç sanmıyorum. Benden kurtulmaya bu kadar istekliyse neden seni de şutlamasın? Hem hiçbir tüccar kendi mürettebatını toparlamadan uzaya açılmaz. Canım kimi istiyorsa onu alırım yanıma.”

Yaşlı adamın gözlerinden tuhaf bir parıltı gelip geçti. “Pekâlâ. Seninle geleceğim.” Elini uzattı. “Üç yıl aradan sonra yaptığım ilk gezi olacak bu.”

Mallow da onun elini sıkıca tutunca iki adam tokalaştılar. “Güzel! Her şey yolunda! Şimdi etrafta bir tur atıp çocukları toparlamalıyım. *Uzak Yıldız*’ın nerede demirli olduğunu biliyorsun değil mi? Yarın orada görüşürüz öyleyse. Şimdilik hoşça kal.”

4

Tarihte eşine sık rastlanan bir olguydu Korell Yöneticisinin adından başka her bakımdan mutlak hükümdar olduğu bir sözde cumhuriyet. Bundan ötürü de, yasal krallıklarda görülen iki yatıştırıcı etkenin, 'hükümdarlık şerefi' ve 'saray etiketi'nin bile dizginleyemediği o bildik despotluk egemendi burada.

Korell maddi bakımdan pek zengin sayılmazdı. Arkasında bıraktığı sessizliğe gömülmüş anıtlar ve yıkık binalar, Galaktik İmparatorluk'un yitip gidişine tanıklık ediyordu. Vakıf'ın hükmü burada geçmiyordu henüz… Komdor unvanıyla anılan başkan Asper Argo'nun tüccarlara yönelik katı kurallar ve misyonerlere yönelik daha da katı yasaklar içeren vahşi yönetimi devam ettiği sürece de Vakıf burayı etkileyeceğe pek benzemiyordu.

Uzaylimanının ne kadar eski ve bakımsız olduğunu görmek *Uzak Yıldız*'ın mürettebatını endişeye sürüklemişti. Çoktan çürümüş olan hangarlar ortalığa koku yayadursun, önüne açtığı iskambil kâğıtlarıyla fal bakmakta olan Jaim Twer sıkıntıyla kaşındı.

"Burada alışveriş için elverişli malzeme çok," dedi Hober Mallow düşünceli bir edayla. Seyir lumbozundan sakin sakin dışarıya göz gezdirmekteydi. O âna dek Korell hakkında söylenebilecek başka bir şey de yoktu zaten. Yolculuk olaysız geçmişti. *Uzak Yıldız*'ın önünü kesmek üzere gezegenden alelacele gönderilen devriye filosu, zafer dolu eski günlerden kalma arızalı ufak gemiler ya da hantal teknelerden oluşuyordu. Mallow'un yerel makamlarla görüşmeye yönelik talepleri aradan bir hafta geçmesine rağmen yanıtlanmamış, tüccar gemisi, bu yeni ziyaretçiyle arasında belli bir mesafe bırakıp korku içinde bekleyen Korell filosunun varlığına alışmıştı.

"Burası ticaret yapmaya çok uygun," diye tekrarladı Mallow. "Bakir bir bölge."

Elindeki kartları bir kenara atan Jaim Twer başını sabırsızca kaldırdı. "Hay lanet, niyetin nedir, Mallow? Tayfalar söylenip duruyor, subaylar endişeli, ben de merak ediyorum…"

"Merak mı ediyorsun? Neyi?"

"Bu işin sonunun nereye varacağını… ve aklından geçenleri tabii. Burada ne yaptığımızı söyler misin?"

“Bekliyoruz.”

Öfkeden kıpkırmızı kesilen yaşlı tüccar homurdanmaya başladı. “Kör değilsin ya, Mallow? Alanın çevresinde nöbetçiler, üstümüzde de gemiler var. Bizi havaya uçurmaya hazırlanmadıkları ne malum?”

“Bir haftadır buradayız, öyle bir niyetleri olsa bunu çoktan yaparlardı.”

“Belki de takviye güçlerin gelmesini bekliyorlar.” Twer’in kurnaz bakışlı gözlerinde sert bir ifade vardı.

Mallow kendini bir koltuğa bıraktı. “Evet, bunu da hesaba kattım. Bana kalırsa karşımızdaki sorun çok basit. Öncelikle, buraya gelişimiz olaysız oldu. Yine de, bu bir şey ifade etmiyor olabilir, çünkü geçen yıl üç yüz küsur gemiden sadece üçü kaybolmuş. Bu çok düşük bir oran. Ama bu durum, nükleer donanıma sahip az sayıda gemileri bulunduğu ve bu sayı artırılmadığı sürece gerçeği açığa vurmaktan kaçındıkları anlamına da gelebilir.

“Diğer yandan, ellerinde hiç nükleer güç bulunmama olasılığı da yok değil. Belki atom silahları var, fakat şüphemizi üzerlerine çekmekten korktukları için bunu gizliyorlar. Sonuçta, farkında olmaksızın sınırı aşan hafif silahlı ticaret gemilerine korsanca saldırmak başka, gerekli belgeleri yanında taşıyan ve varlığı bile Vakıf’ın bazı şeylerden kuşkulandığını kanıtlamaya yeten bir elçilik gemisini bekletip aldatmaya çalışmak başka.

“Tüm bu unsurları birlikte ele alırsak…”

“Bir dakika, Mallow, bir dakika.” Twer ellerini havaya kaldırdı. “Bu kelime selinde neredeyse boğulacağım. Laf salatasını bırakıp sonuca gelmeye ne dersin?”

“Laf salatası dediğin o ayrıntıları *duyman gerekiyor*, yoksa olup biteni anlayamazsın, Twer. İki taraf da beklemede. Onlar benim buraya ne amaçla geldiğimi bilmiyorlar, ben de onların elinde ne olduğunu bilmiyorum. Ama ben daha zayıf durumdayım, çünkü yalnızım; karşımdaysa koca bir gezegen dolusu adam var… nükleer güce sahip bir gezegen belki de. Ne olursa olsun aciz bir görüntü çizemem, aksi halde bu bana pahalıya malolur. Bunun risk taşıdığını pekâlâ biliyorum. Bizi havaya uçuracaklar belki de. Ama bunu ta baştan göze almıştık zaten. Yapacak ne kalıyor geriye?”

“Bilmem ki… Hey, bu da nesi?”

Sabırla başını kaldıran Mallow alıcının düğmesini çevirip viziekranı açtı. Anlık bir parıltı sonrasında nöbetçi çavuşun suratı ekranda belirdi.

“Sizi dinliyoruz, çavuş.”

“Affedersiniz, efendim,” dedi çavuş. “Bizim çocuklar Vakıf’tan bir misyonerin gemiye girmesine izin vermiş.”
“Bir neyin?” Mallow’un yüzü mosmor kesilmişti.
“Bir misyoner, efendim. Acilen tedaviye ihtiyacı varmış, efendim…”
“Şu yapılandan sonra, tedaviye ihtiyaç duyacak tek kişinin o olmayacağını bilin, çavuş. Adamlara savaş durumuna geçmelerini söyle.”

Mürettebatın kaldığı bölmeler çoktan boşalmıştı. Mallow’un emrinin üzerinden beş dakika geçmeden, nöbet süresi sona ermiş olan tayfalar bile silah başındaki yerlerini almışlardı. Sınırı oluşturan yıldız sistemlerinin anarşi altındaki bölgelerinde en önemli yeti hızlı davranabilmekti ve usta bir tüccarın mürettebatı her şeyden önce hız bakımından üstün olmalıydı.
Yavaşça salona giren Mallow, misyonerin etrafında bir tur atarak onu tepeden tırnağa inceledi. Sonra, Usta Tüccar’ın içeri girdiğini görünce huzursuzlanarak kenara çekilmiş olan Teğmen Tinter ile ifadesiz bir yüzle hiç kıpırdamadan onun yanında dikilmekte olan Nöbetçi Çavuş Demen’e kaydı bakışları.
Düşünceli bir ifadeyle Twer’e dönen Usta Tüccar, konuşmaya başlamadan önce bir an duraksadı. “Pekâlâ, Twer, eşgüdümcüler ve yörünge uzmanları dışındaki tüm subayları ortalığı telaşa vermeden buraya topla. Yeni bir emre kadar hiç kimse yerinden ayrılmayacak.”
Sonraki beş dakika içinde Mallow tuvaletlerin kapılarını bir bir tekmeleyerek açıp kolaçan etti, barın arkasına göz attı, kalın camlı lumbozların önünü perdelerle kapadı. Bir ara salonu terk etmiş, yarım dakika sonra bir şarkı mırıldanarak dalgın dalgın geri dönmüştü.
Çağırdığı adamlar çok geçmeden içeri doldu. Peşlerine takılmış olan Twer içeri girince kapıyı ardı sıra sessizce kapadı.
“Öncelikle şunu bir anlayalım,” dedi Mallow sakince, “benim emrim olmadan bu adamı kim içeri aldı?”
Nöbetçi çavuş bir adım öne çıkınca, tüm gözler ansızın onun üzerine çevrildi. “Özür dilerim, efendim. Bu belirli bir kimsenin işi değil. Onu ortak bir karar doğrultusunda gemiye aldık. Sonuçta kendisi bizden biri, buradaki yabancılar…”
Mallow onun sözünü kesti. “Duygularınızı anlıyorum, çavuş, çok iyi anlıyorum. Bu adamlar sizin komutanız altında mıydı?”
“Evet, efendim.”

“Bu durumu atlattığımızda hepsi bir hafta süreyle kamaralarına hapsedilecek. Siz de benzer bir süre için tüm yetkilerinizden mahrum bırakılacaksınız. Anlaşıldı mı?”

Çavuşun yüz ifadesinde en ufak bir değişme olmazken, omuzlarının hafifçe sarsıldığı görüldü. “Evet, efendim,” dedi çabucak.

“Gidebilirsiniz. Silahınızın başına geçin.”

Kapı nöbetçi çavuşun arkasından kapanırken, diğerleri hep bir ağızdan konuşmaya başlamıştı bile.

“Bu ceza niye, Mallow?” diye atıldı Twer. “Korell’lilerin tutsak edilen misyonerleri öldürdüğünü biliyorsun!”

“Hangi nedenle olursa olsun, emirlerime aykırı bir hareket haklı gösterilemez. Benim iznim olmadan gemiye giriş çıkış yapılmayacaktı.”

Teğmen Tinter isyankâr bir sesle mırıldandı. “Yedi gündür hiç hareket etmedik. Disiplin bu şekilde sağlanamaz.”

“*Ben sağlarım,*” dedi Mallow buz gibi bir sesle. “Her şey yolundayken disiplini sağlamanın övünülecek bir yanı yoktur. Asıl mesele ölümle yüz yüzeyken düzeni koruyabilmekte. Nerede şu misyoner? Onu karşıma getirin.”

Kızıl cüppeli adam huzuruna dikkatle getiriledursun, tüccar bir koltuğa yerleşti.

“Adınız nedir, peder?”

“Hı?” Kırmızı cüppeli adam Mallow’a doğru dönerken tüm vücudu aynı anda hareket ediyordu sanki. Kocaman açılmış gözlerinde boş bir bakış vardı, bir şakağı ise çürümüştü. O âna dek ne konuşmuş, ne de Mallow’a kalırsa yerinden kımıldamıştı.

“İsminiz neydi, saygıdeğer peder?”

Birden canlanan misyoner kollarını onu kucaklamak istercesine ileri uzattı. “Oğlum… çocuklarım. Galaksi Ruhu sizi daima korusun.”

Twer, gözlerinden endişe okunurken, öne çıktı ve boğuk bir sesle konuştu. “Bu adam hasta. Biri onu götürüp yatırsın. Onu yatırmalarını ve doktor kontrolünden geçirmelerini emret, Mallow. Bence adamın durumu çok kötü.” Mallow iri kollarından birini uzatarak onu geri itti. “İşime karışma Twer, yoksa seni odadan çıkarmalarını söylerim. İsminiz neydi, peder?”

Misyoner birden yalvarır bir havaya bürünerek ellerini kenetledi. “Siz aydınlığa ermiş insanlarsınız, beni dinsizlerden koruyun.” Sözcükler akarcasına geliyordu artık. “Peşimi bırakmayan ve işledikleri suçlarla

Galaksi Ruhu'nu yaralayan bu hayvanların, bu karanlık günahkârların elinden kurtarın beni. Ben Anacreonlu Jord Parma'yım. Vakıf'ta eğitildim; Vakıf'ın ta kendisinden bahsediyorum, çocuklarım. Tüm gizemleri öğrenerek yetişmiş ve Ruh'un hizmetkârı olmaya hak kazanmış olan ben, içimdeki çağrıya uyarak buraya geldim." Nefes nefese kalmıştı. "Cehaletin pençesindeki bu kişiler bana acı çektirdi. Ama sizler Ruh'un çocuklarısınız; Ruh adına, beni o dinsizlerden koruyun."

Acil durumlarda kullanılan aygıttan yükselen madeni, tiz bir ses bu konuşmayı böldü:

"Düşman birimleri göründü! Talimat bekliyoruz!"

Tüm gözler otomatik olarak yukarıya, hoparlörün bulunduğu yere çevrilmişti.

Hiddetle birkaç küfür savuran Mallow aygıtın yanıt düğmesine basarak, "Nöbette kalın! Şimdilik hepsi bu!" diye haykırdıktan sonra aleti kapattı.

Ardından, az önce kapatmış olduğu lumbozlardan birine gidip kalın perdeyi bir hamlede yana iterek açtı ve ciddi bir ifadeyle dışarı baktı.

Düşman birimleri! Birkaç bin Korell'liden oluşan bir güruh kümelenmişti dışarıda. Bu ayaktakımı iniş alanını bir uçtan bir uca sararken, magnezyum lambalarının soğuk, güçlü ışığı altında en önde ilerleyenlerin yavaş yavaş yaklaşmakta oldukları fark ediliyordu.

"Tinter!" Tüccar başını çevirmemişti, ama ensesinin kıpkırmızı kesildiğine bakılırsa yüzü de bundan pek farklı olmasa gerekti. "Dış mikrofonu çalıştır da ne istiyorlarmış öğren. Yanlarında yasal bir temsilci bulunup bulunmadığını sor. Onlara hiçbir konuda söz verme, tehdit de savurma, yoksa seni öldürürüm."

Arkasını dönen Tinter aldığı emri yerine getirmek üzere salondan ayrıldı.

Omzunda sert bir dokunuş hisseden Mallow bir silkinişte kurtuldu o elden. Twer'di bu, öfkeden ıslığa dönmüş bir sesle kulağının dibinde söylenip duruyordu. "Mallow, bu adamı gemide tutmak zorundasın. Yoksa mertliğini de, şerefini de ayaklar altına almış olursun. Sonuçta o da Vakıf'tan biri… üstelik bir rahip. Dışarıdaki vahşiler… Hey, duyuyor musun beni?"

"Duyuyorum, Twer." Mallow'un sesi kararlıydı. "Misyonerlere bekçilik etmekten daha önemli işler için geldim buraya. Canım ne isterse onu yaparım, bayım ve Seldon ile galaksi tanığımdır ki, beni durdurmaya kalkarsan o kokuşmuş gırtlağını paramparça ederim. Yoluma çıkma, Twer, aksi halde bu son yaptığın iş olur."

Mallow onun yanından geçip gitti. “Hey, sen! Peder Parma! Vakıf misyonerlerinin Korell topraklarına girmesinin anlaşmalarca yasaklandığını bilmiyor muydun?”

Misyoner korkudan zangırdıyordu. “Ben ancak Ruh’un gösterdiği yere gidebilirim, oğlum. Eğer karanlıkta kalanlar ışığı reddediyorsa, bu onların ışığa ihtiyaç duyduğunun en büyük göstergesi değil midir?”

“Bunun konumuzla bir ilgisi yok, peder. Burada bulunuşunuz hem Korell, hem de Vakıf yasalarına aykırı. Bu yüzden sizi korumamın hiçbir yasal dayanağı yok.”

Misyoner ellerini bir kez daha kaldırdı. O şaşkın havayı üzerinden atmışa benziyordu. Tam o sırada geminin dış bağlantı sisteminin devreye girdiğini belirten boğuk gürültü duyuldu ve hemen sonrasında dışarıda bekleşmekte olan kızgın kalabalığın derin uğultusu dalga dalga geldi kulaklara. Heyecana kapılan pederin gözleri fıldır fıldır dönmeye başlamıştı.

“Onları duyuyor musunuz? Bana neden yasalardan bahsedip duruyorsunuz, insanların koyduğu yasalardan? Oysa çok daha yüce yasalar vardır. Şunu söyleyen Galaksi Ruhu değil miydi: ‘Dostların incinirken sen buna kayıtsız kalmayacaksın.’ Peki ya şunu: ‘Zayıf ve korumasız olana nasıl davranırsan, sana da öyle davranılacak.’

“Silahınız yok mu sizin? Ya geminiz? Arkanızda Vakıf’ın gücü yok mu? Hepsinin ötesinde, evrene hükmeden Ruh eşlik etmiyor mu size?” Soluklanmak için bir süre sustu.

Bu kısa duraklama sırasında *Uzak Yıldız*’ın dış mikrofonlarından gelen gürültü kesilmiş ve Teğmen Tinter endişeli bir suratla salona geri dönmüştü.

“Konuş!” dedi Mallow kısaca.

“Efendim, Jord Parma adlı şahsın kendilerine teslim edilmesini istiyorlar.”

“Peki ya kabul etmezsek?”

“Çeşitli tehditler savurdular, efendim. Sözlerini anlamak pek mümkün olmadı. Ama şurası gerçek ki, çok kalabalıklar… ve gözü dönmüş bir halleri var. İçlerinden biri bu bölgenin yetkilisi olduğunu ve emri altında polis gücü bulunduğunu iddia etti, ama asıl patronun o olmadığı belli.”

“Patron veya değil,” diyerek omuz silkti Mallow, “burada o adam yasa demektir. Vali, polis ya da her ne ise, o herifin gemiye tek başına yaklaşması koşuluyla, Rahip Jord Parma’yı alabileceğini onlara söyle.”

Sözlerini bitirirken kaşla göz arasında silahını eline almıştı. “Ben itaatsizlik nedir bilmem. Öyle bir şeyle daha önce hiç karşılaşmadım. Eğer

içinizde bana bunu öğreteceğini düşünen varsa, karşılığında hangi çareye başvuracağımı ona göstermekten mutluluk duyarım.”

Silahı ağır ağır çevirerek Twer’e doğrulttu. Yüzündeki gergin ifadeden kurtulmak için büyük çaba harcadığı gözlenen yaşlı tüccarın yumruk haline gelmiş olan elleri gevşeyip aşağı düştü. Soluk alıp verirken burnundan hışırtılı sesler çıkarıyordu.

Tinter salondan ayrıldıktan beş dakika sonra, lumbozun camından görüldüğü kadarıyla ufak tefek, çelimsiz bir adam kalabalıktan kopup gemiye doğru ilerlemeye başladı. Tedirgin bir hali vardı, duyduğu korku ve endişe hareketlerindeki yavaşlıktan anlaşılıyordu. Gemiye varana dek iki kez cayıp geri dönmeye yeltendiyse de, arkasında beklemekte olan koca kalabalığın tehditleri onu yeniden gemiye itti.

“Pekâlâ,” diye işaret etti Mallow halen elinde tutmakta olduğu tabancayı sallayarak, “Grun ve Upshur, bu adamı dışarı çıkarın.”

Misyoner canhıraş bir çığlık koyverdi. Parmakları kaskatı kesilmiş olan ellerini havaya kaldırınca, cüppesinin geniş yenleri cılız ve damarlı kollarını açığa çıkaracak şekilde aşağı sarkmıştı. Hafif bir ışıltının bir an için görünüp kaybolması sonucu gözlerini kırpıştıran Mallow, sonrasında kibirli bir tavırla onu götürmelerini tekrar işaret etti.

Kollarına yapışmış onu sürüklemekte olan adamlardan kurtulmak için çırpınan misyonerin sesi duyuldu. “Kendi kardeşini şeytana ve ölüme terk eden haine lanet olsun! Çaresizin yakarışına tıkanan kulakları sağır olsun! Masumiyeti görmezden gelen gözleri kör olsun. Karanlıkla işbirliği eden ruhu sonsuza dek karanlığa mahkûm olsun!..”

Twer ellerini kulaklarını götürüp avuçlarını sıkıca bastırdı.

Mallow ise emniyetini kapadığı tabancasını kılıfına yerleştirmekle meşguldü. “Dağılın,” diye emretti kelimelerin üstüne basa basa, “herkes yerini alsın. Dışarıdaki kalabalığın dağılmasını izleyen altı saat boyunca nöbet durumu korunacaktır. Sonraki kırk sekiz saat süresince de çifte nöbet uygulanacak. Ancak ondan sonra yeni emirler verilecektir. Twer, benimle gel.”

Mallow’un odasında yalnızdılar şimdi. Mallow’un gösterdiği koltuğa yığılan Twer’in tıknaz vücudu bayağı sarsılmışa benziyordu.

Ayakta kalmayı yeğleyen Mallow onu alaycı bir ifadeyle bir süre süzdükten sonra, “Twer,” diye başladı söze, “beni hayal kırıklığına uğrattın. Geçirmiş olduğun şu son üç yıllık siyaset hayatı tüccarlıktan kalma alışkanlıklarından kopmana sebep olmuş anlaşılan. Unutma, ben

Vakıf'tayken demokrat geçiniyor olabilirim, ama gemimi dilediğim gibi yönetebilmek için despotluğa başvurmam şart. Daha önce kendi adamlarımın üzerine silah doğrultmak durumunda hiç kalmamıştım, sınırı aşmasaydın böyle bir zorunluluk bu sefer de ortaya çıkmayacaktı.

"Twer, burada resmi bir görevle değil, benim kişisel davetim üzerine bulunuyorsun ve sana haddinden fazla nezaket göstereceğim… ama baş başayken. Ne var ki, şimdiden sonra subay ve askerlerimin önünde bana 'Mallow' şeklinde değil, 'efendim' diye hitap edeceksin. Bir emir verdiğimde onu yerine getirmek için üçüncü sınıf bir miçodan daha hızlı atıl ki, şansın yaver gider de bunu başarırsan ellerini kelepçeletip seni geminin ambarına kapattırmamdan kurtulabilesin. Anladın mı?"

Parti başkanı kurumuş bir ağızla yutkunmaya çalıştı. "Özürlerimi kabul edin," dedi zoraki bir biçimde.

"Özrün kabul edildi! Barıştık mı?"

Twer'in zayıf parmakları Mallow'un kocaman avucunda kaybolup gitti. "Kötü bir niyetim yoktu," dedi Twer. "Bir insanı linç edileceğini bile bile onların kucağına atmak zoruma gitti. Dizleri titreyen o vali bozuntusu… ya da her ne haltsa işte, o herif rahibi koruyamaz. Bu düpedüz cinayet."

"Elimden bir şey gelmez. Samimi görüşümü sorarsan, bu olay ta baştan çürük kokuyordu zaten. Fark etmedin mi?"

"Neyi?"

"Bu uzaylimanı ıssız bir bölgenin tam ortasında. Aniden bir misyoner kaçıyor. Peki ama nereden? Sonra buraya gelip bize sığınıyor. Ne rastlantı ama! Nereden çıktığı belli olmayan koca bir kalabalık toplanıyor. En yakın kent buraya en az yüz elli kilometre uzaklıkta. Yine de bunca adam yarım saat içinde peyda olabildi! Tüm bunlar nasıl mümkün oldu sence?"

"Nasıl?" diye tekrarladı Twer.

"Ya o misyoner bizi oltaya düşürmek için buraya bilhassa gönderildiyse? Dostumuz Peder Parma'nın aklı gözle görülür biçimde karışmıştı. Bir saniye dahi kendine hakim olmayı başaramadı."

"Onu feci hırpalamışlar…" diye acı acı mırıldandı Twer.

"Belki! Belki de o adamı korumak gibisinden aptalca bir kahramanlığa girişeceğimizi umuyorlardı. Rahip sırf bu gezegende bulunmakla bile hem Korell, hem de Vakıf yasalarını çiğnemiş oldu. Eğer onu alıkoysaydım bu Korell'e savaş ilan etmemiz anlamına gelirdi ki öylesi bir durumda Vakıf *bizi* korumak için hiçbir yasal dayanak bulamazdı."

"Bu… bu pek uzak bir olasılık."

Tam o sırada hoparlörden yükselen cırlak bir ses Mallow’un yanıt vermesini engelledi. “Efendim, resmi bir ileti geldi.”

“Hemen bana gönderin!”

Aygıtın altındaki bölmede bir tıkırtı oldu ve hemen akabinde parlak bir silindir belirdi. Mallow bunu açıp içindeki gümüş renkli kâğıdı çıkardı ve onu baş ile işaret parmakları arasında tutarak, “Doğrudan doğruya başkentten gönderilmiş bir mesaj,” dedi. “Komdor’un özel imzasını taşıyor.”

Yazılanlara çabucak göz gezdirdikten sonra kısa bir kahkaha attı. “Demek benim fikrim çok uzak bir olasılıktı, öyle mi?”

Kâğıdı Twer’in kucağına fırlatırken şunları ekledi: “Misyoneri onlara teslim etmemizin üstünden yarım saat geçmişken nazik bir davetiye alıyor ve muhteşem Komdor’un huzuruna çağrılıyoruz… hem de yedi günlük bir beklemenin ardından. Bir sınavı başarıyla geride bıraktık sanırım.”

5

Komdor Asper halktan biriydi… en azından o öyle iddia ediyordu. Kabak kafalıydı, ensesinde kalmış az miktarda saç omuzlarına cansızca dökülüyordu, gömleğinin iyi bir temizlikten geçirilmeye ihtiyacı vardı ve genizden gelen bir sesle konuşuyordu.

“Biz burada gösterişten hoşlanmayız, Tüccar Mallow,” dedi. “Sahte tavırlardan uzağız. Bana baktığında, devletimizin en önde gelen vatandaşını görürsün sadece. Komdor da bu anlama geliyor zaten, sahip olduğum başka bir unvan yok.” Bu konuşma pek hoşuna gidiyor gibiydi. “Hatta ben bu gerçeğin Korell ile sizin ulusunuz arasındaki en güçlü bağlardan biri olduğunu düşünüyorum. Anladığım kadarıyla sizin halkınız da bizimki gibi cumhuriyetin nimetlerinden yararlanıyormuş.”

Ciddi bir tavırla, “Kesinlikle doğru, Komdor,” diyen Mallow, bu kıyaslamanın ne kadar yanlış olduğunu için için tekrarlıyordu, “Hükûmetlerimiz arasındaki barış ve dostluğu sürekli kılacağına inandığım bir saptamada bulundunuz.”

“Barış! Ah!” Yüzünü duygulu bir ifadeyle buruşturan Komdor’un seyrek, kırçıl sakalı titreşti. “Sınır bölgelerinde yüreği benimki kadar barışa adanmış başka biri var mıdır, merak ediyorum. Saygıdeğer babamın yerine geçip liderlik koltuğuna oturduğumdan beri barışın en ufak bir yara almadığını samimiyetle söyleyebilirim. Belki bunu açıklamamam gerekir,” derken kibarca öksürdü, “ama uyruklarımın, daha doğrusu yurttaşlarımın beni Canımız Asper diye nitelendirdikleri geldi kulağıma.”

Mallow bakışlarını görüşmenin gerçekleştiği bakımlı bahçede gezdirdi. Bahçenin belli noktalarına yerleştirilmiş olan uzun boylu adamlar ve taşıdıkları tuhaf biçimli fakat hiç kuşkusuz öldürücü silahlar kendisine karşı önlem olarak oradaydı belki de. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Ama içinde bulundukları mekânı çevreleyen çelik putrelli yüksek duvarların yakın zamanda sağlamlaştırılmış bir görünümleri vardı… ki bu da Canımız Asper diye anılan birine hiç yakışmayacak bir durumdu.

“Sizinle görüşme olanağı bulduğum için kendimi şanslı kabul edebilirim öyleyse,” dedi Mallow. “Aydın bir yönetimden mahrum kalmış çevre dünyaların despotlarının ve krallarının çoğu sevilen bir hükümdar olmalarını sağlayacak özelliklerden yoksundur.”

“Ne gibi özellikler?” Komdor’un sesi temkinliydi.

“Halkı için en iyi olanı arama özelliği gibi. Oysa siz durumu anlıyor ve halkınızın çıkarlarıyla yakından ilgileniyorsunuz.”

Bahçede ağır ağır gezinirlerken Komdor üzerinde yürüdükleri çakıllı yoldan ayırmıyordu gözünü. Ellerini ise arkasında kavuşturmuştu.

Mallow sakin ve akıcı bir dille konuşmayı sürdürdü. “Şimdiye dek uluslarımız arasındaki ticaret hükûmetinizce tüccarlarımıza uygulanan kısıtlamalar yüzünden aksadı. Eminim siz de sınırlamalara tabi tutulmayan bir ticaretin…”

“Serbest ticaret!” diye mırıldandı Komdor.

“Madem öyle istiyorsunuz, serbest ticaret diyelim. Bunun her iki tarafın da yararına olacağını anlamalısınız. Sizde bizim istediğimiz şeyler var, bizde de sizin ihtiyaç duyduğunuz şeyler. Refah düzeylerimizi karşılıklı artırmak için alışveriş yapmamız yetecektir. Sizin gibi halkın dostu olmuş –hatta *halktan biri* olmuş demeliyim– aydın bir yöneticiye bu konunun uzun uzadıya anlatılmasına gerek olduğunu sanmıyorum. O yüzden sizi daha fazla sıkmadan cevabınızı bekleyeceğim.”

“Doğru! Bu durumun çoktandır farkındayım. Ama benim yerimde olsan sen ne yapardın?” Sesi şikayet dolu bir sızlanma halini almıştı. “Sizin halkınız bize karşı hep anlayışsız davrandı. Ben her zaman ekonomimizin kaldırabileceği oranda bir ticaretten yana oldum, ama sizin öne sürdüğünüz koşulların kabul edilir yanı yok. Buranın tek hakimi ben değilim.” Sesi giderek yükseliyordu. “Ben kamuoyunun hizmetkârıyım sadece. Halkım beraberinde zoraki bir din getiren hiçbir ticarete sıcak bakmıyor.”

Mallow aniden durdu. “Zoraki bir din mi?”

“Daima böyle olmadı mı? Yirmi yıl önce Askone’nin başına gelenleri anımsayınız. Onlara bazı ürünler satarak işe başladınız, bir süre sonra halkınız bu ürünlerin gereği gibi kullanıldığından emin olma bahanesiyle Vakıf misyonerlerinin Askone’ye serbestçe kabul edilmesi şartını koştu; peşinden Şifa Tapınakları inşa edilmesi talebi geldi. Bunu dini okulların kurulması izledi; din görevlilerine bağımsız hareket etme hakkı tanındı ve sonuç ne oldu dersiniz? Askone bugün Vakıf sisteminin bir parçası haline geldi ve Büyük Usta kendi donuna bile donum diyemeyecek durumda. Ah, hayır, hayır! Bağımsız bir ulusun gururu böyle bir şeyi sindiremez.”

“Benim önerimin bu bahsettiklerinizle hiç ilgisi yok,” diye araya girdi Mallow.

“Yok mu?”

“Yok tabii. Ben bir Usta Tüccar’ım. Benim dinim paradır. Misyonerlerin din kılıfı altında gizemli bir havaya soktuğu bütün o saçmalıklar beni rahatsız ediyor, sizin de onlara katlanamadığınızı görmekten sevinç duydum. Böylelikle tam benim kafamda bir insan olduğunuzu anladım.”

Sinirli halini bir silkinişte atan Komdor tiz bir kahkaha savurdu. “İyi dedin! Vakıf senin ayarında birini çok daha önce yollamalıydı bana.”

Elini dostane bir tavırla tüccarın geniş omzuna koydu. “Ama dostum, bana işin sadece yarısını anlattın henüz. Asıl getirinin ne *olmadığından* bahsettin. Şimdi bir de bu işin ardında yatan *asıl getiriden* söz edelim istersen.”

“Bu işin tek bir getirisi var, Komdor, o da sizin kavuşacak olduğunuz büyük zenginlik.”

“Gerçekten mi?” dedi Asper tıkalı burnundan gelen boğuk bir sesle. “İyi ama ben zenginliği ne yapayım? Kişinin gerçek serveti halkının ona gösterdiği sevgidir. Ben buna zaten sahibim.”

“Neden ikisine de sahip olmayasınız? Bir elle altın, diğeriyle de sevgi toplamak pekâlâ mümkün.”

“Eğer bu dediğin mümkün olsaydı, genç adam, gerçekten de ilgimi uyandırırdı. Böyle bir şey nasıl başarılabilir?”

“Ah, bunun birkaç yolu var. Sorun içlerinden birini seçmekte. Durun bir bakalım. Lüks eşyaları ele alalım örneğin. Şu gördüğünüz parça…”

Mallow narin bir hareketle iç cebinden cilalanmış madenlerden oluşma yassı bir zincir çıkardı. “Evet, sözgelimi bu.”

“Nedir o?”

“Bunu uygulamalı olarak göstermem lazım. Yakınlarda bir hanım var mı? Herhangi bir genç bayan olabilir. *Bir de* boy aynası getirtmeniz gerekiyor.”

“Hımmm. İçeri girelim o halde.”

Komdor kaldığı yere ev demekle yetiniyordu. Oysa halkın gözünde burası bir saraydan aşağı değildi. Mallow’un ayrıntıları yakalayan keskin gözleri ise tüccara burasının bir kaleden farksız olduğunu göstermişti. Yapı başkente yukarıdan bakan bir tepenin üzerine inşa edilmişti. Duvarları kalındı ve tahkimatlıydı. Sarayın girişlerinin tamamı muhafız kontrolünde tutuluyordu, mimarisi ise savunmaya yönelik tasarlanmıştı. Tam da bizim Canımız Asper’e göre bir ‘ev’, diye düşündü Mallow suratını ekşiterek.

Genç bir kız getirilmişti karşılarına. Kız Komdor’un önünde yerlere kadar eğilip selam verirken, “Komdora’nın hizmetkârlarından biri bu,

işimizi görür mü?” diye sordu yönetici.

“Hem de fazlasıyla!”

Mallow zinciri kızın beline takıp birkaç adım geri çekilirken, Komdor dikkatli gözlerle onu izliyordu.

Sonra genizden gelen bir sesle, “Eee?” dedi. “Hepsi bu muydu?”

“Lütfen perdeleri kapayın, Komdor. Genç bayan, kemerin tokasının hemen yanında ufak bir çıkıntı var. Onu yukarı doğru itebilir misiniz? Haydi durmayın, canınız acımayacak.” Söyleneni yapan kız soluğunu tutup ellerine baktı ve hayret dolu bir “Ah!” eşliğinde soluğunu geri bıraktı.

Uçuk tondaki rengi sık sık değişen bir ışık kızın belinden yayılarak tüm bedenini sardı ve başının üstüne dek ulaşıp, alev alev yanan, sıvıdan bir taç şekline büründü. Birisi kuzey ışıklarını gökyüzünden indirip bir pelerine dönüştürmüştü sanki.

Aynaya doğru yürüyen kız, kendini beğeniyle karışık bir şaşkınlıkla uzun uzun seyretti.

“Şunu da alın,” dedi Mallow, donuk çakıl taşlarından yapılma bir gerdanlığı kıza uzatırken. “Boynunuza takın.”

Kız istenileni bir kez daha yerine getirdi ve çakıl taşları vücudunu saran ışıklı alana girdikçe kızıl ve altın renkli pırıltılar saçan birer aleve dönüştü.

Mallow kıza “Ne düşünüyorsunuz?” diye sordu. Kız yanıt vermediyse de gözlerinde hayranlık okunuyordu. Komdor eliyle işaret edince, kız çıkıntıyı istemeye istemeye aşağı indirdi ve kemerden yayılan tüm ışık bir anda tamamen kayboldu.

“Bunlar artık sizin, Komdor,” dedi Mallow. “Vakıf’ın Komdora’ya ufak bir hediyesi olarak kabul edin lütfen.”

“Hımmm.” Komdor kemer ile gerdanlığı ağırlıklarını ölçmek istercesine elinde çevirip duruyordu. “Bu işin sırrı nedir?”

“Orasını teknik uzmanlarımız bilir,” diyerek omuz silkti Mallow. “Ama size şu kadarını söyleyebilirim ki, onu rahiplerin yardımı olmadan… tekrar ediyorum, onların yardımı olmadan çalıştırabilirsiniz.”

“Eh, sonuçta bunlar sırf kadınların kullanımına yönelik süsler. Benim ne işime yarar ki? Hem böyle şeyler para getirir mi?”

“Sizin burada balolar, kabuller, ziyafetler… buna benzer şeyler düzenleniyor, değil mi?”

“Ah, evet.”

“Kadınların bu gibi mücevherlere sahip olmak için ne kadar para ödemeye hazır olabileceklerini aklınız kesiyor mu? Ben size söyleyeyim:

En aşağı on bin kredi!”

Komdor beyninden vurulmuşa dönmüştü. “Ah!”

“Her bir eşyayı çalıştıran güç biriminin ömrü altı aydan fazla sürmediği için de sürekli yenilerinin alınması gerekecektir. Hemen şimdi bu eşyalardan istediğiniz kadarını bin kredi değerinde işlenmiş demir karşılığı size satabilirim. Bu sizin için yüzde dokuz yüz kâr anlamına gelir!”

Zihninde müthiş hesaplara dalmış görünen Komdor neredeyse sakalını yoluyordu. “Galaksi aşkına, bu boncuklar uğruna nasıl kapışacaklarını düşünüyorum da. Eldeki ürünlerin sayısını sınırlı gösterip rekabeti kızıştırma yoluna gideceğim… ama çaktırmadan. Bu işe şahsen karıştığımın bilinmesi uygun olmaz tabii.”

“İsterseniz bu ticareti paravan şirketlerin işiymiş gibi yansıtabiliriz,” dedi Mallow. “Sonra… örneğin bütün ev araç gereçlerini ele alalım. En sert eti bile iki dakika içinde yumuşatıp kızartacak taşınabilir fırınlarımız var. Bilenmeye ihtiyaç duymayan bıçaklarımız var. Sonra… bir yığın kirli çamaşırı içine alıp temizleyen ve koca bir çamaşırhanede ancak görülebilecek olan bu işi insan eli değmeden halleden dolap büyüklüğünde aletlerimiz. Bulaşık makinelerini de unutmayalım. Yer siliciler, mobilya cilalayıcılar, toz yutucular, ışıklandırma cihazları… aklınıza ne gelirse! Düşünün bir… Bunları halka sunduğunuz *taktirde* popülariteniz amma artacaktır! Elinizin altında yüzde dokuz yüz kârla bulundurduğunuz bunca eşya sayesinde şeylerin… eee… dünyasal zenginliklerinizin ne kadar artacağını düşünün, üstelik tüm bu eşyalar hükûmetin tekelinde kalacak. Bu eşyaların değeri halkınızın gözünde onlara ödedikleri paranın kat kat üstünde olacaktır, *sizin* bunlara ne ödediğinizi ise hiç kimsenin bilmesine gerek yok. Hem bunları çalıştırmak için rahiplerin yardımına ihtiyaç duyulmayacağını da anımsatmak isterim. Böylece herkes mutlu olacak.”

“Öyle görünüyor ki, sizden başka herkes. Sizin bu işten kazancınız ne olacak?”

“Vakıf yasaları bir tüccarın ne kadar kazanmasına elveriyorsa, o kadar. Adamlarım ve ben yaptığımız ticaretten elde edilen kârın ancak yarısını alabiliyoruz. Siz satmak istediklerimin hepsini alın yeter, böylelikle iki taraf da kazançlı çıkacaktır. Hem de *çok* kazançlı.”

Komdor’un keyfi yerine gelmişti. “Ödemenin nasıl yapılmasını istemiştiniz? Demirle mi?”

“Demir, madenkömürü ve boksit. Yanı sıra tütün, biber, magnezyum ve kereste. Hepsi de sizde fazlasıyla olan şeyler.”

“Teklifiniz kulağa adil geliyor.”

“Bence de. Ah, bir şey daha, Komdor… fabrikalarınızın donanımını yenileyebilirim.”

“Nasıl peki?”

“Çelik dökümhaneleriniz, örneğin. Çelik üretiminde kullanılan ve üretim maliyetlerini bir önceki düzeyin yüzde birine indirgeyecek sihirli, küçük aletlerim var. Bir yandan fiyatları yarıya indirirken, üreticilerle de çok büyük kazançları paylaşmayı sürdürebilirsiniz. Bir gösteri yapmama izin verirseniz, ne demek istediğimi çok daha iyi anlayacaksınız. Bu kentte bir çelik dökümhanesi var mı? Fazla vaktinizi almayacağım.”

“Bunu ayarlayabiliriz, Tüccar Mallow. Ama yarın, yarın. Bu akşam yemeğinde konuğumuz olur musunuz?”

“Adamlarım…” diye başlayacak oldu Mallow.

“Onlar da buyursun,” dedi Komdor coşkunlukla. “Böylece uluslarımız arasında sembolik bir kaynaşma gerçekleşir, hem dostane görüşmelerimizi sürdürme fırsatı da bulmuş oluruz. Yalnız şu noktayı aklınızdan çıkarmayın,” derken yüzüne sert bir ifade yerleşti, “dini bu işe karıştırmak yok. Tüm bunların sizin misyonerlerin ülkeme girmesi için bir ilk adım olduğu fikrine sakın kapılmayın.”

“Komdor,” dedi Mallow ince bir alayla, “dinin benim kârımı azaltacağı konusunda size teminat vermedim mi?”

“Öyleyse şimdilik bu kadarı yeter. Adamlarım size geminize dek eşlik edecekler.”

6

Komdora kocasından çok daha gençti. Soğuk, solgun bir yüzü ve arkaya doğru düz taranmış siyah saçları vardı.

"Konuşman bitti mi, zarif ve soylu kocacığım?" dedi aksi aksi. "*Tam anlamıyla* bitti mi? Eğer öyleyse sanırım artık bahçeye bile çıkabilirim."

"Olayı dramatize etmene gerek yok, sevgili Licia," diye alttan aldı Komdor. "O genç adam akşam yemeğinde konuğumuz olacak, onunla istediğin kadar gevezelik edebilir, hatta benim söyleyeceklerimi dinleyip eğlenebilirsin. Sarayda onun adamları için de kalacak yer hazırlanması gerekiyor, çok kalabalık değillerdir umarım."

"Bir oturuşta kocaman domuzları mideye indiren, yanında da fıçı fıçı bira deviren tiplerdir herhalde. Ziyafetten sonra çıkardıkları masrafı görünce tam iki gece acıyla inleyeceksin."

"Eh, belki de inlemem. Sandığının aksine, olabildiğince zengin bir ziyafet hazırlatmak istiyorum."

"Ah, anlıyorum," diyen kadın kocasına aşağılayan gözlerle baktı. "Bakıyorum bu ilkel heriflerle beraberken kendini dost ortamında hissediyorsun. Yaptığınız görüşmeye katılmama izin vermeyişin de bundan ileri geliyor olmalı. O küçük aklında babama karşı sinsice planlar kuruyor olmayasın sakın."

"Hiç de değil."

"Tabii ya, sana inanmam gerekir, değil mi? Siyasi çıkarlar uğruna kurban edilip çirkin bir evlilik yapmaya zorlanan zavallı bir kadın varsa, o da benim. Kendi ülkemin arka sokaklarında ve batakhanelerinde bile çok daha uygun bir eş bulabilirdim."

"Bak sana ne diyeceğim, sevgilim. Belki de anavatanına dönmek istiyorsundur. Ama bundan önce, en iyi tanıdığım organın olan dilini senden bir anı olarak alıkoymak üzere kestirmek isterim. Yanında da," derken başını düzenbazca yana eğdi, "güzelliğini tamamlamak için kulaklarını ve burnunun ucunu kestirsem hiç fena olmaz hani."

"Buna cüret edemezsin, seni küçük fino köpeği! Babam senin bu oyuncak ülkeni tuzla buz eder. Aslında bunu vakit geçirmeden yapmasını sağlamak için barbarlarla iş görüştüğünü ona söylemem yeter."

“Hımmm. Tehdit savurmana gerek yok. Çok istiyorsan o tüccarı bu akşam kendin de sorgulayabilirsin. Fakat bunu yaparken, madam, durmadan işleyen şu çenenizi tutmaya bakın.”

“Şimdi de bana emir mi veriyorsun?”

“Al, bunu tak ve sakin olmaya çalış.”

Kemeri kadının beline, gerdanlığı da boynuna yerleştiren Asper, kemerin düğmesini yukarı kaldırıp birkaç adım uzaklaştı.

Soluğunu tutan Komdora kaskatı kesilmiş ellerini öne doğru uzattı. Parmaklarını usulca gerdanlığın üzerinde gezdirince de nefesi bir kez daha kesildi.

Komdor bu sırada ellerini memnun memnun ovuşturmadaydı. “Bunları bu gece takabilirsin…”

Komdora sesini kesti.

7

Jaim Twer huzursuzca kımıldanarak ayaklarını yere sürttü. “Niçin surat asıyorsun?”

Hober Mallow daldığı derin düşüncelerden uyandı. “Suratım asık mı? Hiç farkında değilim.”

“Dün bir şeyler oldu galiba… yani o ziyafet dışında,” diyen Twer ani bir kararlılıkla ekledi: “Başımız dertte, değil mi Mallow?”

“Dert mi? Yok canım. Tam aksine. Aslında benim durumum kırmak üzere tüm gücümle yüklendiğim bir kapıyı açık bulmaktan farksız. Şu çelik işini çok kolay kaptık.”

“Bir tuzaktan mı kuşkulanıyorsun?”

“Ah, Seldon aşkına, durduk yere evhamlanma şimdi.” Sabırsızlığını yenmeye çalışan Mallow sakin bir tavırla devam etti. “Çelik dökümhanesine girme iznini böyle kolayca alabilmiş olmamızın orada görülecek hiçbir şey bulunmadığı anlamına gelmesinden korkuyorum sadece.”

“Nükleer güç, ha?” dedi Twer düşünceli bir sesle. “Ben sana söyleyeyim. Korell’de nükleer güce dayalı bir ekonominin işlediğine dair hiçbir iz yok. Nükleer enerji gibi her şeyin üzerinde etki doğuracak temel bir teknolojinin izlerini gizlemek çok zor bir iştir.”

“Bu enerji yeni yeni kullanılmaya başlanmış ve savaş ekonomisine odaklanmışsa işler değişir, Twer. O vakit ona sadece tersanelerde ve çelik dökümhanelerinde rastlarsın.”

“Peki ya dökümhanede ona rastlamazsak…”

“İşte o zaman ellerinde nükleer güç yok… ya da varsa bile göstermeyip saklıyorlar demektir. Bize de yazı tura atmak veya tahmin yürütmek kalır.”

Twer olumsuz yönde başını salladı. “Keşke dün senin yanında olsaydım.”

“Bunu ben de isterdim,” dedi Mallow sertçe. “Manevi desteğe asla hayır demem. Ne yazık ki dünkü toplantının kurallarını ben değil, Komdor’un kendisi koydu. Hah, şu yaklaşan bizi dökümhaneye götürecek olan kraliyet yer aracı olsa gerek. Bütün aletler yanında mı?”

“Hem de hepsi.”

8

Dökümhane oldukça genişti ve ortalığa hiçbir tamiratın silemeyeceği bir çürük kokusu sinmişti. Olağandışı bir sessizliğe bürünmüş olan bomboş dökümhane bu haliyle Komdor ve maiyetine bile alışılmadık geliyordu.

Çelik levhayı özensiz bir hareketle kaldırıp iki desteğin üzerine yerleştiren Mallow, bunun ardından Twer'in uzattığı aletin kurşun bir muhafaza içindeki deri sapını kavradı.

"Bu alet tehlikelidir," dedi, "ama bıçkı makinesi de öyle. Parmaklarınızı uzak tutun yeter."

Konuşurken bir yandan da aletin namlusunu hızla aşağı eğip çelik levhanın üzerine boylamasına sürerek levhanın ikiye ayrılmasına sebep oldu.

Diğerleri hep birden sıçrayınca Mallow kendini gülmekten alamadı. Levha parçalarından birini kaldırıp dizine dayarken, "Kesme uzunluğunu şaşmaz bir doğrulukla, santimi santimine ayarlayabilirsiniz," dedi. "Beş santim kalınlığında bir levha da bunun kadar kolayca ortadan ikiye bölünebilir. Kalınlığı doğru hesaplarsanız, tahta bir masanın üzerine koyduğunuz çeliği ahşaba zarar vermeden kesmeniz mümkündür."

Mallow bunları söylerken nükleer makas hareket etmeyi ve odaya çelik parçaları saçmayı sürdürüyordu.

"İşte bu," dedi Mallow, "yontma işlemi… çeliği yontmak için."

Makası geri çekti. "Rendeyi de kullanabilirsiniz. Çelik bir levhayı inceltmek, bir çıkıntıyı düzleştirmek, pas izini çıkarmak mı istiyorsunuz? İzleyin o halde!"

Şeffaf denebilecek incelikte çelik yaprakları önce on beş, sonra yirmi, sonra da otuz santim genişliğindeki parçalar halinde asıl levhanın diğer yarısından etrafa saçıldı.

"İsterseniz matkap işlevi de görür. Hepsi aynı kurala göre çalışıyor zaten."

Şimdi herkes onun etrafına toplanmıştı. Bir el çabukluğu gösterisi, köşe başı büyücülerinin yaptığına benzer bir numara, başarılı bir satıcılığa dönüşen bir hokkabazlıktı sanki bu. Komdor Asper yere saçılan çelik yapraklarından birini alıp inceledi. Hükûmetin en üst yetkilileri parmak uçlarına basarak birbirlerine yanaşıp fısıldaşırken, Mallow nükleer

matkabının her bir dokunuşuyla iki buçuk santim kalınlığındaki sert bir çelik levhanın üzerine yuvarlak biçimli düzgün delikler açıyordu.

"Tek bir gösterim kaldı. Birisi iki kısa boru getirsin lütfen."

Asper'e eşlik eden heyetin saygıdeğer üyelerinden biri o genel heyecan ve merak ortamında ileri atılıp sıradan bir işçi gibi ellerini kirletmekten çekinmedi.

Boruları diklemesine yerleştiren Mallow uçlarını tek bir makas darbesiyle kesip attı, sonra da boruları kesim yerlerinden birleştirdi.

Böylelikle tek bir boru elde etmiş oldu! Kesik uçlar birleşir birleşmez yepyeni bir boru oluşturmuştu, üstelik kesme işlemi sırasında oluşan pürüzler bir anda ortadan kaybolmuştu.

Bunun ardından başını kaldırıp izleyicilerine bakan Mallow, tam söze başlayacaktı ki birden sustu. Göğsünde heyecandan ileri gelen bir sancı, karnında ise soğuk bir sızı duyuyordu.

Komdor'un kişisel korumaları o kargaşa içinde ön saflara kadar gelmişler, Mallow da bu sayede ilk kez olarak ellerinde tuttukları silahları ayrıntılı biçimde gözlemleme olanağı bulmuştu.

Nükleer silahlardı bunlar! Yanılıyor olamazdı; patlamayla çalışan silahların böylesi namlulara sahip olması imkânsızdı. Ama asıl önemlisi bu değildi. Hem de hiç değildi.

Bu silahların iyice aşınmış olan altın kaplamalı kabzalarında, derinlemesine işlenmiş Uzaygemisi ve Güneş sembolleri göze çarpıyordu!

Vakıf'ın hazırlamak üzere yola çıktığı ve henüz tamamlamadığı asıl ansiklopedinin her bir dev cildinin üzerine kazılı olanla aynı Uzaygemisi ve Güneş. *Binlerce yıl boyunca Galaktik İmparatorluk'un sancağını süsleyenle aynı Uzaygemisi ve Güneş.*

Mallow kafasından bu düşünceler geçerken konuşmayı sürdürdü. "Şu boruyu bir deneyin! Tek parça halini aldı. Kusursuz değil tabii; aslında bu birleşmenin elle yapılmaması gerekirdi."

Daha fazla el çabukluğu gösterisine gerek yoktu. Korell'lileri iyice etkilemiş, hedefine ulaşmış, istediğini elde etmişti. Şimdi aklında tek bir şey vardı. Çevreye ışık saçan o altın küre ve yatık puro biçimli uzaygemisi.

İmparatorluğun simgesi olan Uzaygemisi ve Güneş!

İmparatorluk! Bu sözcük Mallow'un kafasında yankılandı! Aradan bir buçuk yüzyıl geçmesine rağmen galaksinin derinliklerinde bir yerde İmparatorluk halen yaşıyor… ve sınır bölgelerine doğru açılarak yeniden genişliyordu demek.

Mallow gülümsedi!

9

Hober Mallow özel dairesinde İkinci Kaptan Drawt'a bir zarf, rulo halinde bir mikrofilm ve gümüş renkli bir küre verdiğinde, *Uzak Yıldız* uzaya açılalı iki gün olmuştu.

"Bundan bir saat sonrası itibariyle, *Uzak Yıldız*'ın kaptanlığını üstleniyorsun; ben geri dönene… ya da sonsuza dek." Drawt ayağa kalkmaya yeltendiyse de, Mallow otoriter bir tavırla elini sallayarak oturmasını işaret etti.

"Şimdi sakin ol ve dinle. Ulaşman gereken gezegenin tam yeri bu zarfta belirtiliyor. Oraya varınca iki ay süreyle beni bekleyeceksin. Eğer o iki ay dolmadan Vakıf senin yerini saptarsa, bu mikrofilmi geziye ilişkin raporum olarak onlara sunarsın.

"Diğer yandan," derken sesi ciddileşmişti, "iki aylık sürenin bitimine dek *gelmezsem*, Vakıf gemileri de sizi bulamamış olursa, Terminus gezegenine gidip oradakilere bu kez rapor olarak bu zaman kapsülünü vereceksin. Her şey anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim."

"Bu süre zarfında sen ya da mürettebattan hiç kimse resmi raporuma ekleme yapmayacaksınız."

"Ya bizi sorguya çekerlerse, efendim?"

"O zaman hiçbir şey bilmediğinizi söylersiniz."

"Emredersiniz, efendim."

Görüşme böylece sona erdi ve elli dakika sonra bir filika *Uzak Yıldız*'ın yan kısmından fırlatılarak usulca gemiden ayrıldı.

10

Onum Barr yaşlı bir adamdı, hiçbir şeyden korkmayacak kadar yaşlı. Yıkıntıların arasından kurtarabildiği kitapları yanına alarak ıssız bir köşeye çekilmiş, son karışıklıklardan bu yana yapayalnız yaşıyordu. Kaybetmekten korktuğu hiçbir şeyi yoktu, hele yıpranmış bir yaşamdan artakalanı yitirme olasılığı onda en ufak endişe uyandırmıyordu; bu yüzdendir ki evine habersizce giren yabancıya korkusuzca baktı. "Kapınız açıktı," diye açıklama gereği hissetti yabancı. Hızlı ve kaba bir aksanla konuşan bu adamın kalçasındaki mavi çelikten yapılma tuhaf tabanca Barr'ın gözünden kaçmadı. Adamı çevreleyen koruma kalkanının ışığı küçük odanın loşluğunda daha bir fark ediliyordu.

"Onu kapamama gerek yok," dedi Barr bitkin bir sesle. "Benden istediğiniz bir şey mi var?"

"Evet." Yabancı odanın orta yerinde dikilmeyi sürdürüyordu. Gerek boy, gerekse cüsse bakımından iri yapılı biriydi. "Sizinki buralardaki tek ev."

"Burası terk edilmiş bir bölgedir," diye onayladı Barr, "ama doğuda bir kent var. Oraya nasıl gideceğinizi size gösterebilirim."

"Olur… ama daha sonra. Oturabilir miyim?"

"Sandalyeler sizi taşıyabilirse neden olmasın?" dedi yaşlı adam içini çekerek. Odadaki eşyalar da eskiydi. İhtiyarın çok daha güzel gençlik yıllarından kalma eşyalar.

"Adım Hober Mallow," dedi yabancı. "Buraya çok uzak bir eyaletten geliyorum."

Barr olumlu yönde başını sallayıp gülümsedi. "Konuşmanız bunu çoktan ele verdi. Ben Siwennalı Onum Barr… bir zamanların İmparatorluk asilzadelerindenim."

"Öyleyse *burası* Siwenna. Buraya varmak için başvurduğum haritalar çok eski dönemlere ait."

"Yıldızların konumlarını yanlış hesapladığınıza göre gerçekten de öyle olmalılar."

Diğeri derin düşüncelere dalarken Barr sakince oturmaya devam etti. Adamı çevreleyen nükleer güç kalkanının kaybolmuş olduğunu fark edince, yabancıların gözünde tüm korkutuculuğunu yitirdiğini… hatta düşmanları

üzerinde iyi veya kötü hiçbir etki yaratamayacak duruma geldiğini kendi kendine itiraf etti.

“Evim yoksul, erzağım da sınırlı,” dedi. “Mideniz siyah ekmek ve kurutulmuş mısırı kaldırabilecekse elimdekini sizinle seve seve paylaşırım.”

Mallow olumsuz yönde salladı başını. “Yo sağolun, ben yemek yemiştim, zaten burada öyle uzun süre kalamam. İhtiyaç duyduğum tek şey beni hükûmet merkezine götürecek bir yol tarifi.”

“O iş kolay, size yardım etmek benim gibi yoksul birine bir şey kaybettirecek değil ya. Gezegenin başkentini mi kastediyorsunuz, yoksa İmparatorluk Bölgesi’ninkini mi?”

Bu soru üzerine genç adam gözlerini kıstı. “İkisi aynı şey değil mi? Burasının Siwenna olduğunu sanıyordum.”

Yaşlı soylu başım yavaşça salladı. “Siwenna, evet. Ama Siwenna artık Normannic Bölgesi’nin başkenti değil. Şu eski harita sizi yanıltmış anlaşılan. Yıldızlar yüzyıllar boyu değişmeden kalabilir, fakat siyasi sınırlar hiç de o kadar sabit değildir.”

“İşte bu kötü. Hatta çok kötü. Yeni başkent buraya çok uzak mı?”

“Orsha II’de. Buraya yirmi parsek uzaklıkta. Haritanız sizi oraya götürecektir. Sizdeki harita kaç yıllık?”

“Yüz elli.”

“O kadar eski ha?” Yaşlı adam derin derin iç geçirdi. “O zamandan beri pek çok olay yaşandı, tarih akıp gidiyor. Olup bitenden haberiniz var mı?”

Hayır anlamında yavaşça başını salladı Mallow.

“Şanslısınız,” dedi Barr. “Son yüz elli senenin bu kesimdeki eyaletler bakımından çok kötü bir dönem olduğu söylenebilir. Gerçi Stannell VI’nın hükümranlığı sırasında durum bir nebze düzelmişti, ama o da elli yıl önce öldü, o tarihten bu yana isyanlar ve yıkımlar birbirini izledi.” Barr, *biraz fazla mı gevezelik ediyorum acaba*, diye geçirdi içinden. Ne de olsa yalnız bir hayat sürüyordu ve başkalarıyla konuşma olanağını nadiren buluyordu.

“Yıkım mı?” diye aniden parladı Mallow. “Bu eyalet çok yoksul düşmüş gibi konuşuyorsunuz.”

“Tam anlamıyla değil belki. Birinci sınıf yirmi beş adet gezegenden sağlanmış fiziki kaynakları tüketmek uzun zaman alır. Yine de, geçen yüzyılın zenginliğiyle kıyaslandığında yokuş aşağı son hızla indiğimiz söylenebilir… olumlu yönde bir dönüş emaresi de görünmüyor, en azından şimdilik. Bütün bunlar sizi neden bu kadar ilgilendiriyor, genç dostum? Nedense birden canlandınız, gözleriniz parlıyor!” Yaşlı adamın solgun

gözleri onunkilerin içine bakıp gördüklerinden dolayı gülümserken, tüccar utançtan kızaracaktı neredeyse.

"Dinleyin," dedi Mallow. "Ben bir tüccarım… Galaksinin en uç bölgelerinden gelen bir tüccar. Elime birtakım eski haritalar geçti ve yeni pazarlara ulaşmak üzere yola çıktım. Fakir eyaletlerden bahsedilmesi beni doğal olarak rahatsız ediyor. Elde edilecek bir para barındırmadıktan sonra hiçbir dünyadan gelir sağlanamaz. Şimdi, Siwenna ne durumda mesela?"

Yaşlı adam öne doğru eğildi. "Bunu bilemem. Halen az çok refah içindedir belki. Ama *siz* cidden tüccar mısınız? Daha çok bir savaşçıya benziyorsunuz. Eliniz silahınızın yanından hiç ayrılmıyor, çenenizde de bir yara izi var."

Mallow çabucak başını kaldırdı. "Benim geldiğim yerde yasa niyetine pek bir şey yoktur. Savaşmak ve yara bere almak bir tüccarın mesleğinin gereğidir. Ama dövüşmek sadece işin ucunda para varsa başvurulacak bir çare, bunu dövüşmeden de alabilirsem ne ala. Burada uğruna dövüşmeye değecek kadar para bulabilir miyim sizce? İçimden bir ses dövüş imkânı bulma konusunda bir sıkıntım olmayacağını söylüyor."

"Hem de hiç sıkıntınız olmaz," diye katıldı Barr. "Wiscard çetesinin Kızıl Yıldızlar'da karargâh kuran artıklarına katılabilirsiniz. Hoş, onların yaptığına savaş mı dersiniz korsanlık mı, orasını bilemem. Ya da şimdiki yasal valimizin birliklerine katılmayı düşünebilirsiniz… yasallığı cinayet, yağma, tecavüz ve haklı bir suikasta kurban gittiğine inanılan çocuk yaştaki bir imparatorun iznine dayanan valimizin." Bir zamanların soylusunun zayıf yanakları hafifçe kızardı. Bir an için kapayıp yeniden açtığı gözlerine parlak bir bakış yerleşmişti.

"Sözlerinizden valiyi pek sevmediğiniz anlaşılıyor, soylu Barr," dedi Mallow. "Ya onun casuslarından biriysem?"

"Olsanız kaç yazar?" dedi Barr acı acı. "Burada benden alabileceğiniz ne var ki?" Sıska elini sallayarak harap malikanenin bomboş salonunu işaret etti.

"Hayatınız."

"Hah, beni hiç zorlanmadan bırakacaktır. Zaten beş yıldır fazladan yaşıyorum. Ama siz valinin adamlarından biri *değilsiniz*. Eğer öyle olsaydınız, halen sahip olduğum içgüdüler çenemi sıkı tutup kendimi korumaya zorlardı beni."

"Nasıl bu kadar emin oluyorsunuz?"

Yaşlı adam bir kahkaha koyverdi. “Çok şüpheci birine benziyorsunuz. Haydi ama, bahse girerim sizi tuzağa düşürüp hükûmet aleyhine konuşturmaya çalıştığımı düşünüyorsunuz. Yo dostum, rahat olun. Siyasetle ilgilenme yaşını çoktan aştım ben.”

“Siyaseti aşmak ha? Bir insanın bunu aşması mümkün mü? Valiyi tanımlarken kullandığınız sözler… neydi onlar? Cinayet, yağma ve tüm diğerleri. Bunlar kulağa hiç de tarafsız gelmiyor. Hem de hiç. Siyasi kaygıları geride bırakmış birinin söyleyeceği şeyler değil bunlar.”

Yaşlı adam omuz silkti. “Aniden hatırlandıkları zaman anılar insanın içini sızlatır. Dinleyin ve kendiniz karar verin! Siwenna’nın bu eyalete başkentlik yaptığı dönemde ben bir soylu ve aynı zamanda eyalet senatosunun bir üyesiydim. Ailem de köklü ve saygın bir aileydi. Dedelerimden biri… Neyse, bırakalım şimdi bunları. Geçmişin görkemiyle avunmak fayda getirmez.”

“Anladığım kadarıyla,” dedi Mallow, “burada iç savaş ya da devrim gibisinden bir şey yaşanmış.”

Barr’ın suratı asılmıştı. “İçinde bulunduğumuz bu yozlaşmış günlerde iç savaşlar hiç eksik olmuyor, ama Siwenna bunun dışında kalmayı başarmıştı. Stannell VI’nın yönetimi altında eski refahına neredeyse tekrar kavuşacaktı. Ama onu zayıf hükümdarlar izledi ve zayıf hükümdarlar güçlü valiler anlamına gelir, son valimiz de –ki bu kişi emrindeki çapulcularla halen Kızıl Yıldızlar’da ticari hayatı baltalamakta olan Wiscard’ın ta kendisidir– İmparatorluğun simgesi olan mor renklere bürünerek hüküm sürme sevdasına kapıldı. Buna heveslenen ilk kişi o değildi kuşkusuz. Başarıya ulaşsaydı bile bunu yapan ilk kişi olmayacaktı.

“Ama başarısız oldu. Çünkü İmparatorluk amiralinin filosunun başında eyalete yaklaşmakta olduğunu duyan Siwenna halkı kendi asi valilerine karşı ayaklandı.” Bir an sustu, yüzüne hüzünlü bir ifade yerleşmişti.

Bu kısa boşluk sırasında kendini heyecandan sandalyesinin ucuna dek kaykılmış bulan Mallow yavaşça sakinleşip arkasına yaslandı. “Lütfen devam edin, efendim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Barr bitkince. “Benim gibi yaşlı bir adama anlayış göstermeniz büyük incelik. Onlar ayaklandı; daha doğrusu, *ayaklandık* demeliyim, çünkü o dönemki sayısız küçük liderden biri de bendim. Wiscard elimizden kıl payı kurtularak Siwenna’dan kaçtı ve İmparator’a her tür bağlılık andını içen gezegen ve beraberinde bu eyalet amiralin insafına terk edilmiş oldu. Bunu neden yaptığımızdan emin

değilim. Gaddar bir çocuk olan İmparator'un şahsına değilse bile, temsil ettiği simgeye sadık kalma gereği duymuştuk belki. Belki de kuşatılmaktan korkmuştuk."

"Peki ya sonra?" diye kibarca konuşmaya zorladı onu Mallow.

"Sonra," diye ciddi bir ifadeyle yineledi yaşlı adam, "amiralin bu durumdan pek hoşnut olmadığı anlaşıldı. Kendisi isyankâr bir eyaleti dize getirmiş olmanın zafer sarhoşluğunu doyasıya tatmak isterken, adamları da böylesi bir zaferin ödülü olan ganimetleri arzuluyordu. Böylelikle, halk halen büyük kentlerde toplanmış İmparator'u ve amiralini coşkuyla selamlamaktayken eyaletteki tüm askeri merkezler işgal edildi, ardından da gezegen nüfusunun nükleer silahlarla imha edilmesine karar verildi."

"Hangi gerekçeyle?"

"İmparator tarafından atanmış olan valilerine isyan ettikleri gerekçesiyle. Bir aylık bir katliam, talan ve topyekün korku süreci sonrasında amiral yeni vali oldu. Altı oğlum vardı. Beşi öldü… çeşitli nedenlerden dolayı. Bir de kızım vardı. Onun da ölmüş olduğunu *umuyorum. Ben* kaçabildim, çünkü yaşlıydım. Buraya gelip yaşamımı sürdürebilmemin nedeni de valimizi endişeye sürükleyemeyecek kadar yaşlı olmam." Kır saçlı başını eğdi. "Bana hiçbir şey bırakmadılar, çünkü asi bir valinin kaçmasına ister istemez yardım etmiş olmam dolayısıyla bir amiralin şan ve şerefe ulaşmasını engellemiştim."

Mallow sessizce oturmuş dinliyordu. Bir süre bekledikten sonra, "Altıncı oğlunuza ne oldu?" diye sordu usulca.

"Oğlum mu?" Barr acı acı gülümsedi. "Kendisi güvende; çünkü takma bir isim altında ve sıradan bir asker sıfatıyla amiralin ordusuna katıldı. Şu an valinin özel filosunda topçu olarak görev yapıyor. Ah hayır, bakışlarınızdan ne düşündüğünüzü anlayabiliyorum. O nankör bir evlat değil. İmkan buldukça ziyaretime gelir ve bana öte beri getirir, ne bulabilirse artık. Beni hayatta tutmak için çaba harcıyor. Günün birinde büyük ve haşmetli valimiz yerlerde sürünerek ölecek ve onun ölümü oğlumun elinden olacak."

"Sizse bütün bunları bir yabancıya anlatmaktan çekinmiyorsunuz! Böyle yaparak oğlunuzun yaşamını tehlikeye attığınızın farkında değil misiniz?"

"Hayır. Aksine, valiye yeni bir düşman kazandırmakla oğluma yardım etmiş oluyorum. Hem valinin düşmanı değil de dostu olsaydım, ona gemilerini toplayıp uzaya açılmasını ve galaksinin sınır kesimine dek ortalığı silip süpürmesini tavsiye ederdim."

“Orada gemiler yok mu?”

“Siz hiç karşılaştınız mı? Sizinkinin önünü kesip bölgeye giriş yapma nedeninizi sorgulayan bir nöbetçi gemiye rastladınız mı? Burada bunca az gemi varken ve sınır eyaletlerde entrika ve kötülükler birbirini kovalarken hiçbir gemiyi barbarlarla dolu dış güneşlerin başını beklemeye yollamazlar. Galaksinin kopuk kesiminden bize yönelik bir tehdit kaynaklanmadı hiç… ta ki siz gelene kadar.”

“Ben mi? Ben tehlike oluşturmuyorum.”

“Ama sizi başkaları izleyecek.”

Mallow başını onaylamadığını ifade edecek biçimde ağır ağır salladı. “Sizi anladığımı pek sanmıyorum.”

“Dinleyin!” Yaşlı adamın sesinde hafif bir telaş seziliyordu. “Siz içeri girer girmez niyetinizin ne olduğunu anladım. Vücudunuzun çevresinde bir koruma kalkanı var, en azından ilk girdiğinizde vardı.”

Şüphe dolu bir sessizliğin ardından Mallow’un yanıtı geldi. “Evet… vardı.”

“İyi. Bu sizi ele veren bir hataydı aslında, ama siz bunun farkında değildiniz. Bildiğim bazı şeyler var. Bu yozlaşmış çağda bilimle ilgilenmek modası geçmiş bir durum olarak algılanıyor. Olaylar hızla akıp giderken nükleer silahlar kuşanıp da bu sele karşı duramayanlar yok olmaya mahkûm, tıpkı benim gibi. Ama ben bilime meraklı bir adamdım ve biliyorum ki, nükleer enerji kullanılmaya başlanalı beri taşınabilir bir güç kalkanı icat edilmedi. Koruma kalkanlarımız olduğu doğru… bir kenti, hatta bir gemiyi çevreleyecek büyüklükte hantal güç alanlarıdır bunlar, ama tek bir insanı korumaları olanaksız.”

“Ya, demek öyle?” Mallow alt dudağını hayretle dışarı uzatmıştı. “Peki bundan nasıl bir sonuç çıkarıyorsunuz?”

“Uzayda kulaktan kulağa dolaşan bazı öyküler vardır. Garip bir yol izlerler ve içerikleri her yeni parsekte biraz daha değişir… ama bir tanesi var ki doğruluğuna bizzat tanıklık edebilirim: Ben gençken tuhaf insanlarla dolu küçük bir gemi gelmişti buraya, ne bizim geleneklerimizi tanıyor, ne de nereden geldiklerini söyleyebiliyorlardı. Galaksinin en uç kesiminde yaşayan büyücülerden bahsetmişlerdi; karanlıkta parıldayan, havada hiçbir dış etken olmadan uçabilen, silahların zarar veremediği büyücülerden.

“Biz ise onlara gülmüştük. Ben de gülmüştüm. Bu öyküyü çoktan unutmuştum… ta ki siz bugün karanlığın içinde parıldayarak çıkagelene dek. Silahım olsaydı bile, size zarar verebileceğini hiç sanmıyorum.

Söylesenize, şimdi orada oturduğunuz gibi havada da aynı rahatlıkla uçabilir misiniz?"

"Tüm bu anlattıklarınızdan hiçbir anlam çıkaramadım doğrusu," dedi Mallow sakince.

Barr gülümsedi. "Bu yanıt benim için yeterli. Konuklarımı sınamak huyum değildir. Ama gerçekten öyle büyücüler varsa ve *siz* de onlardan biriyseniz, günün birinde benzerlerinizden oluşan kalabalık bir grup sizi izleyip buraya gelebilir veya siz burada büyük etkiler doğurabilirsiniz. Belki böylesi daha iyi olacaktır. Belki taze kana ihtiyacımız vardır." Kendi kendine bir şeyler mırıldandıktan sonra yavaşça ekledi: "Ama olaylar başka türlü de gelişebilir. Yeni valimiz de tıpkı eski vali Wiscard gibi kendine özgü hayaller kuruyor."

"İmparatorluk tacında bile gözü mü var yoksa?"

Barr başıyla onayladı. "Oğlumun kulağına bazı söylentiler gelmiş. Valinin maiyetinden olduğu için söylenenleri duymaması imkânsız. Duyduklarından bana da bahsetti. Buna göre, yeni valimiz kendisine kraliyet tacı teklif edilmesi halinde bunu reddetmeyecek, ama kaçış yolunu da açık bırakmaya çalışıyor. Denilen o ki, İmparatorluk tahtına tırmanamazsa, barbarların kontrolündeki iç kesimlerde yeni bir imparatorluk kurma çabası içine girecekmiş. Bunun doğruluğundan kesinkes emin olamayız, ama rivayete göre kızlarından birini sınırı bilinmeyen bir gezegeninin kralına gelin olarak yollamış bile."

"Her söylenene inanacak olsaydık…"

"Biliyorum. Ortalıkta bunun gibi pek çok öykü dolaşıyor. Ben artık yaşlandım ve saçmalayıp duruyorum işte. Ama sizin bu konuda ne düşündüğünüzü öğrenmek isterim doğrusu." Adamın yaşlı fakat keskin gözleri delici bakışlar saçıyordu.

Tüccar bir süre düşündükten sonra cevap verdi. "Bir şey diyemem. Ancak size bir sorum var. Siwenna nükleer güce sahip mi? Bekleyin biraz, ülkenizin nükleer güce ilişkin bilgi birikimine sahip olduğundan haberim var. Demek istediğim, çalışır durumda santralleriniz var mı, yoksa bunlar son yağmalama sırasında tahrip mi edildiler?"

"Tahrip edilmek mi? Ah, hayır. En küçük güç santralimize dokunulması için gezegenin yarısının havaya uçurulması gerekir. Filomuzun gücüne kaynaklık eden bu santrallerin yeri doldurulamaz." Bir an duran Barr adeta gururla ekledi: "Trantor'un bu yakasındaki en büyük ve en mükemmel filoya sahibiz."

“O santralleri görmek istersem ilk olarak ne yapmam gerekiyor?”

“Hiçbir şey!” diye yanıtladı Barr kesin bir tavırla. “Herhangi bir askeri merkeze yaklaşmaya yeltenmeniz halinde ânında vurulup yere indirilirsiniz. Kimse başaramaz bunu. Siwenna’da sosyal haklar halen geçerli değil.”

“Bütün güç santrallerinin askeri kontrol altında tutulduğunu mu söylüyorsunuz yani?”

“Hayır. Küçük kent santrallerimiz de var; evlerin ışıklandırma ve ısıtma sistemlerine güç sağlayan, kimi araçları çalıştıran, bu gibi işlevler gören santraller. Onların da daha iyi durumda olduğu söylenemez. Teknisyen denen bir kısım uzmanların kontrolündeler.”

“Kim bu adamlar?”

“Güç santrallerini yöneten uzman bir kesim. Bu şeref kalıtsaldır, gençler babalarının yanında çırak olarak yetiştirilir. Katı bir görev ve onur anlayışları vardır, bilirsiniz işte. Santrallere teknisyenler dışında kimse giremez.”

“Anlıyorum.”

“Diğer yandan,” diye atıldı Barr, “teknisyenlerin hiç rüşvet almadığını iddia edecek değilim. Son elli yıldır dokuz imparator değiştirdiğimiz ve bunların yedisinin suikasta kurban gittiği… her uzaygemisi kaptanının valilikte, her valinin de imparatorlukta gözü olduğu hesaba katılırsa, bir teknik elemanın para tuzağına düşmesine şaşmamalı. Ama bu iş için yüklü bir meblağ gerekir, bendeyse hiç para yok. Ya sizde?”

“Para mı? Ne gezer? Ama mutlaka parayla rüşvet verilmesi gerekmez.”

“Her şey parayla satın alınabildiğine göre, bu başka neyle başarılabilir ki?”

“Paranın satın alamayacağı yeterince şey var. Şimdi bana böyle bir güç santraline sahip buraya en yakın kentin hangisi olduğunu ve oraya nasıl gidileceğini söylerseniz size minnettar kalırım.”

“Bekleyin!” Barr zayıf ellerini ona doğru uzattı. “Nedir bu aceleniz? Buraya çat kapı geldiniz ama ben size hiçbir şey sormadım. Sakinlerinden halen asi diye söz edilen kentte ise durum farklı olacaktır; aksanınızı duyan ve giysilerinizi gören ilk asker ya da nöbetçi önünüzü kesecektir.” Ayağa kalktı ve eski bir sandığın dibinden bir kitapçık çıkarıp geri geldi. “Bu benim pasaportum… sahte tabii. Bunun sayesinde kaçabilmiştim.”

Pasaportu Mallow’un avucuna koyduktan sonra genç adamın parmaklarını bükerek onun üzerine kapattı. “Pasaporttaki tarife

uymuyorsunuz, ama gösterirken şöyle bir sallarsanız yakından bakma olasılıkları azalır.”

“Peki ya siz? Pasaportsuz kalmış olacaksınız.”

Yaşlı sürgün huysuzca omuz silkti. “Ne olmuş ki? Ha, almanız gereken bir önlem daha var. Dilinizi tutun! Aksanınız ilkel, kullandığınız deyimler pek garip, sık sık da hayret edilecek kadar eski sözcükler kullanıyorsunuz. Ne kadar az konuşursanız üzerinize o kadar az şüphe çekersiniz. Şimdi size o kente nasıl gideceğinizi anlatayım…”

Mallow beş dakika sonra oradan ayrılmıştı.

Ne var ki, oradan tam anlamıyla uzaklaşmadan önce yaşlı soylunun evine bir an için geri dönmüştü. Onum Barr ertesi sabah erkenden küçük bahçesinden içeri adımını attığında ayaklarının dibinde bir kutu buldu. Kutunun içinde çeşitli yiyecekler vardı, tat ve hazırlanış bakımından kendisine yabancı, ancak bir uzaygemisinde bulunacak cinsten konsantre yiyecekler.

Ama lezzetliydiler ve uzunca bir süre de dayandılar.

11

Teknisyen kısa boyluydu, teni ise bakımlı olmanın verdiği dolgunlukla parıldıyordu sanki. Saçları başının etrafını saran bir püskülü andırıyor, çıplak tepesi ise pespembe parlıyordu. Parmaklarına kalın ve ağır yüzükler geçirmiş, kokulu giysilere bürünmüştü; bu haliyle Mallow'un o gezegende rastladığı karnı tok görünümlü ilk adamdı.

Teknisyen dudaklarını huysuzca büktü. "Çabuk konuşmaya bak, ahbap. Beni bekleyen önemli işler var. Sen yabancıya benziyorsun…" Mallow'un üzerindeki Siwennalı olmadığını açığa vuran elbiseyi fark etmiş olsa gerekti ki, gözkapakları şüpheyle aşağı inmişti.

"Bu çevreden değilim," dedi Mallow sakince, "ama bunun pek bir önemi yok. Dün size küçük bir hediye gönderme şerefine erişmiştim…"

Teknisyen burnunu havaya dikti. "Hediyeni aldım. Gerçekten de ilginç bir zımbırtı. Ara sıra işime yarayabilir."

"Daha ilgi çekici başka hediyeler de var bende. Hem de zımbırtı sayılmayacak şeyler."

"Yaa?" Teknisyen heceyi vurgular biçimde uzatmıştı. "İşin sonunun nereye varacağını sanırım şimdiden gördüm; bununla daha önce de karşılaşmıştım. Bana aslında beş para etmeyecek bir şey vereceksin. Birkaç kredi, belki bir pelerin ya da ikinci sınıf bir mücevher; o küçük aklının bir teknisyeni kafaya almaya yeteceğini düşündüğü herhangi bir şey." Alt dudağını tehditkar bir şekilde sarkıtmıştı. "Karşılığında ne isteyeceğini de biliyorum. Aynı parlak fikirle bu işe kalkışan başkaları da olmuştu. Klanımıza kabul edilmek isteyeceksin. Nükleer enerjinin sırlarını ve makinelerin bakımının nasıl yapıldığını öğrenmek istiyorsun. Çünkü siz Siwenna köpekleri –büründüğün bu yabancı kimlik de kendini güvence altına almak için olmalı– teknisyenler loncasının ayrıcalıklı ve korunaklı ortamına katılmanın sizi isyancılıktan ötürü çektiğiniz ve fazlasıyla da hak ettiğiniz günlük cezalardan kurtaracağını sanıyorsunuz."

Mallow yanıt vermeye hazırlanmıştı, fakat teknisyen adeta kükreyerek sürdürdü sözlerini. "İsmini Kent Disiplin Birimi'ne rapor etmeden çabuk defol buradan şimdi. Bize duyulan güveni boşa çıkaracağımızı mı sandınız? Bizden Önceki Siwennalı kalleşler bunu yapardı… ona şüphe yok! Ama

karşınızda farklı bir ırk var artık. Galaksi aşkına, seni kendi ellerimle hemen şuracıkta öldürmediğime şaşıyorum.”

İçin için güldü Mallow. Adamın verdiği bu söylevin gerek ses tonu, gerekse içerik bakımından yapmacık olduğu ta başından belliydi, bu yüzden teknisyenin gösterişli öfkesi giderek tatsız bir komedi halini almıştı.

Onu öldürebileceği söylenen iki tombul ve cansız ele alayla bakan tüccar, “Üç noktada yanılıyorsunuz, bilge efendimiz,” dedi. “Birincisi, ben sizin sadakatinizi ölçmek üzere vali tarafından yollanmış bir casus değilim. İkincisi, size vermek istediğim hediye haşmetli İmparatorunuzun sahip olmadığı ve asla da olamayacağı bir şey. Üçüncüsüne gelince, karşılığında istediğim şey çok önemsiz; hiç denecek kadar küçük bir şey.”

“Yok canım!” Teknisyen kaba bir alaya girişmişti şimdi. “Söyle bakalım, tanrısal gücünle bana bahşetmek istediğin bu imparatorlara layık eşya da neymiş? İmparator’un bile sahip olmadığı bir şey, ha?” Cırlak bir kahkaha koyverdi.

Mallow ayağa kalkıp sandalyesini bir kenara itti. “Sizi görmek için üç gün bekledim, bilge efendimiz, ama yapacağım gösteri sadece üç saniye sürecek. Bunun için elinizin hemen yanı başında kabzasını gördüğüm şu silahı çekmeniz yeterli…”

“Ha?”

“Vurun beni, size minnettar kalacağım.”

“*Ne?*”

“Eğer ölürsem, polise size lonca sırlarını ele vermeniz için rüşvet teklifinde bulunduğumu söylersiniz. Böylelikle size övgüler yağdırırlar. Ama eğer ölmezsem, koruma kalkanım sizin olur.”

Ziyaretçisinin bedenini inci tozu misali çevreleyen beyaz ışıltıyı ilk kez o zaman fark eden teknisyen, tabancasını kaldırıp gözlerini merak ve kuşkuyla kısarak tetiği çekti.

Havadaki moleküller atom patlamasının ani etkisiyle sürüklenerek alevli pırıltılar saçan iyonlarla iç içe geçti ve kör edici ince bir ışın halinde Mallow’un kalbine saplandı… ve su misali yayıldı!

Mallow’un yüzündeki sabır ifadesi değişmezken, onu hedef alan nükleer güç o kırılgan görünümlü incimsi güç alanından geri sekip havada dağılıyordu.

Silahını yere düşüren teknisyen çıkan gürültüyü duymamıştı bile.

“Sizin İmparator’un kişisel bir koruma kalkanı var mı?” diye sordu Mallow. “Onun yoksa bile *senin* olabilir.”

Oldukça sarsılmışa benzeyen adam kekeliyordu. “Sen de teknisyenlerden misin yoksa?”
“Hayır.”
“O halde… nereden buldun bunu?”
“Bu neyi değiştirir ki?” Karşısındakini aşağı gördüğünü belirten soğuk bir tavır takınmıştı Mallow. “İstiyor musun, sen onu söyle!” Üzerinde yumrular bulunan ince bir zinciri masanın üstüne bıraktı. “İşte, al bakalım.”
Teknisyen zinciri kapıp sinirli parmak hareketleriyle incelerken “Hiçbir eksiği yok,” diye açıklama getirdi Mallow.
“Güç kaynağı nerede?”
Mallow, parmağını kurşun mahfazasının altında donuk donuk parlamakta olan en iri topuza dokundurarak yanıtladı bu soruyu.
Teknisyen başını kaldırdı, kan toplanan yüzü mosmor kesilmişti. “Bakın bayım, birinci sınıf bir teknisyenim ben. Yirmi yıllık bir uzmanlık geçmişine sahibim ve Trantor Üniversitesi’nde Büyük Usta Bler’in elinde yetiştim. Bu denli küçük… ceviz kadar bir kutuya nükleer bir üreteç sığdırıldığını iddia etme şarlatanlığı gösteriyorsanız, sizi üç saniye içinde Kent Disiplin Birimi’nin önüne çıkarırım.”
“Madem öyle, az önce yaşananları kendiniz açıklayın, becerebilirseniz tabii. Ben bunun eksiksiz bir güç kalkanı olduğunu yineliyorum.”
Zinciri beline saran teknisyenin yüzündeki kızarıklık yavaş yavaş geçti ve Mallow’un bir el hareketiyle adam güç kaynağını çevirdi. Aynı anda etrafını sönük bir ışık sardı.
Ağır hareketlerle silahını yerden alıp kaldırdı, sonra bir an duraksadı. Tabancanın ayarını olabilecek en düşük düzeye indirgedikten sonra devam edebildi ancak.
Ardından, titreyen bir elle tetiği çekmesiyle beraber nükleer alev diğer eline zararsızca çarptı.
Adam hızla döndü. “Ya şimdi seni vurup kalkanı kendime saklarsam?”
“Bir dene!” dedi Mallow. “Elimdeki tek kalkanı sana verdiğimi mi sandın?” Bunları söylerken bir yandan da kalkanını çalıştırıp kendisi de ışığa bürünmüştü.
Teknisyen sinirli sinirli kıkırdadı. Silahını gürültüyle masaya fırlattı ve, “Peki karşılığında istediğin şu hiç denecek küçüklükteki şey nedir?” diye sordu.
“Üreteçlerinizi görmek istiyorum.”

“Bunun yasak olduğunu biliyorsun herhalde. Her ikimiz için de uzay boşluğuna salınmak anlamına gelir bu…”

“Onlara dokunmak veya başka bir şey yapmak niyetinde değilim. Şöyle bir *bakmak* istiyorum sadece… belli bir mesafeden.”

“Ya izin vermezsem?”

“Kalkanı almış olabilirsiniz, ama bende başka aletler de var. Örneğin, o kalkanı delmek üzere özel olarak tasarlanmış bir silah.”

“Hımmm.” Teknisyen gözlerini kaçırdı. “Gelin benimle.”

12

Teknisyen, kentin ortasını kaplayan penceresiz, küp şekilli, devasa yapının yakınlarındaki çift katlı küçük bir dairede oturuyordu. Bir yeraltı tüneli yardımıyla bu katların birinden diğerine geçen Mallow, kendini güç merkezinin sessiz, ozon kokan ortamında buldu.

Rehberinin peşi sıra on beş dakika boyunca tek söz etmeden yürüdü. Bu süre içinde bir şeye el sürmese de gözünden hiçbir ayrıntı kaçmıyordu. En sonunda, “Yetmedi mi?” dedi teknisyen sıkıntıdan boğulmuş bir sesle. “*Bu* olayda emrim altında çalışanlara bile güvenemem.”

“Başka zaman güveniyor musunuz ki?” diye hafif bir alayla sordu Mallow. “Bu kadarı yeterli.”

Büroya döndüklerinde, “Bütün o üreteçler sizin kontrolünüzde, öyle mi?” diye sordu Mallow düşünceli bir sesle.

“Hem de her biri,” dedi teknisyen fazlaca kendini beğenmiş bir tavırla.

“Onların düzenli çalışmasını sağlıyorsunuz demek?”

“Aynen öyle!”

“Peki ya bozulurlarsa?”

Teknisyen başını öfkeyle salladı. “Bozulmazlar. Şimdiye dek hiç bozulmadılar. Sonsuza dek dayanacak şekilde yapılmışlardır.”

“Sonsuzluk çok uzun bir süre. Diyelim ki…”

“Anlamsız savlar üzerine kafa yormak bilimle bağdaşmaz.”

“Pekâlâ. Diyelim ki ben bu santralin yaşamsal kısımlarından birini havaya uçurdum. Bu makinelerin nükleer güce karşı dayanıklı olduğunu söylemeyeceksiniz herhalde? Varsayalım ki, yaşamsal önem taşıyan bir bağlantıyı erittim, ya da kuvars bir D tüpünü parçaladım!”

“Eh, o durumda,” diye öfkeyle bağırdı teknisyen, “ölmeyi göze aldınız demektir.”

“Evet, bunun farkındayım.” Şimdi Mallow da bağırmaya başlamıştı. “Ama ya üreteç? Onu tamir edebilir miydiniz?”

“Bayım,” diye uludu teknisyen, “emelinize ulaştınız. Talebiniz yerine getirildi. Şimdi gidin buradan! Size hiçbir borcum kalmadı artık!”

Mallow, alaycı bir tavırla eğilip selam verdikten sonra oradan ayrıldı.

İki gün sonra *Uzak Yıldız*’ın Terminus’a doğru hareket etmek üzere onun dönüşünü beklediği yere varmıştı.

Teknisyenin koruma kalkanı Mallow’un gemisine ulaşmasıyla eşzamanlı olarak işe yaramaz hale geldi ve adamın tüm kurcalamalarına ve de sövmelerine rağmen bir daha hiç parlamadı.

13

Mallow kendini altı aydan beri hemen hemen ilk kez rahatlamış hissediyordu. Yeni evinin güneşlenme odasındaki koltuğa çıplak sırtını yaslamış keyif yapıyordu. Kalın, yanık tenli kollarını yukarı doğru uzatarak gerinmesiyle beraber kasları önce gerildi, sonra yeniden gevşedi.

Yanı başındaki adam Mallow'un dişleri arasına bir puro yerleştirip yaktı. Bir yandan da kendi purosunun ucunu gevişleyip duruyordu. "Çok yoğun çalışmışsın anlaşılan," dedi. "Uzun süre dinlenmeye ihtiyacın olsa gerek."

"Belki öyle, Jael, ama bir konsül koltuğunda dinlenmeyi tercih ederim. O koltuğu eninde sonunda kapacağım ve sen de bu yolda bana yardım edeceksin."

Ankor Jael'in kaşları hayretle kalkmıştı. "Nasıl oldu da bu belaya bulaştım acaba?"

"Bu işe karışman kaçınılmaz bir şeydi. Birincisi, politikanın kurtlarındansın sen. İkincisi, kabinedeki koltuğundan Jorane Sutt yüzünden şutlandın, beni konseyde görmektense bir gözünü kaybetmeyi yeğleyecek olan kişi yüzünden yani. Seçimi kazanma şansımı düşük görüyorsun, değil mi?"

"Hem de çok," diye onayladı eski Eğitim Bakanı. "Sen bir Smyrnolusun."

"Bu yasal bir engel teşkil etmiyor. Unutma ki, ben de Vakıf'ta eğitim gördüm."

"Haydi ama, kimi kandırıyorsun? Önyargı ne zamandan beri kendininkinin dışında bir yasa tanır oldu? Aklıma gelmişken, şu senin adam ne alemde… hani şu Jaim Twer? O ne diyor bu işe?"

"Yaklaşık bir yıl önce beni konsül adayı göstereceğinden bahsetmişti," diye yanıtladı Mallow umursamaz bir tavırla, "ama artık onu geride bıraktım sayılır. Hem beni seçtirmeyi başaramazdı nasılsa. Arkası yeterince güçlü değil. Sesini duyuran, enerji dolu bir adam… ama bunlar insanın başına bela sarmaktan başka işe yaramaz. Benim peşinde olduğumsa gerçek bir hükûmet darbesi. İşte bu yüzden *sana* ihtiyacım var."

"Jorane Sutt bu gezegenin en zeki siyasetçisidir ve sana karşı duracaktır. Onu aldatabileceğimize hiç ihtimal vermiyorum. Tüm gücüyle ve kalleşçe savaşacağını da sana hatırlatırım."

“Bende para var.”

“Bunun yararı dokunur tabii. Ama unutma ki, önyargıları kırmak için çok para gerek… seni düzenbaz Smyrnolu seni!”

“Daha da çok param olacak.”

“Pekâlâ, bu konuyu bir düşünürüm. Ama olur da sonradan paçan sıkışırsa, bir köşeye büzülüp de bu konuda seni teşvik ettiğimden yakınma. Hey, sanırım biri geldi. Kim acaba?”

“Yanılmıyorsam Jorane Sutt’un ta kendisi,” dedi Mallow dudaklarını aşağı doğru bükerek. “Erken geldi, ama nedenini tahmin edebiliyorum. Bir aydan beri onunla görüşmekten kaçıyorum. Jael, yan odaya geç ve oradaki hoparlörü aç, yalnız sesi alçak tutmaya dikkat et. Konuşacaklarımızı senin de duymanı istiyorum.”

Çıplak ayağının tabanıyla onu itip konsey üyesinin odadan çıkışını hızlandırdıktan sonra alelacele ipek bir sabahlık geçirdi sırtına. Bu sırada odaya, yayılan sentetik güneş ışığı da normale dönmüştü.

Az sonra vali yardımcısı soğuk bir edayla içeri girmiş, ifadesiz suratlı kahya ise parmaklarının ucuna basıp yaklaşarak kapıyı onun ardı sıra kapatmıştı.

Mallow, bir yandan kemerini bağlamakla meşgul olurken, “İstediğin koltuğa otur, Sutt,” dedi.

Sutt’un yüzünde belli belirsiz seçilen zoraki bir gülümseme belirdi. Seçtiği koltuk rahat olmasına rağmen yayılıp oturmaktan kaçınmıştı. Koltuğun ucuna ilişmekle yetinip “Şartlarını vakit geçirmeden ortaya dökersen konuya doğrudan girebiliriz,” diye seslendi.

“Hangi şartlar?”

“Kendini naza çekiyor, sana yaltaklanmamı mı istiyorsun? Madem öyle, Korell’de ne yaptığını anlatmakla başla bakalım. Raporunda eksik noktalar var.”

“Onu sana vereli aylar oldu. O zaman şikayet etmemiştin nedense.”

“Doğru,” derken, bir yandan da tek parmağıyla düşünceli düşünceli alnını ovuşturuyordu Sutt, “ama o günden bu yana faaliyetlerin belirgin şekilde değişti. Neyin peşinde olduğunun farkındayız, Mallow. Tam olarak kaç fabrika inşa ettirdiğini, bunların sana ne kadara malolduğunu ve tüm bunları yaparken nasıl aceleyle davrandığını biliyoruz. Bir de ikamet yerin olan şu saray var,” diye sürdürdü konuşmasını, çevresine takdirden yoksun soğuk bir ifadeyle bakınarak. “Belli ki buraya benim bir yıllık maaşımdan çok

para dökmüşsün, yaptığın bu gösterişin karşılığını da alıyorsun ama… daha şimdiden Vakıf cemiyetinin üst kademelerine yükselmeye başladın.”

“Ne olmuş yani? Emrin altında usta casuslar bulundurduğunu ispatlamanın ötesinde neye yarıyor bu laflar?”

“Şu an bir yıl öncesine dek sahip olmadığın bir servetin üzerinde oturduğunu ortaya koymaya yarıyor. Bu da pek çok şeyin göstergesi olabilir… Korell’deyken bizim bilmediğimiz cep şişirici bazı işler çevirdiğinin, örneğin. Bu parayı nereden sağlıyorsun?”

“Sevgili dostum Sutt, bunu sana açıklamamı beklemiyorsun ya?”

“Doğrusu beklemiyorum.”

“Ben de öyle düşünmüştüm. Bu yüzdendir ki, işin aslını sana söyleyeceğim. Doğrudan doğruya Korell Komdoru’nun hazine sandıklarından geliyor bu paralar.”

Sutt gözlerini kırpıştırdı.

Mallow gülümseyerek sürdürdü konuşmasını. “Bunu duymak seni üzecek, Sutt, ama bu para yasal yollardan edinilen bir gelir. Ben bir Usta Tüccar’ım ve kazandığım bu para Komdor’a sattığım bir miktar ıvır zıvır karşılığında aldığım işlenmiş demir ve kromdan sağlanıyor. Vakıf’la yaptığım o modası geçmiş anlaşma uyarınca, kârın yüzde ellisi bana kalıyor. Diğer yarısı ise, yıl sonunda tüm iyi yurttaşların gelir vergisi ödemeleri sırasında hükûmete gidiyor.”

“Raporunda bu tür bir ticaret anlaşmasına değinilmemiş.”

“O gün kahvaltıda ne yediğim ya da o zamanki metresimin adının ne olduğu gibisinden ilgisiz ayrıntılara da değinilmemişti.” Mallow’un gülümsemesi yerini alaycı bir sırıtışa bırakmıştı. “Oraya –senin deyiminle– gözlerimi dört açmak üzere yollanmıştım. Bense onları bir an olsun kapamadım. Niyetiniz Korell’liler tarafından alıkonulduğu sanılan Vakıf’a bağlı ticaret gemilerinin akıbetini öğrenmekti. Oysa ben o gemileri ne gördüm, ne de onlardan bahsedildiğini duydum. Korell’in nükleer güce sahip olup olmadığını öğrenmek istiyordun. Raporumda Komdor’un özel korumalarının taşıdığı atom silahlarından bahsediliyor. Bunun dışında nükleer güce ilişkin hiçbir belirtiye rastlamadım. Gördüğüm o silahlar da eski İmparatorluk döneminden kalma şeylerdi ve aslında çalışmayıp sırf gösteriş olsun diye taşınıyor olmaları olası.

“Şimdiye dek emirlerinizi harfiyen yerine getirdim, ama bunun ötesinde ben halen bağımsız bir tüccarım. Vakıf yasaları uyarınca, bir Usta Tüccar bulabildiği her yeni pazara açılabilir ve orada yapacağı ticaretten elde

edilecek kârın yarısına sahip olur. Senin itiraz ettiğin husus nedir, işte bunu anlayamıyorum.”

Gözlerini dikkatle duvara diken Sutt, öfkesini zorlukla bastırarak şöyle dedi: “Dini ticaret yoluyla yaymak tüm tüccarların genelgeçer geleneğidir.”

“Ben yasalara uyuyorum, geleneğe değil.”

“Geleneklerin yasalardan daha üstün sayılacağı durumlar da var.”

“Mahkemeye başvur öyleyse.”

Sutt daha bir çukurlaşmışa benzeyen ciddi gözlerle baktı ona. “Sonuçta sen halen Smyrnolusun. Terminus vatandaşlığına geçmek ve eğitilmek kanındaki lekeyi temizleyemememiş anlaşılan. Şimdi beni dinle ve söyleyeceklerimi anlamaya çalış.

“Bu sorun, paranın veya yeni pazarların çok ötesinde. Büyük Hari Seldon’ın bize miras bıraktığı bilim, tüm galaksinin geleceğinin bize bağlı olduğunu ortaya koyuyor ve imparatorluğa giden bu süreci tersine çevirmemiz mümkün değil. Bu hedefe varmadaki en büyük aracımız dinimizdir. Dört Krallık’ı onun sayesinde kontrolümüz altına aldık, hem de tam bizi ezecek konumda bulundukları bir sırada. Bu din, insanları ve dünyaları kontrol etmenin bilinen en etkili silahıdır.

“Ticaretin ve tüccarlığın geliştirilmesinin başlıca nedeni, bu dini daha çabuk tanıtıp yaymak ve zaman içinde tanıtılacak yeni teknikler ile yeni ekonominin doğrudan kontrolümüz altında tutulmasını sağlamaktı.”

Soluklanmak için durunca, Mallow sakince araya girdi. “Bu kuramı biliyorum. Ne demek istediğini tümüyle anlıyorum.”

“Öyle mi? Bunu beklemezdim doğrusu. Yaptığın ticaretin sırf sana fayda sağladığının, ülke ekonomisini ancak yüzeysel olarak etkileyebilecek bir sürü ıvır zıvır üretmekle yıldızlararası düzeni kâr uğruna zedelediğinin, nükleer gücün dinimizin kontrolü altından çıkmasına sebep olduğunun… ve bütün bunların bir yüzyıldır başarıyla işleyegelen siyasetimizin tümüyle ortadan kalkması sonucunu doğuracağının farkındasındır o halde.”

“Bu süre,” dedi Mallow kayıtsızca, “modası geçmiş, tehlikeli ve sürdürülmesi imkânsız bir siyaset için fazla bile. Sizin dininiz Dört Krallık’ta başarıyla yerleşmiş olabilir, ama sınır bölgelerinde bu dini benimseyen başka gezegen yok. Krallıkların kontrolünü elimize aldığımız dönemde, galaksi biliyor ki, Salvor Hardin’in asırlık monarşileri yıkmak için rahiplikten ve insanların batıl inançlarından nasıl yararlandığını çevreye yayacak yeterli sayıda sürgün vardı. Bu örnek yetmediyse, yirmi yıl önceki Askone olayı durumu açıkça ortaya koyar. Bugün sınır bölgelerinde,

bir Vakıf rahibinin topraklarına girmesindense kendi boğazını kesmeyecek tek bir yönetici yok.

“Korell’i ya da herhangi bir başka gezegeni istemediğini bildiğim bir şeyi kabul etmeye zorlayamam. Hayır, Sutt. Madem nükleer güç onları tehlikeli kılıyor, ticaret yoluyla kurulan samimi bir dostluk, dış kaynaklı ruhani bir gücün nefret uyandıran egemenliğine dayanan güvensiz bir ast-üst ilişkisinden çok daha işimize gelir; çünkü ufacık bir zayıflama bile o ruhani gücün geride ölümsüz bir korku ile nefret dışında maddi hiçbir şey bırakmaksızın yerle bir olmasına neden olacaktır.”

“Çok güzel söyledin,” dedi Sutt huysuzca. “Şimdi, tartışmamızın odağına dönecek olursak… şartların nedir? Fikirlerini benimkilerle değiştirmek için ne istiyorsun?”

“Demek inançlarımın satılık olduğunu düşünüyorsun?”

“Neden olmasın?” şeklindeki soğuk bir soruyla karşılık verdi Sutt. “Senin işin bu değil mi zaten, satmak ve almak?”

“Bana kazanç getirmesi koşuluyla,” dedi Mallow, hiç alınmamış görünüyordu. “Bana şu an kazanmakta olduğumdan fazlasını önerebilir misin?”

“Ticaretten elde ettiğin kârın yarısı yerine dörtte üçü sende kalabilir.”

Mallow kısa bir kahkaha attı. “Güzel teklif. Senin koşullarına uyularak yapılacak bir ticaret bana şimdi payıma düşenin onda birini bile getirmez. Daha iyi bir teklif sunmalısın.”

“Konseyde bir koltuğun olur.”

“Onu nasılsa alacağım, sensiz ve hatta sana rağmen.”

Sutt ani bir hareketle yumruğunu sıktı. “Beni dinlersen hapiste yatmaktan da kurtulursun. Sayemde heba etmekten yırtacağın yirmi yılın kârını da hesaba kat.”

“Ben burada kâr falan görmüyorum, hem bu tehdidi nasıl yerine getirebilirsin ki?”

“Cinayet suçuyla yargılanacağını söylesem ne dersin?”

“Kimi öldürmekten?” diye sordu Mallow kibirli bir tavırla.

Sutt’un sesi yükselmemişse de eskisinden daha yırtıcıydı şimdi. “Vakıf hizmetindeki Anacreonlu bir rahibi öldürmekten dolayı.”

“Vay vay, demek şimdi böyle olduk? Kanıtın var mı bakalım?”

Vali yardımcısı öne doğru uzandı. “Mallow, ben blöf yapmıyorum. Bütün yasal ön hazırlıklar tamamlandı. Vakıf’ın Usta Tüccar Hober Mallow’a açtığı davanın başlaması son bir kâğıda atacağım imzaya bakıyor. Vakıf

uyruğundaki bir kişiyi yabancı bir güruhun elinde işkence ve ölüme terk ettin Mallow, cezalandırılmanı önleyebilmek için de beş saniyen var. Ben kendi adıma, sana blöf yaptığım kanısına varmanı tercih ederim. Ne yana çark edeceği belli olmayan şüpheli bir dosttansa, yok edilmiş bir düşman olarak bana daha büyük faydan dokunur."

"Dileğin yerine gelecek o halde," dedi Mallow kendinden emin bir sesle.

Vali yardımcısı gaddarca gülümseyerek, "Güzel!" dedi. "Uzlaşmaya yönelik ön hazırlıklara girişilmesini vali bizzat istedi, ben değil. Fazla çaba göstermediğimin farkındasın herhalde."

Bu son sözlerinin ardından kapıyı açıp dışarı çıktı. Ankor Jael tekrar odaya girerken, Mallow başını kaldırıp ona baktı. "Dediklerini duydun mu?"

"Bu yılanı tanıdığım günden beri onu hiç bu denli öfkeli konuşurken duymamıştım," dedi politikacı kendisini bir koltuğa bırakırken.

"Pekâlâ. Ne diyorsun bu işe?"

"Söyleyeyim. Çevresi üzerinde manevi yoldan hakimiyet kurmak Sutt'da sabit fikir halini almış görünüyor, ama bana sorarsan onun nihai hedefleri hiç de manevi değil. Aynı mesele üzerinde tartışma çıkardığım için kabineden kovulduğumu sana hatırlatmama gerek yok sanırım."

"Evet, gerek yok. Bahsini ettiğin şu hiç de manevi olmayan nihai hedefler nedir peki?"

Jael ciddileşti. "Sutt aptal biri değildir, yetmiş yıldan bu yana bize tek bir zafer sağlayamamış olan dini politikamızın iflas etmeye yüz tuttuğunu görüyor olsa gerek. Bunu kendi çıkarına kullandığı çok açık.

"İnanç ve duygulara dayanan *herhangi* bir dogma başkaları üzerinde kullanılırken bile tehlike doğuracak bir silahtır, çünkü bu silahın kullanıcısına çevrilmeyeceği asla garanti edilemez. Yüz yıldan beri giderek daha kutsal, geleneksel… ve de sarsılmaz hale gelen bir töre ve mitolojiyi destekliyoruz. Bu din bazı bakımlardan kontrolümüz dışına çıktı artık."

"Hangi bakımlardan?" diye ısrar etti Mallow. "Susma. Aklından geçenleri öğrenmek istiyorum."

"Diyelim ki bir adam, hırslı bir adam, bu dinin gücünü bizim için değil de, bize karşı kullanmaya kalktı."

"Sutt gibi biri yani…"

"Tam üstüne bastın. Sutt'u kastetmiştim. Dinle dostum, eğer bu herif, bağlı gezegenlerdeki çeşitli hiyerarşileri dine sahip çıkma bahanesiyle Vakıf'a karşı harekete geçirirse, ne yapanz? Dindarların başına geçip

günahkârlara savaş açar ve onları, sözgelimi senin temsil ettiğini iddia eder, böylelikle de kaşla göz arasında kendisini kral ilan etmiş olur. Hardin vaktiyle şöyle dememiş miydi: 'Nükleer tabanca iyi bir silahtır, ama her iki yöne de çevrilebilir.'"

Mallow çıplak bacağına bir şaplak attı. "Pekâlâ Jael, o halde beni o konseye sok ki Sutt'la dövüşebileyim."

Bir an duraklayan Jael anlamlı bir dille şöyle dedi: "Belki de böyle yapmamalıyız. Şu rahibi lince terk etme öyküsü de nedir? Doğru değildir umarım."

"Yeterince doğru," dedi Mallow umursamaz bir tavırla.

Bir ıslık öttürdü Jael. "Elinde kesin kanıt var mıdır sence?"

"Öyle olmalı." Kısa bir tereddüdün ardından, "Her ne kadar bunu bildiğimden haberleri yoksa da," diye ekledi Mallow, "Jaim Twer ta başından beri ona hizmet ediyor… ve Jaim Twer o olaya tanık oldu."

Jael başını hoşnutsuzca salladı. "Eyvah. İşte bu çok kötü."

"Kötü mü? Nesi kötüymüş? Rahibin o gezegende bulunuşu Vakıf'ın kendi yasalarına da aykırıydı. Kendisi buna gönüllü olsun ya da olmasın, Korell yönetiminin onu yem olarak kullandığı ortada. Sağduyu bana tek şey yapmamı emrediyordu… ve yaptığım şey tümüyle yasaldı. Beni mahkeme önüne çıkarmakla Sutt kendi kendini aptal konumuna düşürmüş olacaktır."

Jael tekrar başını salladı. "Hayır, Mallow, bir noktayı kaçırıyorsun. Onun bu oyunu kalleşçe oynadığını sana söylemiştim. Seni açıkça suçlamayacak; bunu yapamayacağını o da biliyor. Senin halkın gözündeki yerini sarsmak *istiyor* sadece. Ne dediğini duydun. Geleneklerin yasalardan üstün sayılacağı durumlar da var. Beraat edip mahkemeden elini kolunu sallayarak çıkabilirsin, fakat halk senin bir rahibi köpeklere yem yaptığına bir kez inandı mı onların gözünden tümüyle düşersin.

"Yasalara uygun, hatta mantıklı davrandığını kabul edeceklerdir. Ama bu durum onların gözünde korkak bir köpek, duygusuz bir cani ve taş kalpli bir canavar olmanı engellemez. Bu yüzden de konseye bir daha asla seçilemezsin. Seni oybirliğiyle vatandaşlıktan attıklarında, Usta Tüccar unvanını da kaybedeceksin. Biliyorsun, sen burada doğmadın. Sutt'un daha başka ne isteyeceğini sanıyorsun ki?"

Mallow kaşlarını inatçı bir tavırla çattı. "Yani?"

"Evlat," dedi Jael. "Senin yanında yer alacağım, ama sana yardım edemem. Başın büyük belada… hedefin tam odağındasın!"

14

Usta Tüccar Hober Mallow’un mahkemesinin dördüncü gününde konsey salonu tıklım tıklımdı. Salonda bulunmayan tek konsey üyesi de başı ağrıdan çatladığı için mahkûm kaldığı yatağında şanssızlığına yanarak zayıf küfürler savurmakla meşguldü. Kalabalığın içinden nüfuzları, servetleri ya da iblisçe inatları sayesinde içeri girmeyi başaranlar salonu ve koridorları tavana dek doldurmuştu. Geri kalanlar ise dışarıdaki meydana yığılmış, açık havaya kumları üç boyutlu televizörlerin etrafını sarmışlardı.

Polislerin neredeyse boşa çıkan yardım ve çabaları sayesinde salona girebilen Ankor Jael, daha sonra Hober Mallow’un koltuğu etrafındaki, diğerinden hiç de aşağı kalmayacak izdihamı yarıp geçti.

Mallow onu görünce derin bir oh çekti. “Seldon aşkına, son anda yetiştin. Getirdin mi bari?”

“Al, işte burada,” dedi Jael. “İstediğin her şeyi getirdim.”

“Güzel. Dışarıdakiler durumu nasıl karşılıyor?”

“Çılgına dönmüş gibiler.” Jael huzursuzca kıpırdandı. “Davanın halka açık yürütülmesine izin vermemeliydin. İstesen bunun önüne geçebilirdin.”

“İstemedim ki.”

“Herkes linçten söz ediyor. Publis Manlio’nun adamları dış gezegenleri dolaşıp…”

“Ben de sana bunu soracaktım, Jael. O herif Hiyerarşi’yi bana karşı ateşlemeye çalışıyor, değil mi?”

“Öyle mi *yapıyor?* Görüp görebileceğin en sevimli tezgâhı kurmuş desene. Dışişleri Bakanı olarak yıldızlararası yasaya uygun şekilde savcılık edecek. Tapınağın Başrahibi sıfatıyla da yobazları sana karşı kışkırtıyor…”

“Neyse, boş ver şimdi onu. Geçen ay bana Hardin’in bir sözünü tekrarlamıştın, hatırlıyor musun? Nükleer tabancanın her iki yöne de çevrilebileceğini onlara göstereceğiz.” Tam o sırada konsey üyeleri hep birlikte ayağa kalkıp, yerine oturmak üzere olan valiyi selamladılar.

“Bugün gösteri sırası bende,” diye fısıldadı Mallow yanı başındaki Jael’e. “Arkana yaslan ve şamatayı seyret.”

O günkü duruşma başlayalı on beş dakika olmuştu ki, Hober Mallow düşmanca fısıltılar eşliğinde valinin kürsüsünün önündeki boş yere çıktı. Üzerine tutulan tek bir aydınlatma ışığı etrafına meydan okurcasına bakan

bu dev ve yalnız adamın görüntüsünü kente yayılmış olan ekranlara olduğu kadar, Vakıf'a bağlı gezegenlerdeki hemen her evde bulunan kişisel ekranlara da yansıttı.

Rahat ve sakin bir tavırla konuşmaya başladı. "Fazla vaktinizi almamak için, iddia makamı tarafından şahsıma yöneltilen tüm suçlamaların doğruluğunu onaylamak isterim. Rahip ve onu linç eden güruhla ilgili anlattıkları tüm ayrıntılarıyla gerçeğe uygundu."

Salonda bir kıpırdanma olurken, koridorları doldurmuş olan kalabalığın coşkuyla homurdandığı duyuldu. Mallow sessizliğin yeniden yerleşmesini sabırla bekledi.

"Diğer taraftan, çizdikleri tabloda eksik yanlar da yok değil. Bu tabloyu kendi bildiğim şekilde tamamlamaya hakkım olduğunu düşünüyorum. Aktaracaklarım ilk bakışta bu davayla ilgisiz gibi görülebilir. Bundan dolayıdır ki şimdiden hoşgörünüze sığınıyorum."

Mallow önündeki notlara bakma gereği duymadan devam etti:

"Anlatmaya iddia makamının başladığı noktadan; yani Jorane Sutt ve Jaim Twer ile buluştuğum o günden başlayacağım. O toplantıda neler konuşulduğunu biliyorsunuz. Bunlar size çoktan aktarıldı, benim de ekleyecek bir şeyim yok… o güne ilişkin kişisel görüşlerim dışında tabii.

"Yaptığımız görüşme beni şüpheye düşürmüştü, çünkü o gün yaşanan olaylar çok tuhaftı. Düşünün bir… rastlantısal karşılaşmalar dışında o güne dek hiç tanıma fırsatı bulmadığım iki insan, bana hiç de doğal olmayan, akla hayale sığmayacak tekliflerde bulunuyordu. Biri, yani vali yardımcısı, içeriği ve önemi size çoktan duyurulmuş olan çok özel bir meselede hükûmet adına casusluk edip istihbarat toplamamı öneriyordu. Diğeri, yani siyasi partilerimizden birinin kendine has özellikleri olan lideri ise, bana konseyde bir koltuk garantisi vermekteydi.

"Haliyle, her ikisinin de asıl amacını çözmeye çalıştım. Sutt'unki yeterince açıktı. Bana güvenmiyordu. Büyük olasılıkla düşmana nükleer güç sattığımı ve ayaklanma hazırlığına giriştiğimi düşünüyordu. Belki de beni hemen harekete geçmeye zorluyor ya da en azından zorladığını sanıyordu. Bu durumda, bana önerilen görev sırasında yakınımda kendi adamlarından birini muhbir olarak bulundurması gerekiyordu. Bu son ayrıntının farkına uzunca bir süre varamamıştım, ta ki Jaim Twer sahneye çıkana dek.

"Tekrar düşünün: Twer kendini emekli olup siyasete atılmış eski bir tüccar olarak tanıtıyordu, oysa bu alandaki birikimim fazlasıyla geniş

olmasına rağmen onun tüccarlık kariyeriyle ilgili hiçbir şey bilmiyordum. Dahası, Twer dini eğitim almış olduğunu iddia etmesine karşın, *Seldon krizi diye bir şeyden bahsedildiğini daha önce hiç duymamıştı.*"

Dinleyicilerin bu sözlerin önemini iyice kavraması için bir süre bekleyen Hober Mallow'un aldığı tek karşılık, tüm salonun nefesini tutmasıyla beraber ortalığa hakim olan o bildik sessizlikten başkası değildi. Sadece Terminus'un yerli halkı üzerinde etki bırakmıştı bu sözler. Dış gezegenlerin halklarına ise ancak dini kurallara uyacak biçimde sansürlenmiş özetler ulaşacaktı. Seldon krizleri kısmını ise asla duymayacaklardı. Ama onların bile kaçırmayacağı başka darbeler de indirmek üzereydi Mallow.

Şöyle devam etti:

"Dinsel eğitimden geçmiş *herhangi* bir kimsenin bir Seldon krizinin ne olduğunu bilmeyebileceğim samimiyetle iddia edecek olan var mı içinizde? Vakıf üzerinde, Seldon'ın planlanmış tarih anlayışını dışarıda tutup, sırf onun yarı efsanesel büyücü kimliğine büründürülmüş şahsıyla ilgilenecek tek çeşit dini eğitim olabilir…

"İşte o anda, Jaim Twer'in hayatının hiçbir döneminde ticaretle uğraşmadığını anladım. Onun dine hizmet eden biri, muhtemelen bir başrahip olduğu kanısına vardım; hiç kuşkusuz son üç yıldır tüccarları temsil eden bir siyasi partinin başkanlığını yürütmesi göstermelikti, aslında o *Jorane Sutt hesabına çalışan satılık herifin tekiydi.*

"Bu gerçeklerin farkına vardığım sıra olup biteni tam anlamıyla kavrayamamış ve sezgilerime güvenmek durumunda kalmıştım. Sutt'un benimle ilgili ne gibi planlar kurduğundan haberim yoktu, ama serbesti kılıfı altında beni kendi ipimle kuyuya inmeye zorladığını anlayınca, ben de onu yoklamaya karar verdim. Twer'in Jorane Sutt'un atadığı resmi olmayan gardiyan sıfatıyla yolculuğum boyunca bana eşlik edeceği ortadaydı. Onun başarılı olamaması halinde başka araçların devreye gireceğinden pekâlâ emindim… bu diğerlerine karşı zamanında önlem alamayabilirdim de. Bildik bir düşman görece daha az tehlikelidir. Bu nedenle Twer'i benimle gelmeye davet ettim. O da kabul etti.

"Bu durum, sayın konsey üyeleri, iki şeyi açıklığa kavuşturuyor. Bir, iddia makamının size benimsetmeye çalıştığının aksine, Twer'in benim aleyhimde sırf vicdanı emrettiği için istemeye istemeye tanıklık etmediğini. Çünkü o aldığı ücretin hakkını vermek için casusluk yapıyordu. İkincisi, öldürülmesinden ötürü yargılanmakta olduğum rahibin ilk ortaya çıkışında

takındığım belli bir tavrı açıklıyor… bilinmediği için şu âna dek hiç bahsi geçmeyen tavrımın.”

Bu sözler üzerine konseyde huzursuz fısıldaşmalar alıp yürümüş, Mallow ise sahnelere yakışacak bir tavırla boğazını temizledikten sonra konuşmasını sürdürmüştü:

“Gemide bize sığınan bir misyoner bulunduğunu ilk duyduğumda neler hissettiğimi size tarif etmek inanın hiç hoşuma gitmeyecek. Hatırlamaktan bile nefret ediyorum. Sanırım o anki hislerimi çılgınca bir şaşkınlık olarak tanımlayabilirim. Bu olayın Sutt’un bana karşı düzenlediği bir tezgâh olduğunu daha ilk anda anlamıştım, fakat böyle bir şeyi hesaba katmadığımdan ne yapacağımı bilemedim. Bocalamaya başlamıştım. Hem de tam anlamıyla.

“Yapabileceğim tek şey vardı. Onu subaylarımın peşinden yollayarak Twer’den beş dakikalığına da olsa kurtuldum. Onun yokluğunda, olup bitenin sonradan incelenebilmesi için görüntülü bir kayıt cihazını devreye soktum. Bunu bana yaptıran, o an için anlam veremediğim şeyi daha sonra tekrar üstünden geçince kavrayacağıma dair çılgınca fakat bir o kadar da içten bir ümitti.

“O günden bu yana kaydı belki elli kez izledim. Şu an da yanımda ve aynı işlemi huzurunuzda elli birinci kez tekrarlamaya hazır.”

Salondakilerin kendini kaybetmesi, koridordakilerin ise tek kelimeyle kükremeye başlaması üzerine, vali düzeni sağlamak için tokmağını hiç durmadan masaya vurdu. Terminus üzerindeki beş milyon evde heyecanlı izleyiciler alıcılarına daha bir yanaşmışlardı savcılık masasında oturmakta olan Jorane Sutt ise, endişeye kapılan başrahibe dönmüş, ‘İşte bu olmadı’ der gibi soğuk bir tavırla başını sallarken, öfkeden ateş saçan gözlerini Mallow’un yüzünden bir an olsun ayırmıyordu.

Kaydın izlenebilmesi için salonun ortası boşaltıldı ve ışıklar kısılarak ortam loşlaştırıldı. Sol yandaki masada oturmakta olan Ankor Jael’in gerekli ayarlamaları yapmasıyla beraber, hafif bir tıkırtı eşliğinde gemide yaşananlar tüm gerçekliğiyle gözler önüne serilmek üzere havada belirdi; renkli, üç boyutlu… yaşamı olduğu gibi yansıtan bu görüntünün tek eksiği canlı olmamasıydı.

Hırpalanmış ve sersemlemiş haldeki misyoner, her iki yanını tutmuş olan teğmen ile çavuşun arasında duruyordu işte. Mallow’un görüntüsü sessizce bekledi, sonra içeri adamlar doluştu, onların ardından da Twer girdi.

Aralarında geçen konuşmalar kelimesi kelimesine yineleniyordu. Nöbetçi çavuşa disiplin cezası verildi, misyoner ise sorguya çekildi. Sonra dışarıdaki güruh çıktı ortaya, kalabalığın homurtusu viziekranda bile rahatlıkla duyulabiliyordu. Bunu Peder Jord Parma'nın delicesine yalvarışı izledi. Mallow'un silahını çekmesiyle beraber sürüklenerek uzaklaştırılan misyoner kollarını kaldırıp son kez çılgınca beddua etti ve ufak bir pırıltı bir an için belirip kayboldu.

Subaylar durumun dehşetiyle donup kalır, Twer titreyen elleriyle kulaklarını tıkar, Mallow ise sakince silahını indirirken sahne sona erdi.

Işıklar yeniden yanmıştı; salonun ortasındaki alan şimdi tam anlamıyla boşalmıştı. Mallow, yani görüntüden ibaret olmayan gerçek Mallow öyküsünü sürdürdü:

"Gördüğünüz gibi, olay iddia makamının size anlatmış olduğu şekilde cereyan etti… Ama bu, işin sadece yüzeydeki kısmı. Ne demek istediğimi açıklamadan önce şunu belirtmeliyim ki, olay süresince gösterdiği tepkiler Jaim Twer'in rahiplik eğitimi almış olduğunu eleverir nitelikte.

"Meseleyle ilgili çelişkili bazı durumları Twer'e açmam da aynı güne denk geliyor. O misyonerin gemiyi indirmiş olduğumuz terk edilmiş denecek durumdaki uzaylimanına nasıl olup da geldiğini Twer'e sormuştum. Böylesi bir kalabalığı barındıracak büyüklükteki en yakın kent yüz elli kilometre ötedeyken bu kitlenin nasıl olup da toplandığını sormayı da unutmadım. Nedense savcılık bu ayrıntıların üzerinde durmadı.

"Es geçilen başka noktalar da var; örneğin, Jord Parma'nın giyimindeki dikkat çekicilik; sırf Korell'de bulunmakla hem Korell, hem de Vakıf yasalarına meydan okuyup hayatını tehlikeye sokan bir misyonerin, böylesine yeni ve kimliğini bas bas bağırıp herkese duyuracak nitelikte bir rahip kılığıyla etrafta gezinmesi şüphe uyandıracak bir durumdu. Bu işte bir terslik vardı. İlk anda, misyonerin, bizi gemimizle birlikte yok edilmemize *yasal dayanak* teşkil edecek çılgınca bir harekette bulunmaya zorlamak üzere Komdor tarafından yollanmış bilinçsiz bir suç ortağı olduğunu düşündüm.

"İddia makamı, eylemimi haklı göstermek için bu gerekçeyi ortaya atacağımı tahmin etmişti. Gemimin, mürettebatımın ve görevimin güvenliğini, biz olsak da olmasak da ortadan kaldırılacak olan tek bir kişi uğruna feda edemeyeceğimi söylememi bekliyorlardı. Vakıf'ın 'onuru' ve nüfuzumuzu korumak için 'gururu' elden bırakmamak gerektiği gibisinden şeyler mırıldanarak yanıt veriyorlardı bana.

“Ama her nedense savcılık Jord Parma’nın –bireysel anlamda– üzerinde hiç durmadı. Onunla ilgili hiçbir ayrıntıyı gündeme getirmediler; ne doğum yerini, ne eğitimini, ne de geçmişine ilişkin herhangi bir başka ayrıntıyı. Bunun açıklanması, görüntülü kayıt yoluyla az önce size işaret etmiş olduğum çelişkilere açıklık getirilmesini de sağlayacaktır. Çünkü bu ikisi birbiriyle bağlantılı.

“Savcılık Jord Parma’yla ilgili ayrıntıları ortaya koymadı, *koyamazdı* da. Görüntülü kayıtta izlemiş olduğunuz o sahne, insanda sahteymiş izlenimi uyandırıyor, çünkü Jord Parma’nın kendisi sahte. Jord Parma diye biri *asla* yaşamadı. *Aslında tüm bu dava hiç var olmamış bir konu üzerine koparılmış en büyük tantanadan ibarettir.”*

Bir kez daha mahkeme salonundaki uğultunun dinmesini beklemek zorunda kaldı. Sonra ağır ağır konuşmaya devam etti.

“Şimdi sizlere, az önceki görüntülü kayıttan alınma tek bir karenin büyütülmüş halini sunacağım. Dikkatinizi çekmek istediğim nokta kendini gösterecektir zaten. Lütfen ışıkları tekrar söndürün, Jael.”

Salon yeniden loşlaştı ve hava bir defa daha hayaleti andıran, balmumu beyazlığında görüntülerle doldu. *Uzak Yıldız*’ın subayları kaskatı kesilmiş halde duruyorlardı. Mallow’un ileri uzattığı elinde bir tabanca görülüyordu. Onun solunda ise, tam çığlık attığı sırada bu donmuş kareye yakalanan, pençeleştirdiği ellerini havaya kaldırmış ve cüppesinin kolları yarı yarıya aşağı kaymış halde Peder Jord Parma yer almıştı.

Misyonerin elinde, önceki gösterimde bir an için parıldayıp hemen sonra sönen o küçük ışık vardı. Şimdi bu devamlı bir ışıltı halini almıştı.

“Gözlerinizi rahibin elindeki pırıltıdan ayırmayın,” diye seslendi Mallow, gölgeler içinde bulunduğu yerden. “Görüntüyü büyüt, Jael!”

Tablo genişledi… hem de çabucak. Misyoner ekranın ortasına kayıp devleştikçe görüntünün geri kalanı kaybolup gidiyordu. Ardından tek bir kol ve el kaplar oldu ekranı, sonraysa hatları dağınık, gergin, kocaman bir el.

Adamın elindeki ışın demetinin içinde belli belirsiz parlayan bir dizi harf göze çarpıyordu: *KGP*.

“Bu, bir tür dövmedir, beyler,” derken Mallow’un gür sesi etrafa yayıldı. “Sıradan ışıkta görülemez, ama morötesi ışık altında –ki bu görüntüyü kaydettiğim gün odayı morötesi ışınlarla donatmıştım– apaçık ortaya çıkar. Bunun gizli kimliği korumaya yönelik safça bir yöntem olduğunu kabul ediyorum, fakat morötesi ışınların öyle her sokak köşesinde bulunmadığı

Korell’de işe yarıyor. Bizim gemide bile bu harfler tamamen rastlantı sonucu fark edilmişti.

“KGP harflerinin ne anlama geldiğini bazılarınız çoktan tahmin etmiştir belki. Jord Parma rahip gibi konuşmayı iyi biliyordu ve rolünü de mükemmel oynadı. Rahip gibi davranmayı nerede ve nasıl öğrendiğini bilmiyorum, ama KGP ‘Korell Gizli Polisi’ anlamına geliyor.”

Sesini duyurabilmek için bağırmak zorunda kalan Mallow’un gürleyişi salondaki karışıklığı sonlandırdı. “Korell’den getirilmiş, bu iddiamı destekleyici belgeler var elimde, istendiği takdirde bunları ikincil kanıt niyetine konseye sunabilirim.

“Ya şimdi savcılığın iddiası ne durumda? Yasalara karşı gelme pahasına misyoneri savunmam ve görevimi, gemimi ve kendimi Vakıf’ın ‘onuru’ uğruna gözden çıkarmam gerektiğini defalarca ileri sürdüler.

“*Tüm bunları bir sahtekârı korumak uğruna mı yapacaktım?*

“Rahip cüppesine bürünüp, muhtemelen Anacreonlu bir sürgünden öğrendiği söz oyunlarıyla kendine din adamı süsü veren bir Korell gizli ajanı için çırpınacaktım demek? Böylelikle Jorane Sutt ve Publis Manlio beni o iğrenç ve budalaca tuzaklarına düşürmüş olacaklardı…”

Kısılmaya başlayan sesi kalabalığın haykırışları içinde yitip gitti. Omuzlara alınıp valinin kürsüsüne dek taşındı. Gözü pencerelerin dışına iliştiğinde, çılgın bir insan selinin orada bulunan daha binlercesine katılmak üzere meydana aktığını gördü.

Mallow’un gözleri Ankor Jael’i aradı, ama o kargaşada belli bir insanın yüzünü yakalamak olanaksızdı. Neden sonra, belli belirsiz başlayan ve çok geçmeden delice atan bir nabız örneği sürekli tekrarlanır hale gelen ritmik bir bağırışın farkına vardı:

“Çok yaşa Mallow!.. Çok yaşa Mallow!.. Çok yaşa Mallow!..”

15

Yüzü yorgunluktan çökmüş olan Ankor Jael gözlerini kırpıştırarak Mallow'a baktı. Son iki günü çılgınca bir tempoyla, uykusuz geçirmişlerdi.

"Gerçekten çok güzel bir gösteri düzenledin, Mallow. Şimdi çok yüksekten uçarak bunu berbat etmemelisin. Valiliğe aday olman konusunda ciddi değilsindir umarım. Kitleleri ateşlemek insana güç veren bir şeydir, fakat insanların vefasız olduğunu da unutma."

"Kesinlikle!" dedi Mallow ciddi bir ifadeyle, "İşte ateşi bu yüzden körüklemeliyiz; bunu yapmanın en iyi yolu da gösteriyi devam ettirmek."

"Sırada ne var?"

"Publis Manlio ve Jorane Sutt'u tutuklattıracaksın…"

"Ne!?"

"Duydun işte. Valinin onları tutuklamasını sağla! Bunun için ne gibi tehditler kullanacağın umurumda değil. Kitle benim kontrolümde… en azından şimdilik. Vali halkı karşısına almaya cesaret edemez."

"İyi ama hangi gerekçeyle tutuklanacaklar?"

"Gerekçe ortada. Dış gezegenlerdeki rahipleri kışkırtıp, onları Vakıf'ın siyasal çekişmelerinin içine çekiyorlar. Seldon aşkına, bu yasadışı. Onları, 'devleti ilgaya kalkışmakla' suçla. mahkûm olup olmayacakları beni ancak onların benim davamla ilgilendiği kadar ilgilendiriyor. Ben vali olana dek ayağıma dolaşmamalarını sağla yeter."

"Seçimlere daha altı ay var."

"Uzun bir süre sayılmaz!" Ayağa fırlayan Mallow Jael'in kolunu sıkıca kavramıştı. "Dinle, gerekirse hükûmeti güç kullanarak ele geçireceğim… yüz yıl önce Salvor Hardin'in yaptığı gibi. Halen şu Seldon krizinin patlak vermesini bekliyoruz, kriz gelip çattığında ben *hem* vali, *hem de* başrahip konumunda bulunmalıyım. İkisi birden!"

Kaşlarını çatan Jael, "Kriz nereden kaynaklanacak?" dedi sakince. "Bunca olup bitenden sonra… Korell'den mi?"

Mallow başıyla onayladı. "Tabii ki. Eninde sonunda bize savaş açacaklar, ama bana öyle geliyor ki buna daha birkaç yıl var."

"Nükleer silahlarla donatılmış uzaygemileriyle mi saldırırlar dersin?"

"Ne sanıyordun? Onların uzay sahasında kaybettiğimiz şu üç ticaret gemisi hava tabancalarıyla avlanmadılar herhalde. Jael, adamlar

İmparatorluğun kendisinden gemi alıyor. Ahmak gibi ağzını açıp bakma öyle. Yanlış duymadın; İmparatorluk dedim! Sen de biliyorsun ki, İmparatorluk hâlâ yaşıyor. Burada, sınır bölgelerinde silinip gitmiş olabilir, ama galaksinin merkezinde halen yeterince ayakta. Tek bir yanlış hareket ensemizde bitivermeleri anlamına gelir. Vali ve de başrahip olmayı işte bu yüzden istiyorum. Bu gibi bir krizle baş edebilecek tek kişi benim."

Ağzı kuruyan Jael zorlukla yutkundu. "Nasıl? Ne yapabilirsin ki?"

"Hiçbir şey."

Jael belli belirsiz gülümsedi. "Sahi mi? Pek yorulacaksın desene!"

Ne var ki Mallow'un yanıtı kesindi. "Bu Vakıf'ın tek patronu olduğumda hiçbir şey yapmadan oturacağım. Hiç ama hiçbir şey, yeni krizin sırrı da burada yatıyor zaten."

16

Korell Cumhuriyeti Komdoru, ‘Canımız’ Asper Argo, karısının içeri girişini seyrek kaşlarını sıkıntıyla çatarak karşıladı. Kendi kendine yakıştırdığı bu unvan en azından karısı bakımından hiç geçerli değildi. Bunu Komdor da biliyordu.

Düz taranmış saçları kadar narin, gözleri kadar soğuk bir sesle, “Saygıdeğer efendimiz,” dedi kadın, “anladığım kadarıyla Vakıf denen şu sonradan görmeler hakkında bir karara varabilmişsiniz.”

“Öyle mi?” dedi Komdor acı acı. “O olağanüstü anlayış yeteneğin sayesinde başka neleri kavradın bakalım?”

“Yeter, sevgili kocacığım. Konsey üyeleriyle şu hiçbir sonuç çıkaramadığınız toplantılardan birini daha yaptın sanırım. Amma da usta danışmanlarmış!” Bir an durduktan sonra sonsuz bir kibirle ekledi: “Elinden hiçbir iş gelmeyen bir alay mankafa kısır çıkarlarını sıska göğüslerine bastırmış bekliyor, üstelik babamın buna kızacağını bile bile.”

“Söyler misin, canım,” şeklinde uysalca karşılık verdi Komdor, “tüm bunları anlamanı sağlayan o mükemmel haber kaynağı kim acaba?”

Komdora kısa bir kahkaha attı. “Bunu sana söylersem, o kaynak pek yakında kaynak olmaktan çıkıp cesede dönüşür.”

“Eh, her zamanki gibi kendi bildiğini okuyorsun.” Komdor omuz silkip arkasını döndü. “Babanın hoşnutsuzluğuna gelince; korkarım bu karara, onun cimrilik edip daha fazla gemi vermeye yanaşmaması neden oldu.”

“Başka gemiler mi!” Kadın öfkeden kızararak haykırdı.

“Elinde beş tane yok mu zaten? Sakın inkâr edeyim deme. Şu an elinde beş gemi olduğunu *biliyorum;* akıncının teslimatına dair de söz aldın.”

“Verilen söze göre taa geçen yıl teslim edilecekti.”

“Ama bir… tek bir gemi bile Vakıf’ı kokuşmuş bir toz yığını haline getirmeye yeter. Tek bir gemi! Onların cüce teknelerini uzaydan silmeye yeter de artar!”

“Elimde bir düzine gemi olsa bile onların gezegenine saldıramam.”

“Peki ticaretleri baltalandığı, oyuncak ve ıvır zıvırla dolu kargoları yok edildiği taktirde ne kadar dayanmalarını bekliyorsun?”

“Oyuncak ve ıvır zıvır dediğin o şeyler para ediyor,” diye iç geçirdi adam. “Hem de esaslı para.”

“Ama Vakıf’ın kendisini ele geçirirsen içindekiler de senin olmaz mı? Hem babamın saygı ve minnetini kazanmakla, Vakıf’ın sana verebileceğinden fazlasını elde etmiş sayılmaz mısın? O barbarın büyülü aletlerini göstermek için gelişinden bu yana üç yıl… hatta daha fazla geçti. Bence bu süre çok bile.”

“Hayatım!” Komdor yeniden dönüp kadına baktı. “Ben artık yaşlanıyorum. Bitkinim. Senin hiç susmayan ağzına karşı koyacak gücüm kalmadı. Bir karara vardığımı bildiğini söylüyorsun. Evet, bir karara vardım. Gün geldi çattı, Korell ile Vakıf arasında savaş olacak.”

“İşte bu çok güzel!” Gözleri bir anda ışık saçmaya başlayan Komdora olduğu yerde daha bir dikleşmişti şimdi. “Bunaklık çağına rastlasa da,” dedi, “sonunda bilgece davranmayı öğrendin. Bu ücra köşenin efendisi olmak, İmparatorluk çevrelerinde kendine belli bir ağırlık ve nüfuz edinmene yetecektir. En önemlisi de, bu ilkel dünyayı terk edip valinin sarayına gitmemiz ve onun maiyetine katılmamız olacak. Bunu gerçekten yapabiliriz.”

Bir elini beline dayayan genç kadın gülümseyerek salondan ayrıldı. Saçları ışıkta yalazlanıyordu.

Bir süre bekleyen Komdor karısının ardından kapanan kapıya doğru kin ve nefretle şöyle dedi: “Ücra köşe dediğin yerin efendisi olduğumda, yeterli ağırlık ve nüfuzu edinmem için ne babanın küstahlığına, ne de senin çenene katlanmam gerekecek. Her ikinizden de kurtulacağım… tamamen!”

17

Karanlık Nebula’nın kaptanı viziekrana dehşetle bakakaldı.

“Hay galaksisine!” Genç adam bağırma niyetiyle ağzını açtıysa da sesi fısıltı halinde çıkabilmişti. “Bu da nedir?”

Bir gemiydi bu, *Karanlık Nebula*’nın balinanın yanındaki sazan balığı gibi görünmesine neden olan ve bordasında Uzaygemisi ve Güneş sembolü taşıyan dev bir gemi. Küçük gemideki tüm alarmlar isterik çığlıklar atmaya başlamıştı bile.

Emirler verildi ve *Karanlık Nebula* fırsat bulursa kaçmak, mecbur kalırsa da savaşmak üzere hazırlandı… aynı anda geminin alt kısmındaki hiperdalga odasında bir mesaj alelacele Vakıf’a yollanıyordu.

Aynı mesaj tekrar tekrar gönderildi! Görünürde bir yardım çağrısı, gerçekte ise bir tehlike uyarısıydı bu.

18

Hober Mallow önündeki raporlara göz gezdirirken bir yandan da ayaklarını bezgince yere sürtüyordu. İki yıldır sürdürdüğü valilik hayatı onu biraz daha olgun, yumuşak ve sabırlı hale getirmişti… yine de hükûmet raporlarına ve yazıldıkları beyin sarsıcı resmi dile ısındığı söylenemezdi.

“Kaç gemimizi haklamışlar?” diye sordu Jael.

“Dördü daha yerdeyken kıstırılmış. İki tanesi hakkında rapor yok. Geri kalanlar ise güvende ve yerleri belli.” Mallow sıkıntıyla homurdandı. “Daha iyisini yapabilirdik, yine de ufak bir sıyrıkla atlattık sayılır.”

Yanıt alamayan Mallow başını kaldırıp baktı. “Seni endişelendiren bir şey mi var?”

“Sutt da artık gelse keşke,” şeklinde konuyla ilgisiz bir yanıt verdi Jael.

“Ah evet, anlaşılan yeni bir vatanseverlik nutku dinleyeceğiz.”

“Hayır, dinlemeyeceğiz,” diye kesip attı Jael. “Ama sen de çok inatçısın, Mallow. Dışarıdaki durumu tüm ayrıntılarıyla incelemiş olabilirsin, fakat burada, kendi gezegenimizde olup biteni umursamıyorsun.”

“Eh, o iş sana düşüyor, değil mi? Seni ne diye Eğitim ve Propaganda Bakanı yaptım sanıyorsun?”

“Yaptığın işbirliğinin derecesine bakılırsa, bana acı çektirmek ve zamanından önce mezarı boylamamı sağlamak için. Bütün bir yılı Sutt ve onun dinci partisi hakkında seni uyarmakla geçirdim. Sutt özel bir seçimi gündeme getirip seni tahtından indirirse yaptığın bunca plan ne işe yarar ki?”

“Hiçbir işe yaramayacaklarını kabul ediyorum.”

“Ya dün gece yaptığın konuşma? Sırtını sıvazlayıp ona gülümseyerek Sutt’a seçim zaferi hediye etmekten farksızdı. Bu denli açık sözlü olmana gerek var mıydı?”

“Böylelikle Sutt’u durdurmuş olabileceğim aklına gelmiyor mu hiç?”

“Hayır,” dedi Jael sertçe, “öyle yaparak bunu başaramazsın. Her şeyi önceden gördüğünü iddia ediyorsun, ama Korell’le onların çıkarına olacak üç yıllık bir anlaşmayı neden imzaladığını açıklayamıyorsun. Senin savaşa ilişkin tek planın savaşmadan geri çekilmek. Korell yakınındaki bölgelerle tüm ticari bağlarımızı kestin. Böyle davranmakla, kiş denecek[4] durumda bulunduğumuzu ilan etmiş oldun. Saldırı pozisyonuna geçmeyeceğimiz

izlenimi uyandırıyorsun, gelecekte bile. Galaksi aşkına, Mallow, bunca karmaşa içinde ne yapmamı bekliyorsun ki?”

“Tüm bunların halkın ilgisini çekecek bir yanı yok mu sence?”

“Kitlelerin duygularını harekete geçirecek bir yanı yok.”

“Bu da aynı kapıya çıkar.”

“Mallow, uyan artık. İki seçeneğin var. Ya özel planlarını bir kenara itip etkin bir dış politika güderek halkı temsil edeceksin, ya da Sutt’la bir tür uzlaşma yapmak durumunda kalacaksın.”

“Pekâlâ,” dedi Mallow, “madem ilkini başaramadım, İkinciyi denerim. Sutt da geldi işte.”

Sutt ve Mallow iki yıl önceki mahkeme gününden bu yana baş başa görüşmemişti. Yönetici ile meydan okuyucu rollerinin değiştiğini ifade eden o gizli kapaklı hava dışında birbirlerinde hiçbir değişiklik gözlemlemediler.

Sutt el sıkışmaya gerek görmeden bir koltuğa yerleşti.

Ona bir puro ikram ettikten sonra, “Jael’in de görüşmemize katılmasının bir sakıncası var mı?” diye sordu Mallow. “Uzlaşmaya varılmasını bütün kalbiyle istiyor. Hem hava gerginleşecek olursa bizi yatıştırabilir.”

Sutt omuz silkti. “Uzlaşmaya varmamız senin yararına. Vaktiyle başka bir sorun üzerine senden şartlarını ortaya dökmeni istemiştim. Yanılmıyorsam şimdi külahları değiştik.”

“Yanılmıyorsun.”

“O halde, işte şartlarım: Ekonomik rüşvete ve ıvır zıvır satışına dayanan şu beceriksizce siyaseti derhal terk edecek ve atalarımızın işlerliği sınanmış dış politikasına geri döneceksin.”

“Yani misyonerlik yoluyla çevre gezegenleri tekrar ele geçireceğiz, öyle mi?”

“Aynen öyle.”

“Uzlaşmamız için başka yol yok mu?”

“Yok.”

“Hımmm.” Çok yavaş hareketlerle bir puro yakan Mallow art arda nefesler çekerek puronun ucunun iyice tutuşmasını sağladı. “Hardin’in yaşadığı dönemde, misyonerlik yoluyla yayılmak yeni ve aykırı bir durum sayılırken senin gibiler buna karşı çıkmıştı. Bugünse artık denenmiş, sınanmış ve kutsallaşmış bir yöntem bu… yani tam Jorane Sutt’un hoşuna gidecek türden. Peki söyler misin, sence bu beladan nasıl sıyrılacağız?”

“Belada olan *senin* başın. Beni hiç mi hiç ırgalamıyor.”

“Her neyse, soruyu uygun şekilde sorduğumu farz et.”

“Şiddetli bir saldırıya geçilmesi zorunlu. Senin hiç de şikayetçi görünmediğin bu durgunluk hali aslında bizim için ölümcül tehlike arz ediyor. Böyle eli kolu bağlı kalmakla, sınır bölgeleri gibi güçlü görünmenin her şeyin önünde geldiği bir bölgedeki bütün gezegenlerin gözünde –ki içlerinde leşten kendisine düşen payı almakta tereddüt edecek tek bir akbaba yok– zayıf düşmemize neden oluyorsun. Senin bunu herkesten iyi anlaman gerekir. Sonuçta sen bir Smyrnolusun, değil mi?”

Mallow bu pek anlamlı sözün üzerinde durmamış gözüktü. “Diyelim ki Korell’i dize getirdin, peki İmparatorluk ne olacak? Asıl düşmanımızın *o* olduğunu unutma.”

Sutt ince dudaklarını bükerek hafifçe gülümsedi. “Ah hayır, Siwenna’ya yaptığın gezide kaydettiğin görüntüler eksiksizdi. Normannic Bölgesi’nin valisi sırf kendi çıkarı için sınır bölgelerindeki kavgayı körüklemek istiyor, ama bu çok da önemli değil. Çevresinde elli civarında düşman komşu ve isyan etmek üzere olduğu bir İmparatorluk varken her şeyi tehlikeye atıp da galaksinin en ücra köşesine geziye çıkmayı göze alamaz. Senin sözlerini tekrarladığımın farkındasındır herhalde.”

“Hem de öyle bir alır ki, Sutt, bizim tehlikeli sayılacak kadar güçlü olduğumuz kanısına varsın yeter… ve doğrudan saldırıya geçip Korell’i ezersek bu kanıya varması işten değil. İşte bu yüzden çok daha ince bir zekâ oyununa başvurmalıyız.”

“Mesela…”

Mallow arkasına yaslandı. “Sutt, sana beklediğin şansı tanıyacağım. Aslında sana ihtiyacım yok, ama yine de senden faydalanabilirim. O yüzden neler olup bittiğini sana anlatacağım, sonrası sana kalmış; ister bana katılıp koalisyon kabinesinde bir koltuk kap, ister ulusal kahraman olmaya kalkıp hapiste çürü.”

“Şu son numarayı daha önce de bir kez denemiştin.”

“O zaman bu denli fazla çaba harcamamıştım, Sutt, emin ol. Ama artık tam zamanı. Şimdi dinle.” Mallow gözlerini kısmıştı.

“Korell’e ilk indiğimde,” diye başladı, “her tüccarın yanında taşıdığı cinsten süs eşyaları ve gereçleri kullanarak Komdor’a rüşvet verdim. Başlangıçta bunu bir çelik dökümhanesine girmemizi sağlamak için yapmıştım. O an için aklımda başka plan yoktu, planımı başarıya ulaştırdım da. İstediğimi almıştım. Bu ticareti ne menem bir silaha çevirebileceğimin farkına ise ancak İmparatorluğa yaptığım ziyaret sırasında vardım.

“Sutt, bir Seldon kriziyle karşı karşıyayız ve Seldon krizleri bireyler tarafından değil, tarihsel güçler tarafından çözülür. Gelecekte izleyeceğimiz yolu planlarken Hari Seldon göz kamaştırıcı kahramanlıkları değil, ekonominin ve sosyolojinin alabildiğine genişleyip giden gücünü hesaba katmıştı. O yüzden de, karşılaşacağımız çeşitli krizler ancak o an elimizde hazır bulunan güçlerle çözümlenebilir.

“Bu seferkinde bu görevi üstlenen güç ise… ticaret!”

Kaşlarını kuşkuyla kaldıran Sutt karşısındakinin anlık duraklamasını fırsat bilip araya girdi. “Yarım akıllı biri olmadığımı umuyorum, ama doğrusunu söylemek gerekirse bu anlamsız konuşman hiç de aydınlatıcı değil.”

“Yakında anlayacaksın,” dedi Mallow. “Unutma ki ticaretin gücü şimdiye dek hep hafife alındı. Onu güçlü bir silah niyetine kullanmamız için kontrolümüz altındaki bir rahip sınıfına gereksinim duyulduğu düşünüldü. Oysa bu doğru değil ve galaksideki duruma *şöyle* bir çözüm getiriyorum: Rahiplerden arındırılmış bir ticaret! Sadece ticaret! Bu tek başına da yeterince güçlüdür. İstersen olayı basit ve sade bir şekle sokup öyle bakalım. Korell şu an bizimle savaş halinde. Sonuç olarak da onlarla aramızdaki ticaret durdu. *Ancak* –dikkat ettiysen bunu senin için basit bir toplama işlemi şekline sokuyorum– geçen üç yıl içinde ekonomilerini bizden öğrendikleri ve ancak bizim destekleyebileceğimiz nükleer tekniklere giderek daha çok bağlar hale geldiler. O küçücük nükleer santralleri durup da aygıtlar birbiri ardına işe yaramaz duruma düşünce ne yaparlar dersin?

“İlkin küçük ev aletleri bozulacak. Senin hor gördüğün bu durgunluk hali altı ay daha sürecek olursa, kadınların mutfakta kullandığı nükleer bıçaklar bile çalışmaz hale gelecek. Fırınlar işlemeyecek. Bulaşık makineleri iyi iş görmemeye başlayacak. Evlerin ısı kontrol sistemleri sıcak yaz günlerinde iflas edecek. O zaman ne olacak sence?”

O yanıt beklemek üzere durunca, Sutt yavaşça konuştu. “Hiçbir şey. İnsanlar savaş zamanlarında çok şeye katlanabilirler.”

“Çok doğru. Katlanırlar. Evlatlarını hurda uzaygemilerinde feci ölümlere yollayacaklar… binlercesini. Yerin bir kilometre dibindeki mağaralarda bayat ekmek ve pis suyla yetinmek durumunda kalsalar da düşman bombardımanına dayanacaklar. Ama yurtsever duygular uyandıracak yakın bir tehdit ortada yoksa, en önemsiz şeylere bile dayanmak güçtür. İşte o

yüzden bu durgunluk devam etmeli. Ne kayıp verilecek, ne bombardıman olacak, ne de savaş.

"Sadece kesmeyen bir bıçak, yanmayan bir ocak ve kışın buz tutacak bir ev. Bu sinir bozucu bir durum olduğundan insanlar da haliyle homurdanıp şikayet edecekler."

Düşünceli bir sesle ağır ağır şöyle dedi Sutt: "Bütün umudunu buna mı bağladın be adam? Ne bekliyorsun? Ev kadınlarının isyan etmesini mi? Yoksa bir halk ayaklanması mı? Kasap ve bakkalların aniden coşup satır ve ekmek bıçaklarını kaparak, ellerinde 'Süper-Kleeno Nükleer Bulaşık Makinelerimizi Geri Verin' yazılı pankartlarla sokağa fırlayacağını mı umuyorsun?"

"Hayır efendim," dedi Mallow sabırsızca, "hiç de değil. Sonraları daha önemli kişileri de etkisi altına alacak genel bir huzursuzluk ve tatminsizlik ortamı oluşmasını bekliyorum ben."

"Peki kimmiş bu daha önemli kişiler?"

"Korell'in üreticileri, fabrika sahipleri, sanayicileri. İki yıllık durgunluk süreci sona erdiğinde fabrikalardaki makineler bir bir bozulmaya başlayacak. Yeni nükleer araçlarımız sayesinde yapısını sil baştan değiştirdiğimiz sanayiler kendilerini aniden çöküşün eşiğinde bulacaklar. Ağır sanayiciler ise bir de bakacak ki, çalışmayan bir yığın hurda makineden başka şey kalmamış ellerinde."

"Sen oraya gitmeden önce de fabrikalar yeterince iyi çalışıyordu, Mallow."

"Evet Sutt, öyleydi… şimdiki kârın ancak yirmide birini getirecek kadar, nükleer güç öncesi normal çalışma koşullarına geri dönüşüm bedeli hesaba katılmasa bile, şimdiki konuma erişemezler. Sanayicileri, finansörleri ve sıradan halkı karşısına alırsa Komdor ne kadar dayanabilir ki?"

"Canı isteyene, İmparatorluktan yeni nükleer santraller talep etme kararı verene kadar."

Mallow neşeli bir kahkaha koyverdi. "Bir noktayı kaçırıyorsun, Sutt, Komdor da aynı hatayı yapmıştı. Her şeyi gözden kaçırıyor, işin aslını anlamıyorsun. Dinle dostum, İmparatorluk hiçbir makinenin yerine yenisini yollayamaz. İmparatorluk hep devasa kaynaklara sahip olagelmiştir. Gezegenlerdeki, yıldız sistemlerindeki, galaksinin tüm bölgelerindeki her şeyin hesabını tutarlar. Dev büyüklükte santraller kullanırlar, çünkü düşünce yapıları çok büyüktür.

“Ama biz… *bizim* küçük Vakıf’ımız, neredeyse hiç madeni kaynağı olmayan biricik dünyamız… ekonomimizi daima hesaplı yürütmek durumundaydık. Onlarınkiyle kıyaslandığında başparmak büyüklüğünde kalacak santraller kullanmaya mahkûm olduk, çünkü elimizdeki madenler bu kadarına elveriyor. Yeni teknikler ve yöntemler geliştirmemiz kaçınılmazdı… bilim alanında gerçek anlamda hayati önem taşıyan ilerlemeler kaydedeceği çağı çoktan geçmiş ve yozlaşmış olmasından dolayı İmparatorluğun kavrayamayacağı teknik ve yöntemler.

“Gemileri, kentleri, hatta koskoca gezegenleri koruyacak onca nükleer kalkan var ellerinde; ama tek bir kişiyi koruyabilenini asla yapamazlar. Bir kentin ışık ve ısı ihtiyacını karşılayacak altı kat yüksekliğinde –ki onları gözlerimle gördüm– güç motorları var, oysa bizimkiler bu odanın içini ancak doldurur. Onların nükleer enerji uzmanlarından birine, fındık büyüklüğündeki kurşun bir mahfazaya nükleer bir jeneratörün sığdırılabildiğini söylediğimde, adam öfkesinden az kalsın oracıkta boğuluyordu.

“Adamlar artık kendi dev makinelerini bile anlayamıyorlar. Kuşaklar boyunca otomatik olarak hiç durmadan işleyen bu makinelerin bakımını, bu görevi babadan oğula aktaran birtakım teknisyenler üstlenmiş, ama o kocaman yapıların içindeki tek bir D tüpü bile bozulsa o uzmanlar bile çaresiz kalır.

“Aslında bütün bu savaş, iki sistemin çarpışmasından ibaret; İmparatorluk ve Vakıf, büyük ve küçük arasındaki bir kapışma bu. İmparatorluk bir gezegenin kontrolünü ele geçirmek istediğinde dev savaş gemilerini rüşvet olarak veriyor, ama bu gemilerin ekonomik bakımdan hiçbir ağırlığı yok. Bizse savaşta işe yaramayan, fakat refah ve kârlılık açısından hayati önem taşıyan daha küçük şeyleri rüşvet olarak kullanıyoruz.

“Bir kral ya da bir Komdor elbet o gemileri satın alıp savaşa kalkışacaktır. Tarih şan, şeref ve zafer diye tanımladıkları şeyler uğruna uyruklarının refahını feda etme keyfiyeti göstermiş lider örnekleriyle dolu. Ama hayatı asıl yönlendirenler sözünü ettiğim o küçük şeylerdir… ve Asper Argo, tüm Korell’i iki üç yıl içinde silip süpürecek olan ekonomik durgunluğa dur diyemeyecek.”

Sutt pencereye yanaşmış, sırtı Mallow ve Jael’e dönük halde dikiliyordu. Akşam karanlığı çöküyordu artık, galaksinin bu en uç kesimindeki az sayıda yıldız o dev İmparatorluğun halen kendilerine karşı savaşmakta olan

artıklarını içeren sisli, büyüteç biçimli, serabımsı sahnede ışıldamaya çabalıyordu.

“Hayır,” dedi Sutt. “Sen bu iş için uygun kişi değilsin.”

“Bana inancın yok mu?”

“Sana güvenim yok desek daha doğru olur. Çatal dillinin tekisin. Korell’e yaptığın ilk gezi sırasında seni avucumun içine aldığıma inanmamı sağlayarak beni kandırdın. Mahkemede seni tam köşeye sıkıştırdığımı sandığımda ise, demagoji yoluyla o kapandan kurtulup valilik makamına dek ulaşmayı başardın. Dürüst hiçbir yanın yok; her hareketinin ardında gizli bir amaç var; üç anlama da çekilemeyecek tek bir açıklamada bulunmuyorsun.

“Diyelim ki sen bir hainsin. İmparatorluğa yaptığın gezinin sana para ve nüfuz vaatleri getirdiğini farz edelim. O zaman da aynen şimdiki gibi davranırdın. Düşmanı güçlendirdikten sonra onunla savaşa girişirdin. Vakıf’ı olaylar karşısında kayıtsız kalmaya zorlardın. Her şeye akla yatkın bir açıklama getirirdin… herkesi inandıracak kadar akla yatkın.”

“Yani uzlaşma olmayacak mı demek istiyorsun?” diye sordu Mallow kibarca.

“Diyeceğim o ki, senin görevden ayrılman gerek… ister kendi iradenle bırakırsın, isterse güç kullanarak seni biz atanz.”

“Tek seçeneğimizin işbirliği yapmak olduğu konusunda seni uyarmıştım.”

Jorane Sutt’un yüzü ani bir öfkeyle mosmor kesildi. “Ben de seni uyarıyorum, Smyrnolu Hober Mallow, beni tutuklayacak olursan sana da aman verilmeyecek. Adamlarım senin hakkındaki gerçeği hiç durmadan etrafa yayacak ve Vakıf halkı yabancı kökenli liderlerine karşı birleşecek. Onlar kaderleri üzerinde bir Smyrnolunun asla anlayamayacağı bir bilince sahiptir… işte o bilinç seni yok edecek.”

Hober Mallow içeri giren iki nöbetçiye dönüp sakince, “Onu götürün,” dedi. “Kendisi bundan böyle tutuklu.”

“Bu senin son şansın,” dedi Sutt.

Mallow purosunu tablaya bastırırken bir kez olsun başını kaldırıp bakmadı.

Beş dakika sonra Jael oturduğu yerde kımıldanarak bezgince sordu: “Eh, artık davası uğruna kendini feda etmiş bir kahraman simgesi de yaratmış olduğuna göre, sırada ne var?”

Mallow en sonunda küllükle uğraşmayı bırakıp başını kaldırdı. “Benim tanıdığım Sutt bu değil. Gözü dönmüş bir boğadan farkı yok. Galaksi aşkına, benden nefret ediyor.”

“Bu onu daha da tehlikeli kılar.”

“Daha tehlikeli mi? Saçma! Adam yargı gücünü tümüyle kaybetmiş.”

“Kendine fazla güveniyorsun, Mallow,” dedi Jael sert bir ifadeyle. “Halk ayaklanması olasılığını görmezden geliyorsun.”

Mallow’un bakışı da aynı sertlikteydi. “Şunu artık anla, Jael, halk ayaklanması diye bir şey asla söz konusu olamaz.”

“Amma da eminsin!”

“Seldon krizlerinden ve onların içte *ve de* dışta çözümlenmesinin tarihsel bir geçerlilik taşıdığından eminim. Sutt’a az önce söylemeyi *uygun bulmadığım,* bazı şeyler var. Vakıf’ın kendisini de tıpkı dış dünyalara yaptığı gibi dinin gücü yoluyla kontrol altına almayı denedi ve bunda başarısız oldu… ki bu da, Seldon’ın planı uyarınca dinin rolünün artık sona erdiğinin en kesin göstergesi.

“Ekonomik yolla kontrolün işleyişi ise farklı. Salvor Hardin’in senin dilinden hiç düşürmediğin şu ünlü deyişini tekrarlayacak olursak, ‘Aynı anda her iki yöne de nişan alamayan bir nükleer tabanca ne işe yarar ki?’ Korell bizimle yaptığı ticaret sayesinde zengin olmuşsa, biz de aynı yolla olduk. Korell fabrikaları bizimle ticaretleri kesildiği için kapanacaksa ve dış gezegenlerin refahı ticari terk edilmişlik yüzünden kaybolacaksa, bizim fabrikalarımız da kapanacak, bizim zenginliğimiz de yok olacaktır.

“Kontrolüm altında olmayan tek bir fabrika, tek bir ticaret merkezi, tek bir nakliye hattı yok; Sutt halkı galeyana getirmek için propagandaya başladığı an bunların hepsini yerle bir ederim. Propagandasının başarılı olduğu veya başarılı olacak gibi gözüktüğü her yerde zenginliğin sona ermesini sağlarım. Propagandasının tutunamadığı yerlerde ise refah sürecektir, çünkü fabrikalarım tam kapasite çalışmaya devam eder.

“Korell’lilerin zenginlik uğruna isyan edeceğinden emin olmamı sağlayanla aynı mantıktan hareketle, *bizim* bu uğurda isyan etmeyeceğimizden eminim. Bu oyun sonuna kadar oynanacak.”

“O halde,” dedi Jael, “bir plütokrasi[5] kuruyorsun. Burayı bir tüccarlar ve tacir prensler ülkesi haline sokuyorsun. Peki gelecekte ne olacak?”

Sıkıntılı bir ifadeyle başını kaldıran Mallow öfkeyle bağırdı. “Gelecekten bana ne? Seldon ileride olacakları önceden hesaplamış ve gerekli hazırlığı yapmıştır nasılsa. Parasal gücün de bugün dinin yitirdiği gibi etkisini

yitireceği kriz zamanları gelecek. Nasıl ki ben bugünkünü çözdüm, bırak da o yeni sorunların çözümünü benden sonrakiler düşünsün.”

> ***KORELL*** *— … Böylece, kayıtlara geçen en savaşsız savaş olduğu kuşku götürmeyecek üç yıllık bir mücadelenin ardından Korell Cumhuriyeti kayıtsız şartsız teslim oldu ve Hober Mallow Vakıf halkının kalbinde Hari Seldon ve Salvor Hardin’in yanındaki yerini aldı.*
>
> GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

Dipnotlar

[←] İngiliz usulüne göre bir milyonun beşinci, Fransız usulüne göre binin altıncı kuvveti.

[←] Mucize.

[←] Hükûmet darbesi

[←] Satrançta şahı mat olmadan hareket edemez duruma getirmek.

[←] Zengin sınıfın hakim olduğu yönetim şekli.